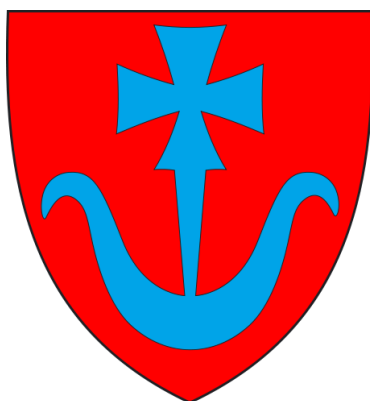

Załącznik Nr 1
do uchwały Nr .....
Rady Gminy w Daszynie
z dnia .....

GMINA DASZYNA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

**TOM I
SYNTEZA**

**TOM II
UWARUNKOWANIA ROZWOJU**

**TOM III
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA**

Łódź, listopad 2017 r.

Sporządzający projekt Studium: **Wójt Gminy Daszyna**

Projekt opracowany przez:

Autor opracowania:

mgr inż. arch. Gabriel Ferliński

uprawniony do sporządzania suikzp na podstawie art. 5 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – do dn. 09.08.2014 r. członek OIU z/s w Warszawie Nr WA-346

Współpraca:

mgr inż. arch. Magdalena Kubiak

uprawniona do sporządzania suikzp na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

mgr India Pecyna

uprawniona do sporządzania suikzp na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

SPIS TREŚCI

TOM I – SYNTEZA

1. Wprowadzenie	7
1.1. Podstawa prawno-formalna opracowania	7
1.2. Miejsce Studium w systemie planowania	7
1.2.1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako element krajowego systemu planowania przestrzennego	7
1.2.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako instrument kształtowania polityki przestrzennej gminy	7
1.3. Cel, zakres i metoda opracowania	8
1.4. Zasoby informacyjne i ich aktualność	9
1.5. Struktura opracowania	10
1.6. Współpraca i uspołecznienie procesu planowania	11
1.7. Podstawowe dokumenty strategiczne i programowe	11
2. Podstawowe dane o gminie Daszyna	11
3. Synteza projektu Studium	13
3.1. Synteza uwarunkowań	13
3.2. Synteza zasad ochrony i kierunków rozwoju	13
4. Uzasadnienia zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań	16
5. Słowniczek pojęć i definicji	16

TOM II – UWARUNKOWANIA ROZWOJU

1. Uwarunkowania ponadlokalne	18
1.1. Powiązania funkcjonalno-przestrzenne	18
1.2. Powiązania przyrodnicze	18
1.3. Powiązania komunikacyjne i infrastrukturalne	19
2. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu, stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony	19
2.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy i procesy jej przekształceń, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu	19
2.2. Dotychczasowe przeznaczenie oraz stan systemu planowania przestrzennego	20
2.3. Stan ładu przestrzennego, wymogi ochrony ładu przestrzennego	22
3. Stan środowiska	23
3.1. Ukształtowanie terenu	23
3.2. Warunki geologiczne	24
3.3. Warunki glebowe	25
3.4. Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych	26
3.5. Zasoby surowcowe. Obszary i tereny górnicze	26
3.6. Zasoby wodne	28
3.6.1. Wody podziemne	28
3.6.2. Wody powierzchniowe	32
3.6.3. Zagrożenie powodziowe	32
3.7. Warunki klimatyczne	32
3.8. Flora i fauna, tereny zieleni urządzonej	33
3.9. Rolnicza przestrzeń produkcyjna	34
3.10. Leśna przestrzeń produkcyjna	35
3.11. Obiekty i obszary przyrodnicze objęte ochroną prawną	36
3.12. Główne problemy i zagrożenia środowiska	37
4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	42
4.1. Rozwój Gminy w ujęciu historycznym – najważniejsze wydarzenia	42
4.2. Identyfikacja i waloryzacja zasobów dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej	43
4.2.1. Istniejące formy i zakres ochrony zabytków	43
4.2.2. Miejsca i pomniki pamięci narodowej	50
4.2.3. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych	50
4.3. Krajobraz kulturowy Gminy i wymogi jego ochrony. Elementy tożsamości Gminy	50
4.4. Stan zasobów dziedzictwa kulturowego. Główne problemy i zagrożenia	50
4.5. Polityka Gminy w zakresie ochrony zabytków	51

5. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym, w tym granice krajobrazów priorytetowych	51
6. Sytuacja społeczna i ekonomiczna Gminy. Warunki i jakość życia mieszkańców	51
6.1. Tendencje rozwoju demograficznego i gospodarczego	51
6.1.1. Sytuacja i prognozy demograficzne	51
6.1.2. Rynek pracy	57
6.1.3. Struktura działalności gospodarczej	58
6.1.4. Uwarunkowania ekonomiczne i społeczne - wnioski	60
6.2. Rozwój budownictwa na terenie Gminy	61
6.3. Zasoby i warunki mieszkaniowe, w tym zasoby mieszkaniowe Gminy	62
6.3. Edukacja	64
6.4. Ochrona zdrowia	66
6.5. Opieka społeczna	67
6.6. Działalność kulturalna	67
6.7. Turystyka, sport i rekreacja	68
6.8. Wnioski wynikające z bilansu terenów	70
6.11. Potrzeby i możliwości rozwojowe Gminy	72
7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	73
8. Stan prawny gruntów.....	74
9. Obiekty i tereny podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych.....	75
10. Stan systemu komunikacyjnego	75
10.1. Elementy systemu komunikacyjnego o znaczeniu ponadlokalnym	75
10.2. Wewnętrzny układ komunikacyjny.....	76
10.3. Komunikacja zbiorowa	77
10.4. Problemy związane z funkcjonowaniem układu komunikacyjnego	77
11. Stan systemów infrastruktury technicznej.....	78
11.1. Gospodarka wodno-ściekowa	78
11.1.1. Zaopatrzenie w wodę	78
11.1.2. Odprowadzanie ścieków komunalnych i ich oczyszczanie	78
11.1.3. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych	79
11.2. Systemy energetyczne	79
11.2.1. Zaopatrzenie w ciepło	79
11.2.2. Zaopatrzenie w gaz	80
11.2.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną	80
11.2.4. Odnawialne źródła energii	81
11.2.5. Rurociąg produktów naftowych	81
11.3. Gospodarka odpadami	81
11.4. Telekomunikacja. Informatyzacja	82
11.5. Główne problemy i możliwości rozwoju infrastruktury technicznej.....	82
12. Uwarunkowania zawarte w dokumentach i programach o znaczeniu ponadlokalnym (zadania do realizacji ponadlokalnych celów publicznych)	83
13. Główne wnioski z analizy uwarunkowań – analiza S.W.O.T	84

TOM III – KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA

1. Założenia i cele rozwoju	87
2. Kierunki zmian w strukturze funkcjonalno–przestrzennej Gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego; obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym	88
2.1. Obszary objęte rozwojem procesów urbanizacyjnych	88
2.2. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym	90
3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy	91
3.1. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.....	91
3.2. Obszary wyłączone spod zabudowy.....	92
3.3. Przeznaczenie terenów. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów	92
3.3.1. Tereny zabudowy zagrodowej i usług – RMU	92
3.3.2. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług – MNU	93
3.3.3. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej – MWN.....	94
3.3.4. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – MW.....	95
3.3.5. Tereny zabudowy rekreacji indywidualnej – ML	95
3.3.6. Tereny zabudowy usługowej – U	96

3.3.7. Tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług – PU.....	96
3.3.8. Tereny eksploatacji powierzchniowej – PG	97
3.3.9. Tereny rolnicze – R	97
3.3.10. Tereny łąk i pastwisk – PS	98
3.3.11. Tereny rolnicze do zalesienia – RZL	98
3.3.12. Lasy - prywatne – ZL / państwowe – ZLP	98
3.3.13. Tereny zieleni urządzonej i usług – ZPU	99
3.3.14. Teren cmentarza czynnego – ZC.....	99
3.3.15. Teren cmentarza nieczynnego – ZNC	100
3.3.16. Tereny wód powierzchniowych – W.....	100
3.3.17. Tereny infrastruktury technicznej – I.....	101
3.3.18. Tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	101
3.4. Obszar przestrzeni publicznej	101
3.5. Wytyczne określania przeznaczenia terenów oraz wskaźników intensywności wykorzystania terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	102
4. Kierunki oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i uzdrowisk	103
4.1. Kierunki oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów	103
4.2. System obszarów chronionych. Propozycje rozszerzenia ochrony prawnej	106
4.3. Kierunki i zasady ochrony krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego	107
4.4. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	107
4.5. Eksploatacja zasobów naturalnych. Obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	109
4.6. Kierunki i zasady zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemnych.....	110
4.7. Obszary, na których dopuszcza się lokalizację zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz zapobieganie wystąpieniu poważnej awarii przemysłowej i jej skutkom.....	110
4.8. Obszary uzdrowisk	110
4.9. Wytyczne określania zasad ochrony środowiska i jego zasobów w planach miejscowych.....	111
5. Kierunki oraz zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	111
5.1. Ochrona dziedzictwa kulturowego. Potrzeby ochrony i rozwoju wartości kulturowych.	111
5.2. Ochrona konserwatorska	112
5.3. Ochrona dóbr kultury współczesnej	114
5.4. Turystyka	114
5.5. Wytyczne określania zasad ochrony zabytków i dóbr kultury współczesnej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	114
6. Kierunki oraz zasady rozwoju systemów komunikacji	115
6.1. Kształtowanie powiązań zewnętrznych	115
6.2. Kształtowanie wewnętrznego układu komunikacyjnego	115
6.3. Komunikacja zbiorowa	116
6.4. Komunikacja rowerowa.....	116
6.5. Wytyczne określania ustaleń zasad korzystania i rozwoju systemów komunikacji w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	116
7. Kierunki oraz zasady rozwoju infrastruktury technicznej	116
7.1. Gospodarka wodno-ściekowa	117
7.1.1. Zaopatrzenie w wodę	117
7.1.2. Odprowadzanie ścieków komunalnych i ich oczyszczanie.....	117
7.1.3. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych.....	118
7.2. Systemy energetyczne	118
7.2.1. Zaopatrzenie w ciepło	118
7.2.2. Zaopatrzenie w gaz.....	118
7.2.3. Rurociągi przesyłowe	118
7.2.4. Elektroenergetyka	119
7.3. Odnawialne źródła energii	119
7.4. Telekomunikacja, informatyzacja. Rozwój społeczeństwa informacyjnego	121
7.5. Gospodarka odpadami	122
7.6. Wytyczne określania ustaleń zasad korzystania i rozwoju systemów infrastruktury technicznej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.....	122
8. Kierunki rozwoju i przekształceń infrastruktury społecznej	123
8.1. Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych. Polityka mieszkaniowa Gminy	123
8.2. Zaspokojenie potrzeb w zakresie oświaty.....	123

8.3. Zaspokojenie potrzeb w zakresie kultury, sportu, rekreacji i turystyki.....	123
8.4. Zaspokojenie potrzeb w zakresie służby zdrowia i opieki społecznej	124
8.5. Targowiska	124
9. Kierunki zabezpieczenia wymogów obronności i bezpieczeństwa państwa.....	124
10. Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego.....	125
10.1. Rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym.....	125
10.2. Rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.....	125
11. Tereny zamknięte i ich strefy ochronne	125
12. Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne	125
13. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.....	125
14. Zamierzenia i obowiązki planistyczne Gminy	125
14.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie planu zagospodarowania przestrzennego.....	125
14.2. Obszary, dla których Gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.....	126
14.3. Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.....	126
15. Wnioski do polityki przestrzennej sąsiednich gmin i województwa	127

SPIS TABEL

tab. 1 Powierzchnia terenów zabudowanych i zurbanizowanych w stanie istniejącym na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji	20
tab. 2 Charakterystyka złóż kruszywa naturalnego na terenie gminy Daszyna.....	26
tab. 3. Otwory studzienne z udokumentowanymi wodami podziemnymi	30
tab. 4. Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2014 r.	34
tab. 5 Klasy bonitacyjne gruntów ornych na terenie gminy Daszyna	35
tab. 6 Powierzchnia gruntów leśnych wg form własności gminy Daszyna	36
tab. 7 Pomniki przyrody na terenie gminy Daszyna.....	37
tab. 8 Wykaz obiektów i obszarów z terenu gminy Daszyna wpisanych do rejestru zabytków	43
tab. 9. Obiekty i obszary w gminnej ewidencji zabytków gminy Daszyna oraz wpisane do rejestru zabytków.....	45
tab. 10. Zewidencjonowane stanowiska archeologiczne w gminie Daszyna.....	46
tab. 11 Liczba ludności i gęstość zaludnienia poszczególnych obrębów gminy Daszyna, stan z grudnia 2012 r. i 2014 r.	51
tab. 12 Ludność gminy Daszyna wg ekonomicznych grup wieku, stan na grudzień 2014 r.....	52
tab. 13. Wybrane dane demograficzne i zmiany w latach 2005-2014	52
tab. 14 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem	53
tab. 15. Wskaźnik obciążenia demograficznego.....	54
tab. 16 Liczba mieszkańców w latach 2005-2014 na terenie gmin sąsiadujących z gminą Daszyna	54
tab. 17. Liczba ludności w 2014 r. oraz prognoza ludności na lata 2020-2050 dla powiatów łęczyckiego, kutnowskiego i kolskiego.....	55
tab. 18 Ruch naturalny i migracyjny ludności w latach 2014-2050 w pow. łęczyckim dla terenów wsi	56
tab. 19 Liczba ludności w 2014 r. oraz prognoza ludności na lata 2020-2050 dla gminy Daszyna, na podstawie analizy prognozy dla powiatu łęczyckiego	56
tab. 20 Pracujący wg sektorów ekonomicznych i płci w gminie Daszyna w 2003 r.....	57
tab. 21 Bezrobotni zarejestrowani w Gminie w latach 2009-2014 wg płci.....	58
tab. 22 Struktura podmiotów gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych w gminie Daszyna w 2014 roku	58
tab. 23 Podmioty gospodarcze sektora prywatnego zarejestrowane na terenie gminy Daszyna wg sekcji PKD w latach 2010 - 2014.....	59
tab. 24 Gospodarstwa rolne w gminie Daszyna wg zajmowanej powierzchni w latach: 2002 i 2010	60
tab. 25 Budynki nowe oddane do użytkowania na terenie gminy Daszyna	61
tab. 26 Średnia powierzchnia użytkowa budynków oddanych do użytkowania w danym roku	61
tab. 27 Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy w latach 2010-2015	62
tab. 28 Gminne budynki mieszkalne, stan na kwiecień 2016 r.	63
tab. 29 Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne	64
tab. 30 Placówki edukacyjne na terenie gminy Daszyna	65
tab. 31 Struktura uczniów szkół gminy Daszyna w latach 2009 – 2013	65
tab. 32 Wyposażenie szkół na terenie Gminy w komputery	66
tab. 33 Liczba osób korzystająca z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	67
tab. 34 Czytelnicy Gminnej Biblioteki Publicznej	68
tab. 35 Porównanie maksymalnego w skali Gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy	71

tab. 36 Drogi powiatowe na terenie gminy Daszyna.....	75
tab. 37 Drogi gminne na terenie gminy Daszyna	76
tab. 38 Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Daszyna	78
tab. 39 Kanalizacja sanitarna w gminie Daszyna w 2016 roku.....	79

SPIS FOTOGRAFII

Fot. 1 Drewniany dwór na terenie parku w Daszynie.	44
Fot. 2 Drewniana kaplica p.w. Wniebowzięcia NMP na terenie parku w Sławoszewie	44
Fot. 3 Kościół p.w. św. Jana Chrzciciela oraz dzwonnica w Mazewie.....	46
Fot. 4 Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Daszynie z oddziałem przedszkolnym.....	65
Fot. 5 Kociołnia na biomasę w Daszynie.	80

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Obszary funkcjonalno-przestrzenne na terenie gminy Daszyna.....	91
---	----

CZĘŚĆ GRAFICZNA

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA

Część graficzna uwarunkowań stanowiąca załącznik Nr 2 do uchwały w sprawie uchwalenia Studium

Arkusz 1. Uwarunkowania – istniejąca struktura przestrzenna	1:10 000
Arkusz 2. Uwarunkowania – uwarunkowania przyrodnicze i kulturowe, stan ładu przestrzennego	1: 10 000
Arkusz 3. Uwarunkowania – infrastruktura techniczna i komunikacja	1: 10 000

CZĘŚĆ II – KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA

Rysunek Studium stanowiący załącznik Nr 3 do uchwały w sprawie uchwalenia Studium

Arkusz 1. Kierunki – przeznaczenie terenów	1: 10 000
Arkusz 2. Kierunki – polityka przestrzenna	1: 10 000

TOM I

SYNTEZA

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawno-formalna opracowania

Podstawę sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Daszyna stanowi uchwała Nr XXX/193/2012 Rady Gminy w Daszynie z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Daszyna. Projekt Studium stanowi realizację ww. uchwały.

Studium sporządza się zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1073 z późn. zm.).

Studium zastępuje dotychczas obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Daszyna przyjęte uchwałą Nr 146/XXVI/01 Rady Gminy w Daszynie z dnia 15 marca 2001 r.

1.2. Miejsce Studium w systemie planowania

1.2.1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako element krajowego systemu planowania przestrzennego

Przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* określają jednoznacznie podporządkowanie zapisów studium w zakresie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zapisom planu województwa lub programów sporządzanych przez ministrów i centralne organy administracji rządowej zawierających zadania rządowe:

- 1) zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 4a ww. ustawy, w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych;
- 2) zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 14 ww. ustawy, w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- 3) zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt 1 lit. a ww. ustawy, w studium określa się kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego;
- 4) zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt 7 ww. ustawy, w studium wskazuje się obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym;
- 5) zgodnie z art. 11 pkt 4 ww. ustawy, w studium uwzględnia się ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz ustalenia programów służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym (w przypadku planu zagospodarowania przestrzennego województwa lub nie wprowadzenia do planu zagospodarowania przestrzennego województwa zadań rządowych).

1.2.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako instrument kształtowania polityki przestrzennej gminy

Rolę i miejsce Studium w systemie planowania określa ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Rolą Studium jest:

- 1) określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego;
- 2) zdefiniowanie perspektywicznych celów rozwojowych w oparciu o przeprowadzoną diagnozę, obejmujących m.in. zagadnienia w zakresie:
  - a) kształtowania struktury przestrzennej gminy oraz przeznaczenia terenów,
  - b) procesów demograficznych, ekonomicznych i ich prognoz,
  - c) ochrony przyrody oraz ochrony środowiska i jego zasobów,

- d) ochrony krajobrazu kulturowego, dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- e) komunikacji,
- f) infrastruktury technicznej,
- g) rozmieszczenia inwestycji celu publicznego,
- h) obszarów przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
- i) możliwości finansowania przez gminę inwestycji służących realizacji zadań własnych,
- j) bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Studium, jako obligatoryjny dokument planistyczny, stanowi jeden z elementów planowania strategicznego rozwoju gminy i wraz z innymi dokumentami programowymi wyznacza cele i zasady zagospodarowania jej zasobami.

Dyspozycje Studium, nie będącego aktem prawa miejscowego, realizowane są poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz gminne plany i programy, integralnie związane z rozwojem sieci infrastruktury technicznej, rozwojem systemów komunikacji, ochroną środowiska, ochroną dóbr kultury oraz gospodarki gruntami.

1.3. Cel, zakres i metoda opracowania

Podstawowymi celami sporządzenia Studium jest identyfikacja uwarunkowań rozwojowych gminy Daszyna oraz określenie jej polityki przestrzennej, w tym lokalnych zasad zagospodarowania. Zdefiniowanie czynników wpływających na możliwości rozwoju Gminy obejmuje identyfikację zarówno barier jak i stymulatorów rozwoju, a także ocenę istniejącego zagospodarowania oraz zjawisk i procesów zachodzących w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i gospodarczej.

W Studium wskazuje się działania, w zakresie planowania przestrzennego, służące urzeczywistnieniu wizji rozwoju Gminy w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju – rozumianą jako rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspakajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Zakres przestrzenny Studium obejmuje gminę Daszyna w jej granicach administracyjnych.

Problematyka opracowania obejmuje zakres określony w 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Jako kompleksowa aktualizacja wcześniejszego Studium niniejsze opracowanie:

- 1) dostosowuje zapisy Studium do aktualnie obowiązujących przepisów prawnych;
- 2) dostosowuje zapisy Studium do projektów i programów o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym;
- 3) określa kierunki zagospodarowania przestrzennego w dostosowaniu do aktualnego stanu zainwestowania oraz potrzeb i aspiracji rozwojowych Gminy.

Właściwe przygotowanie złożonego opracowania, jakim jest Studium wymaga zastosowania różnych metod pracy, w tym:

- 1) przeprowadzenia inwentaryzacji przyrodniczej i urbanistycznej terenu objętego opracowaniem i poddaniu weryfikacji oraz waloryzacji istniejącego zagospodarowania;
- 2) dokonania analizy dostępnych materiałów źródłowych: kartograficznych, statystycznych, planistycznych, historycznych i faktograficznych;
- 3) kartograficznego i matematycznego opracowania pozyskanych danych.

1.4. Zasoby informacyjne i ich aktualność

W toku prac nad przygotowaniem Studium wykorzystano następujące materiały:

- 1) *miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu obrębu PGR Opiesin* – uchwała Rady Gminy w Daszynie Nr XXI/100/2015 z dnia 9 grudnia 2015 r. (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2016 r., poz. 196);
- 2) *miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu miejscowości Daszyna* – uchwała Rady Gminy w Daszynie Nr X/43/2015 z dnia 7 maja 2015 r. (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2015 r., poz. 2270);
- 3) *zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Daszyna* – uchwała Rady Gminy w Daszynie Nr XXVIII/172/2012 z dnia 31 października 2012 r. (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2012 r., poz. 4509);
- 4) *miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Daszyna* – uchwała Rady Gminy w Daszynie Nr XLV/206/2006 z dnia 10 października 2006 r. (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2006 r. Nr 409, poz. 3175);
- 5) *zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Daszyna ustalająca trasę rurociągu paliwowego relacji Płock – Ostrów Wielkopolski na terenie gminy Daszyna* – uchwała Rady Gminy w Daszynie Nr 67/XI/99 z dnia 28 września 1999 r. (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 1999 r., Nr 152 poz. 1640);
- 6) Gmina Daszyna – Opracowanie Ekofizjograficzne, Łódź, czerwiec 2005 r.;
- 7) Aktualizacja Opracowania Ekofizjograficznego, oprac. Intekprojekt, Łódź, 2013 r.;
- 8) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Daszyna - uchwała Nr 146/XXVI/01 Rady Gminy w Daszynie z dnia 15 marca 2001 r.;
- 9) Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju – obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2012 r. (M.P. z 2012 r., poz. 252);
- 10) Aktualizację *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego* – uchwała Nr LX/1648/10 r. Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 września 2010 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLV/524/2002 r. Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 9 lipca 2002 r.;
- 11) *Strategia Rozwoju Łódzkiego obszaru Metropolitalnego 2020+*, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Łodzi, Łódź, styczeń 2014 r.;
- 12) Opracowanie Ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego, Łódź, marzec 2008 r.;
- 13) *Plan Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2012*, Łódź, czerwiec 2012 r.;
- 14) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Daszyna na lata 2004-2014, Sandomierz, sierpień 2004 r.;
- 15) *Ewidencję Zabytków Gminy Daszyna*, 2008 r.;
- 16) *Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Daszyna na lata 2016-2021* – uchwała Nr XXVIII/129/2016 Rady Gminy w Daszynie z dnia 27 kwietnia 2016 r. oraz uchwała Nr XXVIII/141/2016 Rady Gminy w Daszynie z dnia 25 maja 2016 r.;
- 17) *Uchwała Nr L/328/2014 Rady Gminy w Daszynie z dnia 24 lipca 2014 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Daszyna na lata 2014 – 2018*;
- 18) *Uchwała Nr XXI/101/2015 Rady Gminy w Daszynie z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie zmiany w Uchwale nr L/328/2014 Rady Gminy w Daszynie z dnia 24 lipca 2014 w sprawie przyjęcia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Daszyna na lata 2014-2018*;
- 19) *Uchwała Rady Gminy w Daszynie Nr XXXI/158/2016 z dnia 29 lipca 2016 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Daszyna* (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2016 r., poz. 3689);
- 20) *Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Daszyna do roku 2020* – uchwała Nr XXIV/119/2016 Rady Gminy w Daszynie z dnia 16 lutego 2016 r.;
- 21) *Uproszczony Plan Urzędzeniowy Lasu oraz Inwentaryzacja Stanu Lasów Wsi: Jarochów, Lipówka, Mazew, Ogrodzona, Jacków, Jarochówek, Miroszewice, Upale, Rzędków, Żelazna Stara, Las-Geo, Iława*, 2007 r.;

- 22) *Zmiana Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Łęczyckiego na lata 2008-2013* – uchwała XXXV/263/2009 Rady Powiatu Łęczyckiego z dnia 30 września 2009 r.;
- 23) *Strategia Rozwoju Powiatu Łęczyckiego na lata 2004-2014* – uchwała XVII/135/2004 Rady Powiatu Łęczyckiego z dnia 30 czerwca 2004 r.;
- 24) *Kierunki i zadania rozwojowe dla Powiatu Łęczyckiego na lata 2016-2026* – uchwała Nr XIII/93/2016 Rady Powiatu Łęczyckiego z dnia 24 lutego 2016 roku;
- 25) *Scenariusz rozwoju do roku 2020. Powiat Łęczycki*, PAG Uniconsult, Łódź, maj 2010 r.;
- 26) Program Ochrony Środowiska Powiatu Łęczyckiego na lata 2004 – 2011;
- 27) „*Wojewódzki Program Małej Retencji dla woj. łódzkiego*”, Biuro Studiów i Projektów Gospodarki Wodnej Rolnictwa „Bipromel” Sp. z o.o., październik 2005 r. wraz z Aneksem z marca 2010 r.;
- 28) *Plan Nawodnień Rolniczych dla województwa łódzkiego*”, Biuro Projektów Wodnych Melioracji i Inżynierii Środowiska BIPROWODMEL Sp. z o.o., listopad 2007 r.;
- 29) *Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów. Województwo łódzkie*, Hydrogeotechnika Sp. z o.o., Kielce, marzec 2012 r.;
- 30) dane z Bazy Danych Regionalnych GUS.;
- 31) dane GUS z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r.;
- 32) *Prognoza ludności dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050*, GUS, 2014 r.;
- 33) Kondracki J., 1998, *Geografia regionalna Polski*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa;
- 34) *Mapę Geośrodowiskową Polski*, arkusze: Łęczyca, Krośnice, Państwowy Instytut Geologiczny, 2004;
- 35) mapy topograficzne;
- 36) mapy ewidencyjne gruntów i budynków;
- 37) ortofotomapy;
- 38) materiały pochodzące z Geoportalu Województwa Łódzkiego <http://geoportal.lodzkie.pl>;
- 39) Woś A., Atlas Rzeczpospolitej;
- 40) *Przewodnik po Łęczycy i Regionie Łęczyckim*, Towarzystwo Miłośników Ziemi Łęczyckiej, Oddział Towarzystwa Naukowego Płockiego w Łęczycy, Łęczyca 2008;
- 41) informacje i materiały uzyskane w wyniku przeprowadzenia konsultacji z instytucjami opiniującymi i uzgadniającymi projekt Studium;
- 42) Geoportal gminy Daszyna <http://daszyna.e-mapa.net/>;
- 43) Geoportal Województwa Łódzkiego: <http://geoportal.lodzkie.pl/imap/>;
- 44) Geoportal krajowy: <http://mapy.geoportal.gov.pl/>;
- 45) Geoportal Midas: <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web> (złoża kopalin);
- 46) Geoportal Geologia, Centralna Baza Danych Geologicznych, Państwowy Instytut Badawczy: <http://m.bazagis.pgi.gov.pl/m.cbdg/#mappage>;
- 47) Geoportal Państwowej Służby Hydrogeologicznej: <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh>;
- 48) Geoportal Bank Danych o Lasach: <http://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy-pl-PL>;
- 49) inwentaryzację bezpośrednią terenu Gminy.

Wykorzystane na potrzeby opracowania Studium materiały, zawierały najbardziej aktualne, dostępne informacje.

1.5. Struktura opracowania

Studium składa się z trzech części:

- 1) syntezy;
- 2) uwarunkowań rozwoju;
- 3) kierunków zagospodarowania.

Pierwsza z nich ma charakter ogólny, wprowadzający – oprócz informacji dotyczących znaczenia i rangi dokumentu, celów jego sporządzania oraz zakresu, stosowanych metod pracy i wykorzystanych materiałów zawiera również podstawowe dane o Gminie oraz syntezę i uzasadnienie ustaleń zawartych w dalszej części Studium.

Część druga, uwarunkowania rozwoju, obejmuje analizę stanu środowiska przyrodniczego, kulturowego, sytuacji społecznej, gospodarczej i ekonomicznej Gminy oraz istniejącego zagospodarowania. Jako istotne dla rozwoju Gminy w kolejnych latach uwzględnione zostały również ustalenia zawarte w dokumentach i programach o znaczeniu ponadlokalnym.

W ostatniej części określono cele rozwoju Gminy oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego. Dla poszczególnych „typów funkcjonalnych” terenów określone zostało wiodące i uzupełniające przeznaczenie oraz wskaźniki kształtowania zagospodarowania i zabudowy. Ponadto wskazano kierunki i zasady kształtowania środowiska przyrodniczego (w tym leśnej i rolniczej przestrzeni produkcyjnej) i kulturowego, infrastruktury technicznej i społecznej formułując dodatkowo wytyczne formułowania ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

1.6. Współpraca i uspołecznienie procesu planowania

Opracowanie Studium optymalnie pod względem przyjętych rozwiązań w zakresie przekształceń istniejącej struktury przestrzennej wymagało zaangażowania specjalistów zajmujących się badaniem przyrodniczych, kulturowych, społecznych i gospodarczych aspektów przekształceń struktur przestrzennych. Rozwiązania proponowane przez zespół projektantów poddane zostały społecznej ocenie w toku następujących czynności:

- 1) przyjmowania i rozpatrywania wniosków;
- 2) wyłożenia projektu Studium do publicznego wglądu;
- 3) dyskusji publicznej;
- 4) przyjmowania i rozpatrywania uwag.

1.7. Podstawowe dokumenty strategiczne i programowe

Politykę przestrzenną Gminy sformułowano z uwzględnieniem ustaleń planów i programów o znaczeniu ponadlokalnym, w tym m.in.:

- 1) *Koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;*
- 2) *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego;*
- 3) *Strategii rozwoju województwa łódzkiego;*
- 4) planach i programach rządowych.

Zakłada się kontynuację oraz weryfikację, w przypadku zmiany uwarunkowań przestrzennych, społeczno-gospodarczych lub prawnych, dotychczasowej polityki przestrzennej zawartej w uchwałach Rady Gminy w Daszynie, w szczególności:

- 1) *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Daszyna, Uchwała Nr 146/XXVI/01 Rady Gminy w Daszynie z dnia 15 marca 2001 r.;*
- 2) *Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Daszyna na lata 2016-2021 – uchwała Nr XXVIII/129/2016 Rady Gminy w Daszynie z dnia 27 kwietnia 2016 r., zmieniona uchwałą Nr XXVIII/141/2016 Rady Gminy w Daszynie z dnia 25 maja 2016 r.;*
- 3) *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Daszyna na lata 2004-2014, Sandomierz, sierpień 2004 r.*

2. Podstawowe dane o gminie Daszyna

Gmina Daszyna jest gminą wiejską położoną w środkowej części Polski, w północnej części województwa łódzkiego, w północnej części powiatu łęczyckiego. Graniczy z następującymi gminami:

- 1) od północy – z miastem Krośnice (powiat kutnowski);
- 2) od północnego – wschodu – z gminą Kutno (powiat kutnowski);
- 3) od wschodu – z gminą Witonia (powiat łęczycki);
- 4) od południa – z gminą Łęczyca (powiat łęczycki);
- 5) od zachodu – z gminą Grabów (powiat łęczycki).

Siedziba władz Gminy znajduje się w miejscowości Daszyna.

Gmina obejmuje obszar 80,91 km², co stanowi około 10,5% ogólnej powierzchni powiatu łęczyckiego. Pod względem obszaru jest jedną z dwóch najmniejszych wśród 7 gmin wiejskich powiatu łęczyckiego, zaś pod względem gęstości zaludnienia zajmuje 4-te miejsce w powiecie wśród gmin wiejskich. Na strukturę administracyjno-osadniczą Gminy składa się 36 obrębów geodezyjnych: PGR Opiesin, Opiesin, Łubno, Zieleniew, Mazew, Kolonia Mazew, Rzędków, Ogrodzona, Lipówka, Jarochówek, Jarochów, Walew, Żelazna Nowa, Żelazna Stara, Żabokrzeki, Zagróbki, Gąsiorów, Drzykozy, Jacków, Skrzyńki, Siedlew, Goszczynno, Miroszewice, PGR Miroszewice, Sławoszew, Daszyna, Osędowice, Janice, Jabłonna, Karkoszki, Koryta, PGR Koryta, Krężelewice, Upale. Obręby na terenie Gminy wchodziły w skład 20 sołectw:

- 1) Daszyna, obręby: Daszyna i Walew;
- 2) Drzykozy, obręby: Drzykozy, Zagróbki, Żabokrzeki;
- 3) Gąsiorów, obręby: Gąsiorów, Miroszewice, PGR Miroszewice;
- 4) Goszczynno, obręby: Goszczynno, Siedlew, Skrzyńki;
- 5) Jabłonna, obręby: Jabłonna, Karkoszki;
- 6) Jacków;
- 7) Jarochów;
- 8) Jarochówek, obręby: Jarochówek, Lipówka;
- 9) Koryta, obręby: Koryta, PGR Koryta;
- 10) Krężelewice;
- 11) Łubno, obręby: Łubno, Opiesin, PGR Opiesin;
- 12) Mazew;
- 13) Mazew Kolonia, obręby: Mazew Kolonia, Zieleniew;
- 14) Nowa Żelazna;
- 15) Nowy Sławoszew;
- 16) Osędowice, obręby: Osędowice, Janice;
- 17) Rzędków, obręby: Rzędków, Ogrodzona;
- 18) Stara Żelazna;
- 19) Stary Sławoszew, obręby: Stary Sławoszew, Walewek;
- 20) Upale.

Największym sołectwem jest Łubno, zajmujące powierzchnię ok. 6,7 km² – 8,3% powierzchni Gminy. Najmniejszym są Drzykozy, o powierzchni ok. 0,67 km² – 0,1% powierzchni Gminy.

Obszar Gminy zamieszkiwany jest przez 4 093 osoby (stan na 31 grudnia 2014 r., dane z Urzędu Gminy Daszyna), gęstość zaludnienia wynosi tu 49 osoby na 1 km² (wartość charakterystyczna dla gminy wiejskiej) i jest niższa od średniej krajowej gęstości zaludnienia na terenach wiejskich.

Zgodnie z danymi z dnia 31 grudnia 2014 r. najwięcej ludności zamieszkuje w miejscowości Daszyna – 594 osób, co stanowi około 14,5% ogółu mieszkańców, najmniej we wsiach: Lipówka – 17 osób – 0,4% ogółu mieszkańców oraz Walewek – 14 osób – 0,3% ogółu mieszkańców.

Gmina należy do dwóch lokalnych grup działania: LGD: Stowarzyszenie Rozwoju Gmin „Centrum” oraz LGD Ziemia Łęczycka.

Lokalna Grupa Działania Ziemia Łęczycka jest stowarzyszeniem jednostek samorządu terytorialnego, w którego skład wchodzi 4 gminy: Grabów, Daszyna, Łęczyca, Miasto Łęczyca. Stowarzyszenie powstało w 2015 r. i obecnie prowadzi konsultacje społeczne w celu opracowania Lokalnej Strategii Rozwoju. LGD Ziemia Łęczycka stawia sobie za główne cele rozwój lokalnej społeczności, przez wzmocnienie kapitału społecznego, oraz wsparcie partycypacji społeczności lokalnej, a także rozwijanie i promocja lokalnych, ekologicznych produktów.

Lokalna Grupa Działania: Stowarzyszenie Rozwoju Gmin „Centrum” jest grupą partnerską, powołana w ramach europejskiego Programu Pilotażowego Leader+. Misją Stowarzyszenia jest poprawa jakości życia mieszkańców z tego obszaru poprzez działania rozwojowe i aktywizacyjne. Stowarzyszenie powstało w 2006 r. W skład grupy wchodzi 10 gmin wiejskich i miejskich z powiatu kutnowskiego: Bedlno, Dąbrowice, Krośniewice, Krzyżanów, Kutno, Łanięta, Nowe Ostrowy, Oporów, Strzelce, Żychlin oraz 4 gminy wiejskie powiatu łęczyckiego: Daszyna, Grabów, Góra

Świętej Małgorzaty, Witonia. LGD działa w oparciu o przyjętą w 2008 r. Lokalną Strategię Rozwoju na lata 2009 – 2015, która wskazuje dwa cele strategiczne:

- 1) poprawa jakości życia mieszkańców na obszarze Stowarzyszenia;
- 2) przekształcenie obszaru Stowarzyszenia w Region Turystyczny.

Obecnie LGD podjęła pracę nad przygotowaniem nowej Lokalnej Strategii Rozwoju na okres 2016-2022. W ramach prac przygotowawczych opublikowano m.in. Raport z badania standardu życia mieszkańców oraz ich zadowolenia z jakości infrastruktury i rekreacyjnej na obszarze LGD.

3. Synteza projektu Studium

3.1. Synteza uwarunkowań

1. W strukturze gospodarki i użytkowania ziemi dominującą rolę odgrywa rolnictwo.
2. Panujące na terenie Gminy warunki glebowo-rolnicze są korzystne dla rozwoju rolnictwa.
3. Gmina jest korzystnie położona w stosunku do sieci drogowej – przy drodze krajowej nr 91, dzięki czemu posiada dogodne połączenie z ośrodkami lokalnymi oraz regionalnymi.
4. Zasoby przyrodnicze Gminy stwarzają możliwość rozwoju funkcji rekreacyjnych i turystycznych na jej terenie.
5. Na terenie Gminy znajdują się obiekty przyrodnicze oraz elementy dziedzictwa kulturowego prawnie chronione, w odniesieniu do których obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym.
6. Teren Gmina położony jest w rejonie wysokiego deficytu wód podziemnych.
7. Liczba mieszkańców Gminy utrzymuje się na stałym poziomie, zauważalna jest jednak niewielka tendencja spadkowa.
8. Sieci infrastruktury, głównie sieć kanalizacji sanitarnej, sieć dróg gminnych, systemy zaopatrzenia w ciepło wykorzystujące odnawialne źródła energii, nie są wystarczająco rozwinięte.

3.2. Synteza zasad ochrony i kierunków rozwoju

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej Gminy oraz w przeznaczeniu terenów

Wskazuje się obszary:

- 1) urbanizacji – tereny wskazane do zainwestowania w tym:
  - a) obszary rozwoju urbanizacji,
  - b) obszary kontynuacji urbanizacji;
- 2) chronione ze względów przyrodniczych i krajobrazowych;
- 3) związane z ochroną gruntów rolnych i leśnych;
- 4) chronione ze względów kulturowych;
- 5) szczegółowych polityk w zakresie kształtowania ładu przestrzennego.

Wyznacza się tereny przeznaczone m.in. pod: zabudowę zagrodową, mieszkaniową jednorodziną, mieszkaniową wielorodzinną, usługi, obiekty produkcyjne, składy i magazyny, infrastrukturę techniczną, sport i rekreację, a także tereny rolnicze, lasy i inne.

Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

W ramach działań ochronnych w zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:

- 1) oznacza się obiekty podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych – pomniki przyrody;
- 2) ustala się ochronę istniejących kompleksów leśnych i ich rozwój w oparciu o wskazane obszary do zalesienia;
- 3) ustala się ochronę gleb o wysokiej przydatności rolniczej przed zmianą sposobu użytkowania;

- 4) ustala się ochronę korytarzy i powiązań ekologicznych przed zmianą sposobu użytkowania;
- 5) ustala się kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej w celu ograniczenia uciążliwości działalności człowieka dla środowiska;
- 6) ustala się rozwój systemów kanalizacji sanitarnej;
- 7) ustala się rozwój selektywnej zbiórki odpadów;
- 8) zaleca się wykorzystanie w indywidualnych systemach grzewczych ekologicznych źródeł ciepła z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.

Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

W ramach działań ochronnych w zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:

- 1) wskazuje się obiekty podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych;
- 2) utrzymuje się warunki ochrony konserwatorskiej ustalone w planach miejscowych w stosunku do obiektów/obszarów zabytkowych dla ochrony wartościowych obiektów zabytkowych i ich otoczenia;
- 3) wyznacza się granice stref ochrony archeologicznej.

Kierunki oraz zasady rozwoju systemów komunikacji

W zakresie rozwoju systemów komunikacji:

- 1) ustala się rozwój i modernizację sieci powiązań zewnętrznych i wewnętrznych;
- 2) ustala się konieczność rozwoju wewnętrznych układów komunikacyjnych na terenach przewidzianych do rozwoju urbanizacji;
- 3) ustala się dążenie do dostosowania parametrów technicznych istniejących dróg do obowiązujących przepisów w zakresie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne.

Kierunki oraz zasady rozwoju systemów infrastruktury technicznej

Wskazano tereny istniejącej infrastruktury technicznej oraz przebiegi sieci o znaczeniu ponadlokalnym.

Założono rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej, budowę oczyszczalni ścieków i budowę sieci gazowej oraz rozwój sieci wodociągowej i energetycznej w oparciu o istniejące zasoby.

Postuluje się rozwój infrastruktury teleinformatycznej.

Zakłada się rozwój w obszarze Gminy obiektów i urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych oraz wykorzystanie w systemach grzewczych urządzeń wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych.

Kierunki rozwoju i przekształceń infrastruktury społecznej

Istniejące obiekty infrastruktury społecznej wskazano do zachowania, jako zaspokajające w stopniu podstawowym potrzeby mieszkańców. Wskazano na konieczność ich systematycznej modernizacji, monitorowania zapotrzebowania na usługi publiczne oraz dostosowywanie infrastruktury do zmieniających się potrzeb. Wskazano na konieczność rozwoju infrastruktury i oferty kulturalnej.

Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym realizowane są w miejscach ich dotychczasowej lokalizacji. Nie wyznacza się miejsc lokalizacji (poza wybranymi terenami infrastruktury technicznej) inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym. Wskazanie lokalizacji inwestycji może być dokonane w planie miejscowym w terenach, o funkcji zgodnej z planowaną, ustaloną w Studium.

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym obejmują na terenie Gminy inwestycje w zakresie infrastruktury technicznej, komunikacji, zadania z zakresu ochrony środowiska i dóbr kultury.

21 września 2010 r. Sejmik Województwa Łódzkiego przyjął uchwałę Nr LX/1648/10 w sprawie zmiany uchwały Nr XLV/524/2002 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 9 lipca 2002 r. w sprawie uchwalenia „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego”, w którym dla terenu gminy Daszyna nie wskazano zadań rządowych (objętych rejestrem zadań rządowych lub samorządowych szczebla wojewódzkiego) służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Jako rekomendacje wskazano budowę gazociągu wysokiego ciśnienia oraz lokalizację stacji redukcyjno-pomiarowej na terenie Gminy. W Studium uwzględniono zrealizowany gazociąg średniego ciśnienia, stanowiący odgałęzienie od gazociągu Kutno - Łęczyca ze stacją redukcyjno-pomiarową w Witoni. Rekomendacje w zakresie gazyfikacji Gminy należy uznać za zrealizowane.

Obszary, dla których jest obowiązkowe sporządzenie planu miejscowego

Obszarów, dla których, na podstawie przepisów odrębnych, obowiązkowe jest sporządzenie planu miejscowego na terenie Gminy w Studium nie wyznaczono. Lokalizację nowych cmentarzy i rozszerzenie istniejących, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych z zakresu cmentarzy i chowaniu zmarłych, określa miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W Studium dopuszczono rozszerzenie istniejącego cmentarza, bez wyznaczania terenu na ten cel. Doprecyzowanie granic rozszerzenia powinno nastąpić w planie miejscowym.

Z obowiązkiem sporządzenia planu miejscowego wiązała się będzie lokalizacja elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Obszary, dla których Gmina zamierza sporządzić plan miejscowy

Ze względu na pokrycie planami wskazuje się obszary, dla których Gmina powinna przystąpić do sporządzenia zmian obowiązujących planów miejscowych obejmujące obszary rozwoju urbanizacji, tereny, dla których planuje się zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze oraz obszary wymagające przekształceń.

Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Zakłada się utrzymanie funkcji rolniczych na obszarach o dobrej przydatności rolniczej oraz wyłączenie z użytkowania rolniczego terenów o niskiej przydatności rolniczej na rzecz terenów leśnych oraz rozwoju funkcji mieszkaniowych.

W zakresie leśnej przestrzeni produkcyjnej ustala się rozwój istniejących kompleksów leśnych. Wprowadza się ich uzupełnienia, wyznacza się obszary preferowane do realizacji zalesień.

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych

Dla rzek przepływających przez teren Gminy nie zostało opracowane studium ochrony przeciwpowodziowej ustalające m.in. granice obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i ochrony przeciwpowodziowej.

Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych i narażone na osuwanie się mas ziemnych nie występują na terenie Gminy.

Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Nie występują na terenie Gminy obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych

W granicach Gminy nie ustanowiono obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych.

Obszary wymagające przekształceń

Obszarami wymagającymi przekształceń i rehabilitacji są, oznaczone na rysunku Studium, obszary przestrzeni publicznej w centrum miejscowości Daszyna i Mazew. Obszarami wymagającymi rekultywacji są tereny poeksploatacyjne, w granicach obszarów górniczych.

Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Na terenie Gminy nie występują tereny zamknięte.

4. Uzasadnienia zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań

Kształtując rozwiązania, opierając się o rozpoznanie: istniejącego stanu zagospodarowania przestrzennego, funkcjonowania środowiska przyrodniczego, stopnia zachowania wartości kulturowych, sytuacji społeczno-gospodarczej, przyjęto za cele podstawowe:

- 1) utrzymanie dotychczasowej funkcji i wzrost znaczenia miejscowości Daszyna oraz Mazew jako centrów Gminy, ośrodków o znaczeniu lokalnym – kształtowanie w granicach zainwestowania z koncentracją funkcji usługowych (handlu, oświaty, kultury, opieki zdrowotnej i administracji) współistniejących z funkcją mieszkaniową;
- 2) zachowanie, rozwój oraz uzupełnienie istniejących terenów zabudowy przydrożnej w obrębach: PGR Opiesin, Opiesin, Łubno, Zieleniew, Mazew, Kolonia Mazew, Rzędków, Ogrodzona, Lipówka, Jarochówek, Jarochów, Walew, Żelazna Nowa, Żelazna Stara, Żabokrzeki, Zagróbki, Gąsiorów, Drzykozy, Jacków, Skrzynki, Siedlew, Goszczynno, Miroszewice, PGR Miroszewice, Sławoszew, Daszyna, Osędowice, Janice, Jabłonna, Karkoszki, Koryta, PGR Koryta, Krężelewice, Upale;
- 3) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej w obrębach Daszyna, Walew, PGR Koryta, Mazew, Skrzynki, Lipówka, Jarochówek, Łubno;
- 4) zachowanie terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w obrębie Daszyna;
- 5) tworzenie warunków dla rozwoju funkcji usługowych i produkcyjnych w obrębach: Daszyna, Walew, Jarochów, Ogrodzona;
- 6) uwzględnienie uwarunkowań rozwoju Gminy wskazujących na niekorzystnie prognozy demograficzne – zmniejszającą się liczbę mieszkańców poprzez przyjęcie założenia o nie lokalizowaniu nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę ponad obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz tereny wskazane w obowiązujących planach miejscowych;
- 7) wytworzenie warunków dla realizacji inwestycji celu publicznego na terenie Gminy;
- 8) ograniczenie możliwości zainwestowania w obszarach predysponowanych do rozwoju energetyki odnawialnej oraz w rejonie udokumentowanych złóż kopalin;
- 9) ochronę przed nadmiernym zainwestowaniem terenów cennych przyrodniczo – korytarzy ekologicznych i miejsc powiązań systemu przyrodniczego.

5. Słowniczek pojęć i definicji

Ileokroć w niniejszym opracowaniu jest mowa o:

- 1) **Gminie** – należy przez to rozumieć gminę Daszyna, chyba, że z treści zapisu wynika inaczej;
- 2) **inwestycji celu publicznego** – należy przez to rozumieć działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) lub ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), stanowiące realizację celów publicznych, o których mowa w przepisach odrębnych;
- 3) **modernizacji** – należy przez to rozumieć działania związane ze zwiększeniem wartości użytkowej lub technicznej istniejącego obiektu lub urządzenia;
- 4) **przepisach odrębnych** – należy przez to rozumieć przepisy ustaw wraz z aktami wykonawczymi oraz prawomocne decyzje administracyjne;
- 5) **przeznaczeniu** – należy przez to rozumieć funkcję określającą sposób zagospodarowania i użytkowania terenu;

- 6) **rysunku Studium** – należy przez to rozumieć rysunek Studium sporządzony na mapie topograficznej w skali 1 : 10 000, stanowiący załącznik do uchwały uchwalającej Studium;
- 7) **Studium** – należy przez to rozumieć niniejsze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Daszyna, stanowiące dokument planistyczny Gminy, obejmujący obszar w granicach administracyjnych Gminy, o ile z treści przepisu nie wynika inaczej;
- 8) **uciążliwości** – należy przez to rozumieć negatywne oddziaływanie na otoczenie obiektów i urządzeń, powodowane emisją gazów, pyłów, hałasu, promieniowania itp., a także wynikające ze wzmożonego ruchu pojazdów związanego z ich funkcjonowaniem o wartościach przekraczających wartości dopuszczalne określone w przepisach odrębnych dotyczących ochrony środowiska;
- 9) **Urządzie Gminy** – należy przez to rozumieć Urząd Gminy Daszyna.

TOM II UWARUNKOWANIA ROZWOJU

1. Uwarunkowania ponadlokalne

1.1. Powiązania funkcjonalno-przestrzenne

Gmina Daszyna położona jest niedaleko ośrodków miejskich o znaczeniu regionalnym i subregionalnym:

- 1) 5 km od Łęczycy;
- 2) 5 km od Krośniewic;
- 3) 10 km od Kutna;
- 4) 40 km od Łodzi;
- 5) 55 km od Płocka.

Gmina położona jest poza strefą aglomeracji łódzkiej, znajduje się w miejscu oddziaływania ośrodków subregionalnych: miasta Kutna, miasta Łęczycy i miasta Krośniewic. Sprawne połączenia komunikacyjne poprzez drogę krajową i drogi powiatowe kształtują rozwój Gminy. Mieszkańcy mają możliwość zaspokojenia na terenie Gminy potrzeb m.in.: w zakresie zakupu podstawowych artykułów żywnościowych i przemysłowych, szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego, podstawowej opieki medycznej. Potrzeby związane m.in. ze szkolnictwem ponadgimnazjalnym i wyższym, specjalistyczną opieką medyczną oraz kulturą i rozrywką realizowane są w większych ośrodkach na terenie województwa. Głównym ośrodkiem i stolicą regionu jest miasto Łódź. Siedziba władz powiatowych znajduje się w mieście Łęczycy.

1.2. Powiązania przyrodnicze

Gmina Daszyna leży w prowincji Niżu Środkowopolskiego i podprowincji Nizin Środkowopolskich, na granicy makroregionów: Nizina Południowomazowiecka i Nizina Środkowomazowiecka, w mezoregionach: Równina Kutnowska oraz Wysoczyzna Kłódzka.

Przepływ materii, energii i informacji genetycznej pomiędzy elementami systemu przyrodniczego Gminy i obszarami sąsiednimi odbywa się poprzez istniejącą sieć lokalnych korytarzy i powiązań ekologicznych. Do najważniejszych należy m.in.: dolina rzeki Miłonki i Rgilewki i ich dopływów. Teren zlewni i doliny pokryty jest w znacznej części polami uprawnymi oraz w mniejsze części łąkami. Gmina charakteryzuje się niewielką ilością lasów. Niewielkie zbiorowiska leśne znajdują się w północnej, południowej i zachodniej części Gminy, nie mają one kontynuacji poza granicami Gminy. Przepływ materii, energii i informacji genetycznej odbywa się poprzez przylegające do granic tereny rolnicze, zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne. Obszar Gminy otoczony jest przez tereny otwarte, rolnicze o niewielkim stopniu zurbanizowania. Decydujący wpływ na tworzenie lokalnych powiązań przyrodniczych obszaru mają pasy zadrzewień wzdłuż pól i dróg, które sprzyjają powstawaniu korytarzy i powiązań ekologicznych. System przyrodniczy Gminy poprzez otwarte tereny rolnicze i pasy zadrzewień łączy się z ponadlokalnym korytarzem ekologicznym przebiegającym wzdłuż pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Pradolina położona jest w gminach sąsiadujących od południa z gminą Daszyna. Na obszarach tych nie występują żadne znaczące bariery mogące zakłócić przepływ materii ekologicznej.

Barierę dla migracji zwierząt stanowią elementy infrastruktury komunikacyjnej w postaci drogi o wysokim natężeniu ruchu – drogi krajowej nr 91 o przebiegu południkowym we wschodniej części Gminy.

1.3. Powiązania komunikacyjne i infrastrukturalne

Powiązania komunikacyjne gminy Daszyna z obszarem zewnętrznym odbywają się za pośrednictwem drogi krajowej oraz dróg powiatowych. Najważniejszym elementem systemu komunikacyjnego o znaczeniu ponadlokalnym jest droga krajowa nr 91 zapewniająca połączenia z ważniejszymi ośrodkami regionalnymi: Łodzią, Łęczycą, Krośniewicami. Układem uzupełniającym jest sieć dróg powiatowych umożliwiających dojazd do głównych ośrodków gmin ościennych. Połączenie z miastem Kutnem zapewnia sieć dróg gminnych.

Przez terytorium Gminy nie przebiega linia kolejowa. Połączenie kolejowe mieszkańcom Gminy zapewnia zlokalizowana w odległości 10 – 4 500 m, na wschód od granic Gminy linia kolejowa nr 16 Łódź Widzew – Kutno.

Główne powiązania infrastrukturalne na terenie Gminy:

- 1) linia napowietrzna 110 kV relacji Kutno – Łęczycą przebiegająca przez południowo-wschodnią część Gminy. Główne punkty zasilania z których zaopatrywana jest Gmina znajdują się w Łęczycy;
- 2) dalekosiężny rurociąg produktów naftowych Płock – Krośniewice – Uniejów – Ostrów Wielkopolski, biegnący przez północno-zachodnią część Gminy;
- 3) linia światłowodowa biegnąca wzdłuż drogi krajowej nr 91.

2. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu, stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony

2.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy i procesy jej przekształceń, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

W przestrzeni Gminy wyróżnić można kilka czytelnych struktur funkcjonalno-przestrzennych:

- 1) obszary lokalnych ośrodków handlowo-usługowych – centrum miejscowości Daszyna i Mazew, ze współistniejącymi funkcjami: mieszkaniową, usługową, produkcyjną oraz zanikającą funkcją rolniczą; w miejscowości Daszyna droga krajowa krzyżuje się z drogą powiatową, natomiast w miejscowości Mazew krzyżują się dwie drogi powiatowe; szlaki komunikacyjne o znaczeniu ponadlokalnym oraz drogi gminne biorące od nich swój początek stanowią główne osie rozwoju struktur przestrzennych obszarów zabudowy; w strukturze przestrzennej Daszyny wyróżnia się zabytkowy park podworski, natomiast w Mazewie – budynek kościoła;
- 2) układy o czytelnym układzie osadniczym i charakterze wielofunkcyjnym, łączącym funkcje mieszkaniowe, przyrodnicze i rolnicze, które nie wytworzyły wyraźnego centrum;
- 3) tereny rolnicze z rozproszoną zabudową zagrodową; poszczególne siedliska lub ich grupy oddalone są od siebie o ok. 150,0-300,0 m;
- 4) tereny zachodniej części Gminy o funkcji przyrodniczej i zróżnicowanej rzeźbie terenu kształtowanej przez doliny rzek: Miłonki i Rgilewki oraz towarzyszące rzekom lasy, zadrzewienia, łąki i pastwiska.

Dominującym typem zabudowy na obszarach wiejskich jest zabudowa zagrodowa oraz mieszkaniowa jednorodzinna, wśród której występują pojedyncze obiekty usługowe. Zabudowa zagrodowa powoli jest zastępowana zabudową wyłącznie mieszkaniową jednorodziną i usługi. Na terenie Gminy występuje również obiekty mieszkaniowe wielorodzinne (27 budynków w obrębach: Daszyna, PGR Koryta, Mazew, Opiesin, PGR Opiesin, Skrzyńki, Stary Sławoszew, Karkoszki). Nieliczne tereny zabudowy produkcyjnej, w tym przetwórstwa rolno-spożywczego, zlokalizowane są w dawnych terenach przylegających do drogi krajowej oraz na terenach dawnych gospodarstw PGR Opiesin, Łubno, Goszczyńno, Koryta, Daszyna.

Gmina charakteryzuje się ekstensywnym zagospodarowaniem. Pod względem ukształtowanych struktur przestrzennych, na terenie Gminy przeważają, charakterystyczne dla obszarów wiejskich, typy osadnicze:

- 1) wsie „ulicówki” – pasma zabudowy przydrożnej (np.: Mazew, Sławoszew, Żelazna Stara, Żelazna Nowa, Jabłonna, Karkoszki);
- 2) wsie „samotnice” – zabudowa zagrodowa, rozproszona (np.: Rzędków, Łubno, Gąsiorów, Kolonia Mazew, Osędownice);
- 3) wsie o układzie centralnym – zabudowa mieszkaniowa i usługowa, która koncentruje się w części centralnej (Daszyna, częściowo Mazew).

Najbardziej złożony układ przestrzenny posiada Daszyna. Układ tworzy główna ulica – droga powiatowa nr 2502E wraz z przecinającymi ją innymi drogami. W rozwidleniu głównej ulicy zlokalizowane jest zwarte osiedle zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o średniej wielkości działki – 800 m². Na terenie miejscowości przeważa zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa jednorodzinna. Strefa centrum miejscowości Daszyna przedzielona jest przez drogę krajową nr 91. We wschodniej części miejscowości znajduje się park podworski, który stanowi główny element krystalizujący strukturę przestrzenną. Funkcję głównej przestrzeni publicznej pełni rejon drogi wewnętrznej i drogi powiatowej nr 2502E przy których znajduje się większość obiektów usługowych a także budynek Urzędu Gminy, posterunek Policji, budynek Ochotniczej Straży Pożarnej, Biblioteki Publicznej. W centrum miejscowości zlokalizowane są również tereny składowo-magazynowe i usługowe, które pod względem przestrzennym i funkcjonalnym nie przystają do rangi miejsca.

Układ przestrzenny Mazewa koncentruje się wokół terenu kościoła pw. św. Jana Chrzciciela wokół którego kształtuje się zabudowa wsi. W zachodniej części koncentrują się główne obiekty użyteczności publicznej – szkoła podstawowa, ochotnicza straż pożarna, filia biblioteki publicznej, a także cmentarz rzymsko-katolicki. Do zwiększenia czytelności układu mogłaby przyczynić się intensyfikacja zainwestowania uwzględniająca tradycyjne formy budownictwa wiejskiego. Nie wskazuje się występowania niekorzystnych zjawisk w strukturze funkcjonalno-przestrzennej obszaru. W przypadku lokalizowania nowej zabudowy w otoczeniu budynku kościoła należy ograniczać jej wysokość.

Na terenie Gminy występuje również zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, lokalizowana w znacznych odległościach od jednostek osadniczych nie tworząca zwartych skupisk osadniczych.

tab. 1 Powierzchnia terenów zabudowanych i zurbanizowanych w stanie istniejącym na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji

Rodzaj terenu zabudowanego i zurbanizowanego	Powierzchnia [ha]
Tereny zabudowy zagrodowej	249,9
Tereny zabudowa mieszkaniowej jednorodzinnej	10,7
Tereny zabudowy wielorodzinnej	5,0
Tereny zabudowy usługowej	10,1
Tereny sportu i rekreacji	0,3
Tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług	25,7
Tereny infrastruktury technicznej	4,0
Zieleń parkowa	33,2
Tereny cmentarzy	1,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji.

Gmina Daszyna jest gminą rolniczą. Dominujące w strukturze użytkowania gruntów użytki rolne zajmują ok. 92,4% powierzchni. Wśród użytków rolnych zdecydowanie przeważają grunty orne – zajmujące ok. 7 054 ha (87,1% %) powierzchni użytków rolnych. Mniejszy udział w powierzchni Gminy mają: sady – 56 ha (0,7%), łąki – 212 ha (2,6%), pastwiska 66 ha (0,8%). Lasy i grunty leśne zajmują jedynie ok. 181,9 ha (2,2% powierzchni Gminy).

Uzbrojenie terenu omówione zostało w rozdz. 10 i 11.

2.2. Dotychczasowe przeznaczenie oraz stan systemu planowania przestrzennego

Obszar gminy Daszyna w dokumentach planistycznych (w dotychczas obowiązującym Studium oraz obowiązujących planach miejscowych) przeznaczony został na rozmaite cele,

zarówno przyrodnicze i rolnicze, jak i na cele zabudowy i zagospodarowania terenu (począwszy od zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej, po funkcje usługowe, składowe i produkcyjne.

Studium gminy Daszyna przyjęte uchwałą Nr 146/XXVI/01 Rady Gminy w Daszynie z dnia 15 marca 2001 r. powstało w oparciu o przepisy nieobowiązującej już ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139). Zakres opracowania nie przystaje do obowiązujących przepisów, jednak podstawowe założenia rozwoju gminy Daszyna pozostają zachowane. Studium z 2001 r. przewidywało wzmocnienie i uzupełnienie istniejących struktur przestrzennych, a także powiększenie terenów zabudowanych o nowe obszary: niezabudowane pasma wzdłuż dróg, a także nowe tereny wymagające rozbudowy sieci drogowej oraz sieci infrastruktury technicznej (głównie: Osędownice, Żelazna Stara, Drzykozy, Miroszewice, PGR Miroszewice, Janice, Jacków, Ogrodzona, Mazew). Studium wskazywało również tereny zabudowy lotniskowej (Jacków, Jarochów) oraz zalesienia (w rejonie Jarochówka, Żabokrzeków i wzdłuż rzeki Rgilewki).

W oparciu o Studium z 2001 r. zostały sporządzone plany miejscowe:

- 1) *miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu obrębu Mazew* – uchwała Rady Gminy w Daszynie Nr XLVII/247/2017 z dnia 9 sierpnia 2017 r. (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2017 r., poz. 3751);
- 2) *miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego działki nr ewid. 160 w obrębie Ogrodzona* – uchwała Rady Gminy w Daszynie Nr XLVII/248/2017 z dnia 9 sierpnia 2017 r. (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2017 r., poz. 3752);
- 3) *miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu obrębu PGR Opiesin* – uchwała Rady Gminy w Daszynie Nr XXI/100/2015 z dnia 9 grudnia 2015 r. (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2016 r., poz. 196);
- 4) *miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu miejscowości Daszyna* – uchwała Rady Gminy w Daszynie Nr X/43/2015 z dnia 7 maja 2015 r. (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2015 r., poz. 2270);
- 5) *zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Daszyna* – uchwała Rady Gminy w Daszynie Nr XXVIII/172/2012 z dnia 31 października 2012 r. (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2012 r., poz. 4509).
- 6) *miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Daszyna* – uchwała Rady Gminy w Daszynie Nr XLV/206/2006 z dnia 10 października 2006 r. (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2006 r. Nr 409, poz. 3175);

Poza ww. planami obowiązuje *zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Daszyna ustalająca trasę rurociągu paliwowego relacji Płock – Ostrów Wielkopolski na terenie gminy Daszyna* – uchwała Rady Gminy w Daszynie Nr 67/XI/99 z dnia 28 września 1999 r. (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 1999 r., Nr 152 poz. 1640).

Cały obszar gminy Daszyna objęty jest planami miejscowymi.

Zgodnie z art. 18 ust. 2a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia planu winny być spójne z ustaleniami Studium, co nie przesądza o możliwości formułowania ustaleń planów odbiegających od ustaleń Studium. W związku z powyższym obowiązujący plan miejscowy z 2006 r. posiada ustalenia, które odbiegają od polityki przestrzennej opracowania nadrzędnego. Różnice między dokumentami polegają na zasięgu terenów przeznaczonych pod zabudowę, zalesienia, parki wiejskie, wydobywanie kopalin, jak również dyspozycje funkcjonalne i infrastrukturalne. Plan miejscowy, jako akt prawa miejscowego, utrwała politykę przestrzenną odbiegającą od ustaleń Studium, a co za tym idzie pogłębia nieaktualność Studium z 2001 r.

Ilość wniosków złożonych do Studium w wyniku ogłoszenia o przystąpieniu do jego sporządzenia potwierdza konieczność weryfikacji wskazanego w ww. dokumentach przeznaczenia terenu i dostosowania zapisów Studium do aktualnych potrzeb rozwojowych Gminy i planów inwestycyjnych mieszkańców. Zachodzi potrzeba stworzenia warunków do wprowadzenia zmian w planach miejscowych. Niniejsze opracowanie stanowi uwzględnienie zarówno aktualne uwarunkowania Gminy jak i kierunki rozwoju wyznaczone przez plany miejscowe.

Plan miejscowy z 2006 r. uchwalony został w oparciu o przepisy przejściowe ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 85 ust. 2) oraz przepisy nieobowiązującej już ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia (art. 7, 26 i 28). Zakresu ustaleń planu z 2006 r. nie odpowiada w pełni zakresowi w obowiązującej ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która na przestrzeni lat uległa zmianom, m.in. w zakresie określenia wskaźników dla poszczególnych terenów. Pozostałe plany miejscowe, uchwalone w 2015 r., posiada największą aktualność.

Przeznaczenie terenów w planie miejscowym z 2006 r. stanowi uszczegółowienie kierunków wskazanych w Studium w 2001 r. Ilość, rozmieszczenie oraz funkcja terenów przeznaczonych pod zabudowę dostosowane są do potrzeb i możliwości gminy Daszyna. Obecny system planowania przestrzennego na terenie Gminy umożliwia jej rozwój, jednak ze względu na zmiany w przepisach plan miejscowy z 2006 r. wymaga całościowej lub etapowej zmiany.

2.3. Stan ładu przestrzennego, wymogi ochrony ładu przestrzennego

Cały obszar gminy Daszyna pokryty jest planami miejscowymi, co stanowi niewątpliwą zaletę systemu planowania na terenie Gminy. Umocowanie dyspozycji funkcjonalno-przestrzennych w planie miejscowym prowadzi do stabilizacji gospodarczej Gminy. Dookreślone granice terenów budowlanych, inwestycyjnych, miejsc lokalizacji infrastruktury technicznej, a także obszarów chronionych pod względem kulturowym i przyrodniczym niesie korzyści zarówno dla potencjalnych inwestorów jak i dla Gminy. W przypadku stwierdzenia braku aktualności planu dokonywana jest jego częściowa zmiana. Zmiany takie miały miejsce w 2012 r. oraz 2015 r.

Określone w planach miejscowych dyspozycje funkcjonalne i przestrzenne w sposób wyczerpujący wyznaczają ramy dla rozwoju Gminy, jednak pomimo, iż plan miejscowy obejmuje cały obszar Gminy, można stwierdzić występowanie znaczących problemów z zakresu stanu ładu przestrzennego:

- 1) rozproszona zabudowa realizowana w znacznych odległościach od uzbrojonych terenów jednostek osadniczych – występowanie tego typu zabudowy zagrodowej jest typowe dla obszarów wiejskich i stanowi element rolniczego krajobrazu Gminy, jednak zwiększenie jej ilości może generować, w dalszej perspektywie, znaczne koszty oraz nadmierne rozproszenie zabudowy; lokalizowanie zabudowy zagrodowej poza pasmami przydrożnymi wskazanymi w planach miejscowych może prowadzić do zatarcia czytelności tych układów; niekorzystnym zjawiskiem jest lokalizowanie poza obszarami zwartej zabudowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych, niestanowiących elementu gospodarstwa rolnego, jest to zjawisko sprzeczne z cechami krajobrazu wsi;
- 2) występowanie zabudowy o skali i formie nie odpowiadającej tradycyjnej regionalnej zabudowie – dotyczy to głównie zabudowy powstałej w latach 60-90-tych XX wieku o dachu płaskim, jednospadowym lub kopertowym, 2 lub 3 kondygnacjach i proporcjach pozwalających je nazywać tzw. „kostką”; współczesna zabudowa wsi charakteryzuje się formą o wzbogaconej formie i detalu, które to wypuklają rozbrzmiewający wewnętrzny kontrast;
- 3) stan przestrzeni miejscowości Daszyna – zabudowa miejscowości koncentruje się przy głównych szlakach komunikacyjnych – drodze powiatowej nr 2502E i krajowej nr 91, jednak centralna część wytworzonego układu pozostaje niedoinwestowana; tereny składowo-magazynowe towarzyszące przedpolu parku wiejskiego w Daszynie degradują przestrzenie główne obszary publiczne; rozproszona zabudowa i niewystarczająca jej intensywność w tym obszarze przesądzają o zaniżonej randze; wskazane jest podniesienie jakości przestrzeni publicznych miejscowości oraz lokalizacja zabudowy w części centralnej, głównie po przeciwległej stronie parku, ze szczególnym uwzględnieniem zwiększenia oddziaływania obiektów użyteczności publicznej na ten obszar;
- 4) degradacja oraz zaprzestanie użytkowania części zabytków – niszczące obiekty o cennych walorach kulturowych pozostają nieużytkowane (m.in. dwory w Miroszewicach, Goszczynie, Łubnie), zaś założenia parkowe towarzyszące im zarastają i nie są

poddawane pielęgnacji; wskazane zjawiska prowadzą do zaniku wartościowych obszarów z krajobrazu Gminy, któremu należy pilnie przeciwdziałać.

Pozostałe problemy z zakresu stanu ładu przestrzennego jakie zostały stwierdzone na terenie gminy Daszyna to:

- 1) lokalizacja zabudowy na terenach, które z różnych względów nie są wskazane do rozwoju budownictwa, m.in. na terenach predysponowanych do rozwoju energetyki odnawialnej (elektrownie wiatrowe, farmy fotowoltaiczne); zabudowa w miejscach sąsiadujących ze złożami kopalin; zabudowa w rejonie obniżeń dolinnych;
- 2) niewielka ilość infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, które to utrudniają rozwój tego sektora gospodarki na terenie Gminy, niewystarczające wykorzystanie kolei wąskotorowej;
- 3) brak miejsc dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości w oparciu o ponadlokalne szlaki komunikacyjne oraz walory naturalne Gminy – gleby wysokich klas, istniejące złoża kopalin i uwarunkowania dla rozwoju energetyki odnawialnej;
- 4) wyrobiska poeksploatacyjne, które winny zostać poddane rekultywacji;
- 5) niska jakość przestrzeni publicznej w rejonie dawnych gospodarstw PGR;
- 6) reklamy wielkopowierzchniowe zlokalizowane bezpośrednio przy pasie drogowym drogi krajowej nr 91 oraz nieestetyczne reklamy w obszarze wsi.

Ogólny stan ładu na terenach wsi w gminie Daszyna ocenia się jako dobry, niemniej zabudowa wymaga ujednoczenia pod względem sposobu lokalizowania zabudowy, zastosowanych form, materiałów i kolorów oraz ogrodzeń. Wskazane problemy można zniwelować poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów w planach miejscowych oraz uchwalenie odrębnych dokumentów prawa miejscowego regulujących kwestie ochrony krajobrazu, reklam, ogrodzeń i małej architektury.

Jako główne cechy krajobrazu wiejskiego, na terenie gminy Daszyna, wymagające ochrony wskazuje się:

- 1) zabudowę rolniczą, jej pasma przydrożne;
- 2) rozproszoną zabudowę zagrodową (tzw. wsie „samotnice” – w obecnym kształcie, niewskazane jest zwiększanie ilości tego typu zabudowy);
- 3) zabytki;
- 4) elementy folkloru lokalnego: kapliczki, krzyże przydrożne;
- 5) rozdrobnioną strukturę gospodarstw i upraw, a także ogródki przydomowe;
- 6) obiekty i założenia towarzyszące dawnym gospodarstwom PGR;
- 7) zadrzewienia przy drogach, istniejące stawy, zbiorniki wodne;
- 8) tereny rolnicze, łąki i pastwiska wolne od zabudowy;
- 9) istniejące tereny lasów w północnej części Gminy oraz zadrzewienia, zakrzewienia, łąki i pastwiska w obniżeniu dolinnych rzek: Rgilewki i Miłonki.

3. Stan środowiska

3.1. Ukształtowanie terenu

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizycznogeograficzne J. Kondrackiego, (1998) gmina Daszyna leży w prowincji Niżu Środkowopolskiego i podprowincji Nizin Środkowopolskich. Znajduje się na granicy makroregionów: Nizina Południowomazowiecka i Nizina Środkowomazowiecka, w mezoregionach: Równina Kutnowska oraz Wysoczyzna Kłódawska.

Rzeźba terenu ma charakter wysoczyzny morenowej powstałej w wyniku działających tu w plejstocenie lądolodów, a szczególnie zlodowacenia środkowopolskiego – stadiału Warty (tzw. fazy kutnowskiej), kiedy trwała akumulacja osadów lodowcowych, w wyniku czego powstał m.in. wał moren czołowych i rozciągających się równoleżnikowo na północ od Daszyny, które w okresie peryglacjału i późniejszego holocenu zostały poddane różnym formom erozji. W niektórych miejscach osadziły się na starym podłożu osady współczesne w postaci płatów piasków eolicznych (m.in. w rejonie Krężelewic) lub osady typowe dla dolin rzecznych. Formy budujące powierzchnię Gminy to: wyżyna gliny zwałowej o urozmaiconej rzeźbie, wyżyna gliny zwałowej równinna, stok

denudacyjny, wzgórza moren czołowych, równiny akumulacji wodnolodowcowej, pola piasków eolicznych, wydma, krawędzie wyżyny lodowcowej, tarasy nadzalewowe i dna małych dolin. Powierzchniową budowę obszaru Gminy można podzielić na trzy zasadnicze rejony: strefę o najwyższych wysokościach względnych i bezwzględnych – pas moren czołowych w obrębie wyżyny o urozmaiconej powierzchni, równinne tereny wyżyny ze znacznie mniejszymi deniwelacjami terenu oraz ciągi dolinne wraz z terasami nadzalewowymi.

Rzeźba terenu Gminy należy do urozmaiconych za sprawą występujących, w jej centralnej części, na stosunkowo niewielkim obszarze, różnic wysokości względnych dochodzących do 40,0 m. Różnice te mają miejsce w związku z występowaniem tam stoków denudacyjnych, oddzielających Wysoczyznę Kłodawską i Wał Kutnowski po ich północnej stronie, od położonej po stronie południowej Równiny Kutnowskiej. W centralnej części Gminy występują największe wysokości bezwzględne. Teren obniża się w kierunku granic Gminy. Największe spadki terenu występują w północnej i wschodniej części Gminy. Wysokości bezwzględne wahają się od 115,0 m n.p.m. w dolinie rzeki Miłonki i w południowo-wschodniej części Gminy do 155,0 m n.p.m. w rejonie Miroszewic..

Przez centralną część obszaru Gminy, południkowo przebiega dział wodny I-szego rzędu. Obszar Gminy położony jest częściowo w dorzeczu Wisły, w zlewni rzeki Bzury i w dorzeczu Warty, w zlewni rzeki Rgilewki. Powierzchniową sieć hydrologiczną Gminy tworzą głównie rzeki: Miłonka oraz Rgilewka położone w północnej części Gminy. Źródła rzek znajdują się na terenie Gminy w miejscowości Kolonia Mazew. Sieć rzeczną Gminy uzupełniają drobne, bezimienne ciek.

3.2. Warunki geologiczne

Pod względem geologicznym rejon Daszyny położony jest w obrębie wielkiej jednostki geologiczno-strukturalnej jaką stanowi Wał Kujawsko-Pomorski o przebiegu zbliżonym do kierunku północny zachód – południowy wschód. W dużym uproszczeniu budują go utwory piaskowcowo-iłowcowo-mułowcowe jury środkowej oraz w przewodzie węglanowe należące do jury górnej. Obecnie struktura Wału nie jest widoczna na powierzchni terenu, gdyż została ona ścięta w wyniku różnorodnych procesów erozyjnych, a następnie przykryta lokalnie utworami trzeciorzędu (neogenu). Czwartorzęd pokrywa całość w sposób ciągły.

Jura – reprezentowana jest w rejonie Daszyny zarówno przez utwory jury środkowej jak i górnej. Granica między ich podkenozoicznymi wychodniami przebiega w kierunku zbliżonym do północno-zachodnio/południowo-wschodniego, w odległości około 3,0 km na zachód od centrum Daszyny, która położona jest w obrębie występowania utworów górnej jury – oksfordu, wykształconych jako wapienie margliste i margle (oksford dolny i środkowy). Występować mogą tu również utwory rauraku w postaci wapieni skalistych, gąbkowych, rafowych i dolomitów. Strop jury pochyła się w kierunku południowym. Występuje na rzędnych od ok. 50,0 (Jarochówek) do 111,0 m n.p.m., może być dość wyrównany, ale także lekko falisty. Mogą też występować w nim głębokie, rozległe kawerny pochodzenia krasowego wypełnione rumoszem i piaszczystymi utworami kenozoiku.

Trzeciorzęd (neogen) – w rejonie Daszyny występuje prawie na całym obszarze Gminy, jednak nie stwierdzono go w rejonie Sławoszewa i południowej części Daszyny. Wykształcony jest jako mioceńskie piaski, częściowo węgliste lub z przewarstwieniami węgla brunatnych. W północnej części Daszyny trzeciorzęd występuje w postaci różnoziarnistych piasków, a nawet żwirów z krzemieniami, rzadziej iłów, a jego strop występuje na poziomie 53,0 – 94,0 m n.p.m. Miąższość trzeciorzędu wynosi 0,0 – 40,0 m (Jarochówek).

Czwartorzęd – tworzy zwartą pokrywę bezpośrednio na utworach starszych. Utwory czwartorzędowe z racji łatwiejszego dostępu są najlepiej rozpoznane. Osady czwartorzędowe z epoki plejstocenu powstały w wyniku zlodowacenia środkowopolskiego (stadiał Warty). Utwory reprezentujące epokę to: piaski wodnolodowcowe, kremy, ozy. Jego miąższość jest uzależniona zarówno od kształtu powierzchni podczwartorzędowej, jak i konfiguracji terenu, w związku z czym waha się od 50,0 do 70,0 m w Korytach. Najczęściej miąższość ta wynosi 50,0 – 60,0 m.

Litolicznie wśród osadów czwartorzędowych przeważają gliny tworzy ciągły poziom o miąższości zmiennej od 25,0 m do 50,0 m., które niekiedy stanowią cały profil w zakresie tego piętra stratygraficznego.

Najwyższej wyniesioną, środkową część obszaru Gminy oraz znacznie mniejsze, rozproszone formy akumulacji czołowo-morenowej zlokalizowane w północno-wschodniej części Gminy budują piaski z głazami oraz żwiry i głązy. Zwałowe głazowiska budują górną część wzgórz. Doliny rzek budują piaski i żwiry powstałe w procesie akumulacji wodnolodowcowej oraz akumulacji rzecznej. Ograniczone zarówno w rozprzestrzenianiu poziomym, jak i pionowym, wkładki piasków spotykają się tylko lokalnie. Większe kompleksy piaszczyste o miąższości do ok. 20,0 m budują kulminacje.

W północno-wschodniej części między Mazewem a Zieleniewem oraz w południowo-wschodniej części Gminy w miejscowościach: Upale Kolonia i Upale wykształciły się piaski eoliczne. Powstały w wyniku deflacji i akumulacji eolicznej. Są to piaski drobno- lub średnioziarniste. Miąższość piasków eolicznych nie przekracza kilku metrów, zalegają na ogół na glinie zwałowej. Piaski eoliczne wykształciły się również na wydmach. Dwie słabo wykształcone wydmy paraboliczne występują w rejonie Jarochowa. Miąższość piasków w wydmach osiąga ok. 10,0 m.

Podłoże holocenu budują piaski rzeczne na niewielkich powierzchniach w dolinach rzek, zalegające na glinie zwałowej lub piaskach dolinnych oraz namuły torfiaste w rejonie Mazewa. Miąższość osadów nie przekracza 2,0 m.

Przydatność gruntów dla budownictwa jest wysoka. Na większości obszaru Gminy (ok. 80%) zalega glina zwałowa stanowiąca podłoże dla lokalizacji zabudowy o wysokiej nośności. Poziom wód gruntowych w glinach nie występuje, lokalnie mogą występować wody zawieszane oraz prowadzone przewarstwieniami piaszczystymi. Grunty nieprzydatne dla budownictwa na obszarze Gminy to: eluvia piaszczyste gliny zwałowej, ze względu na nierównomierną ściśliwość i znaczny stopień dyspersji, oraz grunty aluwialne – piaski rzeczne oraz namuły torfiaste (napływowe osady wypełniające dna dolin dawnych i współczesnych rzek). W miejscach gdzie występowania ww. gruntów należy szczegółowo rozpoznać podłoże. Głębokość przemarzania gruntów na obszarze Gminy wynosi 1,0 m.

Na terenie Gminy nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych, ujęte w rejestrze prowadzonym przez Starostę.

3.3. Warunki glebowe

Jednym z najważniejszych elementów środowiska przyrodniczego, wpływającym na rozwój obszarów wiejskich są gleby. Mają decydujący wpływ na rozwój produkcji rolnej, a w szczególności na strukturę upraw i wysokość plonów. W obszarze gminy Daszyna występują dobre warunki glebowe. Gleby bardzo dobre, średnio dobre i dobre (II-IV klasy bonitacyjnej) znajdują się na całym terenie Gminy, w większej ilości w północnej i południowej części Gminy. Gleby słabe i najslabsze (V-VIz klasy bonitacyjnej) występują w na całym obszarze Gminy, w większej ilości w części centralnej oraz w dolinach rzek. Na analizowanym obszarze występuje znaczne zróżnicowanie gleb: zarówno gleby brunatne i płowe na piaskach naglinowych lub ciężkich glonach morenowych, jak i czarne ziemie na gruntach pyłowych.

W obrębie gruntów ornyczych dominują kompleksy rolniczej przydatności gleb: pszenno-dobry – odpowiedni dla uprawy wszystkich roślin, oraz żytni bardzo dobry – wymaga nawożenia i odpowiednich zabiegów agrotechnicznych. Występują one na niemal całym obszarze Gminy. Grunty o bardziej urozmaiconej strukturze kompleksów rolniczej występują w Gminie w postaci dwóch „pasm”, przebiegających przez jej centralną część (jeden odpowiadający przebiegowi dna doliny rzecznej, drugi zaś lokalizacji wzgórz moren czołowych) oraz występują w południowo-wschodnim fragmencie Gminy, przy samej jej granicy. Występują tam, poza ww. kompleksami pszenno-dobrym i żytnim bardzo dobrym, m.in. kompleksy: pszenno-wadliwy, żytni dobry, żytni słaby i żytni najslabszy, zbożowo-pastewny mocny i zbożowo-pastewny słaby, użytki zielone średnie.

W rozdziale 3.9. scharakteryzowana została rolnicza przestrzeń produkcyjna.

3.4. Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych

Teren gminy Daszyna pozbawiony jest obszarów narażonych na naturalne zagrożenia geologiczne.

3.5. Zasoby surowcowe. Obszary i tereny górnicze

Gmina Daszyna posiada złoża kruszywa naturalnego: złoża mieszanek żwirowo-piaskowych, złoża piasków budowlanych, złoża piasków poza piaskami szklarskimi, a także rudy żelaza i gliny zwalowe.

Zasoby piasków oraz piasków ze żwirami występują jako utwory piaszczyste lokalnie z soczewkami i gniazdami kruszywa grubego, ale zapyłone, zaglinione. Eksploatacja odbywa się w 13 złożach.

Zasoby surowców ilastych występują na obszarze całej Gminy, często pokryte warstwą piasków gliniastych o miąższości do 0,5 m. Do eksploatacji nadaje się jedynie cienka, powierzchniowa, odwapniona warstwa gliny do 0,8 – 1,2 m głębokości. Zasoby, których występowanie, stwierdzone w okolicy Jarochówka i Gawron, wskazano jako negatywnie dla możliwości udokumentowania.

Przeprowadzona w 2000 r. „Inwentaryzacja złóż kopalni, punktów eksploatacji i składowisk odpadów z uwzględnieniem elementów ochrony środowiska” wykazała, że na obszarze Gminy baza kopalni użytecznych jest niewielka i nie stwarza podstaw dla rozwoju górnictwa i przetwórstwa kopalni. Badania rozpoznawcze przeprowadzone w latach 50-tych i 60-tych wykazały występowanie na terenie Gminy rudy żelaza w podłożu kenozoiku występujące na powierzchnię wąskim pasem ciągnącym się na terenie Gminy od Kolonii Mazew do Upała. Eksploatację złoża, ze względu na niewielką miąższość zasobów, niską jakość i rozwarstwienie jest nieopłacalna. Obszar prognostyczny wydobywania rud żelaza ma powierzchnię około 325 ha. W miejscowości Mazew występuje złożo rudy żelaza o nazwie Mazew – Sobótka. Wydobywanie zostało zakończone, a złożo skreślone z bilansu zasobów w 1994 r. ze względu na parametry kopalni nie spełniające warunków umożliwiających ich zagospodarowanie w przyszłości.

Ilość i jakość złóż kopalni na terenie Gminy nie stanowi podstawy dla wydobywania na skalę przemysłową. Obszary perspektywiczne stwarzające możliwość udokumentowania lokalnych złóż kruszywa naturalnego ograniczają się w większości do pasma wzgórz moren czołowych. Nie ma przesłanek, aby eksploatacja kopalni na terenie Gminy miała kiedykolwiek stanowić podstawy rozwoju na jej terenie górnictwa.

tab. 2 Charakterystyka złóż kruszywa naturalnego na terenie gminy Daszyna

Lp.	Nazwa złoża	Kopaliny	Powierzchnia złoża [ha]	Stratygrafia	Grubość nakładu [m]	Miąższość złoża [m]	Stan zagospodarowania złoża
1.	Jacków	złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	0,99	czwartorzęd	0,00 - 0,30	0,00 – 7,70	złożo skreślone z bilansu zasobów
2.	Jacków I	złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	5,46	czwartorzęd	0,00 – 1,00	2,00 – 11,50	zagospodarowane, eksploatowane okresowo
3.	Jacków II	złoża piasków budowlanych	0,23	czwartorzęd	0,00 - 0,20	0,00 – 4,80	złożo skreślone z bilansu zasobów
4.	Jacków III	złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	1,15	czwartorzęd	0,20 – 0,30	8,70 – 13,20	zagospodarowane, eksploatowane okresowo
5.	Jacków IV	złoża piasków budowlanych	0,83	czwartorzęd	0,30	7,20 – 9,70	o zasobach rozpoznanych szczegółowo
6.	Jarochów	złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	0	czwartorzęd	0	0	zagospodarowane, eksploatowane okresowo
7.	Jarochów I	złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	1,31	czwartorzęd	0,20	3,80 – 4,60	o zasobach rozpoznanych szczegółowo

8.	Jarochów II	złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	5,41	czwartorzęd	0,30	6,70	o zasobach rozpoznanych szczegółowo
9.	Jarochówek	złoża piasków poza piaskami szklarskimi	1,41	czwartorzęd	0,00 - 0,30	0,80 – 4,70	złożo skreślone z bilansu zasobów
10.	Kolonia Mazew	złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	1,98	czwartorzęd	0,30	5,70	złożo skreślone z bilansu zasobów
11.	Kolonia Mazew I	złoża piasków budowlanych	-	czwartorzęd	-	-	zagospodarowane, eksploatowane okresowo
12.	Mazew	złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	6,41	czwartorzęd - plejstocen	0,30	2,00 – 2,70	o zasobach rozpoznanych szczegółowo
13.	Mazew - Sobótka	rudy żelaza	910,00	jura środkowa / dogger	-	0,20 – 0,42	złożo skreślone z bilansu zasobów
14.	Ogrodzona	złoża piasków poza piaskami szklarskimi	2,00	czwartorzęd - plejstocen	0,30	3,70	zagospodarowane, eksploatowane okresowo
15.	Skrzynki	złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	1,84	czwartorzęd	0,20 – 1,00	3,00 – 4,00	zagospodarowane, eksploatowane okresowo
16.	Skrzynki I	złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	6,70	czwartorzęd	0,80 – 1,50	1,50 – 4,20	zagospodarowane, eksploatowane okresowo
17.	Skrzynki II	złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	8,64	czwartorzęd - plejstocen	0,00 – 2,00	3,00 – 7,70	zagospodarowane, eksploatowane okresowo
18.	Skrzynki III	złoża piasków budowlanych	1,71	czwartorzęd - plejstocen	0,30	6,70	o zasobach rozpoznanych szczegółowo
19.	Sławoszew	piasek ze żwirem	1,39	czwartorzęd - plejstocen	0,30	9,70 – 11,70	zagospodarowane, eksploatowane okresowo
20.	Sławoszew III	złoża piasków budowlanych	2,00	czwartorzęd - plejstocen	0,20 – 0,30	6,00 – 6,60	o zasobach rozpoznanych szczegółowo
21.	Stary Sławoszew	złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	0,57	czwartorzęd	0,00 – 0,30	4,40 – 5,70	złożo skreślone z bilansu zasobów
22.	Stary Sławoszew I	złoża piasków poza piaskami szklarskimi	1,98	czwartorzęd	0,20 – 0,50	1,80 – 4,80	złożo skreślone z bilansu zasobów
23.	Stary Sławoszew II	złoża piasków budowlanych	1,04	czwartorzęd	0,30	6,10 – 6,50	złożo zagospodarowane
24.	Walew	złoża piasków poza piaskami szklarskimi	0,99	czwartorzęd	0,00 – 2,90	8,20 – 14,60	o zasobach rozpoznanych szczegółowo
25.	Walew I	złoża piasków budowlanych	1,51	czwartorzęd - plejstocen	0,30	7,30 – 11,70	złożo zagospodarowane
26.	Walew II	złoża piasków budowlanych	2,00	czwartorzęd - plejstocen	0,30 – 0,40	7,70 – 9,60	o zasobach rozpoznanych szczegółowo
27.	Walewek	złoża piasków budowlanych	1,41	czwartorzęd	0,00 – 0,30	1,80 – 9,30	zagospodarowane, eksploatowane okresowo
28.	Walewek I	złoża piasków poza piaskami szklarskimi	1,96	czwartorzęd	0,30 – 0,40	6,60 – 6,70	o zasobach rozpoznanych szczegółowo
29.	Żelazna Nowa	złoża piasków budowlanych	1,56	czwartorzęd	0,20 – 0,30	4,70 – 7,70	złożo zagospodarowane

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego (MIDAS, dostęp: listopad 2016 r.).

Na terenie Gminy wyznaczono obszary i tereny górnicze związane ze złożami:

- 1) Jacków I – teren i obszar górniczy: „Jacków IA”;
- 2) Jacków III – teren i obszar górniczy „Jacków III”;
- 3) Jacków IV – teren i obszar górniczy „Jacków IV”;

- 4) Jarochów – teren i obszar górniczy „Jarochów”;
- 5) Jarochów II – teren i obszar górniczy „Jarochów II”;
- 6) Kolonia Mazew I – teren i obszar górniczy „Kolonia Mazew I”;
- 7) Mazew – teren i obszar górniczy „Mazew”;
- 8) Ogrodzona – teren i obszar górniczy „Ogrodzona”;
- 9) Skrzynki – teren i obszar górniczy „Skrzynki”;
- 10) Skrzynki I – teren i obszar górniczy „Skrzynki I”;
- 11) Skrzynki II – teren górniczy „Skrzynki II” oraz obszary górnicze: „Skrzynki II – Pole A” i „Skrzynki II – Pole B”;
- 12) Sławoszew – teren i obszar górniczy „Sławoszew”
- 13) Stary Sławoszew II – teren i obszar górniczy „Stary Sławoszew II”;
- 14) Walew I – teren i obszar górniczy „Walew I”;
- 15) Walew II – teren i obszar górniczy „Walew II”;
- 16) Walewek – teren i obszar górniczy „Walewek”;
- 17) Żelazna Nowa – teren i obszar górniczy „Żelazna Nowa I”.

Zniesione tereny górnicze z obszaru Gminy to:

- 1) Jacków – teren górniczy „Jacków” i obszary górnicze „Jacków – Pole 1, Pole 2a, Pole 2b”, „Jacków – Pole 1”, „Jacków – Pole 2a”, „Jacków – Pole 2b”;
- 2) Jacków I – tereny i obszar górnicze: „Jacków I”;
- 3) Jacków II – teren i obszar górniczy „Jacków II”;
- 4) Jarochów I – teren i obszar górniczy „Jarochów I”;
- 5) Jarochówek – teren i obszar górniczy „Jarochówek”;
- 6) Kolonia Mazew – teren i obszar górniczy „Kolonia Mazew”;
- 7) Stary Sławoszew – teren i obszar górniczy „Stary Sławoszew – Pola 1 i 2”;
- 8) Stary Sławoszew I – teren i obszar górniczy „Stary Sławoszew I”.

W miejscowości Stary Sławoszew zlokalizowane jest złoże mieszanek żwirowo-piaskowych o powierzchni 0,57 ha, którego eksploatację zakończono w 2006 r. W złożu pozostawiono 18516 t zasobów: głównie w skarpach, częściowo bruk morenowy oraz kruszywa zapyłone i zaglinione.

Na terenie Gminy zlokalizowane są w obrębie ciągów wzgórz moren czołowych (Walew, Jarochówek, Żabokrzeki, Gąsiorów i Jacków) wyrobiska, będące pozostałościami po dawnej eksploatacji. Część wyrobisk została poddana rekultywacji: zostały zasypała lub wykorzystane do utworzenia zbiorników wodnych, pozostała część stopniowo zarosła roślinnością.

Na terenie Gminy nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

3.6. Zasoby wodne

3.6.1. Wody podziemne

Według podziału Polski na jednostki hydrogeologiczne, wyznaczone i opracowane przez Paczyńskiego (1995 r.), gmina Daszyna położona jest w obrębie centralnego makroregionu hydrogeologicznego, w VIII kutnowskim regionie hydrogeologicznym. W obrębie tego regionu występują wodonośne utwory porowo-szczelinowe jury dolnej i środkowej oraz szczelinowo-krasowe utwory jury górnej. Miejscowo, powyżej utworów jury, występują trzecie rzędowe osady wodonośne. Podstawowe piętro wodonośne stanowią wody podziemne w utworach czwartorzędowych.

Zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego wschodnia część obszaru gminy Daszyna znajduje się w granicach udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 226 (Krośniewice – Kutno). GZWP to zbiorniki wydzielone ze względu na ich szczególne znaczenie regionalne dla obecnego i perspektywicznego zaopatrzenia ludności w wodę. Jest to zbiornik związany z utworami jury górnej o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych na poziomie

93 tys. m³/dobę. Dla ochrony Zbiornika zaproponowano utworzenie 10 obszarów ochronnych o powierzchni łącznej 86,8 km², niemal w całości zlokalizowanych w granicach zbiornika. 5 spośród wyznaczonych obszarów ochronnych znajduje się częściowo w granicach gminy Daszyna, w miejscowościach: Mazew, Rzędków Dolny, Rzędków (łącznie 5,08 km²), Jarochówek, Walew, Sławoszew, Adamów, Waclawów, Kamień, Stara Żelazna (łącznie 5,73 km²), Jabłonna, Karkoszki, Janice (łącznie 4,39 km²), Krężelewice (0,96 km²), Upale (1,35 km²). Poziom wodonośny zbiornika charakteryzuje się zmienną podatnością na zanieczyszczenie z powierzchni terenu. Na terenie gminy Daszyna nie zidentyfikowano żadnych istotnych ognisk zanieczyszczeń, proponowane obszary ochronne wyznaczono z uwagi na wysoką podatność naturalną na zanieczyszczenia. W dokumentacji Zbiornika nr 226 Krośniewice – Kutno wskazano istniejące zagrożenia antropogeniczne (m.in.: nieuporządkowana gospodarka ściekowa, wpływ rolnictwa i obszarów zurbanizowanych, składowiska odpadów) oraz geogeniczne (dopływ zasolonych wód z głębszych partii górotworu), a także zaproponowano zakazy, nakazy i zalecenia działań w proponowanych obszarach ochronnych, m.in.:

- 1) *zakaz lokalizowania powierzchniowych i podziemnych składowisk i wylewisk odpadów komunalnych i przemysłowych: niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne;*
- 2) *zakaz składowania i przechowywania odpadów promieniotwórczych;*
- 3) *zakaz odprowadzania do ziemi wszelkich ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych, łącznie z tymi poddany procesowi oczyszczania;*
- 4) *zakaz stosowania środków ochrony roślin innych niż te dopuszczone do stosowania w strefach ochronnych ujęć wód;*
- 5) *zakaz rolniczego wykorzystania komunalnych osadów ściekowych;*
- 6) *zakaz przechowywania obornika w niezabezpieczonych przyzmacach polowych;*
- 7) *zakaz rolniczego wykorzystywania ścieków komunalnych, bytowych i przemysłowych oraz gnojowicy za wyjątkiem ścieków z hodowli ściółkowej w indywidualnych gospodarstwach rolnych produkujących na potrzeby własne;*
- 8) *nakaz opracowania oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących znacząco lub potencjalnie oddziaływać na wody podziemne wraz z dokumentacją hydrogeologiczną w związku z projektowaniem takiej inwestycji.*

W obrębie Gminy główne piętro wodonośne związane jest z utworami jurajskimi, czwartorzędowymi i górnourajskimi. Do najbardziej zasobnych należy poziom górnourajski i czwartorzędowy.

Miąszość utworów wodonośnych jest bardzo zróżnicowana, wynosi od około 5,0 m do ponad 70,0 m. Poziom czwartorzędowy ujmowany jest do eksploatacji studniami wodociągów wiejskich w miejscowości: Mazew oraz prywatnymi w miejscowościach: Daszyna, Skrzyńki, Siedlew, Goszczynno, Krężelewice, Jarochów. Poziom jurajski ujmowany jest do eksploatacji studniami wodociągów wiejskich w miejscowości: Mazew, Daszyna oraz prywatnymi w miejscowościach: Opiesin, Stara Żelazna, Osędownice, Mazew, Walew, Daszyna, Osędownice, Miroszewice, Nowy Sławoszew, Jabłonna, Karkoszki, Koryta. Na terenie Gminy znajduje się kilkadziesiąt studni głębinowych wykorzystywanych do nawadniania upraw.

I poziom wodonośny, związany z wodami gruntowymi, występuje na głębokości od 0,0 do 2,0 m p.p.t., głównie w dolinie Rgilewki oraz kilku mniejszych dolinach na wschodnim skraju Gminy. Wody na głębokości do 2,0 m p.p.t. występują również w rejonie Żelaznej Nowej i Żelaznej Starej na wschodzie Gminy oraz w rejonie Opiesina na zachodzie. Są to wody zawieszane w glinie zwałowej. Na pozostałej części Gminy wody gruntowe występują na różnych głębokościach. W rejonie piaszczysto-żwirowych kulminacji moren czołowych kutnowskich nie stwierdzono występowania wód gruntowych do głębokości 5,0 m.

I poziom wodonośny o zwierciadle swobodnym jest związany z osadami piaszczystymi na nieprzepuszczalnym podłożu gliny zwałowej oraz ze zwietrzelinowymi powierzchniowymi warstwami gliny zwałowej. Charakteryzuje się zwierciadłem, które stabilizuje się na różnej głębokości, w zależności od morfologii terenu.

II poziom wodonośny związany jest z utworami czwartorzędowymi. Występuje na głębokości od 10,5 do 56,5,0 m p.p.t. pod glinami zlodowacenia Warty. Poziom eksploatowany jest m.in. przez

ujęcia dla wodociągów wiejskich w Daszynie i w Korytach. Charakteryzuje się zwierciadłem, które stabilizuje się na różnej głębokości, w zależności od morfologii terenu.

III poziom wodonośny związany jest z utworami neogenu/paleogenu (trzeciorzędu), tworzony przez miocenne piaski o miąższości od 17,5 do 65,0 m, ma nieciągły poziom. Nawiercone zwierciadła wód znajdują się na głębokościach od 31,2 do 67 m p.p.t. Wody tego poziomu zasilają ujęcia gminne w Opiesinie i Mazewie. Zwierciadło stabilizuje się na różnej głębokości, w zależności od morfologii terenu.

IV poziom wodonośny związany jest z utworami jurajskimi: mułowcami i piaskowcami z wkładkami ilowców piaszczystych. Nawiercone zwierciadła wód znajdują się na głębokościach od 40,0 do 119,0 m p.p.t. Zwierciadło stabilizuje się na różnej głębokości, w zależności od morfologii terenu. Wody poziomu jurajskiego ujmowane są m.in. w Mazewie i Miroszewicach.

Na rysunku uwarunkowań arkusz 2. *Uwarunkowania – Uwarunkowania przyrodnicze i kulturowe, stanu ładu przestrzennego* pokazano (na podstawie dostępnych dokumentacji hydrogeologicznych) rozmieszczenie otworów studziennych, w których udokumentowano wody podziemne.

tab. 3. Otwory studzienne z udokumentowanymi wodami podziemnymi

Lp. na rys.	Nr obiektu w Centr. Banku Danych Hydrogeolog.	Miejscowość	Rodzaj obiektu	Głębokość [m p.p.t.]	Wydajność [m ³ /h] (ek. – eksploat. max.–maksym.) depresja [m]	Stratygrafia ujętej warstwy Stratygrafia spągu (Q – czwartorzęd T – trzeciorzęd J – jura)	Zwierciadło nawiercone Zwierciadło ustabilizowane [m p.p.t.]				
							1	2	3	4	5
1	5160025	Łubno	badaw. zlikwid.	251,0	n.b. n.b.	Q/T J	33,8 n.b.	65,9 n.b.	-	-	-
2	5160047	Ogrodzona	badaw. zlikwid.	446,5	n.b. n.b.	Q J	34,7 n.b.	-	-	-	-
3	5160166	Opiesin	badaw. zlikwid.	168,0	n.b. n.b.	Q/Jg/Jś/Jd J	13,0 n.b.	53,7 n.b.	81,3 n.b.	130,8 n.b.	159,5 n.b.
4	5160095	Opiesin (PGR)	studnia 2	137,0	ek. 8,0 56,8	Jś/Jg J	119,0 18,0	83,0 18,0	-	-	-
5	5160073	Opiesin (PGR)	studnia 1	69,0	ek. 7,3 23,2	T/Q T (neog./paleog)	58,5 17,2	38,5 1,1	-	-	-
6	5160096	Mazew	studnia 1 wodociąg	90,0	ek. 38,3 12,6	T/Q/Q Q	66,0 20,0	43,0 9,7	4,0 2,0	-	-
7	5160118	Mazew	studnia 2 wodociąg	96,0	ek. 113,0 3,5	Jg/T/Q/Q/Q J	71,0 19,7	68,0 22,0	40,0 10,3	20,0 15,0	2,0 2,0
8	5160112	Mazew	studnia 3 wodociąg	92,0	ek. 113,0 20,0	Jg/T/Q/Q J	69,5 20,0	68,0 30,5	40,0 10,0	1,1 1,1	-
9	5160055	Mazew (ośrodek zdr.)	studnia	48,3	b.d. b.d.	Q Q	45,0 12,0	-	-	-	-
10	5160051	Mazew (lecznica zw.)	studnia	70,5	ek. 3,0 12,0	T/T/Q/Q T (neog./paleog)	59,8 20,0	42,2 5,3	18,1 2,8	1,2 1,2	-
11	-	Jarochówek	studnia	100,0	ek. 15,0 26,0	J J	92,0 29,0	-	-	-	-
12	5160068	Jarochów	studnia	58,0	ek. 3,5 20,5	Q Q	51,0 18,5	7,3 7,3	-	-	-
13	5160199	Jarochów	studnia	61,0	ek. 20,0 7,1	Q J	37,0 18,5	-	-	-	-
14	5160159	Żelazna Stara	studnia	120,0	ek. 11,0 28,0	Jg Jg	102,0 20,3	-	-	-	-
15	5160016	Żelazna Nowa	badaw. zlikwid.	73,1	n.b. n.b.	J J	47,0 n.b.	-	-	-	-
16	5160160	Ośędowice	studnia	79,0	ek. 18,0 1,4	Jg Jg	67,0 26,0	-	-	-	-
17	5160008	Żelazna Stara	studnia	54,0	ek. 35,0 6,3	Q J	38,0 16,3	-	-	-	-
18	5520268	Gąsiorów (Mazew)	górnicy zlikwid.	75,0	b.d. b.d.	T/Q/Q T(miocen)	63,0 33,7	25,5 19,5	3,4 3,4	-	-
19	5520155	Miroszewice (Mazew)	górnicy	93,3	max. 51,6 4,9	T/Q/Q T/J	64,3 33,3	24,5 19,5	3,2 3,2	-	-
20	5520185	Walew	studnia	88,7	eks. 20,0 14,3	Jg J	80,0 29,7	-	-	-	-
21	5520206	Walew (PGKiM)	studnia	30,0	ek. 6,5 8,0	Q Q	2,77 2,77	-	-	-	-

22	5520140	Daszyna (zakład górny.)	górnicy	20,3	<u>max. 1,2</u> 12,0	Q Q	<u>2,0</u> 2,0	-	-	-	-
23	5520187	Daszyna	studnia	67,0	<u>ek. 40,0</u> 4,2	Q Q	<u>58,0</u> 30,6	-	-	-	-
24	5520119	Daszyna (POM)	studnia	70,0	<u>ek. 4,6</u> 3,0	Q Q/T	<u>56,5</u> 31,0	-	-	-	-
25	5520117	Daszyna (spółdz. spoż.)	studnia zlikwid.	50,0	<u>max. 4,6</u> 4,5	Q/Q Q	<u>39,0</u> 16,5	<u>2,0</u> 2,0	-	-	-
26	5520026	Daszyna	studnia	100,0	<u>18,0</u> 29,0	Jg Jg	<u>62,0</u> 15,0	-	-	-	-
27	5520213	Daszyna	studnia wodociąg	65,5	<u>ek. 85,0</u> 7,5	Jg/Q J	<u>45,0</u> 13,2	<u>39,0</u> 13,2	-	-	-
28	5520216	Daszyna	studnia wodociąg	60,8	<u>ek. 85,0</u> 7,5	Jg/Q J	<u>45,0</u> 13,2	<u>39,0</u> 13,2	-	-	-
29	5520301	Daszyna	studnia	85,5	<u>ek. 30,0</u> 1,5	J J	<u>72,0</u> 26,5	-	-	-	-
30	5520321	Daszyna	studnia	97,4	<u>ek. 10,0</u> 4,0	J J/T(neogen)	<u>68,0</u> 37,0	-	-	-	-
31	5520242	Osędownice	studnia	85,0	<u>ek. 22,0</u> 1,3	Jg Jg	<u>83,0</u> 26,0	-	-	-	-
32	5520328	Osędownice	studnia	71,0	<u>ek. 20,0</u> 2,6	J J	<u>65,0</u> 22,4	-	-	-	-
33	5520202	Skrzynki (RSP)	studnia	83,0	<u>ek. 20,0</u> 21,0	Q Q	<u>56,5</u> 32,6	-	-	-	-
34	5520222	Siedlew	wiertnia otworu	60,1	<u>ek. 2,0</u> 15,0	Q Q	<u>29,5</u> 12,0	-	-	-	-
35	5520180	Miroszewice	studnia	90,0	<u>ek. 13,8</u> 15,0	Jg J	<u>70,7</u> 40,8	-	-	-	-
36	5520038	Ślawoszew Nowy	studnia	73,0	<u>ek. 27,0</u> 2,5	Jg Jg	<u>55,5</u> 18,9	-	-	-	-
37	5520288	Ślawoszew	studnia	80,0	<u>ek. 20,0</u> 3,4	J J	<u>65,0</u> 17,4	-	-	-	-
38	5520232	Jabłonna	studnia	60,0	<u>ek. 9,0</u> 25,0	Jg/T Jg	<u>40,0</u> 10,0	-	-	-	-
39	5520168	Jabłonna (Karkoszki)	studnia	100,0	<u>ek. 30,0</u> 19,1	Jg/T J	<u>90,0</u> 7,9	<u>31,2</u> 7,9	-	-	-
40	5520302	Karkoszki	studnia	60,0	<u>ek. 30,0</u> 7,3	Q Q	<u>28,0</u> 9,0	-	-	-	-
41	5520167	Jacków	studnia	62,0	<u>ek. 26,5</u> 18,5	J J	<u>41,0</u> 8,6	-	-	-	-
42	-	Jacków	studnia	77,0	<u>ek. 20,0</u> 6,66	Q Q	<u>55,0</u> 14,7	-	-	-	-
43	5520163	Goszczywno (PGR)	studnia	75,0	<u>ek. 14,2</u> 15,2	Q Q	<u>69,0</u> 8,2	-	-	-	-
44	5520201	Koryta PGR	studnia 2	134,0	<u>ek. 42,0</u> 1,2	Jg J	<u>79,0</u> 15,8	-	-	-	-
45	5520174	Koryta PGR	studnia 1	137,0	<u>ek. 56,4</u> 5,9	Jg Jg	<u>79,0</u> 16,2	-	-	-	-
46	5520301	Koryta	studnia	87,0	<u>ek. 22,0</u> 9,2	Q J	<u>40,0</u> 17,0	-	-	-	-
47	5520218	Krężelewice (zlewnia mleka)	studnia	43,0	<u>ek. 2,0</u> 13,0	Q Q	<u>34,0</u> 12,3	-	-	-	-
48	5520271	Krężelewice	studnia	112,0	<u>ek. 15,8</u> 9,1	Q T	<u>64,0</u> 20,2	-	-	-	-
49	5520135	Upale (Lubień)	studnia wodociąg	27,2	b.d. b.d.	Q/Q/Q/Q Q	<u>16,7</u> 2,0	<u>10,5</u> 6,0	<u>2,1</u> 2,0	<u>24,6</u> b.d.	-
50	5520189	Upale	studnia	120,0	<u>ek. 21,0</u> 26,4	J J	<u>118,0</u> 13,6	-	-	-	-
51	5520287	Skrzynki	studnia	77,0	b.d.	b.d.	b.d.	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji hydrogeologicznej ujęć wód podziemnych.

Prowadzony jest monitoring wewnętrzny jakości dostarczanej odbiorcom wody. Badania wykonywane są przy ujęciach do wodociągu wiejskiego w Korytach i Mazewie, próby wody pobierane są ze stacji uzdatniania. Jakość ujmowanych wód po uzdatnianiu posiada parametry wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Dla żadnego z ujęć nie ustalono strefy ochrony pośredniej.

Na terenie Gminy nie są prowadzone badania wód podziemnych w ramach sieci regionalnej monitoringu zwykłych wód podziemnych.

3.6.2. Wody powierzchniowe

Gmina Daszyna położona jest na granicy dwóch zlewni I-szego rzędu: Wisły i Odry. Na terenie Gminy mają źródła rzeki: Miłonka (dorzecze Bzury) i Rgilewka (dorzecze Warty). Sieć hydrograficzną tworzą ciek i niewielkich przepływach, z których znaczna część to ciek okresowe i rowy melioracyjne. Gmina Daszyna położona jest na terenie ubogim w zasoby wód powierzchniowych. Wysoki udział terenów zmeliorowanych i niewielka ilość opadów atmosferycznych przyczyniają się do zmniejszenia przepływów w ciekach i rowach. Odwadnianie terenu następuje w kierunku północnym ku pradolinie warszawsko-berlińskiej.

Zlewnię Rgilewki tworzy system rzek, cieków i kanałów, odwadniający zachodnią część Gminy. Źródła rzeki znajdują się w okolicy Mazewa. Dolina o długość 2,7 km na terenie Gminy jest wąska i zatorfiona. Zachodnią część Gminy odwadniają również dopływy Kanału Królewskiego zlokalizowanego poza granicami. Obydwie rzeki są dopływami Neru. Grunty zlewni w przeważającej części są użytkowane rolniczo, niewielką część zajmują lasy, drogi i zabudowa.

Rzeka Miłonka, mająca źródła w miejscowości Jarochów, biegnie przez gminę Daszyna wąsko, mało wyraźną doliną o długości 3,7 km. Rzeka Miłonka jest prawym dopływem Ochni, mającej ujście do Bzury. Teren zlewni pokryty jest głównie polami uprawnymi, łąkami oraz w niewielkim stopniu lasami iglastymi i mieszanymi a także terenami nieużytkowanymi.

Najwyższe stany wód w rzekach obserwuje się w okresie wiosennym (luty, marzec), w związku z roztopami. Notuje się też wezbrania letnie, przeważnie w lipcu po większych opadach. Najniższe stany wód występują jesienią, kiedy dominuje gruntowe zasilenie rzek oraz niewielka ilość opadów.

Na terenie Gminy nie występuje żaden większy zbiornik wodny. Liczne są natomiast niewielkie zbiorniki, utworzone często w wyrobiskach poeksploatacyjnych. Łączna liczba zbiorników na terenie Gminy to ok. 200. Na terenie obrębów: Łubno, Zieleniew i Kolonia Mazew planowana jest budowa zbiornika retencyjnego na rzece Rgilewce. Inwestycja ta nie znajduje się w „Wojewódzkim Programie Małej Retencji dla Województwa Łódzkiego”, jednak jest zasadna ze względu na uwarunkowania terenowe oraz wysokie potrzeby Gminy w zakresie retencjonowania. Inwestycja ta jest korzystna dla kształtowania stosunków wodnych na obszarze Gminy.

Zgodnie z rozporządzeniem Nr 16/2015 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 30 czerwca 2015 r., wschodnia i południowo-wschodnia części Gminy zaliczona została do obszaru szczególnie narażonego na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego (OSN) – OSN Dopływy Bzury od źródeł do Rawki, z którego należy ograniczyć odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód. OSN objęte zostały obręby ewidencyjne: Daszyna, Jabłonna, Janice, Karkoszki, Krężelewice, Osędowice, P.G.R Koryta, Sławoszew, Upale, Walew, Żelazna Nowa oraz Żelazna Stara. Wodami wrażliwymi na zanieczyszczenia azotem ze źródeł rolniczych pochodzącymi z terenu Gminy są następujące jednolite części wód powierzchniowych (JCWP rzeczne): Dopływ spod Waclawowa (PLRW20001727218529), Kanał Strzegociński (PLRW200017272169) oraz Kanał Łęka-Dobrogosty (PLRW200017272158).

3.6.3. Zagrożenie powodziowe

Na terenie Gminy nie wyznaczono obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Obszar Gminy położony jest poza obszarami na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat.

Rzeka Rgilewka (km 0-34) zakwalifikowana została do opracowania map zagrożenia powodziowego w II cyklu planistycznym.

3.7. Warunki klimatyczne

Według podziału Polski na regiony klimatyczne gmina Daszyna położona jest w VII regionie klimatycznego – Środkowopolskiego (Woś). Ilość opadów jest niewielka i nie przekracza 550 mm

w skali roku, przy średniej krajowej 600 mm. Notuje się tu najniższe w skali kraju opady atmosferyczne, co jest jedną z przyczyn wysuszenia gleby, prowadzącego w konsekwencji do jej stepowienia. Średnia roczna temperatura wynosi ok. 8°C. Najchłodniejszym miesiącem jest luty, w którym średnia temperatura wynosi ok. -3°C, zaś najcieplejszym miesiącem jest lipiec, ze średnią temperaturą ok. 18°C. Największym nasłonecznieniem charakteryzują się południowe i wschodnie stoki wzgórz Wału Kutnowskiego. Dominującym kierunkiem wiatrów jest kierunek zachodni oraz południowo-zachodni. Okres wegetacyjny trwa ok. 240 dni.

Jednym z najistotniejszych problemów Gminy jest niski wskaźnik lesistości – ok. 2% oraz niewielka ilość zadrzewień śródpolnych. Zbyt mała powierzchnia tych terenów wzmaga procesy erozyjne gleb (pozbawiona osłony gleba w ograniczonym stopniu magazynuje wilgoć, staje się przesuszona i jest podatna na wywiewanie cząstek). Wskazane jest zwiększenie ilości terenów leśnych, zadrzewień śródpolnych, a także zwiększenie retencyjności poprzez budowę zbiorników wodnych, które korzystnie wpłyną na poprawę mikroklimatu Gminy.

3.8. Flora i fauna, tereny zieleni urządzonej

Ponad 90% powierzchni Gminy to użytki rolne, w tym ok. 81% to użytki orne. Szatę roślinną obszaru Gminy tworzy w przeważającej części roślinność uprawna, oraz w mniejszym stopniu zbiorowiska naturalne w postaci: lasów, zadrzewień śródpolnych i dolinnych, oraz zbiorowiska, które mają genezę antropogeniczną i związane są z jednostkami osadniczymi lub pojedynczymi posesjami. Do tych ostatnich zaliczają się:

- 1) parki podworskie w:
  - a) Daszynie,
  - b) Łubnie,
  - c) Siedlewie,
  - d) Goszczynie,
  - e) Miroszewicach,
  - f) Karkoszkach;
- 2) cmentarze w Mazewie;
- 3) szpalery przydrożne zmniejszające uciążliwość komunikacyjną ;
- 4) pasy zieleni wzdłuż ścieżek i między polami;
- 5) zbiorowiska zieleni urządzonej towarzyszące szkołom, kościołom;
- 6) ogrody i sady przydomowe.

Gmina Daszyna jest uboga w lasy – zajmują one około 2,3% powierzchni. Występują w północnej części Gminy w rejonie Jarochowa i Łubna, oraz na południu w rejonie miejscowości Goszczynno i Upale. Lasy, głównie sosnowe, nie tworzą zwartych kompleksów na terenie oraz poza granicami Gminy. Największy las na terenie Gminy znajduje się w miejscowości Jarochołów i ma powierzchnię ok. 69,8 ha. Sąsiaduje z lasem o zbliżonej powierzchni, zlokalizowanym na terenie gminy Krośniewice. Powiązania między lasami są utrudnione ze względu na barierę antropogeniczną jaką stanowi droga krajowa nr 91.

Leśna przestrzeń produkcyjna została scharakteryzowana w rozdziale 3.10.

Wyraźnym elementem szaty roślinnej są zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, dolinne i przydrożne. Zbiorowiska, głównie zagajniki sosnowe, chojniaki, laski brzoźowe i olszowe, powstały na skutek zalesień porzuconych gruntów porolnych, gruntów o niskich klasach bonitacyjnych lub wskutek naturalnej sukcesji lasu na nieużytkach. Stanowią one naturalny element krajobrazu Gminy.

W obszarach dolinnych zachowały się naturalne siedliska łągowe: wierzbowo-topolowe, jesionowo-olszowe i jesionowo-wiązowe oraz olsy, a także niewielkie obszary łąk. Natomiast w zagłębieniach bezodpływowych wykształciły się tereny podmokłe, oczka wodne.

W krajobrazie Gminy widoczne są przede wszystkim uprawy rolnicze, wśród których dominują uprawy zbóż, rzepaku, kukurydzy i roślin okopowych. Poza uprawami rolniczymi, na miedzach występują m.in. kupkówka pospolita, perz właściwy, życica trwała, śmiełek darniowy. Tereny

wzdłuż dróg, poza zadrzewieniami, porasta roślinność ruderalna, np. trzcinnik piaskowy, ostrożeń polny, ostrożeń lancetowaty, mak polny, pokrzywa zwyczajna, chaber nadreński, bodziszek łąkowy, cykoria podróżnik, nawłóć kanadyjska. Przy licznych na terenie Gminy małych zbiornikach wodnych (utworzonych często w dawnych miejscach eksploatacji) lub ciekach napotkać można krzewy tarniny, bez czarny, krzaczaste wierzby. Zbiorniki przeważnie pokryte są roślinnością szuwarową, składającą się z pałki szerokolistnej i trzciny pospolitej.

Obiekty i obszary przyrodnicze cenne pod względem przyrodniczym i krajobrazowym objęte ochroną prawną opisano w rozdziale 3.11.

Ze względu na mało zróżnicowaną szatę roślinną i warunki siedliskowe (przewaga siedlisk rolnych, brak większych zbiorników wodnych i obszarów wodno-błotnych), a także duże rozdrobnienie kompleksów leśnych, występuje niewielkie zróżnicowanie gatunkowe fauny. Fauna gminy Daszyna jest typowa dla nizinnych obszarów Polski.

Wśród ssaków spotykane są sarny, zające, jeże, wiewiórki, jeże, krety, ryjówki. Licznie występują gryzonie np. nornik zwyczajny oraz myszowate np. mysz polna. Siedliska wodne stanowią miejsce występowania żab, ropuch i ryb.

Awifauna Gminy licznie reprezentowana jest przez ptaki takie jak¹: gawrony, szpaki, skowronki, grzywacze, siewki złote, zięby, trznadele, kawki, makolągwy, dzwońce, dymówki, kwiczoły, mazurki, czajki, potrzeszcze, oknówki, pliszki żółte, wróble, gęsi białoczelne, sierpówki i sroki. Spośród rzadziej obserwowanych na terenie Gminy gatunków ptaków, ale szczególnie cennych przyrodniczo i podlegających ochronie, wyróżnić można m.in.: gąsiora, żurawia, ortolana, bociana białego, lerkę, kormorana, błotniaka zbożowego, czeczotkę, srokosza, białorzytkę, drożdżika, mucholówkę szarą, dudka, przepiórkę, błotniaka łąkowego, błotniaka stawowego, pustułkę oraz dzięcioła zielonego.

Mimo braku na terenie Gminy większych podziemi (potencjalnych miejsc hibernacji nietoperzy), na jej obszarze zaobserwować można występowanie nietoperzy, np. mroczka późnego, borowca wielkiego lub nocka rudego.

3.9. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Około 91,1% powierzchni gminy Daszyna zajmują użytki rolne, co przesądza o jej typowo rolniczym charakterze. Wśród użytków rolnych zdecydowanie dominują grunty orne, stanowiące 87,8% ich powierzchni. W dalszej kolejności znajdują się łąki – 1,4% i pastwiska – 1,4% oraz sady – 0,5%. Lasy i grunty leśne zajmują obszar odpowiadający 2,1% ogólnej powierzchni Gminy.

tab. 4. Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2014 r.

Sposób użytkowania	Razem	
	Powierzchnia [ha]	%
Użytki rolne ogółem	7 670	91,1
Grunty orne	7 102	87,8
Sady	38	0,5
Łąki	116	1,4
Pastwiska	115	1,4
Lasy i grunty leśne	167	2,1
Pozostałe	553	6,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Gmina leży w regionie gleb o zróżnicowanej przydatności rolniczej. Na terenie Gminy nie występują gleby I klasy bonitacyjnej. Dominują gleby klas: IIIa, IIIb, IVa, stanowiące łącznie około 68,21%, występujące na całym obszarze Gminy, w większych ilościach w północnej i południowej

¹ Podkreślone zostały gatunki uznane za kluczowe o znaczeniu unijnym wg załącznika I i II Dyrektywy Siedliskowej oraz Dyrektywy Ptasiej.

części Gminy. Najlepsze gleby (II klasy bonitacyjnej) zajmują około 7% użytków rolnych. Ich zwarte kompleksy występują w miejscowościach: Jacków, Skrzyńki, PGR Koryta, PGR Opiesin, Mazew, Łubno, Korkoszki, mniejsze zaś można spotkać w miejscowościach Zieleniew, Krężelewice, Gąsiorów, Daszyna, Ogrodzona. Obszar Gminy leży na terenach kompleksów przydatności rolniczej gleb: pszenney bardzo dobry, pszenney dobry, żytni bardzo dobry, żytni słaby, żytni najslabszy. Ponad 75% powierzchni Gminy zajmują wytworzone z glin zwałowych lekkich i piasków na glinach gleby płowe. Ponadto w zachodniej części Gminy występują gleby brunatne. Udział gleb kwaśnych mieści się w przedziale 41-70%.

Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa dokonał również waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Dokonano oceny punktowej nie tylko gruntów ornych, ale także pozostałych elementów środowiska przyrodniczego, które decydują o końcowym efekcie produkcji rolnej (agroklimatu, rzeźby terenu i warunków wodnych). Warunkom agroekologicznym rolniczej przestrzeni produkcyjnej o najwyższych walorach przyznaje się 100 punktów. Terenom rolniczym gminy Daszyna przyznano liczbę punktów w przedziale 86,0 – 89,9, co świadczy o wysokiej przydatności rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy Daszyna (źródło: *Opracowanie Ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego*, Łódź, marzec 2008 r.). Wojewódzki ogólny wskaźnik przydatności rolniczej wynosi 62,4, zaś krajowy 66,6. Wynika z tego, że w skali województwa jakość przestrzeni rolniczej gminy Daszyna jest znacznie wyższa do średniej wojewódzkiej i krajowej. W granicach powiatu łęczyckiego gmina Daszyna posiada najwyższy wskaźnik przydatności rolniczej.

tab. 5 Klasy bonitacyjne gruntów ornych na terenie gminy Daszyna

klasa bonitacyjna	powierzchnia [ha]	powierzchnia [%]
II	572	7,07
IIIa	2850	35,22
IIIb	1630	20,15
IVa	1039	12,84
IVb	437	5,40
V	580	7,17
VI	163	2,01
VIz	26	0,32

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zwartych w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Daszyna na lata 2016-2021.

Trwałemu podniesieniu wartości produkcyjnej gleb służą właściwie wykorzystane i eksploatowane melioracje. Urządzeniami melioracji wodnych szczegółowych – systematyczną siecią drenarską objęta jest niemal cała Gmina, poza znaczącą częścią obrębu Upale i niewielkimi fragmentami obrębów Mazew, Kolonia Mazew, Łubno, Rzędków, Ogrodzona, Lipówka, Zieleniew, Opiesin, PGR Opiesin, Jarochów, Jarochówek, Stara Żelazna, Walew, Daszyna, Skrzyńki, PGR Miroszewice, Sławoszew, Goszczywno, Jacków, Jabłonna, Koryta, PGR Koryta, Krężelewice, Jabłonna. Ewidencję wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów prowadzi Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń w Łodzi, Terenowy Inspektorat w Poddębicach, Filia w Łęczycy.

3.10. Leśna przestrzeń produkcyjna

Gmina położona jest w IV Mazowiecko-Podlaskiej krainie przyrodniczo-leśnej, w dzielnicy 3 Równiny Warszawsko-Kutnowskiej, na granicy mezoregionów: Równiny Kutnowsko-Błońskiej (b) i Wysoczyzny Kłodawskiej (a). Lesistość Gminy kształtuje się na poziomie 2,3% (wg GUS, 2016 r.), co daje jej ostatnie miejsce wśród 8 gmin powiatu łęczyckiego. Jednocześnie poziom lesistości gminy Daszyna jest mniejszy od poziomu lesistości powiatu łęczyckiego, która wynosi ok. 5,6%. Grunty leśne w Gminie zajmują powierzchnię ok. 185,9 ha. Największym udziałem lasów odznaczają się sołectwa: Jarochów, Lipówka, Upale, Łubno. Gmina nie sąsiaduje z dużymi,

zwartymi kompleksami leśnymi. Jedynie miejscowości: Jarochów, Ogrodzona, Nowa Żelazna graniczą z kompleksem leśnym o powierzchni ok. 57,0 ha, powiązany z lasem na terenie obrębu Jarochów. Lasy występujące na terenie Gminy to głównie niewielkie skupiska leśne rozproszone na całym jej terenie. Występują również kępy śródpolnych zadrzewień.

tab. 6 Powierzchnia gruntów leśnych wg form własności gminy Daszyna

Grunty leśne [ha]	Grunty leśne publiczne ogółem [ha]	Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych [ha]	Grunty leśne prywatne ogółem [ha]
185,9	104,1	104,1	81,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych (stan na 2016 r.).

Największy obszarowo kompleks stanowią lasy w Jarochowie. Są to grunty leśne należące do Skarbu Państwa, będące w Zarządzie Lasów Państwowych. W zarządzie Lasów Państwowych znajduje się ok. 55,0% ogólnej powierzchni gruntów leśnych na terenie gminy Daszyna. Udział lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa w ogólnej powierzchni lasów wynosi 44,0%. Są to niewielkie kompleksy z przewagą drzewostanu sosnowego, dębu, dębu bezszypułkowego, olszy czarnej i brzozy, występują także: jesion, modrzew, grab, wiąz. Zielen leśna porasta również podmokłe tereny dolin rzecznych i obniżeń terenowych, są to: nadrzeczne łągi wierzbowo-topolowe, łągi jesionowo-olszowe lub jesionowo-wiązowe, olsy.

Wśród typów siedliskowych dominują lasy mieszane świeże, las mieszany wilgotny, bór świeży, bór mieszany świeży, bór mieszany wilgotny, las wilgotny, ols i lasy świeże.

Administrację nad lasami państwowymi na terenie gminy Daszyna sprawuje Nadleśnictwo Kutno, które w ramach prowadzonej gospodarki leśnej zajmuje się:

- 1) hodowlą lasu (m.in.: nasiennictwo, szkółkarstwo, badanie wymagań siedliskowych, melioracje, zalesienia, zadrzewienia, pielęgnacje i odnowienie lasu);
- 2) ochroną lasu poprzez profilaktykę lub zabiegi doraźne stosowane jako efekt szkodliwego oddziaływania czynników abiotycznych i biotycznych, występujących na co dzień w ekosystemach leśnych;
- 3) użytkowaniem lasu (pozyskanie drewna, pobieranie surowców i produktów ubocznego użytkowania lasu);
- 4) nadzorem nad lasami innej własności;
- 5) urzędzeniem lasu;
- 6) doradztwem zalesieniowym;
- 7) doradztwem leśnym;
- 8) edukacją;
- 9) opieką nad zwierzyną.

Zarządzeniem Ministra Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Nr 190 z dnia 10 sierpnia 1995 r., części lasów znajdujących się na terenie Nadleśnictwa Kutno, w gminie Daszyna, nadano status lasów ochronnych. Ustanowione kategorie ochronności to „lasz ochronne wokół miast” – oddziały 147 oraz „lasz wodochronne” – oddziały 149, 151, 161. Powierzchnia łączna lasów ochronnych na terenie Lasów Państwowych – Nadleśnictwo Kutno, na terenie gminy Daszyna wynosi 30,81 ha.

3.11. Obiekty i obszary przyrodnicze objęte ochroną prawną

Ochrona środowiska realizowana jest poprzez respektowanie wymogów przepisów ustaw oraz ich aktów wykonawczych. Obszary i obiekty o szczególnych walorach przyrodniczych są obejmowane ochroną poprzez ustanowienie dla nich ochrony prawnej w formie: parku krajobrazowego, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, rezerwatu przyrody, użytku ekologicznego, pomnika przyrody, obszaru Natura 2000.

Gmina Daszyna położona jest poza wielkoprzestrzennymi obszarami chronionymi.

W granicach Gminy, na podstawie danych z rejestru form ochrony przyrody udostępnionego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi, znajduje się 10 pomników przyrody. Są to: wiązy szypułkowe, jesiony wyniosłe, sosna pospolita, topola biała, iglicznia trójcierniowa i dęby szypułkowe o obwodach 190 - 561 cm i wysokości 18 do 30 m. Rosną na terenach podworskich w Daszynie i Łubnie oraz w parku wiejskim w Jarochówku i w miejscowości Upale. Ochroną prawną objęte one zostały na podstawie:

- 1) Orzeczenia Wicewojewody Płockiego Nr 8 RLS.IV-71 z dnia 27 listopada 1976 r.40/11/76;
- 2) Orzeczenia Wicewojewody Płockiego Nr 33 RLS.IV-7140/22/77 z dnia 20 grudnia 1977 r.;
- 3) Orzeczenia Wicewojewody Płockiego Nr 17 RZGN.IV-7140/14/80 z dnia 29 grudnia 1980 r.;
- 4) Orzeczenia Wicewojewody Płockiego Nr 65 OSGW IV-7140/20/81 z dnia 4 marca 1982 r.;
- 5) Zarządzenia Wojewody Płockiego Nr 1/87 z dnia 9 stycznia 1987 r.

tab. 7 Pomniki przyrody na terenie gminy Daszyna

Lp	Gatunek - nazwa	Data utworzenia	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wysokość [m]	Miejscowość, opis lokalizacji
1.	Wiąz szypułkowy	1976-11-27	561	30	Upale
2.	Jesion wyniosły	1977-12-20	419	22	Jarochówek, park wiejski
3.	Sosna pospolita	1980-12-29	366	20	Daszyna, park podworski
4.	Jesion wyniosły	1980-12-29	393	18	Daszyna, park podworski
5.	Topola biała	1980-12-29	421	25	Daszyna, park podworski
6.	Jesion wyniosły	1982-03-04	400	20	Opiesin, park podworski
7.	Iglicznia trójcierniowa	1987-01-09	190	20	Łubno, w resztówce podworskiej
8.	Dąb szypułkowy	1987-01-09	275	20	Łubno, w resztówce podworskiej
9.	Dąb szypułkowy	1987-01-09	250	20	Łubno, w resztówce podworskiej
10.	Jesion wyniosły	1987-01-09	245	20	Łubno, w resztówce podworskiej

Źródło: opracowanie własne na podstawie rejestru form ochrony przyrody, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi (25.10.2016 r.).

Natura 2000

Obszar gminy Daszyna położony jest poza granicami istniejących lub projektowanych obszarów Natura 2000. Najbliżej położonymi względem granic Gminy obszarami Natura 2000 są:

- 1) **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Pradolina Warszawsko-Berlińska”** (PLB100001) oraz obszar mający znaczenie dla Wspólnoty – projektowany **Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Pradolina Bzury i Neru”** (PLH100006), obszary położone na południe od granic Gminy, w odległości około 2,5 km;
- 2) Projektowany **Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Dąbrowa Świetlista w Pernie”** (PHL100002), położony na północ od granic Gminy, w odległości około 9,0 km.

3.12. Główne problemy i zagrożenia środowiska

Główne problemy i zagrożenia środowiska przyrodniczego wynikają z niewłaściwie prowadzonej działalności gospodarczej, związanej zarówno z produkcją rolną jak i niezależnej od rolnictwa, najczęściej bardzo intensywnej i niedostosowanej do stopnia odporności środowiska na degradację. Ponadto niski poziom świadomości ekologicznej części mieszkańców oraz wysokie koszty stanowią zagrożenie w zakresie realizacji inwestycji prośrodowiskowych.

Bariery przyrodnicze

Jednym ze skutków działalności człowieka jest powstawanie barier przegradzających naturalne korytarze ekologiczne, zakłócających ciągłość przestrzenną obszarów węzłowych. Utrudnia to przepływ materii, energii i informacji genetycznej i zakłóca równowagę ekologiczną, a także prowadzi do obniżenia sprawności funkcjonowania całego systemu przyrodniczego. Najczęściej występującymi barierami są liniowe elementy infrastruktury technicznej i zwarta zabudowa. Na terenie gminy Daszyna bariery przyrodnicze stanowią:

- 1) droga krajowa nr 91;
- 2) zwarta zabudowa wsi po dwóch stronach drogi zlokalizowana w obrębach: Daszyna;
- 3) zabudowa na obszarach wilgotnych, zabagnionych, stanowiących lokalne korytarze ekologiczne;
- 4) obszary eksploatacji kopalni.

Zanieczyszczenie powietrza

Obszar gminy Daszyna wolny jest od zagrożeń zanieczyszczeniami typu przemysłowego. Podmioty gospodarcze prowadzące działalność na terenie Gminy nie są źródłem zanieczyszczeń, których stężenie przekraczałoby określone w przepisach prawa normy.

Na stan czystości powietrza atmosferycznego ma wpływ emisja powierzchniowa związana z tzw. niską emisją z indywidualnych systemów grzewczych, emisja pochodzenia komunikacyjnego oraz emisja z rolnictwa (z upraw). Emisja z rolnictwa – hodowli i z emisja punktowa na terenie Gminy mają mniejsze znaczenie. Substancje pochodzące ze spalania paliw w silnikach pojazdów występuje głównie przy trasach komunikacyjnych o większym natężeniu ruchu biegnących przez Gminę (droga krajowa).

Niska emisja spowodowana jest głównie spalaniem węgla, miatu węglowego lub koksu w lokalnych kotłowniach i paleniskach indywidualnych, które najczęściej nie posiadają żadnych urządzeń ochrony powietrza. W wielu gospodarstwach spala się także różnego rodzaju materiały odpadowe, w tym odpady komunalne, które mogą być źródłem emisji dioksyn. Przeważająca emisja z tych źródeł jest trudna do określenia i wykazuje zmienność sezonową, związaną z sezonem grzewczym. Instalacje centralnego ogrzewania oparte na oleju opałowym, miale i gazie zostały wprowadzone w obiektach użyteczności publicznej, stanowiących własność Gminy.

Na terenie Gminy nie są prowadzone stałe pomiary stężenia zanieczyszczeń, do jego oceny wykorzystano dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi. W wyniku badań przeprowadzonych w 2014 r. dokonano klasyfikacji obszaru województwa w podziale na 2 strefy: Aglomeracja Łódzka oraz Strefa Łódzka. W odniesieniu do ochrony zdrowia, ochrony roślin oraz ochrony ekosystemu strefa Łódzka, w której znajduje się gmina Daszyna, została sklasyfikowana do klas:

- 1) A (wartość nieprzekraczająca wskazanego poziomu), w związku z badaniem zawartości substancji takich jak: dwutlenek siarki (poziom dopuszczalny), dwutlenek azotu (poziom dopuszczalny), benzen (poziom dopuszczalny), tlenek węgla (poziom dopuszczalny), ozon (poziom docelowy), arsen (poziom docelowy), kadm (poziom docelowy), nikiel (poziom docelowy), ołów (poziom dopuszczalny);
- 2) C (wartość powyżej wskazanego poziomu), w związku z badaniem zawartości substancji takich jak: pył zawieszony PM10 (poziom dopuszczalny), pył zawieszony PM2,5 (poziom dopuszczalny), ozon (poziom długoterminowy), benzo-a-pirenu w pyłe PM10 (poziom docelowy).

Podstawę zaliczenia strefy do określonej klasy, stanowią wyniki oceny uzyskane na obszarach o najwyższych poziomach stężenia danej substancji w strefie. Na terenie gminy Daszyna nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych docelowych oraz wartości długoterminowych w powietrzu substancji.

W związku ze stwierdzonym przekroczeniem w 2010 r. i 2012 r. teren powiatu łęczyckiego zakwalifikowano do programów ochrony powietrza POP w celu osiągnięcia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10. Dla obszaru Gminy obowiązuje uchwała Nr XXXV/690/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla

strefy w województwie łódzkim w celu osiągnięcia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10 oraz planu działań krótkoterminowych. Nazwa strefy: strefa łódzka. Kod strefy: PL1002 zmieniona uchwałami: Nr XLII/778/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 25 listopada 2013 r. oraz Nr LIII/945/14 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 października 2014 r.

W związku ze stwierdzonym przekroczeniem w latach 2004-2008 r. teren powiatu łęczyckiego zakwalifikowano do programów ochrony powietrza POP w celu osiągnięcia poziomu docelowego ozonu przyziemnego. Dla obszaru Gminy obowiązują uchwały: Nr XLIII/797/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy w województwie łódzkim w celu osiągnięcia poziomu docelowego ozonu przyziemnego. Nazwa strefy: strefa łódzka. Kod strefy: PL1002 oraz Nr LIII/964/14 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 października 2014 r. w sprawie planu działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej w celu zmniejszenia ryzyka wystąpienia przekroczeń poziomu alarmowego i poziomu docelowego ozonu przyziemnego oraz ograniczenia skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń.

Zagrożenie gleb / eksploatacja terenu

Przebieg drogi krajowej nr 91 powoduje wzmożoną emisję zanieczyszczeń do gleb w pasie do ok. 50,0 od krawędzi jezdni. Dodatkowo obszar bezpośredniego sąsiedztwa drogi narażony jest na zasolenie, na skutek stosowania soli do odśnieżania ulic. Obszar nie jest predestynowany do upraw rolniczych warzyw liściastych i korzeniowych.

Na terenie gminy Daszyna terenami najbardziej potencjalnie narażonymi na degradację są zbocza wzgórz moren czołowych oraz stoki denudacyjne południowej części Wału Kutnowskiego. Intensywność zachodzących procesów stokowych jest zróżnicowana, z uwagi jednak na łagodnie nachylenie zboczy na ogół niewielka. Do zwiększenia erozji przyczynia się niska lesistość oraz niewielka ilość zadrzewień śródpolnych. Pozbawiona osłony gleba w ograniczonym stopniu magazynuje wilgoć, staje się przesuszona i jest podatna na wywiewanie cząstek. Nadmierne wylesienie skutkujące nasileniem erozji wietrznej powoduje duże zagrożenie gleb stepowaniem.

Na skutek drenażu gruntów zmianie uległy pierwotne stosunki wodne. Zmeliorowanie prawie całego obszaru Gminy wpłynęło na obniżenie części płytko zalegających wód podziemnych. Konsekwencją prac melioracyjnych jest również zmiana warunków siedliskowych. Największe zmiany nastąpiły w biotopach wodnych, wilgotnych łąk i szuwarowych, w których zmniejszyła się ilość stanowisk typowych dla tych siedlisk gatunków roślin.

Obszar Gminy został wskazany w wojewódzkim planie nawodnień rolniczych jako obszar o dużym zagrożeniu suszą glebową. W ww. dokumencie obszar Gminy sklasyfikowano do I-szej kategorii potrzeb małej retencji, w którym potrzeby retencionowania wody jak również nawodnień jest największa. Nie wskazano jednak żadnych inwestycji na terenie Gminy.

Niekorzystnym zjawiskiem jest występowanie zabudowy na gruntach o wysokich klasach bonitacyjnych. Grunty te powinny być chronione przed zabudową jako najbardziej wartościowa rolnicza przestrzeń produkcyjna. Wykorzystanie cennych rolniczo gleb na cele związane z produkcją rolną mogłoby się przyczynić do zwiększenia produkcji rolniczej i rozwoju Gminy.

Hałas

Klimat akustyczny środowiska danego obszaru kształtują źródła hałasu typu: komunikacyjnego, przemysłowego i komunalnego. Głównym źródłem hałasu w Gminie jest droga krajowa nr 91. Na terenie Gminy nie zlokalizowano jednak żadnych ekranów akustycznych. Hałas emitowany przez potoki ruchu na krajowej drodze kołowej stanowi uciążliwość w swoim najbliższym otoczeniu. Droga krajowa stanowi źródło ponadnormatywnego hałasu oddziałującego na zabudowę zlokalizowaną w bezpośrednim sąsiedztwie drogi.

W miejscowości Daszyna, w pasie terenu o długości ok. 150 m, pomiędzy budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi a drogą krajową nr 91, zlokalizowane są ekrany akustyczne. Ograniczające niekorzystne oddziaływanie ciągu komunikacyjnego.

Na klimat akustyczny Gminy może wpłynąć ewentualny rozwój działalności produkcyjnej (obecnie funkcjonujące zakłady nie stanowią zagrożenia) oraz budowa elektrowni wiatrowych.

Zanieczyszczenie wód

Monitoringiem rzek w powiecie łęczyckim (również w gminie Daszyna) zajmuje się Łódzki Inspektorat Ochrony Środowiska Delegatura w Skierniewicach. Badania czystości wód rzek nie są prowadzone na terenie Gminy. Na rzekach: Miłonka i Rgilewka, które biorą swój początek na obszarze Gminy, brak jest punktów pomiarowo-kontrolnych w granicach obszaru Gminy. Najbliższy punkt pomiarowo-kontrolny dla rzeki Miłonka zlokalizowany jest w miejscowości Pomarzano, w gminie Krośnice, na 5,9 km rzeki. W 2015 r., w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Pomarzanach monitoring rzek wykazał, iż rzeka ta posiada wody o słabym stanie i potencjale ekologicznym, jednolita część wód - naturalna. Na rzece stwierdzono zjawisko przyspieszonej eutrofizacji wywołanej antropogenicznie, wskazujące na możliwość zakwitów glonów. Rzeka Miłonka pozostaje pod presją punktowych oraz obszarowych źródeł zanieczyszczeń znajdujących się poza granicami gminy Daszyna. Na rzece Rgilewce nie ma zlokalizowanych punktów pomiarowo-kontrolnych, również poza granicami Gminy.

Na terenie Gminy nie znajdują się punkty sieci regionalnej monitoringu wód podziemnych na obszarze województwa łódzkiego poddane badaniom WIOŚ w Łodzi w 2014² r. W danym roku punkty badawcze na terenie powiatu łęczyckiego znajdowały się w miejscowościach Krzepocin i Świnice Warckie. Wody w punkcie Krzepocin, o stratygrafii czwartorzędowej, posiadają IV klasę czystości, natomiast wody w punkcie Świnice Warckie, o stratygrafii kredowej, II klasę czystości.

Jakość wód podziemnych jest systematycznie badana w ujęciach wód podziemnych do wodociągu gminnego w Mazewie, Korytach i Daszynie. Prowadzony na terenie Gminy monitoring wewnętrzny jakości wody dostarczanej odbiorcom wykazał, że jakość ujmowanych wód posiada parametry wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Na skutek drenażu gruntów obniżeniu uległa część płytko zalegających wód podziemnych. Pogorszeniu uległa jakość wód poprzez dopływ ścieków oraz spływ substancji biogenych z pól uprawnych (źródło eutrofizacji wód). Konsekwencją przeprowadzonych na terenie Gminy prac melioracyjnych jest zmiana warunków siedliskowych. Największe zmiany nastąpiły w biotopach wodnych, wilgotnych łąk i szuwarowych, w których zmniejszyła się ilość stanowisk typowych dla tych siedlisk gatunków roślin.

Poważnym zagrożeniem funkcjonowania środowiska jest zanieczyszczenie wód powierzchniowych i wglębnych będące wynikiem nieprawidłowo prowadzonej gospodarki wodno-ściekowej, gdzie głównymi przyczynami zanieczyszczeń są na ogół:

- 1) zrzut surowych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków pochodzenia rolniczego lub bytowo-gospodarczego bez oczyszczania bezpośrednio do wód i gruntu;
- 2) rolnicze wykorzystywanie ścieków do nawożenia pól;
- 3) stosowanie w nadmiernych ilościach nawozów i środków ochrony roślin w lasach i na gruntach rolnych;
- 4) nieuporządkowana gospodarka ściekowa w jednostkach osadniczych i na terenach przyległych do głównych tras komunikacyjnych.

Innych, szczególnych zagrożeń dla wód powierzchniowych i podziemnych nie zidentyfikowano.

Na terenie gminy Daszyna system kanalizacji zbiorczej jest słabo rozwinięty. Istnieje jedynie na terenie miejscowości: Daszyna, Koryta i Opiesin. Ścieki oczyszczane są w mechaniczno-biologicznej, gminnej oczyszczalni ścieków w Daszynie. W 2015 r. oczyszczalnia oczyściła 24418,0 m³ ścieków. Na terenie Gminy funkcjonuje również mechaniczno-biologiczna, osiedlowa oczyszczalnia ścieków w Korytach. W 2015 r. oczyszczalnia oczyściła 3979,0 m³ ścieków. Oczyszczalnie odprowadzają ścieki przez rowy oraz bezpośrednio do ziemi, na teren zlewni Bzury. Oczyszczalnie ścieków zlokalizowane na terenie Gminy spełniają normy nałożone pozwoleniami wodno-prawnymi, mogą jednak potencjalnie stać się źródłem zanieczyszczeń wód i ziemi.

Zanieczyszczenie i degradacja gleb

Głównym zagrożeniem dla jakości tutejszych gleb są zanieczyszczenia pochodzące ze szlaków komunikacyjnych, na których imisję narażone są przede wszystkim gleby położone przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu (w szczególności wzdłuż drogi krajowej). W glebach tych może występować podwyższone stężenie związków ołowiu i kadmu oraz gleby te, na skutek

² Ocena jakości wód podziemnych w 2015 r. nie uwzględniała badań na terenie powiatu łęczyckiego.

stosowania soli do posypywania nawierzchni w okresie zimowym, mogą być silnie zasolone. Ponadto jednym z istotniejszych czynników powodujących degradację gleb jest ich zakwaszenie oraz zubożenie składników pokarmowych roślin.

Degradacja i zniekształcenia powierzchni terenu

Działalność wydobywcza prowadzi m.in. do zniekształcenia i degradacji powierzchni terenu (zarówno w miejscu wyrobiska, jak i w miejscu magazynowania nadkładu). Skutkiem odkrywkowej eksploatacji kopalni są tylko częściowo odwracalne zmiany w naturalnym krajobrazie. Tereny na których ustała eksploatacja kopalni należą do gruntów zdegradowanych i zdewastowanych i wymagają rekultywacji.

Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące

Przez południową część Gminy, przez miejscowość Upale, przebiega elektroenergetyczna linia napowietrzna 110 kV relacji Kutno-Łęczyca. Główne punkty zasilania z których zaopatrywana jest Gmina znajdują się w Łęczycy. Linia 110 kV oraz linie 15 kV są źródłami pola elektromagnetycznego o różnym natężeniu. Szkodliwy wpływ pola elektromagnetycznego i promieniowania elektromagnetycznego zależy też od odległości, z jakiej pole działa na organizm.

Stacje bazowe telefonii komórkowej nie powodują oddziaływania pola elektromagnetycznego na ludzi przekraczającego wartości dopuszczalne. Ochrona mieszkańców przed jego negatywnym wpływem zapewniana jest przez właściwe zagospodarowanie terenów wzdłuż linii elektroenergetycznych – ograniczenie możliwości lokalizacji pomieszczeń przeznaczonych do przebywania ludzi w pasie terenu wzdłuż linii o odpowiedniej, dostosowanej do napięcia linii, szerokości.

Na terenie Gminy, w miejscowości Jacków, zlokalizowany jest punkt pomiarowy natężeń pól elektromagnetycznych (PEM) w ramach monitoringu prowadzonego przez WIOŚ w Łodzi. W wyniku pomiarów, przeprowadzonych w sierpniu 2014 r., nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Ponadto źródłami pola elektromagnetycznego na terenie Gminy są stacje bazowe telefonii komórkowej, zlokalizowane w miejscowości Daszyna. W otoczeniu typowych stacji bazowych telefonii komórkowej GSM pola elektromagnetyczne o wartościach wyższych niż dopuszczalne występują nie dalej niż kilkadziesiąt metrów od anten i na wysokości ich zainstalowania.

Gospodarka odpadami

Odpady wytwarzane na terenie Gminy to głównie odpady pochodzące z gospodarstw domowych oraz powstające w sektorze rolno-spożywczym, usługowym i budowlanym. Na terenie Gminy nie ma zakładów przemysłowych wytwarzających znaczne ilości odpadów. Gmina nie posiada własnego składowiska odpadów. Odpady komunalne zbierane są w pojemnikach, a następnie odbierane przez uprawnione specjalistyczne firmy. Najbliżej zlokalizowane składowiska odpadów znajdują się w miejscowościach: Franki (gm. Krośnice), Sławęcín (gm. Grabów), Borek (gm. Łęczyca). We Frankach znajduje się sortownia odpadów zmieszanych. W Daszynie, na terenie byłej bazy Rol-Dasz, funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), gdzie zbierane są odpady takie jak: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, opony, papier i tektura, metale, chemikalia pochodzące z gospodarstw domowych oprócz niebezpiecznych, opakowania wielomateriałowe niekwalifikujące się do selektywnej zbiórki, odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe.

Zagrożenia nadzwyczajne

W gminie Daszyna, ani w jej bezpośrednim sąsiedztwie, nie występują zakłady o zwiększonym ryzyku lub zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w rozumieniu przepisów odrębnych. Najbliżej terenu Gminy (w odległości ok. 14,0 km) tego typu zakłady zlokalizowane są na terenie miasta Kutno: rozlewnia gazu propan – butan w Kutnie, ul. Bohaterów Walk nad Bzurą 4a oraz dystrybutor Gazu Propan – Butan w Kutnie, Wierzbie 2. Znaczne odległości od ww. zakładów powodują, iż na terenie Gminy nie występują żadne zagrożenia związane z ich funkcjonowaniem.

Na terenie Gminy mogą wystąpić zagrożenia nadzwyczajne, związane m.in. z transportem materiałów niebezpiecznych (w tym ługi, kwasy, gazy, oleje, paliwa itp.), awariami urządzeń przemysłowych, stacji paliw oraz infrastruktury technicznej. Stacje paliw zlokalizowane są w miejscowościach: Ogrodzona, Daszyna (3 stacje), Koryta PGR, zlokalizowane są w bezpiecznych odległościach od zabudowy.

Źródłem zagrożeń nadzwyczajnych związanych z ryzykiem wystąpienia awarii może być na transport ładunków niebezpiecznych prowadzony za pośrednictwem drogi krajowej nr 91, linii kolejowej Łódź – Kutno (poza obszarem Gminy w odległości ok. 200 m od jej południowej granicy) oraz naftociąg Ø400. Z transportem wiążą się ryzyka kolizji a w konsekwencji rozszczelnienia zbiorników (wycieku, ulotnienia się substancji niebezpiecznych lub wybuchu). Z funkcjonowaniem naftociągu związane są zagrożenia: wybuch, pożar lub wyciek substancji ropopochodnych do gruntu.

Oprócz ww. zagrożeń nadzwyczajnych mogą wystąpić zagrożenia naturalne, związane z warunkami pogodowymi (pożary, wichury, podtopienia).

4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

4.1. Rozwój Gminy w ujęciu historycznym – najważniejsze wydarzenia

Pierwsze wzmianki o Daszynie pochodzą z XV w., zaś najstarszy zapis pochodzi z 1423 r. Jedną z najstarszych miejscowości w Gminie jest Mazew, gdzie do aż do 1973 r. mieściły się władze Gminy.

Rozwój Gminy kształtowały korzystne uwarunkowania – gleby wysokiej jakości. Na terenie Gminy powstały liczne gospodarstwa dworsko-folwarczne. Do najważniejszych zabytków Gminy należą (w kolejności powstania):

- 1) kościół parafialny p.w. Jana Chrzciciela w Mazewie z 1830 r., wybudowany w miejscu kościoła wzniesionego przez misjonarzy, który spłonął w 1821 r. będący jednym z najcenniejszych zabytków Gminy;
- 2) murowany dwór w Sławoszewie Starym wzniesiony w 1864 r. przez Franciszka Mszczonowskiego, w miejscu dawnej szkoły parafialnej. Dwór otaczały zabudowania folwarczne, w tym mieszkania pracownicze. W 1873 r. majątek zakupiła rodzina Schlosserów – przemysłowców z Ozorkowa;
- 3) drewniany dworek szlachecki rodziny Wieszczyckich herbu Grzymała z rozległym parkiem w stylu angielskim i szpalerem drzew, oraz folwark w Daszynie z początku XIX w. Plany budowy przez Wieszczyckich kościoła w Daszynie przekreślił wybuch II wojny światowej;
- 4) murowany dworek oraz park podworski z dwoma stawami w Łubnie pochodzące z lat 20-tych XIX w.;
- 5) park podworski w Siedlewie z połowy XIX w.;
- 6) murowany dwór w Goszczynie pochodzący z połowy XIX w., otoczony drzewostanem - pozostałością parku;
- 7) zespół dworsko-parkowy w Miroszewicach z przełomu XIX i XX w.;
- 8) drewniana kaplica w Sławoszewie, która powstała w 1941 r.

Na stan zachowania zabytków miały duży wpływ wybuch II wojny światowej oraz powojenne przekształcenia własnościowe. Po wojnie większość majątków została rozparcelowana i przejęta przez Państwo.

Gminę Daszyna utworzono w 1973 r. w wyniku połączenia gromad Daszyna i Mazew.

4.2. Identyfikacja i waloryzacja zasobów dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej

4.2.1. Istniejące formy i zakres ochrony zabytków

Elementy dziedzictwa kulturowego o wartości zabytkowej, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków, podlegają ochronie. Ustanowione na terenie gminy Daszyna formy ochrony obejmują:

- 1) wpis do Rejestru Zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – 8 obiektów;
- 2) ustalenie ochrony w planach miejscowych obejmujące:
  - a) obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków,
  - b) stanowiska archeologiczne,
  - c) strefy ochrony stanowisk archeologicznych.

Ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków realizowana jest poprzez respektowanie zasad ich ochrony zgodnie z wymogami przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków. Ochrona obiektów objętych ochroną w planie miejscowym realizowana jest poprzez respektowanie zapisów planu. Ochrona, ustalona w planie miejscowym, obejmuje niemal wszystkie obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków (za wyjątkiem założenia dworsko-parkowo-folwarczne w Daszynie oraz cmentarza przykościelnego w Mazewie).

W granicach Gminy brak jest ustanowionych innych form ochrony zabytków.

Zabytki wpisane do rejestru zabytków

Część elementów dziedzictwa kulturowego na terenie Gminy Daszyna podlega ochronie konserwatorskiej poprzez wpis do rejestru zabytków. Wykaz obiektów w rejestrze zabytków zamieszczono w tabeli nr 8.

tab. 8 Wykaz obiektów i obszarów z terenu gminy Daszyna wpisanych do rejestru zabytków

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Nr decyzji/ data	Czas powstania
1.	Daszyna	zespół dworski: drewniany dwór i park	438 / 06.02.1978 r.	poł. XIX, XX w.
2.	Łubno	zespół dworski: dwór i park + 150,0 m strefa	632 / 25.03.1992 r.	XIX w., po 1920 r.
3.	Mazew	kościół par. p.w. św. Jana Chrzciciela	495/376 / 04.08.1967 r.	1830 r.
4.	Mazew	dzwonnica	496/377 / 04.08.1967 r.	-
5.	Siedlew	park dworski + 150,0 m strefa	628 / 29.11.1991 r.	poł. XIX w.
6.	Sławoszew	drewniana kaplica p.w. Wniebowzięcia NMP	407-V-19 / 25.03.1949 r. 84/286 / 09.08.1967 r.	-
7.	Sławoszew	dwór	530/380 / 09.08.1967 r.	1864 r.
8.	wzdłuż drogi krajowej nr 91	przestrzenny układ komunikacyjny Krośniewickiej kolei dojazdowej PKP	661 / 28.12.1998 r.	pocz. XX w.

Źródło: opracowanie własne na podstawie rejestru zabytków Województwa Łódzkiego.

Fot. 1 Drewniany dwór na terenie parku w Daszynie.

Fot. 2 Drewniana kaplica p.w. Wniebowzięcia NMP na terenie parku w Sławoszewie

Zabytki w gminnej ewidencji zabytków

Gminna ewidencja zabytków, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków jest prowadzona w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy Daszyna. Jest ona podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez samorząd gminny.

Gminna ewidencja zabytków w gminie Daszyna została sporządzona w 2008 r., obejmuje 20 pozycji wyszczególnionych w tabeli nr 9.

tab. 9. Obiekty i obszary w gminnej ewidencji zabytków gminy Daszyna oraz wpisane do rejestru zabytków

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Czas powstania	Uwagi / informacja o ochronie
1.	Daszyna	dwór drewniany	II poł. XIX w.	wpis do rejestru zabytków 438 06.02.1978 r.
2.	Daszyna	dwór murowany	I poł. XX w.	dwór stanowi integralną część z zabytkowym dworem drewnianym, ochrona w mpzp
3.	Daszyna	park dworski - krajobrazowy	I poł. XIX w.	wpis do rejestru zabytków 438 06.02.1978 r., ochrona w mpzp
4.	Daszyna	założenie dworsko-parkowo-folwarczne	pocz. XIX w. – lata 30. XX w.	-
5.	Goszczywno	dwór murowany	II poł. XIX w.	ochrona w mpzp
6.	Siedlew (obręb Goszczywno)	park dworski + 150,0 m strefa	poł. XIX w.	wpis do rejestru zabytków 628 29.11.1991 r.
7.	Koryta / Koryta Osada	zespół folwarczny	XIX/XX w.	ochrona w mpzp
8.	Łubno	dwór murowany	I poł. XX w.	wpis do rejestru zabytków 632 25.03.1992 r.,
9.	Łubno	park dworski – krajobrazowy + 150,0 m strefa	I poł. XIX w. – I poł. XX w.	wpis do rejestru zabytków 632 25.03.1992 r.
10.	Mazew	kościół p.w. św. Jana Chrzciciela	I poł. XIX w.	wpis do rejestru zabytków 495/376 04.08.1967 r.
11.	Mazew	dzwonnica	I poł. XIX w.	wpis do rejestru zabytków 496/377 04.08.1967 r.
12.	Mazew	cmentarz przykościelny	1830 r.	wpis do rejestru zabytków 495/376 04.08.1967 r.
13.	Mazew	cmentarz grzebalny	poł. XIX w.	ochrona w mpzp
14.	Mazew	cmentarz rzymsko-katolicki (dawny ewangelicki)	koniec XIX w.	ochrona w mpzp
15.	Stary Sławoszew	dwór murowany	1864 r.	wpis do rejestru zabytków 530/380 09.08.1967 r.
16.	Stary Sławoszew	kaplica drewniana	pocz. XIX w.	wpis do rejestru zabytków 407-V-19 25.03.1949 r. 84/286 09.08.1967 r.
17.	Stary Sławoszew	dzwonnica drewniana	II poł. XIX w.	ochrona w mpzp
18.	Stary Sławoszew	założenie dworsko-parkowo-folwarczne	1864 r. – pocz. XX w.	ochrona w mpzp
19.	Miroszewice	park dworski	XIX/XX w.	ochrona w mpzp
20.	wzdłuż drogi krajowej nr 91	przestrzenny układ komunikacyjny Krośniewickiej Kolei Dojazdowej PKP	pocz. XX w.	wpis do rejestru zabytków 661 28.12.1998 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ewidencji zabytków gminy Daszyna

Granice wpisu do gminnej ewidencji zabytków założenia dworsko-parkowo-folwarcznego w Daszynie obejmują swoim zasięgiem obszar inny, niż granice wpisu do rejestru zabytków. Ostateczny przebieg granic założenia winien być ustalony z uwzględnieniem jego aktualnej wartości zabytkowej i celów ochrony.

Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Daszyna wymaga uzupełnienia o stanowiska archeologiczne stwierdzone na obszarze Gminy. Trwają prace nad opracowaniem uzupełnienia dokumentu.

Dla Gminy dotychczas nie opracowano programu opieki nad zabytkami. Planowane jest jego sporządzenie w powiązaniu z możliwością jego finansowania.

Pozostałe cenne obiekty lub ich pozostałości kwalifikujące się do objęcia ochroną w planach miejscowych lub poprzez ujęcie w gminnej ewidencji zabytków:

- 1) park i zabudowania folwarczne w Karkoszkach;
- 2) założenie folwarczne w Opiesinie i Żabokrzekach;
- 3) pozostałości po założeniach dworskich lub folwarcznych w Jackowie, Jarochowie, Krężelewicach, Osędowicach, Upalu, Walewie i Zagróbkach.

Fot. 3 Kościół p.w. św. Jana Chrzciciela oraz dzwonnica w Mazewie.

Zabytki i stanowiska archeologiczne

Zgodnie z danymi rejestru Archeologicznego Zdjęcia Polski na obszarze Gminy zaewidencjonowano 154 stanowiska archeologiczne o ustalonej lokalizacji, wskazanych w tabeli nr 10, w tym 120 to ślady i punkty osadnictwa i znalezisko luźne, 24 to osady, 48 to fragmenty ceramiki 1 fragment wióra krzemienno, 1 ośelka, 1 monety oraz 8 wsi historycznych. Stanowiska występują na terenie obrębów: Mazew, Jarochówek, Ogrodzona, Nowa Żelazna, Łubno Zieleniew, Żabokrzeki, Miroszewice, Zagróbki, Jacków, Goszczynno, Siedlew, Jarochów, Stara Żelazna, Osędowice, Walew, Sławoszew, Daszyna, Koryta PGR, Krężelewice, Janice, Jabłonna, Karkoszki, Koryta, Gołocice, Upale. Wsie historyczne na obszarze Gminy to: Mazew, Łubno, Opiesin, Rzędków, Ogrodzona, Jarochów, Adamów, Nowa Żelazna. Na terenie Gminy występują również obszary ochrony stanowisk archeologicznych zlokalizowanych poza granicami Gminy na terenie miejscowości: Wymysłów, Marysin, Pociecha, Kozuby, Topola Szlachecka, Siedlec.

tab. 10. Zewidencjonowane stanowiska archeologiczne w gminie Daszyna

Lp.	Nr arkusza AZP	Nr stanow. na arkuszu	Miejscowość	Nr stanow. w miejsc.	Rodzaj stanowiska (funkcja)	Kultura / chronologia
1.	57-48	1	Mazew	3	skarb monet?	przeworska / okres rzymski
2.	57-48	1	Mazew	1	znalezisko luźne	przeworska / okres wpl. rzymskich
3.	57-48	2	Mazew	2	skarb monet	przeworska / okres wpl. rzymskich
4.	57-48	2	Mazew	4	znalezisko luźne	przeworska / mopr. – okres rzymski
5.	57-48	3	Opiesin	1	grób skrzynek.	pomorska / Halsztat D
6.	57-48	3	Opiesin	2	wieś historyczna	okres nowożytny / XVI-XIX wiek
7.	57-48	4	Jarochówek	3	znalezisko luźne	wcz. średniowiecze / -
8.	57-48	10	Mazew	5	ślady osadnictwa	nieokreślona / mezolit-neolit
					osada?	łużycka? / epoka brązu – wcz. epoka żelaza
9.	57-48	11	Nowy Mazew	1	ślady osadnictwa	wcz. średniowiecze / XII-XIII wiek?
10.	57-48	12	Mazew	6	ślady osadnictwa	wcz. średniowiecze / X-XII wiek
					osada jednodworcza(?)	wczesne średniowiecze / X-XIII wiek
11.	57-48	14	Rzędków	1	ślady osadnictwa	wczesne średniowiecze / XI-XIII wiek
12.	57-48	15	Mazew	7	ślady osadnictwa	wczesne średniowiecze / XI-XII wiek
13.	57-48	19	Łubno	3	wieś historyczna	okres nowożytny / XVI, XIX wiek
14.	57-48	20	Mazew	8	wieś historyczna	późne średniowiecze - okres nowożytny / XIV-XIX wiek
15.	57-48	21	Rzędków	2	wieś historyczna	późne średniowiecze - okres nowożytny / XV-XVII wiek
16.	57-49	2	Ogrodzona	1	cmentarzysko	przeworska / okres rzymski
17.	57-49	3	Jarochów	4	cmentarzysko	wczesne średniowiecze / -

18.	57-49	9	Nowa Żelazna	1	ślady osadnictwa	wczesne średniowiecze / XII-XIII wiek
					ślady osadnictwa	późne średniowiecze / XV wiek
					ślady osadnictwa	okres nowożytny / XVI – XVII wiek
19.	57-49	10	Marysin	1	śląd osadnictwa	nieokreślona / epoka kamienia
20.	57-49	11	Wymysłów	5	ślady osadnictwa	nieokreślona / epoka brązu
13.	57-49	12	Ogrodzona	2	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze / XII-XIII wiek
21.	57-49	13	Ogrodzona	3	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze? / XI-XIII wiek
22.	57-49	14	Ogrodzona	4	śląd osadnictwa	kultura trzciniecka? / wczesna epoka brązu?
23.	57-49	15	Ogrodzona	5	ślady osadnictwa	nieokreślona / epoka brązu – epoka żelaza
					ślady osadnictwa	wczesne średniowiecze / X-XII wiek
24.	57-49	21	Adamów	1	wieś historyczna	późne średniowiecze - okres nowożytny / XV-XIX wiek
					huta szkła?	okres nowożytny / XIX wiek
25.	57-49	24	Jarochów	5	wieś historyczna	późne średniowiecze, okres nowożytny / XIII – XIX wiek
26.	57-49	28	Ogrodzona	6	wieś historyczna	późne średniowiecze - okres nowożytny / XV-XIX wiek
27.	57-49	33	Wymysłów	6	wieś historyczna	okres nowożytny / XVI – XIX w.
28.	57-49	36	Nowa Żelazna	2	wieś historyczna	późne średniowiecze - okres nowożytny / XIV-XIX wiek
29.	57-49	38	Ogrodzona	7	ślady osadnictwa	nieokreślona / epoka brązu – epoka żelaza
30.	58-48	1	Goszczywno	1	grób ciałopalny	przeworska / I w. n.e.
31.	58-48	2	Goszczywno	3	cmentarzysko	pomorska / -
32.	58-48	3	Jarochówek	1	znalezisko luźne	- / wczesne średniowiecze
33.	58-48	4	Mazew	2	skarb	- / I – IV w.
34.	58-48	5	Mazew	1	śląd osadnictwa?	przeworska / -
35.	58-48	6	Sławoszew	1	śląd osadnictwa	- / okres wpl. rzymskich
36.	58-48	7	Goszczywno	2	skarb	- / XI w.
37.	58-48	8	Opiesin	1	grób skrzynkowy	pomorska / halsztat
38.	58-48	9	Miroszewice	1	cmentarzysko	pomorska – II w. n.e.
39.	58-48	10	Jacków	7	śląd osadnictwa	- / okres nowożytny
40.	58-48	18	Jacków	8	osada	- / średniowiecze
41.	58-48	24	Pociecha	7	3 fr. ceramiki	- / okres nowożytny
42.	58-48	25	Zagrobki	1	śląd osadnictwa	kultura pucharów lejkowatych / -
43.	58-48	26	Zagrobki	2	osada	łużycka / -
44.	58-48	27	Żabokrzeki	2	śląd osadnictwa	kultura pucharów lejkowatych / -
45.	58-48	29	Jacków	1	śląd osadnictwa	- / okres nowożytny
46.	58-48	30	Jacków	2	śląd osadnictwa	łużycka? / -
					śląd osadnictwa	- / okres nowożytny
47.	58-48	31	Goszczywno	5	śląd osadnictwa	- / okres nowożytny
48.	58-48	32	Goszczywno	6	śląd osadnictwa	- / późne średniowiecze
49.	58-48	33	Goszczywno	7	śląd osadnictwa	- / okres nowożytny
50.	58-48	34	Siedlew	1	śląd osadnictwa	przeworska? / pradzieje
51.	58-48	35	Goszczywno	8	śląd osadnictwa	przeworska? / pradzieje
52.	58-48	36	Goszczywno	9	osada?	przeworska / -
					śląd osadnictwa	- / późne średniowiecze
53.	58-48	37	Goszczywno	10	śląd osadnictwa	przeworska? / pradzieje
54.	58-48	38	Żabokrzeki	1	śląd osadnictwa	kultura pucharów lejkowatych / -
55.	58-48	39	Zieleniew	1	śląd osadnictwa	przeworska? / pradzieje
56.	58-48	40	Jacków	4	śląd osadnictwa	- / okres nowożytny
57.	58-48	41	Zieleniew	3	śląd osadnictwa	- / okres nowożytny
58.	58-48	42	Zieleniew	2	osada?	przeworska / okres wpl. rzymskich
59.	58-48	43	Łubno	1	śląd osadnictwa	przeworska? / -
60.	58-48	44	Łubno	2	osada?	- / wczesne średniowiecze
61.	58-48	45	Jacków	3	śląd osadnictwa	- / późne średniowiecze
62.	58-48	46	Jacków	5	śląd osadnictwa	łużycka? / epoka brązu
					osada	- / średniowiecze
63.	58-48	47	Jacków	6	osada	- / średniowiecze
					śląd osadnictwa	- / epoka kamienna
64.	58-48	48	Jacków	9	osada	- / średniowiecze
					śląd osadnictwa	- / średniowiecze
65.	58-48	50	Jarochówek	2	osada	- / średniowiecze
66.	58-48	51	Miroszewice	2	-	średniowiecze / -
67.	58-48	51	Miroszewice	2	śląd osadnictwa	- / średniowiecze
68.	58-49	1	Daszyna	1	znalezisko luźne	kultura pucharów lejkowatych / neolit
69.	58-49	4	Krężelewo	1	cmentarzysko	przeworska / II – III . n.e. okres wpl. rzymskich
70.	58-49	5	Koryta PGR	1	śląd osadnictwa	- / średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
71.	58-49	6	Koryta PGR	2	punkt osadnictwa	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
72.	58-49	7	Daszyna	2	punkt osadnictwa	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
73.	58-49	8	Sławoszew	1	śląd osadnictwa	- / późne średniowiecze
74.	58-49	9	Daszyna	3	śląd osadnictwa	- / późne średniowiecze

					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
75.	58-49	10	Daszyna	4	śląd osadnictwa	- / późne średniowiecze
					osada	- / okres nowożytny
76.	58-49	11	Daszyna	5	śląd osadnictwa	przeworska / okres wpl. rzymskich
					osada	- / wczesne średniowiecze
					osada	- / okres nowożytny
77.	58-49	12	Daszyna	6	punkt osadnictwa	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
78.	58-49	13	Daszyna	7	śląd osadnictwa	- / wczesne średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
79.	58-49	14	Daszyna	8	śląd osadnictwa	- / wczesne średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
80.	58-49	15	Sławoszew	2	śląd osadnictwa	- / średniowiecze
					śląd osadnictwa	- / okres nowożytny
81.	58-49	16	Sławoszew	3	osada	- / okres nowożytny
82.	58-49	17	Sławoszew	4	śląd osadnictwa	- / Średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
83.	58-49	18	Daszyna	9	osada	- / okres nowożytny
84.	58-49	19	Walew	1	punkt osadnictwa	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
85.	58-49	20	Walew	2	śląd osadnictwa	- / epoka kamienia lub epoka brązu
					punkt osadnictwa	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
86.	58-49	21	Sławoszew	5	punkt osadnictwa	- / średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
87.	58-49	22	Sławoszew	6	śląd osadnictwa	- / późne średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
88.	58-49	23	Sławoszew	7	punkt osadnictwa	- / średniowiecze
					osada	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
89.	58-49	24	Sławoszew	8	punkt osadnictwa	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
90.	58-49	25	Walew	3	punkt osadnictwa	- / średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
91.	58-49	26	Walew	4	śląd osadnictwa	- / średniowiecze
					osada	- / okres nowożytny
92.	58-49	27	Walew	5	osada	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
93.	58-49	28	Walew	6	śląd osadnictwa	przeworska? / okres wpl. rzymskich
					punkt osadnictwa	- / wcz. średniowiecze
					osada	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
94.	58-49	29	Walew	7	osada	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
95.	58-49	30	Jarochów	1	śląd osadnictwa	- / średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
96.	58-49	31	Jarochów	2	punkt osadnictwa	- / średniowiecze
					osada	- / okres nowożytny
97.	58-49	32	Jarochów	3	osada	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
98.	58-49	33	Żelazna Stara	1	śląd osadnictwa	- / średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
99.	58-49	34	Żelazna Stara	2	śląd osadnictwa	- / epoka kamienia lub epoka brązu
					punkt osadnictwa	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
100.	58-49	35	Żelazna Stara	3	śląd osadnictwa	- / średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
101.	58-49	36	Żelazna Stara	4	punkt osadnictwa	- / średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
102.	58-49	37	Żelazna Stara	5	punkt osadnictwa	- / wczesne średniowiecze
103.	58-49	38	Żelazna Stara	6	punkt osadnictwa	przeworska / okres wpl. rzymskich
					śląd osadnictwa	- / średniowiecze
					śląd osadnictwa	- / okres nowożytny
104.	58-49	39	Żelazna Stara	7	punkt osadnictwa	przeworska / okres wpl. rzymskich
					śląd osadnictwa	- / średniowiecze
					śląd osadnictwa	- / okres nowożytny
105.	58-49	40	Żelazna Stara	8	osada	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
106.	58-49	41	Żelazna Stara	9	śląd osadnictwa	- / wczesne średniowiecze
					śląd osadnictwa	- / późne średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
107.	58-49	42	Żelazna Stara	10	śląd osadnictwa	- / późne średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
108.	58-49	43	Ośędowice	1	śląd osadnictwa	- / późne średniowiecze
					osada	- / okres nowożytny
109.	58-49	60	Olesice	3	śląd osadnictwa	- / późne średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
110.	58-49	61	Ośędowice	2	punkt osadnictwa	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
111.	58-49	62	Daszyna	10	śląd osadnictwa	- / epoka kamienia
					punkt osadnictwa	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
112.	58-49	63	Daszyna	11	śląd osadnictwa	- / epoka kamienia lub epoka brązu
					punkt osadnictwa	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
113.	58-49	64	Walew	8	śląd osadnictwa	- / późne średniowiecze

					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
114.	58-49	65	Daszyna	12	śląd osadnictwa	- / Średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
115.	58-49	66	Daszyna	13	śląd osadnictwa	- / późne średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
116.	58-49	67	Daszyna	14	śląd osadnictwa	- / późne średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
117.	58-49	68	Daszyna	15	punkt osadnictwa	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
118.	58-49	69	Daszyna	16	punkt osadnictwa	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
119.	58-49	70	Daszyna	17	śląd osadnictwa	- / późne średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
120.	58-49	71	Daszyna	18	punkt osadnictwa	- / późne średniowiecze
121.	58-49	72	Daszyna	19	osada	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
122.	58-49	73	Janice	1	osada	- / okres nowożytny
123.	58-49	74	Janice	2	osada	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
124.	58-49	75	Janice	3	śląd osadnictwa	- / późne średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
125.	58-49	76	Karkoszki	1	śląd osadnictwa	- / średniowiecze
					osada	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
126.	58-49	77	Karkoszki	2	osada	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
127.	58-49	103	Gołocice	7	punkt osadnictwa	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
128.	58-49	105	Gołocice	9	osada	- / wczesne średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
129.	58-49	106	Karkoszki	3	punkt osadnictwa	- / średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
130.	58-49	107	Karkoszki	4	śląd osadnictwa	przeworska / okres wpl. rzymskich
					punkt osadnictwa	- / okres nowożytny
131.	58-49	108	Karkoszki	5	śląd osadnictwa	- / średniowiecze
					punkt osadnictwa	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
132.	58-49	109	Jabłonna	1	osada	- / okres nowożytny
133.	58-49	110	Jabłonna	2	śląd osadnictwa	- / wcz. średniowiecze
					śląd osadnictwa	- / okres nowożytny
134.	58-49	111	Krężelewice	2	śląd osadnictwa	- / epoka kamienia – lub epoka brązu
					osada	- / okres nowożytny
135.	58-49	112	Jabłonna	3	śląd osadnictwa	- / epoka kamienia lub epoka brązu
					punkt osadnictwa	- / późne średniowiecze – okres nowożytny
136.	58-49	113	Jabłonna	4	punkt osadnictwa	- / średniowiecze
137.	59-48	6	Siedlec	1	punkt osadnictwa	polska / średniowiecze
138.	59-48	7	Goszczywno	1	punkt osadnictwa	przeworska / okres rzymski
139.	59-48	13	Koryta	1	śląd osadnictwa	przeworska? / okres rzymski?
140.	59-48	14	Koryta	2	punkt osadnictwa	polska / okres nowożytny
141.	59-49	3	Kozuby	7	5 fr. ceramiki	(przeworska?) / pradzieje
142.	59-49	35	Upale	1	śląd osadnictwa	trzcieniecka / -
143.	59-49	36	Upale	4	śląd osadnictwa	trzcieniecka / -
144.	59-49	37	Upale	10	śląd osadnictwa	trzcieniecka / -
145.	59-49	38	Upale	8	osada	- / epoka brązu
146.	59-49	60	Upale	2	śląd osadnictwa	- / późne średniowiecze
147.	59-49	63	Upale	3	śląd osadnictwa	trzcieniecka / -
148.	59-49	65	Upale	7	śląd osadnictwa	trzcieniecka / wczesna epoka brązu
149.	59-49	66	Upale	9	śląd osadnictwa	- / pradzieje
150.	59-49	67	Upale	5	śląd osadnictwa	- / (epoka brązu?)
151.	59-49	68	Topola Szlachecka	7	10 fr. ceramiki	łużycka / -
					10 fr. ceramiki	przeworska / -
152.	59-49	71	Krężelewice	4	b.d.	kultura pucharów lejkowatych? / -
					b.d.	kultura amfor kulistych? / neolit
					b.d.	łużycka / -
153.	59-49	72	Krężelewice	3	śląd osadnictwa	przeworska / -
154.	59-49	81	Upale	6	osada	łużycka / -

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z zasobów Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Dobra kultury współczesnej

Dobra kultury, to zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, niebędące zabytkami dobra kultury, takie jak pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna.

Dla gminy Daszyna nie został sporządzony spis dóbr kultury współczesnej. Dla potrzeb Studium dokonano próby określenia gminnego zasobu dóbr kultury współczesnej. W wyniku przeprowadzonej analizy nie stwierdzono na obszarze Gminy istnienia obiektów kwalifikujących się do uznania za dobro kultury współczesnej.

4.2.2. Miejsca i pomniki pamięci narodowej

Na terenie gminy Daszyna znajduje się jedno miejsce pamięci narodowej - tablica w kościele parafialnym w Mazewie poświęcona pamięci księdza Leona Domagalskiego straconego w niemieckim obozie koncentracyjnym w Dachau.

Na terenie Gminy zlokalizowanych jest ponad 50 przydrożnych kapliczek oraz krzyży przydrożnych, stanowiących charakterystyczny element zagospodarowania tego obszaru. Większość kapliczek powstała z inicjatywy mieszkańców i przez nich jest utrzymywana. Wskazaniem byłoby dokonanie inwentaryzacji kapliczek przydrożnych na terenie Gminy oraz objęcie kapliczek wartościowych pod względem kulturowym ochroną poprzez wpis do gminnej ewidencji zabytków.

4.2.3. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych

Na terenie Gminy nie występują pomniki zagłady, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu ochrony terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

4.3. Krajobraz kulturowy Gminy i wymogi jego ochrony. Elementy tożsamości Gminy

Krajobraz kulturowy, jako historycznie ukształtowany w wyniku działalności człowieka przestrzeń, zawiera wytwory cywilizacji ludzkiej i elementy przyrodnicze oraz lokalną tradycję.

Gmina posiada charakter rolniczy, na jej terenie nie występują obiekty o wysokich walorach krajobrazowych i przyrodniczych. Najcenniejsze okazy drzew zostały objęte ochroną jako pomniki przyrody. Ochrona krajobrazu kulturowego może być realizowana poprzez ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, ustanowienie w formie uchwały rady gminy zespołu przyrodniczo-krajobrazowego lub parku kulturowego lub rozporządzenie wojewody o wpisie do rejestru zabytków. Ochrona krajobrazu gminy Daszyna realizowana jest w obowiązującym planie miejscowym.

Tradycje Gminy są związane z jej rolniczym charakterem. Folklor widoczny jest w organizowanych cyklicznie dożynkach oraz uroczystościach na terenie Gminy.

Podstawowymi elementami architektonicznymi i przestrzennymi wyznaczającymi tożsamość Gminy są:

- 1) rolniczy krajobraz;
- 2) liczne zespoły dworsko-parkowe i folwarczne;
- 3) układ przestrzenny Krośniewickiej Kolei Dojazdowej;
- 4) krzyże, kapliczki przydrożne.

4.4. Stan zasobów dziedzictwa kulturowego. Główne problemy i zagrożenia

Większość obiektów i obszarów zabytkowych, wpisanych do rejestru zabytków oraz do gminnej ewidencji zabytków, z wyłączeniem stanowisk archeologicznych znajduje się w niezadawalającym lub złym stanie technicznym. Najgorzej utrzymane budynki, samoistnie popadające w ruinę, to m.in.: dwór i obiekty towarzyszące w Miroszewicach oraz dwór w Łubnie. W dobrym stanie są obiekty sakralne: Kościół w Mazewie, kaplica w Sławoszewie, cmentarz (czynny) w Mazewie – odnowiono najstarsze nagrobki. Dwór w Daszynie w ostatnim czasie wyremontowano dostosowując budynek dla potrzeb Urzędu Gminy. Obiekty zabytkowe wymagają bieżących napraw i działań zabezpieczających, a także gruntownych remontów. Część obiektów pozostaje niezagospodarowana, co sprzyja pogłębianiu ich degradacji. Również zagospodarowanie terenów wokół zabytkowych obiektów i założeń przestrzennych wymaga ochrony.

4.5. Polityka Gminy w zakresie ochrony zabytków

Realizując wymogi przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków gmina Daszyna sporządziła gminną ewidencję zabytków w 2008 r.. Gmina nie posiada gminnego programu opieki nad zabytkami, trwają prace nad jego opracowaniem.

Polityka Gminy dla części obiektów zabytkowych, stanowisk archeologicznych i stref ochrony archeologicznej zawarta jest w ustaleniach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który obejmuje teren całej Gminy.

5. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym, w tym granice krajobrazów priorytetowych

Audyt krajobrazowy sporządzany jest dla obszaru województwa. Zawiera on m.in. rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów oraz wyznaczone zostają w nim granice krajobrazów priorytetowych. Dotychczas nie sporządzono audytu krajobrazowego dla obszaru województwa łódzkiego. Prace nad jego opracowaniem rozpoczęto w kwietniu 2016 r. Po uchwaleniu audytu krajobrazowego konieczne będzie uwzględnienie w polityce przestrzennej i dokumentach na szczeblu gminnym (w tym Studium) jego zapisów dotyczących obszaru Gminy.

6. Sytuacja społeczna i ekonomiczna Gminy. Warunki i jakość życia mieszkańców

6.1. Tendencje rozwoju demograficznego i gospodarczego

6.1.1. Sytuacja i prognozy demograficzne

W grudniu 2014 r., zgodnie z danymi Urzędu Gminy Daszyna, gminę zamieszkiwało 4 093 osób. Średnia gęstość zaludnienia Gminy wynosi 49 osób/km², co jest wartością niską w porównaniu do gęstości zaludnienia w powiecie łęczyckim (67 osób/km²), w województwie łódzkim (138 osób/km²), a nawet kraju (123 osób/km²).

tab. 11 Liczba ludności i gęstość zaludnienia poszczególnych obrębów gminy Daszyna, stan z grudnia 2012 r. i 2014 r.

Obręb	Powierzchnia obrębu [km ²]	Ogółem [os.]			% ogólnej liczby ludności			Gęstość zaludnienia [l. mieszk./km ²]	
		2012	2014	różnica	2012	2014	różnica	2012	2014
DASZYNA	4,7	614	594	-20	14,7	14,5	-0,2	131,0	126,4
DRZYKOZY	0,67	38	33	-5	0,9	0,8	-0,1	57,0	49,3
GAŚIORÓW	2,34	102	95	-7	2,4	2,3	-0,1	44,0	40,6
GOSZCZYNNO	2,33	58	56	-2	1,4	1,4	0,0	25,0	24,0
JABŁONNA	1,49	82	81	-1	2,0	2,0	0,0	55,0	54,4
JACKÓW	2,23	97	103	6	2,3	2,5	0,2	43,0	46,2
JANICE	0,84	26	26	0	0,6	0,6	0,0	31,0	31,0
JAROCHÓW	4,69	131	127	-4	3,1	3,1	0,0	28,0	27,1
JAROCHÓWEK	2,26	111	103	-8	2,7	2,5	-0,2	49,0	45,6
KARKOSZKI	1,93	108	111	3	2,6	2,7	0,1	56,0	57,5
KORYTA	1,06	78	75	-3	1,9	1,8	-0,1	74,0	70,8
KORYTA OSADA	3,83	210	210	0	5,0	5,1	0,1	55,0	54,8
KRĘŻELEWICE	2,02	186	177	-9	4,5	4,3	-0,2	92,0	87,6
LIPOWKA	0,82	19	17	-2	0,5	0,4	-0,1	23,0	20,7
ŁUBNO	6,7	277	273	-4	6,6	6,7	0,1	41,0	40,7
MAZEW	5,75	267	263	-4	6,4	6,4	0,0	46,0	45,7
MAZEW KOLONIA	2,4	86	83	-3	2,1	2,0	-0,1	36,0	34,6
MIROSZEWICE, PGR MIROSZEWICE	2,68	82	86	4	2,0	2,1	0,1	31,0	32,1
NOWA ŻELAZNA	2,88	137	142	5	3,3	3,5	0,2	48,0	49,3
NOWY SŁAWOSZEW, STARY SŁAWOSZEW	5,29	300	297	-3	7,2	7,3	0,1	57,0	56,1

OGRODZONA	1,57	97	95	-2	2,3	2,3	0,0	62,0	60,5
OPIESIN, PGR OPIESIN	2,75	127	133	6	3,0	3,2	0,2	46,0	48,4
OŚĘDOWICE	2,15	112	112	0	2,7	2,7	0,0	52,0	52,1
RZĘDKÓW	2,46	127	125	-2	3,0	3,1	0,1	52,0	50,8
SIEDLEW	0,74	38	40	2	0,9	1,0	0,1	51,0	54,1
SKRZYNKI	1,49	76	74	-2	1,8	1,8	0,0	51,0	49,7
STARA ŻELAZNA	3,06	152	149	-3	3,6	3,6	0,0	50,0	48,7
UPALE	3,56	194	192	-2	4,7	4,7	0,0	54,0	53,9
WALEW, WALEWEK	1,66	40	35	-5	1,0	0,9	-0,1	24,0	21,1
ZAGRÓBKI	1,26	63	60	-3	1,5	1,5	0,0	50,0	47,6
ZIELENIEW	1,55	99	92	-7	2,4	2,2	-0,2	64,0	59,4
ŻABOKRZEKI	1,75	34	34	0	0,8	0,8	0,0	19,0	19,4
Razem:	80,91	4 168	4 093	-75	100,0	100,0	0,0	52,0	50,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Daszynie.

Najwięcej ludności (14,5%) zamieszkuje obręb Daszyna. Pozostałe obręby skupiają od około 0,4% do około 7,3% ludności Gminy. Obręby o zwiększonej gęstości zaludnienia w Gminie to: Daszyna – 126 os/km², Krężelewice – 88 os/km², Koryta – 70 os/km², Ogrodzona – 60 os/km² i Zieleniew – 59 os/km². Najniższy wskaźnik gęstości zaludnienia, wynoszący 19 os/km² odnotowano dla obrębu Żabokrzeki.

Migracje wewnętrzne są niewielkie, różnice w liczbie ludności poszczególnych obrębów wynikają z ogólnego spadku liczby mieszkańców Gminy. Wzrost liczby mieszkańców nastąpił w miejscowościach: Jacków, Opiesin, Nowa Żelazna, Miroszewice, zaś największe spadki odnotowano w miejscowościach: Daszyna, Krężelewice, Jarochówek, Zieleniew, Gąsiorów.

tab. 12 Ludność gminy Daszyna wg ekonomicznych grup wieku, stan na grudzień 2014 r.

Wiek	Liczba ludności			Współczynnik feminizacji (%)
	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	
przedprodukcyjny	688	325	363	112
produkcyjny	2433	1347	1086	81
poprodukcyjny	871	278	593	213
Razem:	3 992	1 950	2 046	105

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Najliczniejszą grupę stanowi ludność w wieku produkcyjnym. Liczebność grup: przedprodukcyjnej i poprodukcyjnej utrzymują się na porównywalnym poziomie.

Na przestrzeni ostatnich lat proporcje pomiędzy poszczególnymi grupami wiekowymi zmieniają się: obserwuje się wzrost długości trwania życia, co powoduje zwiększenia przewagi grupy poprodukcyjnej, a także spadek udziału grupy przedprodukcyjnej.

Gminę zamieszkuje porównywalna liczba kobiet i mężczyzn. Wskaźnik feminizacji w 2014 r. wyniósł 105. Liczba kobiet i mężczyzn w wieku przedprodukcyjnym jest porównywalna. Obserwowana jest znaczna dysproporcja pomiędzy liczbą kobiet i mężczyzn w wieku poprodukcyjnym. Co jest sytuacją normalną tj. odpowiadającą ogólnopolskiej i światowej sytuacji demograficznej.

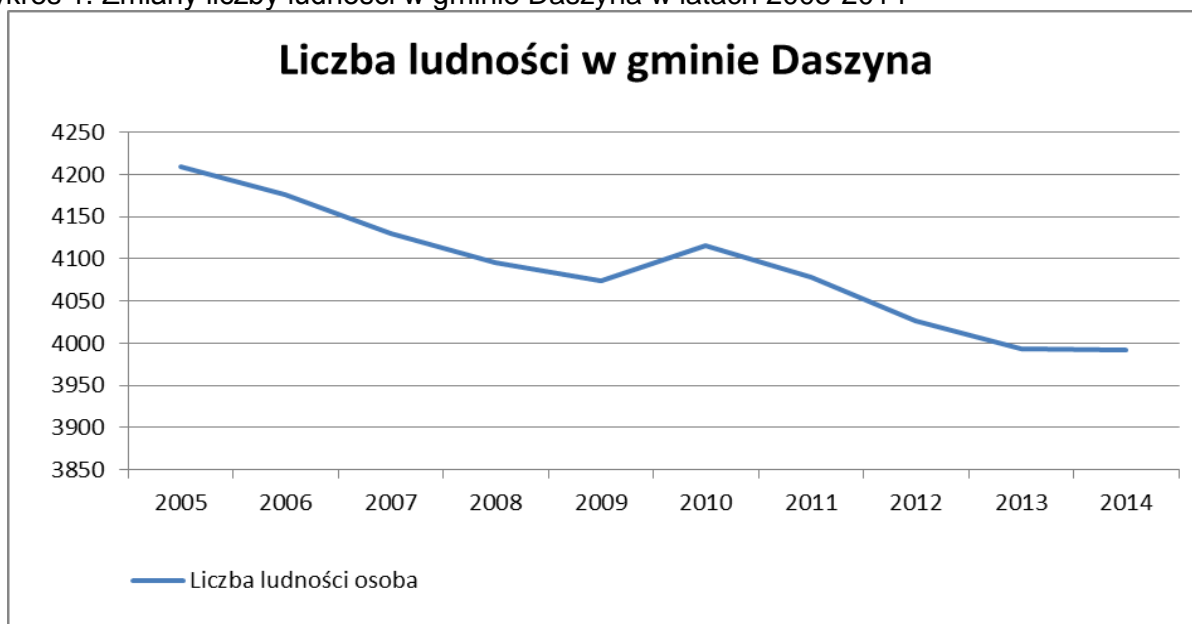
tab. 13. Wybrane dane demograficzne i zmiany w latach 2005-2014

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
liczba ludności [osoba]	4210	4177	4130	4096	4074	4116	4078	4027	3993	3992
ludność na 1 km ² [osoba]	52	52	51	51	50	51	50	50	49	49
zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców [osoba]	1,9	-7,8	-11,3	-8,3	-5,4	10,2	-9,3	-12,6	-8,5	-0,3
urodzenia żywe	50	49	34	57	43	34	38	36	32	37
zgony ogółem	42	58	52	66	58	56	57	53	60	46
przyrost naturalny	8	-9	-18	-9	-15	-22	-19	-17	-28	-9
saldo migracji [osoba]	-17	-9	-22	-32	-18	1	-19	-18	-14	-8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Na przestrzeni 10 lat można zaobserwować w Gminie niekorzystne tendencje w zmianie struktury zamieszkania. Liczba mieszkańców, pomimo niewielkiego wzrostu w latach 2009-2010, sukcesywnie spada, łącznie na przestrzeni lat o 218 osób (o ok. 5%).

Wykres 1. Zmiany liczby ludności w gminie Daszyna w latach 2005-2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Przyrost naturalny w Gminie na przestrzeni ostatnich kilku lat ulegał wahaniom, uzyskiwał przeważnie wartości ujemne: od -25 w 2004 r. do -9 w 2006 r. i 2008 r. Niewielki wzrost jego wartości nastąpił jedynie w 2005 r. - do poziomu +8. W roku 2014 przyrost naturalny utrzymywał się na poziomie -9. Jedynie w 2005 r. występował dodatni przyrost naturalny (+8), w pozostałych analizowanych latach przyrost wahał się między -9 a -28.

Ujemny przyrost naturalny jest niekorzystnym zjawiskiem z punktu widzenia możliwości rozwojowych Gminy. Przyczynami są najczęściej: pogorszenie się sytuacji ekonomicznej społeczeństwa, rozwijający się konsumpcyjny styl życia związany m.in. z odkładaniem w czasie decyzji o potomstwie i zerwaniem z tradycją zakładania rodzin wielodzietnych. Od 2003 r. do 2014 r. liczba zawieranych małżeństw utrzymuje się na zbliżonym poziomie: między 16 a 33 zawieranych małżeństw rocznie.

Od roku 2003 saldo migracji na terenie Gminy, w zależności od różnych czynników społeczno-ekonomicznych kształtowało się na zróżnicowanym poziomie. W bilansie przeważają lata, w których następował odpływ ludności z terenu Gminy. W 2014 roku ogólne saldo migracji wynosiło -8. Saldo migracji jedynie w 2008 r. nie było ujemne (+1), pozostałe lata charakteryzują się jego zmiennym, jednak ujemnym poziomem. W 2014 i 2013 dominowały wymeldowania do miast. Stąd można wnioskować, iż mieszkańcy Gminy przenoszą się do większych miast, gdzie panują lepsze warunki społeczno-ekonomiczne.

tab. 14 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
w wieku przedprodukcyjnym	19,5	18,8	18,7	18,8	18,9	18,9	18,4	17,4	17,2	17,2
w wieku produkcyjnym	60,2	60,6	60,3	60,3	60,5	60,4	60,3	60,9	61,1	60,9
w wieku poprodukcyjnym	20,3	20,6	21,0	20,9	20,7	20,7	21,3	21,7	21,8	21,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Zgodnie ze skalą „starości demograficznej” ONZ mieszkańcy Gminy stanowią populację starą – odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosi ok. 22% wszystkich mieszkańców. Pomimo, iż wskaźnik ten w gminie Daszyna nie osiąga ww. wartości, to sukcesywnie się do niej zbliża.

Utrzymujący się stały poziom ludności w wieku produkcyjnym jest korzystny dla mieszkańców Gminy z ekonomicznego punktu widzenia, jednakże współczynnik obciążenia ekonomicznego w Gminie wynosi aż 64,1%. Oznacza to, iż na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 64 osób w wieku nieprodukcyjnym, w tym 28 osób w wieku przedprodukcyjnym i niemal 36 osób w wieku poprodukcyjnym.

tab. 15. Wskaźnik obciążenia demograficznego

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	66,1	65,0	65,8	65,8	65,4	65,6	65,8	64,2	63,8	64,1
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	103,8	109,8	112,3	111,3	109,8	109,9	115,6	125,2	127,0	126,6
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	33,6	34,0	34,8	34,6	34,2	34,4	35,3	35,7	35,7	35,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Zauważalny jest wzrost udziału w strukturze mieszkańców Gminy grupy osób w wieku poprodukcyjnym, zarówno w stosunku do grupy osób w wieku produkcyjnym oraz przedprodukcyjnym. Tendencja ta, choć typowa dla Polski, stwarza niekorzystne uwarunkowania dla rozwoju potencjału demograficznego Gminy. Ponadto podnosi koszty utrzymania grup niepracujących, co ma przełożenie na obniżenie wzrostu gospodarczego Gminy.

Zaobserwowane tendencje kształtowania się demografii należy obserwować w skali lokalnej, uwzględniając uwarunkowania gmin sąsiednich. Zgodnie z danymi GUS dla gmin wiejskich i miejskich zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie gminy Daszyna jedynie na terenie gminy Kutno nastąpił wzrost liczby ludności. Największy ubytek mieszkańców nastąpił na terenie miast: Kutna i Łęczycy. Na kształtowanie się struktury liczby mieszkańców w gminach Grabów i Witonia, oraz miastach Kutno, Łęczycy i Krośnice największy wpływ miały migracje. Na strukturę liczby mieszkańców gminy Łęczycy większy wpływ miał niski przyrost naturalny. Pozostałe analizowane gminy: Kutno, Krośnice, Chodów oraz gmina Daszyna charakteryzowały się zmiennym wpływem salda migracji i przyrostu naturalnego na ogólnych stan liczby mieszkańców.

Gmina Daszyna nie wyróżnia się znacząco pod względem zaobserwowanych przemian na tle gmin sąsiadujących. Procentowy udział zmniejszenia się liczby mieszkańców w stosunku do stanu z 2005 r. w gminie Daszyna wynosi 5,18%, natomiast średnia wartość dla gmin sąsiednich wynosi 3,95%.

tab. 16 Liczba mieszkańców w latach 2005-2014 na terenie gmin sąsiadujących z gminą Daszyna

Jednostka terytorialna	Zmiana liczby ludności										Liczba ludności ogółem [osoba]		Zmiana liczby lud. 2005-2014 [osoba]	Zmiana liczby lud. 2005-2014 [%]
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2005	2014			
Kutno - obszar wiejski	72	-6	65	-24	142	51	91	-44	85	8 351	8 783	432	5,17	
Łęczycyca - obszar wiejski	-39	-14	-35	-12	125	-39	9	-27	16	8 562	8 546	-16	-0,19	
Krośnice - miasto	-27	-19	-25	-57	67	-10	-7	-54	-51	4 681	4 498	-183	-3,91	
Krośnice - obszar wiejski	4	-60	-33	1	7	-47	-15	-47	2	4 404	4 216	-188	-4,27	
Daszyna	-33	-47	-34	-22	42	-38	-51	-34	-1	4 210	3 992	-218	-5,18	
Witonia	-39	-31	-32	-32	82	-12	-47	-34	-73	3 536	3 318	-218	-6,17	
Chodów	-88	-34	-6	-1	23	-50	-37	-31	-45	3 510	3 241	-269	-7,66	
Grabów	-72	-74	-37	31	20	-43	-106	-53	-49	6 510	6 127	-383	-5,88	
Łęczycyca - miasto	-29	-109	-59	-57	-139	-73	-95	-119	-126	15 466	14 660	-806	-5,21	
Kutno - miasto	-483	-182	-255	-220	-58	-375	-202	-318	-286	47 750	45 371	-2 379	-4,98	
Razem:	-734	-576	-451	-393	311	-636	-460	-761	-528	106 980	102 752	-4 228	-3,95	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Gmina Daszyna zlokalizowana jest poza granicami Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego, wskazanego w Strategii Rozwoju Łódzkiego obszaru Metropolitalnego 2020+. Zjawisko migracji wewnętrznych w obrębie miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego nie występuje w odczuwalnym stopniu.

Migracje wewnętrzne na terenie województwa w miarę obserwowanego wzrostu udziału podróży kołowych mogą zwiększać migrację do ośrodków wiejskich. Dogodne połączenia komunikacyjne z miastem wojewódzkim (droga krajowa nr 91) mogą przyczynić się do pojawienia się nowych mieszkańców z regionu ośrodka wojewódzkiego, jednak prognozuje się iż będzie to nie znaczący wzrost.

Prognoza zmian w strukturze ludności

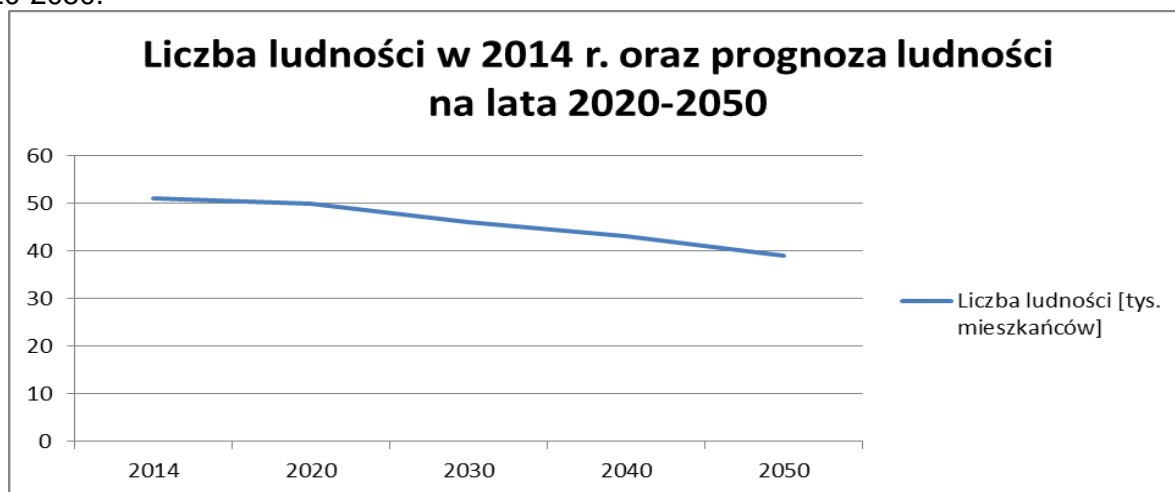
Zaobserwowane przemiany demograficzne dla obszaru gminy Daszyna oraz gmin jej bezpośredniego sąsiedztwa nie kształtują się korzystnie dla rozwoju obszaru. W 2014 r. Główny Urząd Statystyczny opracował *Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050 (powiaty)* zawierający prognozę ludności do 2050 r. Zgodnie z prognozami GUS na obszarze powiatu łęczyckiego przewiduje się sukcesywny spadek liczby ludności. Podobne prognozy przewiduje się dla powiatów sąsiadujących z gminą Daszyna: kutnowskiego i kolskiego.

tab. 17. Liczba ludności w 2014 r. oraz prognoza ludności na lata 2020-2050 dla powiatów łęczyckiego, kutnowskiego i kolskiego

Powiat	Prognozowana liczba ludności				
	2014	2020	2030	2040	2050
łęczycki	51 381	49 561	46 285	42 516	38 620
kutnowski	99 699	95 294	87 292	78 024	68 442
kolski	88 793	86 930	83 008	77 625	71 553

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 2. Liczba ludności w 2014 r. oraz prognoza liczby ludności w powiecie łęczyckim na lata 2020-2050.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Prognoza dla gmin wiejskich powiatu łęczyckiego zakłada znaczące, postępujące spadki liczby ludności ze względu na ujemny przyrost naturalny. Każdego roku w gminach tych ubywać będzie: w latach 2014 – 2020: 135 - 136 osób; w latach 2021-2030: 137 - 171 osób; w latach 2031-2039: 177 - 208 osób; w latach 2040-2050: 210 - 212 osób.

Dodatkowy odpływ mieszkańców prognozowany jest w wyniku migracji wewnętrznych, który zakłada spadek liczby mieszkańców o ok. 67-70 osób rocznie. W sposób znikomy poprawiają ten wynik prognozowane migracje zagraniczne o ok. 1-4 osób rocznie.

tab. 18 Ruch naturalny i migracyjny ludności w latach 2014-2050 w pow. łęczyckim dla terenów wsi

Rok	Ludność na 31 XII	Ruch naturalny		Migracje wewnętrzne na pobyt stały		Migracje zagraniczne na pobyt stały	
		Urodzenia	Zgony	Napływ	Odływ	Imigracja	Emigracja
2014	36 683	334	469	302	372	2	1
2015	36 477	329	468	288	356	2	1
2016	36 273	326	466	281	346	2	1
2017	36 068	323	463	278	344	2	1
2018	35 866	321	458	276	342	2	1
2019	35 666	319	454	274	340	2	1
2020	35 467	315	451	272	337	3	1
2021	35 267	310	447	269	334	3	1
2022	35 065	304	443	266	331	3	1
2023	34 860	296	439	263	327	3	1
2024	34 653	290	435	260	324	3	1
2025	34 442	281	431	257	320	3	1
2026	34 227	274	428	255	318	3	1
2027	34 007	266	425	252	315	3	1
2028	33 783	260	423	250	313	3	1
2029	33 553	253	421	247	311	3	1
2030	33 320	249	420	244	308	3	1
2031	33 080	243	420	243	308	3	1
2032	32 834	237	420	242	307	3	1
2033	32 581	231	420	240	307	4	1
2034	32 325	229	421	239	306	4	1
2035	32 062	223	421	238	306	4	1
2036	31 796	221	422	238	306	4	1
2037	31 529	220	422	238	306	4	1
2038	31 258	216	422	238	306	4	1
2039	30 986	214	422	238	305	4	1
2040	30 712	211	421	238	305	4	1
2041	30 438	210	420	238	305	4	1
2042	30 162	207	419	238	305	4	1
2043	29 887	207	418	238	305	4	1
2044	29 612	204	415	238	305	4	1
2045	29 335	202	414	238	306	4	1
2046	29 060	199	410	239	306	4	1
2047	28 784	196	408	239	306	4	1
2048	28 509	193	404	239	306	4	1
2049	28 235	190	400	239	306	4	1
2050	27 961	186	396	239	306	4	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując powyższe dane dla rejonu, w którym zlokalizowane jest gmina Daszyna, a także uwarunkowania wewnętrzne Gminy prognozuje się sukcesywny spadek liczby ludności. Prognoza demograficzna z 2014 r. dla powiatu łęczyckiego pozwala oszacować potencjalną liczbę osób mieszkających w gminie Daszyna w perspektywie 30 lat, czyli do 2046 r., która może wynieść ok. 3 178 osoby (spadek o ponad 20%). Uwzględniając w szacunkach analizy przeprowadzone wyłącznie dla terenów gmin wiejskich szacowaną liczbę mieszkańców dla Gminy jest jeszcze mniejsza – w 2046 r. wynosi 3 162 osoby (spadek o niemal 21%). W poszczególnych przedziałach czasowych liczba mieszkańców gminy Daszyna może się kształtować zgodnie z tabelą nr 19.

tab. 19 Liczba ludności w 2014 r. oraz prognoza ludności na lata 2020-2050 dla gminy Daszyna, na podstawie analizy prognozy dla powiatu łęczyckiego

Rok	2014	2020	2030	2040	2050
Liczba ludności	3 992	3 914	3 601	3 366	3 053

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analiza danych z wg *Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050 (powiaty)* pozwala zaobserwować postępujące zmiany w strukturze ludności. W okresie 30 lat, wg prognoz dla obszarów wiejskich, zwiększy się udział osób w wieku poprodukcyjnym (z 20,17% w roku 2016 do 28,11% w roku 2046), natomiast spadnie udział osób w wieku przedprodukcyjnym (z 17,04% w roku 2016 do 13,41% w roku 2046) oraz w wieku produkcyjnym (z 62,79% w roku 2016 do 58,48% w roku 2046).

Zaobserwowane tendencje mają charakter ogólnokrajowy. Prognozowane zmiany w strukturze wiekowej ludności, z którymi trzeba się liczyć, spowodują przekształcenia w sferze społeczno-gospodarczej. Starzenie się społeczeństwa Gminy może mieć wpływ na obciążenie ekonomiczne społeczeństwa i związane z nim zagrożenie ubożenia ludności jak i zmniejszania się jej liczby. Ponadto zwiększenie ludności w wieku poprodukcyjnym wymagać będzie powstania kompleksowego systemu opieki społecznej i zdrowotnej w Gminie. Utrzymanie obecnego stanu – brak bodźców wpływających na poprawę demografii Gminy, przyczyni się do wzmocnienia zaobserwowanych tendencji i skutecznie uniemożliwi wzrost liczby mieszkańców w latach późniejszych.

Ze względu na dużą w ostatnich latach zmienność wskaźników demograficznych (przyrostu naturalnego, salda migracji), prognozowanie tendencji zmian struktury ludności Gminy przysparza trudności. Biorąc jednak pod uwagę trendy ogólnopolskie, w zakresie prawdopodobnych zmian struktury ludności można się spodziewać:

- 1) spadku, ewentualnie utrzymywania się na podobnym poziomie liczby dzieci i młodzieży w wieku przedszkolnym i szkolnym;
- 2) utrzymania trendu wzrostu liczby ludności w wieku produkcyjnym;
- 3) wzrostu liczby ludności w wieku emerytalnym;
- 4) wzrostu ogólnego poziomu wykształcenia ludności.

6.1.2. Rynek pracy

W roku 2003, zgodnie z danymi z Banku Danych Lokalnych GUS w gminie Daszyna liczba osób pracujących wynosiła 177, co stanowiło niewiele ponad 4% ogólnej liczby mieszkańców Gminy. Zebrana statystyka nie obejmuje pracujących w rolnictwie indywidualnym i pracujących w organizacjach, fundacjach, związkach. W 2002 r. na terenie gminy Daszyna zlokalizowanych było 777 indywidualnych gospodarstw rolnych.

Część osób na terenie gminy Daszyna pozostawała na utrzymaniu innych lub nie posiadała własnego źródła utrzymania. Do grupy tej zaliczają się dzieci, młodzież, oraz inni członkowie rodzin nieposiadający prawa do jakichkolwiek świadczeń socjalnych. Dominującą gałęzią gospodarki w gminie Daszyna jest rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze, natomiast głównym źródłem utrzymania dla 64% pracujących pozostawała praca w sektorze usługowym. W sektorze przemysłowym pracowało 23% osób, a w rolnictwie – ok. 13%. Wyniki badań statystycznych w tym zakresie z lat późniejszych nie zostały opublikowane przez GUS.

tab. 20 Pracujący wg sektorów ekonomicznych i płci w gminie Daszyna w 2003 r.

Płeć	Ogółem pracujący [osoba]	Pracujący [osoba]			
		usługi rynkowe	usługi nierynkowe	sektor przemysłowy	rolnictwo
Kobiety	85	28	56	3	5
Mężczyźni	92	5	25	37	18
Razem:	177	33	81	40	23

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na kształtowanie lokalnego rynku pracy ma również wpływ miejsce jego lokalizacji. Zgodnie z danymi GUS w 2006 r. liczba osób wyjeżdżających z Gminy do pracy wynosiła 217, natomiast liczba osób przyjeżdżających na teren gminy Daszyna do miejsca pracy wyniosła 65. Ogólnie saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy kształtowało się niekorzystnie, gdyż na poziomie ujemnym - 152. Oznacza to iż znaczna część miejsc pracy mieszkańców Gminy zlokalizowana jest poza jej granicami. Niewystarczająca ilość miejsc pracy w granicach Gminy jest jedną z przyczyn wyludniania się.

Bezrobocie

Gmina Daszyna charakteryzuje się stosunkowo wysokim poziomem bezrobocia. Liczba osób bez pracy w Gminie od 2012 r. wynosiła ponad 12,1% osób w wieku produkcyjnym. Wartości

poziomu bezrobocia w Gminie na przestrzeni lat 2003 - 2012 wykazują zmienne wartości: od 9,8% w 2008 r. do 22,4% w 2003 r. W strukturze bezrobotnych można zauważyć niewielką dominację bezrobotnych kobiet.

Analiza współczynnika stopy bezrobocia w Gminie nie wykazuje wyraźnych tendencji. Pomimo iż w roku 2014 nastąpił znaczący spadek w stosunku do roku 2013 (o 2,9%), w latach 2009-2011 udział osób bezrobotnych wykazywał niższy poziom niż w 2014 r.

tab. 21 Bezrobotni zarejestrowani w Gminie w latach 2009-2014 wg płci

Lata	Zarejestrowani bezrobotni [os.]						Udział bezrobotnych w zarejestrowanej liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kobiety	144	149	163	158	171	159	12,8	13,3	14,8	14,5	14,8	14,6
Mężczyźni	139	139	123	138	187	152	10,4	10,2	9,1	10,1	14,0	11,3
Razem:	283	288	286	296	360	311	11,5	11,6	11,6	12,1	15,7	12,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Przyczynami bezrobocia są zwiększone wymagania pracodawców odnośnie kwalifikacji zawodowych pracowników, nieadekwatne w odniesieniu do potrzeb pracodawców kierunki wykształcenia, nie wystarczająca dynamika tworzenia nowych miejsc pracy, wyuczona bezradność bezrobotnych w poszukiwaniu pracy oraz utrudnione możliwości dokończania się lub przekwalifikowania.

Bezrobocie podlega nieznacznym sezonowym wahaniom. W okresie letnim jest zwykle nieco niższe, bo wzrasta zatrudnienie w budownictwie i rolnictwie.

6.1.3. Struktura działalności gospodarczej

Podmioty gospodarcze, działalność usługowa

W 2014 roku w ewidencji działalności gospodarczej gminy Daszyna zarejestrowanych było 244 czynnych podmiotów gospodarczych, w tym 237 podmiotów sektora prywatnego.

Największymi podmiotami gospodarczymi na terenie Gminy są m.in.:

- 1) GRUAU Polska – produkcja nadwozi;
- 2) Zakład krawiecki w Daszynie;
- 3) Zakład krawiecki w Upale;
- 4) Piekarnia w Daszynie;
- 5) Spółdzielnia Handlowo-Usługowa ROL-DASZ.

tab. 22 Struktura podmiotów gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych w gminie Daszyna w 2014 roku

Sektor publiczny		Sektor prywatny			
Ogółem	Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	Ogółem	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	Spółki handlowe	Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego, spółdzielnie, fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne
7	5	237	195	9	19

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z 2014 r., Bank Danych Lokalnych.

Zdecydowana większość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych należy do sektora prywatnego (97% ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów). Dominują wśród nich osoby

fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Stanowią one ponad 83% wszystkich podmiotów prywatnych.

tab. 23 Podmioty gospodarcze sektora prywatnego zarejestrowane na terenie gminy Daszyna wg sekcji PKD w latach 2010 - 2014

Sekcja	Liczba zarejestrowanych podmiotów				
	2010	2011	2012	2013	2014
A – Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	30	32	31	30	20
B – górnictwo i wydobywanie	6	5	5	5	4
C – Przetwórstwo przemysłowe	14	18	20	16	18
D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	1	0	0	0
F – budownictwo	22	23	22	18	17
G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawy pojazdów mechanicznych i motocykli	67	73	81	89	89
H – Transport i gospodarka magazynowa	27	22	23	26	29
I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	4	4	5	5	6
J – Informacja i komunikacja	6	5	5	6	5
K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3	3	3	2	3
L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	4	3	3	3	4
M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5	6	7	6	5
N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3	4	3	3	2
O – Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	11	11	11	11	11
P – Edukacja	0	0	3	2	2
Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1	1	1	1	2
R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1	1	1	1	3
S i T – Pozostała działalność usługowa	13	15	13	13	15
OGÓŁEM:	217	227	237	237	237

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS, Bank Danych Lokalnych.

Opierając się na Polskiej Klasyfikacji Działalności najwięcej podmiotów gospodarczych sektora prywatnego na terenie gminy Daszyna odnotowano w handlu – ok. 37% oraz transporcie i gospodarce magazynowej – ok. 12%. Obserwuje się wzrost liczby podmiotów gospodarczych sektora prywatnego w stosunku do lat 2010, 2011.

Zdecydowana większość funkcjonujących na terenie Gminy podmiotów gospodarczych to niewielkie firmy z branży usługowej. Istnieje tu wiele punktów handlowych, oferujących zarówno podstawowe artykuły spożywcze i przemysłowe, jak również towary bardziej specjalistyczne tj., hydrauliczne, budowlane, rolnicze itp.

Największa koncentracja obiektów usługowych, o znaczeniu ogólnogminnym występuje w miejscowości Daszyna.

Gospodarka rolna

Według danych GUS w gminie Daszyna znajduje się 718 gospodarstw rolnych (stan na 2010 r.). Na terenie Gminy funkcjonuje 108 gospodarstw o powierzchni poniżej 1 ha prowadzące uprawę roślin na niewielkich powierzchniach oraz hodowlę zwierząt na niewielką skalę. Wszystkie gospodarstwa są gospodarstwami indywidualnymi. Średnia wielkość gospodarstwa wynosi około 10,4 ha, co jest porównywalną wartością w odniesieniu do średniej krajowej (10,15 ha) oraz wojewódzkiej (7,41 ha). Średnia wielkość gospodarstwa oraz struktura wielkości gospodarstw świadczą o niskim rozdrobnieniu. Najliczniejszą grupę gospodarstw w Gminie stanowią te o powierzchni w przedziale od 10 – 15 ha – 30% i w przedziale od 5 – 10 ha – 30%. Udział

gospodarstw małych (1 – 5 ha) jest porównywalny i stanowi 25%. W stosunku do roku 2002 liczba gospodarstw dużych znacznie zmalała. Ogólna liczba gospodarstw w gminie Daszyna spadła o ok. 7%. Największy ubytek dotyczy gospodarstw o powierzchni większej niż 15 ha, których w 2010 r. w gminie Daszyna już nie ma. Wzrosła natomiast liczba gospodarstw o powierzchni 10 – 15 ha aż o 71%. Widoczna jest wyraźna zmiana w strukturze gospodarstw rolnych w Gminie polegająca na ich rozdrobnieniu.

tab. 24 Gospodarstwa rolne w gminie Daszyna wg zajmowanej powierzchni w latach: 2002 i 2010

Powierzchnia [ha]	2002 r.	2010 r.
0,0 – 1,0	100	108
1,001 – 5,0	192	183
5,001 – 10	261	208
10,001 – 15	128	219
powyżej 15,001	95	-
Razem:	777	718

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych: Powszechnego Spisu Rolnego 2002 r. i 2010 r.

Według danych GUS z 2002 r. główną rolę odgrywają gospodarstwa, które prowadzą wyłącznie działalność rolniczą (stanowią one ponad 99% ogółu).

Struktura upraw i hodowli

Podstawowym kierunkiem w produkcji rolnej jest uprawa zbóż (przede wszystkim pszenica jara i ozima, żyto), ziemniaków, upraw przemysłowych, buraków cukrowych, rzepaku oraz w najmniejszym stopniu roślin sadowniczych. Wśród hodowanych na terenie gminy Daszyna zwierząt gospodarskich wyraźnie dominuje drób. W chowie większych zwierząt największe znaczenie odgrywa chów bydła oraz trzody chlewnej.

6.1.4. Uwarunkowania ekonomiczne i społeczne - wnioski

Analiza zaobserwowanych tendencji rozwojowych gminy Daszyna prowadzi do wniosków:

- 1) gmina Daszyna jako gmina o charakterze rolniczym posiada niższą gęstość zaludnienia w stosunku do obszarów miejskich: Krośnice, Łęczyca, Kutno, jednak porównywalną do gęstości zaludnienia sąsiadujących gmin wiejskich;
- 2) zjawisko migracji w ŁOM występuje w niewielkim stopniu;
- 3) tendencje demograficzne wskazują na zmniejszenie ilości mieszkańców oraz zmianę struktury wieku;
- 4) niekorzystne prognozy demograficzne są wynikiem zjawisk obserwowanych w całej Polsce; tendencje demograficzne w podobnym stopniu dotyczą gmin sąsiadujących z gminą Daszyna;
- 5) szansą na zmianę niekorzystnych tendencji jest lokalizacja w granicach Gminy terenów pod nowe inwestycje generujących miejsca pracy oraz wzmacnianie lokalnej przedsiębiorczości; pośrednio przyczynić się do tego może zwiększenie ilości energii pozyskiwanej w odnawialnych źródłach energii;
- 6) może dojść do nieznacznej poprawy stopy bezrobocia, jednak w obliczu niekorzystnych tendencji demograficznych tą poprawę należy traktować jako krótkodystansową;
- 7) należy dążyć do zwiększenia przyrostu naturalnego, m.in. poprzez zapewnienie pełnego dostępu do usług o wysokiej jakości, takich jak: opieka zdrowotna, oświata, rekreacja;
- 8) należy wzmacniać i walory przyrodnicze i kulturowe Gminy, które mogą przyczynić napływu nowych mieszkańców;
- 9) obniżenie kosztów zamieszkania poprzez modernizację infrastruktury technicznej oraz lokalizowanie technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii.

6.2. Rozwój budownictwa na terenie Gminy

Gmina Daszyna, na przeważającym obszarze, charakteryzuje się uwarunkowaniami korzystnymi dla realizacji zabudowy. Zarówno warunki gruntowe, terenowe, wyposażenie w sieci infrastruktury technicznej jak i dostępność do dróg publicznych stanowią konkurencyjną ofertę gruntów budowlanych. Na całym obszarze Gminy obowiązują plany miejscowe, które kształtują możliwości rozwoju budownictwa, jak również chronią część terenów przed lokalizacją niepożądanego zainwestowania.

Zgodnie z analizą danych GUS z lat 2005-2015 na terenie gminy Daszyna co roku pojawia się nowa zabudowa zarówno mieszkalna jak i niemieszkalna. Średnia powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych w latach 2006-2013 była większa niż 114 m², w 2014 r. wynosiła ok. 143,75 m², zaś w 2015 r. – 187,0 m². W 2014 r. oddano do użytku największą liczbę nowych budynków – 12. Średnia powierzchni użytkowa budynków niemieszkalnych jest dużo bardziej zróżnicowana, co odpowiada zróżnicowanemu charakterowi podejmowanej działalności usługowej, wacha się od 61,5 m² w 2010 r. do 389,4 m² w 2015 r.

tab. 25 Budynki nowe oddane do użytkowania na terenie gminy Daszyna

	Łączna liczba budynków										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Mieszkalne	0	1	2	1	1	2	1	2	2	4	3
Niemieszkalne	1	5	0	0	0	2	2	1	2	8	7
RAZEM:	1	6	2	1	1	4	3	3	4	12	10
	Średnia powierzchnia użytkowa [m ²]										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Mieszkalne	-	114	179,5	201	204	115,5	172	156,5	116,5	143,75	187,0
Niemieszkalne	85	234,8	-	-	-	61,5	255,5	1316	346	253,5	389,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Analizując powyższe dane można dostrzec iż zainwestowanie na terenie Gminy postępuje w stosunkowo wolnym tempie. Brak jest wyraźnych tendencji we wzroście ilości zabudowy. Ilość budynków oddawanych do użytku w stosunku do liczby mieszkańców, jak i potencjału inwestycyjnego Gminy jest niewielka. Ponadto należy uwzględnić fakt, iż część budynków z obszaru Gminy podlega degradacji w skutek zaniedbań i konieczna jest ich wymiana lub gruntowny remont.

tab. 26 Średnia powierzchnia użytkowa budynków oddanych do użytkowania w danym roku

	Średnia powierzchnia użytkowa nowych budynków oddanych do użytkowania w danym roku [m ²]										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
budynki mieszkalne jednorodzinne (łącznie 19)	-	114*	179,5	201*	204*	115,5	172*	156,5	116,5	143,75	187
budynki handlowo-usługowe (łącznie 5)	-	61	-	-	-	-	-	-	647*	-	493
budynki garaży (łącznie 2)	-	181*	-	-	-	60*	-	-	-	-	-
budynki przemysłowe (1)	-	-	-	-	-	-	277*	-	-	-	-
zbiorniki, silosy i budynki magazynowe (2)	-	-	-	-	-	-	-	1 316*	-	-	713*
ogólnodostępne obiekty kulturalne (łącznie 5)	-	-	-	-	-	63*	-	-	-	139	-
budynki kultury fizycznej (łącznie 2)	-	769*	-	-	-	-	-	-	-	1 258*	-
budynki gospodarstw rolnych (łącznie 9)	85*	102*	-	-	-	-	234*	-	45*	76	338
pozostałe budynki niemieszkalne (łącznie 2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	64*	15*
	Średnia powierzchnia użytkowa budynków rozbudowanych oddanych do użytkowania w danym roku [m ²]										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
budynki szkół i instytucji badawczych (łącznie 2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	136	-
budynki gospodarstw rolnych (łącznie 6)	-	167	-	-	58	-	-	110	-	-	68

*wartość powierzchni wpisano kursywą gdy w danym roku powstał tylko 1 budynek danego typu.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Pomimo niskiego tempa zagospodarowania ilość terenów zurbanizowanych sukcesywnie się powiększa. Największy przyrost nastąpił w ilości zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Zgodnie z danymi GUS nowe budynki mieszkalne w latach 2007-2015 pojawiały się na terenie obrębów: Daszyna, Karkoszki, Koryta, Mazew, Mazew Kolonia, Rzędków, Stary Sławoszew, Nowy Sławoszew i Upale. W latach 2005-2015 zrealizowano 5 ogólnodostępnych obiektów kulturalnych oraz 9 budynków gospodarstw rolnych. Dodatkowo 6 budynków gospodarstw rolnych zostało poddanych rozbudowie. Pozostałe kategorie lokalizowanych obiektów, wskazane w tabeli nr 26 pojawiały nie na terenie Gminy sporadycznie, m.in.: 1 budynek przemysłowy w 2011 r., 2 obiekty magazynowe/zbiorniki/silosy w 2012 r. i 2015 r. oraz 2 budynki kultury fizycznej – w 2006 r. i 2014 r.

W grudniu 2015 r. oddany został do użytku budynek handlowy – market spożywczy o powierzchni 544 m² w miejscowości Daszyna, przy drodze krajowej nr 91, w sąsiedztwie budynku Urzędu Gminy.

W 2016 r. planowana jest oddanie do użytku znaczącej inwestycji – hali produkcyjno-magazynowej (chłodni) z częścią biurowo-socjalną o powierzchni ok. 5000 m² w miejscowości Daszyna. Inwestycja jest obecnie w trakcie realizacji. Działalność prowadzona w planowanej hali będzie związana z przetwarzaniem oraz przechowywaniem produktów rolno-spożywczych co jest spójne z kierunkami rozwoju wskazanymi w Planie województwa dla tego regionu.

6.3. Zasoby i warunki mieszkaniowe, w tym zasoby mieszkaniowe Gminy

Najczęściej spotykaną formą budownictwa mieszkaniowego w Gminie jest zabudowa mieszkaniowa w gospodarstwach rolnych i zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. W sąsiedztwie dawnych Państwowych Gospodarstw Rolnych (Daszyna, Opiesin, Łubno, Skrzyńki, Goszczyńno, Koryta, Karkoszki) występuje również zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. Ośrodkiem koncentrującym zabudowę mieszkaniową na terenie Gminy są miejscowości: Daszyna i Mazew, położone w centralnej części Gminy. Zabudowa mieszkaniowa, poza miejscowościami Daszyna i Mazew, rozmieszczona jest dosyć równomiernie, najczęściej są to budynki mieszkalne w zabudowie zagrodowej. Zabudowa koncentruje się wzdłuż dróg jak również występuje w formie zabudowy rozproszonej wśród pól.

W 2015 r. liczba budynków mieszkalnych wynosiła 937. W 2014 r. liczba mieszkań w Gminie wynosiła 1 183 szt., o łącznej powierzchni użytkowej 97 391 m². W 2003 r. liczba mieszkań wynosiła 1 229, w 2006 r. ich liczba spadła do 1 228, zaś w 2008 r. do 1 226. Największy spadek liczby mieszkań nastąpił w 2010 r. (46 mieszkań), jednak od 2012 r. ogólna liczba mieszkań nieznacznie wzrasta. Pomimo zaobserwowanego w 2010 r. znacznego spadku liczby mieszkań obserwuje się utrzymującą tendencję do wzrostu średniej powierzchni użytkowej mieszkań: 80,2 m² w 2002 r., w 2009 r. - 80,3 m², zaś w 2014 82,3 m². Na jednego mieszkańca Gminy w 2003 r. przypadło ok. 23,3 m² powierzchni mieszkania, natomiast w 2014 r. 24,4 m². Zgodnie z tabelą 25 (rozdział 6.2. Rozwój budownictwa na terenie Gminy) można zauważyć iż średnia powierzchnia użytkowa nowych budynków mieszkalnych lokalizowanych na terenie Gminy znacząco przewyższa średnią powierzchnię użytkową uwzględniającą starsze obiekty. Nowe budynki mieszkalne to wyłącznie obiekty jednorodzinne. W ostatnich 11 latach na terenie Gminy nie został zlokalizowany żaden nowy budynek mieszkalny wielorodzinny.

tab. 27 Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba budynków mieszkalnych	984	931	932	932	935	937
Liczba mieszkań	1180	1180	1181	1180	1 183	b.d.
Powierzchnia użytkowa mieszkań [m²]	96 852	96 984	97 082	97 076	97 391	b.d.
Średnia powierzchnia 1 mieszkania [m²]	82,1	82,2	82,2	82,3	82,3	b.d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Na zasoby mieszkaniowe Gminy składa się 134 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 6 004,35 m². Najwięcej gminnych mieszkań zlokalizowanych jest na terenie obrębu Daszyna, następnie na terenie obrębu Mazew, Koryta, Stary Sławoszew, Karkoszki i Opiesin.

tab. 28 Gminne budynki mieszkalne, stan na kwiecień 2016 r.

Lp.	Budynki mieszkalne				
	Adresy		Powierzchnia [m ²]	Liczba lokali	Liczba mieszkańców
1.	Daszyna 26	budynek wielorodzinny, 3 kondygnacje, stan techniczny - dobry	904,18	18	45
2.	Daszyna 27	budynek wielorodzinny, 3 kondygnacje, stan techniczny - dobry	886,5	18	45
3.	Daszyna 28	budynek wielorodzinny, 3 kondygnacje, stan techniczny - dobry	906,11	18	44
4.	Daszyna 25	2 budynki wielorodzinne, 1 kondygnacja, stan techniczny – dobry	435,75	2+7	25
5.	Daszyna 34	lokal mieszkalny w budynku Urzędu Gminy, 2 kondygnacje, stan techniczny – dobry	33,44	1	2
6.	Daszyna 34a	lokal mieszkalny w budynku Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka pomocy Społecznej, 2 kondygnacje, stan techniczny – dobry	59,4	1	3
7.	Daszyna 39	budynek wielorodzinny, 2 kondygnacje, stan techniczny - dobry	96,48	3	6
8.	Daszyna 39a	budynek jednorodzinny, 2 kondygnacje, stan techniczny - dobry	73,36	4	7
9.	Daszyna 51	budynek jednorodzinny, 2 kondygnacje, stan techniczny - średni	102,53	1	1
10.	Daszyna 52	budynek wielorodzinny (tzw. „koszarowiec”), 1 kondygnacja, stan techniczny - średni	288,33	8	29
11.	Daszyna 53	budynek wielorodzinny (tzw. „koszarowiec”), 1 kondygnacja, stan techniczny - średni	287,98	7	24
12.	Mazew 69	budynek jednorodzinny, 2 kondygnacje, stan techniczny - dobry	137,03	1	5
13.	Mazew 56	budynek wielorodzinny, 3 kondygnacje, stan techniczny - dobry	126,4	3	3
14.	Mazew 43	2 budynki o cennych walorach kulturowych: - wielorodzinny, 1 kondygnacja, stan techniczny - zły, - jednorodzinny, 1 kondygnacja, stan techniczny – zły,	158,29	4+1	12
15.	Mazew 70	budynek wielorodzinny, 3 kondygnacje, stan techniczny - dobry	368,4	6	13
16.	Stary Sławoszew 39	budynek wielorodzinny (tzw. „koszarowiec”), 1 kondygnacja, stan techniczny - zły, budynek posiada gminne lokale usługowe	338,1	8	34
17.	Karkoszki 25	budynek wielorodzinny (tzw. „koszarowiec”), 1 kondygnacja, stan techniczny - zły	336,16	12	23
18.	Koryta 3	budynek wielorodzinny (tzw. „koszarowiec”), 1 kondygnacja, stan techniczny - zły	224,37	5	20
19.	Koryta 5a	budynek wielorodzinny, 1 kondygnacja, stan techniczny – dobry,	186,1	6	22
20.	Opiesin 17	budynek wielorodzinny, 1 kondygnacja, stan techniczny - zły	55,44	2	10

Źródło: dane z Urzędu Gminy Daszyna, kwiecień 2016 r.

Diagnoza stanu technicznego budynków stanowiących zasób gminny wykazała, że większość gminnych budynków mieszkalnych jest w dobrym stanie technicznym, na 20 gminnych budynków 3 obiekty są w średnim stanie technicznym, zaś 4 – w złym.

Gminny zasób mieszkań socjalnych, zgodnie z danymi GUS na 2014 r., obejmuje 54 mieszkania o powierzchni użytkowej 1952, o średniej powierzchni użytkowej 36,1 m².

tab. 29 Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne

Rok	Wodociąg		Ustęp splukiwany		Łazienka		Centralne ogrzewanie	
	mieszk.	%	mieszk.	%	mieszk.	%	mieszk.	%
2010	994	84,2	801	67,9	758	64,2	616	52,2
2011	994	84,2	801	67,9	758	64,2	617	52,2
2012	995	84,3	802	67,9	759	64,3	618	52,3
2013	1006	85,3	801	67,9	758	64,2	618	52,4
2014	1 009	85,3	804	68,0	761	64,3	621	52,5
2015	1 011	85,3	806	68,1	763	64,4	623	52,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Oceny warunków mieszkaniowych dokonano w oparciu o dane dotyczące wyposażenia mieszkań w podstawowe instalacje techniczno-sanitarne (uwzględniając zarówno urządzenia sieciowe jak i rozwiązania indywidualne). Zjawiskiem niekorzystnym jest niski odsetek mieszkań (85,3%) posiadających dostęp do bieżącej wody z wodociągu. Jeszcze gorzej sytuacja przedstawia się pod względem wyposażenia w ustęp splukiwany, z którego korzystają lokatorzy około 68,0% mieszkań. Z systemu ogrzewania centralnego korzystają lokatorzy ponad 52% wszystkich mieszkań na terenie Gminy. Łazienkę posiada ponad 64% mieszkań.

Na przestrzeni ostatnich lat (2010-2014) można zauważyć nieznaczłą poprawę wyposażenia mieszkań. Ogólna poprawa warunków mieszkaniowych dostrzegalna jest zarówno w ich wyposażeniu jak i powierzchni. Nie są to jednak znaczące zmiany. Należy dążyć do wspierania inicjatyw dotyczących modernizacji i rozbudowy istniejących siedlisk w celu podniesienia standardu zamieszkiwania.

Ponadto w Gminie postępują inwestycje związane z rozbudową sieci ciepłej działającej w oparciu o kotłownie opalane biomasą wybudowane w miejscowościach: Daszyna i Mazew. Rozbudowa sieci oraz nowe możliwości jakie stwarza ona dla modernizacji istniejących obiektów wpłynę na poprawę jakości standardów mieszkaniowych na terenie Gminy. Konieczne jest przeanalizowanie możliwości finansowania dostosowania istniejących budynków do użytkowania sieci ciepłej. W 2010 r. Gmina przeprowadziła modernizację budynków, będących częścią zasobów gminnych, zlokalizowanych w miejscowościach Mazew (4 budynki) i Daszyna (6 budynków).

W 2014 r. w gminie Daszyna wybudowano gazociąg średniego ciśnienia (do 0,5 MPa) wraz ze stacjami redukcyjno-pomiarowymi II° w miejscowościach Daszyna i Mazew. Dystrybucja gazu ziemnego na terenie Gminy stanowi szansę dla rozwoju zainwestowania na terenie Gminy, a także podnosi dostępność do mediów infrastruktury technicznej dla istniejącej zabudowy. Gaz doprowadzany jest do budynków kotłowni w miejscowościach Daszyna, Mazew i Koryta, w celu awaryjnego zasilania kotłów. Zgodnie z danymi z Urzędu Gminy Daszyna na kwiecień 2016 r. wykonano 23 przyłącza osób prywatnych do sieci gazowej. Obecnie (za danymi PRL 2016-2021) trwa rozbudowa sieci dystrybucyjnej – kolejne kilometry sieci powstały w miejscowościach Daszyna i Krężelewice. Planowana jest dalsza rozbudowa sieci.

Dodatkowo na terenie Gminy przeprowadzono szereg inwestycji z zakresu zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii: w 2012 r. – instalacja kolektorów słonecznych na obiektach użyteczności publicznej oraz na dachach odbiorców indywidualnych (217 sztuk) oraz w 2015 r. – instalacja ogniw fotowoltaicznych dla 5 budynków użyteczności publicznej oraz dla 40 budynków jednorodzinnych.

6.3. Edukacja

Na terenie gminy Daszyna funkcjonują następujące placówki edukacyjne:

- 1) Szkoła Podstawowa w Daszynie;
- 2) Szkoła Podstawowa w Mazewie;
- 3) Gimnazjum w Daszynie.

Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Daszynie z oddziałem przedszkolnym

Szkoła Podstawowa w Daszynie i Gimnazjum w Daszynie mieszczą się w jednym budynku. Budynek posiada nowo wybudowaną halę sportową połączona z budynkiem szkoły za pomocą łącznika.

Fot. 4 Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Daszynie z oddziałem przedszkolnym.

Szkoła Podstawowa w Mazewie z oddziałem przedszkolnym

Szkoła posiada nowoczesną salę gimnastyczną.

Szkoły Podstawowe posiadają łącznie 20 oddziałów oraz 26 pomieszczeń szkolnych.

Na terenie Gminy funkcjonują dwa niepubliczne przedszkola prowadzone od 2010 r. przez stowarzyszenia: Stowarzyszenie Bajkowy Świat w Mazewie i Stowarzyszenie Skarb Malucha w Daszynie.

tab. 30 Placówki edukacyjne na terenie gminy Daszyna

Lp.	Nazwa placówki dydaktycznej	Liczba dzieci w podziale na rodzaj placówki
1.	Oddział przedszkolny przy SP w Daszynie	63
2.	Oddział przedszkolny przy SP w Mazewie	
5.	Szkoła Podstawowa w Daszynie	219
6.	Szkoła Podstawowa w Mazewie	
8.	Gimnazjum w Daszynie	97
Razem:		379

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z 2013 i 2014 r., Bank Danych Lokalnych oraz Urzędu Gminy Daszyna.

tab. 31 Struktura uczniów szkół gminy Daszyna w latach 2009 – 2013

Rok	Szkoły Podstawowe	Gimnazja	Przedszkola i oddziały przedszkolne	Razem
	Liczba uczniów	Liczba uczniów	Liczba dzieci	
2009	206	137	35	378
2010	198	119	40	357
2011	200	110	61	371
2012	214	106	51	371
2013	219	97	59	375

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

We wszystkich szkołach podstawowych na terenie Gminy obserwuje się spadek liczby uczniów, związany ściśle z zachodzącymi od początku lat 90-tych zmianami demograficznymi polegającymi m.in. na spadku przyrostu naturalnego. Liczba gimnazjalistów z roku na rok jest coraz niższa.

Obecnie przyrost naturalny nie spada gwałtownie, utrzymuje się na mniej więcej wyrównanym poziomie, co przekłada się na wzrost liczby dzieci uczęszczających do przedszkoli. Dodatkowo, wzrost liczby przedszkolaków spowodowany jest zmianą przepisów o organizacji przedszkoli i ustalaniu opłat za ich świadczenia – przepisów odrębnych z zakresu systemu oświaty, poprawą sytuacji materialnej wielu rodzin, większą ilością punktów, oddziałów przedszkolnych i przedszkoli na terenie Gminy, a także propagowaniem wykształcenia przedszkolnego.

Wszystkie szkoły na terenie gminy Daszyna wyposażone są w pracownie komputerowe. Średnio na 1 komputer z dostępem do Internetu w szkołach podstawowych przypada 8 uczniów. W przypadku szkół gimnazjalnych wskaźnik ten wynosi 4 uczniów na 1 komputer.

tab. 32 Wyposażenie szkół na terenie Gminy w komputery

Komputeryzacja	Razem	Szkoły podstawowe	Gimnazja
Komputery w szkole	53	27	26
Pracownie komputerowe	4	2	2
Komputery podłączone do Internetu	52	27	25

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z 2012 r., Bank Danych Lokalnych.

Uczniowie każdej ze szkolnych placówek z terenu Gminy mają możliwość korzystania z sali gimnastycznej oraz boisk zewnętrznych: hala sportowa w Daszynie, boiska w Daszynie i Mazewie oraz boisk trawiastych.

Na terenie Gminy organizowany jest dowóz dzieci do szkół podstawowych oraz gimnazjum.

Na terenie Gminy brak jest szkół ponadgimnazjalnych. Osoby pragnące kontynuować kształcenie muszą skorzystać z placówek zlokalizowanych w pobliskich miastach: Łęczycy, Kutnie lub w szkołach znajdujących się w Łodzi.

6.4. Ochrona zdrowia

Świadczone na terenie Gminy usługi z zakresu opieki zdrowotnej zaspokajają potrzeby mieszkańców wyłącznie w zakresie opieki podstawowej. Na terenie Gminy, w miejscowości Daszyna, działają:

- 1) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Lilmed” w Daszynie;
- 2) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Gwardia Życia” w Łęczycy, filia w Mazewie (gabinet stomatologiczny, pracownia fizjoterapii).

W 2014 r. Gmina zakończyła rozbudowę budynku szkoły (gimnazjum i szkoły podstawowej) w Daszynie o Centrum Rehabilitacyjno-Sportowe. W rozbudowanej części mieści się przychodnia zdrowia oraz szkoła podstawowa.

Od kilku lat na terenie Gminy przeprowadzane są badania mammograficzne, badania słuchu oraz wzroku. Dla rodzin, w których występuje bezrobocie czy patologia, przez miejscową służbę zdrowia organizowane są programy profilaktyczne.

W zakresie specjalizacji i leczenia zamkniętego usługi świadczy Zespół Opieki Zdrowotnej w Łęczycy. W ramach tej jednostki działają oddziały szpitalne, poradnie specjalistyczne i rehabilitacyjne, świadczące także pomoc doraźną.

Najbliższa stacja pogotowia ratunkowego znajduje się w Łęczycy.

Na terenie Gminy znajdują się 2 punkty apteczne: w Daszynie i w Mazewie.

6.5. Opieka społeczna

W zakresie stacjonarnej pomocy społecznej na terenie Gminy działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Daszynie. Ośrodek realizuje zadania z zakresu:

- 1) pomocy społecznej;
- 2) świadczeń rodzinnych;
- 3) profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 4) realizacji programów szkoleniowo-doradczych dofinansowanych z środków Unii Europejskiej – Europejskiego Funduszu Operacyjnego;
- 5) monitoringu i analizy zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia rodzinne.

Z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej korzystają zazwyczaj osoby w wieku produkcyjnym, które z powodu bezrobocia lub zbyt niskich dochodów nie dysponują wystarczającymi środkami na utrzymanie. Znaczną część korzystających z GOPS w Daszynie stanowią rodziny, dotkniętych bezrobociem, niezaradnością życiową, patologią. GOPS rokrocznie wypłaca zasiłki stałe, okresowe, na dożywianie oraz zasiłki celowe.

Zainteresowanie pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Daszynie jest zmienne, jednak w 2011 r. nastąpił widoczny wzrost liczby osób korzystających z pomocy. Wsparcie przyznawane jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w postaci świadczeń pieniężnych takich jak: zasiłek rodzinny, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka oraz zasiłek pielęgnacyjny i świadczenia pielęgnacyjne. Dodatki do zasiłku rodzinnego dotyczą wsparcia wychowawczego i edukacyjnego dziecka.

tab. 33 Liczba osób korzystająca z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

	Lata	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS	Razem:	160	155	183	186	189	188	184
	Poniżej kryterium dochodowego	116	116	128	146	158	150	147
	Powyżej kryterium dochodowego	44	39	55	40	31	38	37
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy GOPS		488	475	541	519	514	495	469

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

W Gminie funkcjonuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, której zadaniem jest inicjowanie, opiniowanie i nadzór nad wykonaniem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Cele Programu to:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej;
- 2) udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

W budynku Urzędu Gminy Daszyna znajduje się punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin. Placówki zajmujące się codzienną pomocą specjalistyczną osobom uzależnionym w pobliżu gminy Daszyna znajdują się w Łęczycy, Kutnie i w Łodzi.

W 2016 r. ukończony został remont budynku byłej szkoły w Drzykozach, z przeznaczeniem na nową lokalizację Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Daszynie.

6.6. Działalność kulturalna

Działalność kulturalna koncentruje się głównie w szkołach, gdzie w ograniczonym zakresie prowadzone są zajęcia świetlicowe, wyrównawcze i pozalekcyjne. Dodatkowo, funkcję ośrodków kulturalnych pełnią również Ochotnicze Straże Pożarne. Działalność kulturalna jest wspierana również przez lokalne organizacje i stowarzyszenia.

W gminie Daszyna odbywają się przedsięwzięcia cykliczne, takie jak:

- 1) Święto Potraw regionalnych w Jarochowie;
- 2) Dożynki gminne;
- 3) zawody strażackie w Daszynie;
- 4) odpusty (w Sławoszewie).

W latach 2013-2014 Gmina podjęła budowę świetlic środowiskowych w miejscowościach: P.G.R Opiesin, P.G.R. Koryta, Jacków, Drzykozy, Sławoszew, które, z powodzeniem, służą lokalnym społecznościom.

Gminna Biblioteka Publiczna

Na terenie gminy Daszyna działa biblioteka publiczna, mająca swoje siedziby: w Daszynie i Mazewie. Biblioteka w Daszynie posiada 7 bezpłatne stanowiska ze stałym dostępem do Internetu. W jej skład wchodzi wypożyczalnia oraz czytelnia z księgozbiorem podręcznym i stanowiskami komputerowymi dostępnymi dla czytelników.

Księgozbiór biblioteki w 2013 roku liczył 30 874 woluminów, zaś w 2014 roku 30 619. Z roku na rok księgozbiór biblioteczny jest uzupełniany i aktualizowany. W 2013 roku odnotowano 12 819 wypożyczeń na zewnątrz.

Z zasobów biblioteki korzysta ok. 19% mieszkańców Gminy, ich liczba nie ulega znacznym zmianom w ostatnich latach.

tab. 34 Czytelnicy Gminnej Biblioteki Publicznej

Lata	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba zarejestrowanych czytelników	749	735	726	745	764	770	763	759

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Klub Seniora w Daszynie

Celem klubu jest integracja osób starszych.

Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów w Daszynie

Siedziba stowarzyszenie mieści się w budynku byłego Domu Kultury w Daszynie. Celem jest zrzeszanie i integracja osób starszych.

Zarząd Gminny ZOSP RP

Siedziba mieści się przy Urzędzie Gminy.

Stowarzyszenie Producentów Zbóż „Kasztelan” Łubno

Siedziba stowarzyszenie mieści się w budynku byłej Centrali Nasiennej.

Orkiestra Dęta przy OSP w Mazewie

Orkiestra posiada 40 członków.

Na terenie Gminy, przy każdej z OSP funkcjonują niezarejestrowane Koła Gospodyń Wiejskich. Przy OSP w Daszynie od 2008 r. działa Koło Kobiet, zrzeszające 32 członkinie. Zespół „Daszynianki” wykształcił się 2009 r. z Koła Kobiet działającego przy OSP w Daszynie. Zespół liczący 16 osób.

6.7. Turystyka, sport i rekreacja

Obiekty sportowe na terenie Gminy ograniczają się do boisk sportowych: w Daszynie i Mazewie oraz hali sportowej w Daszynie.

Infrastruktura sportowa w Gminie od kilku lat jest remontowana. Nadal wymaga jednak doposażenia i modernizacji.

W 2009 r. Gmina rozpoczęła przebudowę budynku Gimnazjum na Centrum Rehabilitacyjno-Sportowe wraz z budową łącznika między Gimnazjum a zapleczem hali sportowej. W roku 2014

oddano do użytku halę sportową. Dodatkowo w budynku znajduje się: przychodnia zdrowia z gabinetami specjalistycznymi (do 5 gabinetów). Część rehabilitacyjna ma być wyposażona w pomieszczenia do terapii specjalistycznych, sale do ćwiczeń ruchowych dla dorosłych i dzieci, siłownię oraz szatnię.

Na terenie Gminy są prowadzone pozaszkolne zajęcia sportowe dla młodzieży w ramach działalności Uczniowskich Klubów Sportowych. Działają trzy kluby sportowe dla dzieci i młodzieży uczącej się:

- 1) **Uczniowski Klub Sportowy „MARATON” przy Szkole Podstawowej w Mazewie** Stowarzyszenie zostało założone w 1995 r. i działa przy Szkole Podstawowej w Mazewie. Jego celem jest organizowanie zajęć sportowych dla uczniów;
- 2) **Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej w Daszynie** Stowarzyszenie zostało założone w 1996 r. i działa przy Szkole Podstawowej w Daszynie. Jego celem jest uczestnictwo w imprezach sportowych i organizowanie zajęć sportowych;
- 3) **Uczniowski Klub Sportowy przy Gimnazjum w Daszynie.** Stowarzyszenie zostało założone w 2001 r. i działa przy Gimnazjum w Daszynie. Jego celem jest organizowanie zajęć pozalekcyjnych.

Na terenie Gminy działa również klub sportowy dla dorosłych **Stowarzyszenie LKS „OLDBOJ” Mazew.** Stowarzyszenie zrzesza 16 członków.

Gmina Daszyna posiada walory przyrodniczo-krajobrazowe i kulturowe, które stwarzają dogodne warunki do rozwoju turystyki. Do głównych atrakcji turystycznych regionu należą:

- 1) zabytkowe zespoły dworsko-parkowe i folwarczne;
- 2) Krośniewicka Kolej Dojazdowa.

Bazę turystyczną, hotelarską i gastronomiczną tworzą ośrodki:

- 1) zajazd „Ambrozja” oraz „Chłopska Chata” w Jarochowie;
- 2) bar całonocny przy stacji paliw w Daszynie;
- 3) bar całodobowy przy zakładzie wulkanizacyjnym w Krężelewicach;
- 4) bar całodobowy – stacja paliw Ogrodzona;
- 5) bar, Upale przy lesie;
- 6) inne motele, hotele i zajazdy (4).

Walory krajobrazowe, bogata historia, kultura, architektura stanowią podstawę dla rozwoju turystyki i tworzenia szlaków turystycznych o różnej tematyce. Uwarunkowania terenowe, krajobrazowe oraz rozległość Gminy pozwoliły na wyznaczenie szlaków: samochodowych, rowerowych, kolejowych, konnych oraz pieszych.

Przez gminę Daszyna prowadzą szlaki rowerowe:

- 1) „Łódzka Magistrała Rowerowa”, trasa w granicach Gminy: gmina Łęczycza – Goszczynno – Drzykozy – Mazew – Łubno – gmina Krośniewice;
- 2) „Szlak Cebulowy”, trasa w granicach Gminy: gmina Grabów – Drzykozy – Miroszowice – Daszyna – Janice – gmina Witonia;
- 3) „W Centrum Polski”, trasa w granicach Gminy: gmina Grabów – Zagróbki – Drzykozy – Sławoszew – Mazew – gmina Krośniewice.

W aktualizacji „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego” zaproponowano nowe szlaki, które częściowo pokrywają się z istniejącymi i projektowanym do tej pory szlakami:

- 1) „Szlak Krośniewickiej Kolejki Wąskotorowej”
- 2) „Szlak Zamków”;
- 3) „Szlak Dworów i Pałaców”;
- 4) „Szlak Budownictwa Drewnianego”.

Widoczne są pozostałości przestrzennego układu komunikacyjnego Krośniewickiej Kolei Dojazdowej.

Gmina leży w granicach Łęczyckiego podregionu kulturowego, w rzeczonym paśmie kulturalnym Bzury, wyznaczonym w Planie Zagospodarowania Województwa Łódzkiego. Obszar Gminy został wskazany jako strefa tworzenia właściwego sąsiedztwa oraz ochrony i zabezpieczenia elementów i ich ekspozycji. Pasma turystyczne wskazują teren Gminy jako rejon posiadający predyspozycje do rozwoju turystyki.

6.8. Wnioski wynikające z bilansu terenów

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględnia się uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności: analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, prognozy demograficzne, możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy oraz bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Zgodnie z art. 10 ust. 7 ww. ustawy określając zapotrzebowanie na nową zabudowę pod uwagę wzięto perspektywę wynoszącą 30 lat oraz niepewność procesów rozwojowych wyrażoną w zwiększeniu zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz o 30%.

Na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz informacji o możliwości finansowania przez Gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy, zawartych w „Uwarunkowaniach rozwoju” w tomie II Studium oraz odrębnym opracowaniu sporządzonym na potrzeby projektu Studium pn. „Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę”, stwierdzono występowanie maksymalnego w skali Gminy zapotrzebowania na nową zabudowę (wyrażonego w ilości powierzchni użytkowej zabudowy):

- 1) mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową (usługi w budynku mieszkalnym): 86 604 m²;
- 2) usługową: 88 510 m² (usługi komercyjne – 88 160,0 m², usługi publiczne – 350 m²);
- 3) przemysłową, produkcyjną, składową i magazynową: 330 286 m²;
- 4) zagrodową (budynki niemieszkalne³): 8 834 m²;
- 5) rekreacji indywidualnej: 27 485 m².

Analizując chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych (w rozumieniu przepisów odrębnych) w gminie Daszyna stwierdzono, iż możliwe będzie zlokalizowanie nowej zabudowy w ilości (wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy):

- 1) 232 508 m² dla funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej;
- 2) 46 041 m² dla funkcji usługowej;
- 3) 72 491 m² dla funkcji produkcyjno-składowo-magazynowej;
- 4) 136 265 m² dla obiektów niemieszkalnych w zabudowie zagrodowej.

Za obszary, na których można realizować nową zabudowę uznano nieruchomości aktualnie niezagospodarowane lub części nieruchomości zabudowanych, jeśli możliwe jest wydzielenie z nich niezabudowanych działek budowlanych, stanowiące uzupełnienie istniejących struktur o wykształconej infrastrukturze technicznej.

Na podstawie analizy planów miejscowych obowiązujących na obszarze gminy Daszyna, ustalono chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej. Stwierdzono możliwość realizacji nowej zabudowy w ilości (wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy):

- 1) 84 718 m² dla funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej;

³ Budynki mieszkalne w zabudowie zagrodowej uwzględnione zostały w zapotrzebowaniu na zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową.

- 2) 31 254 m² dla funkcji usługowej;
- 3) 211 497 m² dla funkcji produkcyjno-składowo-magazynowej;
- 4) 63 999 m² dla obiektów niemieszkalnych w zabudowie zagrodowej;
- 5) 69 738 m² dla funkcji rekreacji indywidualnej.

Za obszary położone w planach miejscowych, na których istnieje możliwość lokalizacji nowej zabudowy, uznano obszary aktualnie niezagospodarowane zlokalizowane poza granicami obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

tab. 35 Porównanie maksymalnego w skali Gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy

Wyodrębnione funkcje zabudowy na terenie Gminy	Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej [m ²]	Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę [m ²]	Suma powierzchni użytkowej zabudowy [m ²]	Porównanie maksymalnego w skali Gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy	Zapotrzebowanie na nową zabudowę uwzględniające demografię do 2046 r. [m ²]
	A	B	A+B		
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i mieszkaniowo-usługowa	232 508	84 718,0	317 226,0	>	86 604,0
Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	0,0	0,0	0,0		
Zabudowa usługowa	46 041	31 254,0	31 254,0	<	88 510,0
Zabudowa przemysłowa, produkcyjna, składowa, magazynowa i usługowa	72 491,0	211 497,0	283 988,0	<	330 286,0
Budynki niemieszkalne w zabudowie zagrodowej	136 265,0	63 999,0	200 264,0	>	8 834,0
Zabudowa rekreacji indywidualnej	0,0	69 738,0	69 738,0	>	27 483,0

Źródło: opracowanie własne.

Po porównaniu maksymalnego w skali Gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy otrzymanej w wyniku obliczenia chłonności obszarów, w podziale na funkcje zabudowy, stwierdzono brak wystarczających rezerw terenów przeznaczonych pod nową zabudowę usługową i nową zabudowę przemysłową, produkcyjną, składową i magazynową. W związku z powyższym za zasadne uznano wyznaczenie terenów pod lokalizację nowej zabudowy (dla ww. wymienionych funkcji) poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz poza obszarami przeznaczonymi w planach miejscowych pod zabudowę innymi niż ww. Zapotrzebowanie na nową zabudowę i tereny wynosi – dla zabudowy:

- 1) usługowej w ilości 57 256 m² powierzchni użytkowej zabudowy,
- 2) przemysłowej, produkcyjnej, składowej i magazynowej w ilości 46 298 m² powierzchni użytkowej zabudowy.

Mając na względzie ewentualne zainteresowanie realizacją zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, na wybranych terenach przewidzianych pod rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wskazuje się także możliwość realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej o gabarytach zabudowy jednorodzinnej. Ww. możliwość nie będzie skutkować wyznaczeniem nowych terenów pod tą zabudowę. Ponadto dokonuje się weryfikacji zasięgu terenów przewidzianych pod rozwój zabudowy w planach miejscowych.

W związku z przeprowadzonymi analizami określono możliwości finansowania przez Gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy oraz potrzeby inwestycyjne Gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy o której mowa powyżej. Ustalono, że potrzeby inwestycyjne będą wiązały się przede wszystkim ze sporządzaniem nowych planów miejscowych, rozbudową sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, ciepłowniczej i gazowej, rozbudową układu komunikacyjnego, lokalizacją żłobka. Ustalono, że Gmina w znacznym zakresie jest już wyposażona w podstawowe media i posiada rozbudowany układ komunikacyjny – czyli potrzeby inwestycyjne w tym zakresie będą wiązały się przede wszystkim z rozbudową istniejących sieci – oraz, że w ostatnich latach Gmina zrealizowała już szereg kosztownych inwestycji z zakresu oświaty, kultury oraz kultury fizycznej i turystyki pozwalających zaspokoić potrzeby mieszkańców w długiej perspektywie czasowej (uwzględniając wzrost liczby użytkowników) i generujących wydatki niemal wyłącznie w zakresie utrzymania i przyszłych, bieżących remontów. Stwierdza się, że w zakresie oświaty, kultury, kultury fizycznej i turystyki, najbardziej kapitałochłonne inwestycje zostały już zrealizowane i potrzeby inwestycyjne Gminy w najbliższych latach będą opierać się na niewielkich inwestycjach, nie prowadzących do nadwyżżenia budżetu Gminy.

Uwzględniono rozmiar i strukturę dochodów i wydatków budżetowych, gdyż wywierają one istotny wpływ na gospodarkę lokalną oraz na kształt polityki prowadzonej przez władze samorządowe. Wpływy do budżetu Gminy w latach 2009-2014 nominalnie rosły, podobnie jak dochody własne Gminy. W latach 2009-2014, tj. w ciągu 5 lat dochody własne Gminy wzrosły o ok. 6,9 mln złotych (wzrost o 245%) względem roku wyjściowego. Wpływy do budżetu z podatków i opłat związane są z napływem nowych mieszkańców oraz rozwojem obiektów usługowych i produkcyjno-magazynowych. W związku z powyższym należy uznać, iż sytuacja finansowa Gminy w dalszym ciągu będzie ulegać poprawie. Poprawa sytuacji finansowej Gminy wskazuje, iż możliwości finansowania rozwoju i modernizacji sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej i społecznej również będą rosły.

Reasumując, ustalono, że Gmina jest w stanie sfinansować realizację zadań własnych i zaspokoić potrzeby inwestycyjne wynikające z przeznaczenia ww. terenów pod zabudowę.

Powyższe ustalono przy założeniu, że nowe tereny zabudowy będą lokalizowane tak, by maksymalizować możliwość wykorzystania już istniejących dróg, sieci, obiektów i urządzeń oraz sprzyjać realizacji zadań własnych gminy na terenach obecnie zabudowanych, ale nie posiadających jeszcze pełnego wyposażenia w media lub dostępu do infrastruktury ze względu na niepełne wykształcenie swartych struktur funkcjonalno-przestrzennych i tym samym niską opłacalność inwestycji dotychczas.

6.11. Potrzeby i możliwości rozwojowe Gminy

Jednym z poważniejszych problemów Gminy jest zauważalna tendencja „starzenia się” ludności. Przyrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym utrzymywaniu się ujemnego przyrostu naturalnego ma wpływ na wzrost obciążenia ekonomicznego społeczeństwa i związane z nim zagrożenie ubożenia ludności i migracji w celach zarobkowych. W konsekwencji może to prowadzić do wzrostu bezrobocia oraz obniżenia standardu życia. Sytuacja taka jest odzwierciedleniem sytuacji obserwowanej w całym kraju. Celem jej poprawy, niezbędne jest zapewnienie takich warunków życia mieszkańcom (w zakresie mieszkalnictwa, możliwości pracy i zaspokojenia potrzeb w zakresie oświaty, opieki zdrowotnej i innych), które sprawią, że mieszkańcy będą chcieli pozostać w Gminie zamiast migrować do innych bardziej atrakcyjnych w ich opinii miejscowości.

Działaniem priorytetowym powinno być stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju sektora małych i średnich przedsiębiorstw, rozwój funkcji usługowych i produkcyjnych wspomagających działalność rolniczą lub alternatywnych dla niej, stworzenie dogodnych warunków dla procesów rozwojowych w sektorze prywatnym, głównie poprzez wprowadzenie inwestycji infrastrukturalnych sprzyjających korzystnym warunkom inwestowania. Ze względu na lokalizację oraz panujące warunki glebowo-rolne jest obszarem korzystnym dla rozwoju rolnictwa. Jednak by ten tego sektor gospodarki przynosił dochody mieszkańcom i Gminie celowe jest unowocześnienie rolnictwa, zwłaszcza w zakresie systemu zarządzania i specjalizacji produkcji rolnej. Szansą rozwoju może być również rozwój rolnictwa ekologicznego.

Celem poprawy sytuacji w zakresie infrastruktury społecznej niezbędne jest skupienie się na rozwoju infrastruktury sportowe, rekreacyjnej a także kulturalnej. Wyposażenie Gminy w obiekty sportowe jest dobre, jednak istnieją możliwości dalszego rozwoju w tym zakresie, co niewątpliwie przyniosłoby korzyści mieszkańcom i przyjezdnym „turystom”. Podstawowa infrastruktura turystyczna jest słabo rozwinięta, szczególnie biorąc pod uwagę szlaki turystyczne przebiegające przez Gminę. Zauważalny jest deficyt obiektów noclegowych i gastronomicznych, urządzeń rekreacyjnych i turystycznych, parkingów, ścieżek rowerowych. Dostrzegalną lukę w infrastrukturze turystycznej mogłyby wypełnić odpowiednio zagospodarowane, obecnie niszczone, obiekty zabytkowe. Doinwestowania wymaga otoczenie miejsc do czynnego spędzania czasu wolnego.

Brak gminnego ośrodka życia kulturalnego funkcjonującego jako odrębna jednostka stanowi barierę dla rozwoju sfery życia kulturalnego, integracji społeczeństwa i budowania tożsamości Gminy.

Sieć placówek oświatowych jest wystarczająca. W zakresie edukacji ponadgimnazjalnej potrzeby mieszkańców zaspokajane są w ośrodkach powiatowych oraz wojewódzkim. Istnieje natomiast potrzeba rozwoju obiektów towarzyszących takich jak obiekty sportowo–rekreacyjne, kulturalne a także wyposażenie sprzętowe placówek oświatowych.

Potrzeby w zakresie podstawowej opieki medycznej zaspokajane są na terenie Gminy. Słabo rozwinięte natomiast są specjalistyczne usługi medyczne. Sytuację tą może zmienić oddane do użytku w 2014 r. Centrum Rehabilitacyjno-Sportowe, które jest na końcowym etapie wyposażania.

Gmina posiada grunty na cele inwestycyjne położone w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 91. Zaplecze terenowe dla potencjalnych nowych inwestycji stanowi główną oś rozwoju, która może zniwelować niekorzystne tendencje demograficzne. Niskie koszty związane z uzbrojeniem i pozyskaniem terenów (znaczny udział gruntów gminnych) stanowią dodatkowe uzasadnienie przedmiotowej lokalizacji terenów rozwojowych.

Przedstawione powyżej potrzeby rozwojowe mogą być realizowane m.in.za pośrednictwem sprawnego planowania przestrzennego. To w planach miejscowych wskazywane być powinny tereny o przeznaczeniu na usługi kultury, opieki zdrowotnej, usługi sportu i rekreacji, zieleni urządzonej. Wymóg zachowania zgodności przewidywanych rozwiązań planu miejscowego z ustaleniami Studium podkreśla rolę Studium w kreowaniu polityki przestrzennej Gminy spójnej w odniesieniu do całego obszaru Gminy.

7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Występujące zagrożenia

Podstawowe zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia, a także zdrowia, mogące wystąpić w obszarze Gminy obejmują zagrożenia naturalne (pożary, wichury i podtopienia) oraz związane z funkcjonowaniem systemów transportowych (tzw. zagrożenia komunikacyjne obejmujące wypadki drogowe, kolizje i inne).

Innym rodzajem zagrożenia dla mieszkańców i środowiska jest ryzyko wystąpienia awarii związanych z transportem ładunków niebezpiecznych przewożonych drogami kołowymi o znaczeniu ponadlokalnym. Ewentualne katastrofy chemiczno-ekologiczne mogą spowodować trudne do oszacowania szkody w środowisku przyrodniczym oraz mieniu i odbić się na zdrowiu ludności.

Instytucje związane z ochroną ludności i jej mienia

Sprawami dotyczącymi bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy zajmuje się Rewir Dzielnicy Komendy Powiatowej Policji w Łęczycy.

Sprawami bezpieczeństwa przeciwpożarowego, ratownictwa ogólnego zajmują się Ochotnicze Straże Pożarne.

Na terenie gminy Daszyna działają 12 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, dysponujących zmechanizowanymi pojazdami:

- 1) OSP Daszyna;
- 2) OSP Gąsiorów;

- 3) OSP Koryta;
- 4) OSP Krężelewice;
- 5) OSP Jarochów;
- 6) OSP Jarochówek;
- 7) OSP Mazew;
- 8) OSP Nowa Żelazna;
- 9) OSP Rzędków;
- 10) OSP Stara Żelazna;
- 11) OSP Stary Sławoszew;
- 12) OSP Łubno.

Jednostka w Daszynie włączona jest do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego.

Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej zajmują się:

- 1) prowadzeniem działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami;
- 2) udziałem w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń;
- 3) informowaniem ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi;
- 4) rozwijaniem wśród członków ochotniczej straży pożarnej kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej;
- 5) wykonywaniem innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej;
- 6) działaniami na rzecz ochrony środowiska.

8. Stan prawny gruntów

Właścicielem większości gruntów w Gminie są osoby fizyczne. Pozostałe grunty stanowią własność: Skarbu Państwa, Gminy, stowarzyszeń, kościoła i związków wyznaniowych, a także innych podmiotów. Własność gminy Daszyna, oddane w użytkowanie wieczyste, stanowi ok. 2,58 ha, zaś grunty we władaniu Gminy to ok. 51,1 ha.

Gminny zasób nieruchomości

Dotychczas, na podstawie decyzji komunalizacyjnych oraz aktów notarialnych gmina Daszyna nabyła prawo własności nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni 45,97 ha, czyli niewiele ponad 0,5% powierzchni Gminy. Około 5,5% powierzchni gruntów gminnych jest w użytkowaniu wieczystym pod handel, usługi i przemysł. Niemal 24% powierzchni gruntów gminnych jest oddane w dzierżawę jako grunty rolne oraz jako grunty nierolne.

Częścią gminnego zasobu oprócz nieruchomości gruntowych są także budynki i lokale. Zgodnie z danymi Urzędu Gminy własność Gminy stanowią między innymi:

- 1) budynki niemieszkalne – 39:
  - a) użyteczności publicznej – 19,
  - b) budynki przemysłowe – 5,
  - c) pozostałe – 15;
- 2) budynki mieszkalne – 12.

Potrzeby rozwoju Gminy wymagają pozyskania części gruntów nie stanowiących własności gminy Daszyna, głównie na potrzeby inwestycji związanych z rozbudową urządzeń infrastruktury technicznej, m.in. budową i przebudową dróg, a także sieci uzbrojenia terenu. Zakłada się, że rozwój obiektów użyteczności publicznej nie będzie wymagał pozyskania nieruchomości. Problemem może być niedostateczna ilość gminnych mieszkań socjalnych na terenie Gminy.

9. Obiekty i tereny podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych

Tereny zamknięte

Terenów zamkniętych oraz stref ochronnych terenów zamkniętych w granicach Gminy nie wyznaczono.

Pozostałe obiekty i tereny chronione

Ochroną na terenie Gminy objęte są:

- 1) obiekty wpisane do rejestru zabytków – na mocy przepisów odrębnych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, opisane w rozdz. 4.2.1;
- 2) pomniki przyrody – na mocy przepisów odrębnych z zakresu ochrony przyrody, opisane w rozdz. 3.10;
- 3) grunty rolne i leśne – na mocy przepisów odrębnych z zakresu ochrony gruntów rolnych i leśnych.

10. Stan systemu komunikacyjnego

10.1. Elementy systemu komunikacyjnego o znaczeniu ponadlokalnym

Gmina posiada dość dobrze rozwiniętą sieć komunikacyjną zapewniającą powiązania zewnętrzne jak i wewnętrzne, znaczenie ponadlokalne ma droga krajowa nr 91, o klasie drogi głównej ruchu przyspieszonego, łącząca północ kraju (Gdańsk) z południem (Cieszyn). Przez Gminę nie przebiegają drogi wojewódzkie.

Droga krajowa, o kierunku południkowym, przebiega przez wschodnią część Gminy na długości ok. 10,5 km. Stan techniczny drogi jest dobry. Za jej pośrednictwem możliwe jest połączenie z autostradą nr 2 o przebiegu Warszawa – Poznań, z możliwością kontynuowania jazdy do granicy zachodniej kraju – w kierunku Berlina. Około 5,5 km na północ, w miejscowości Krośniewice, droga krajowa nr 91 krzyżuje się z drogą krajową nr 92, łączącą Rzepin z Poznaniem i Warszawą.

Drogi powiatowe na terenie Gminy mają łączną długość 33,49 km. Stan dróg powiatowych jest dobry. Posiadają one nawierzchnię twardą – bitumiczną jednak w części są w złym stanie technicznym. Wymagają modernizacji i dostosowania do standardów określonych dla tego rodzaju dróg.

tab. 36 Drogi powiatowe na terenie gminy Daszyna

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi (miejscowości)	Długość na terenie gminy Daszyna [km]
1.	2168E	Kutno - Ogrodzona	0,621
2.	2174E	Krośniewice (ul. Targowa) - Wychny - Wygorzele	0,982
3.	2175E	Miłonice – Górki Miłośkie – Cudniki – Wymysłów - droga nr 91	0,350
4.	2172E	Nowe - Marynin - Zalesie - Opiesin - Kurzjama	4,505
5.	2500E	Walew - Łubno - Sobótka Nowa - Radzyń	8,119
6.	2501E	Mazew - Siedlec	5,821
7.	2502E	Drzykozy - Osędowice	6,647
8.	2503E	Witonia - Walew	2,999
9.	2504E	od drogi nr 91 - Oraczew - Witonia - Pacyna	1,949
10.	2506E	Topola Królewska - Kłodawa	1,847
Razem:			33,49

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Daszyna.

10.2. Wewnętrzny układ komunikacyjny

Komunikacja wewnętrzna Gminy funkcjonuje w oparciu o istniejącą sieć dróg gminnych i powiatowych. Ze względu na przebieg drogi krajowej nr 91 przez wschodnią część Gminy komunikacja wewnętrzna prowadzona jest również po drodze krajowej. Łączna długość dróg gminnych wynosi około 92,3 km.

tab. 37 Drogi gminne na terenie gminy Daszyna

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi	Długość drogi [km]
1.	104001E	Łubno - Mazew Nowy	3,2
2.	104134E	Wygorzele - Mazew Nowy	1,7
3.	104003E	Łubno - Lipówka	3,6
4.	104004E	Mazew Nowy - Mazew	0,9
5.	104005E	Mazew - Lipówka	1,6
6.	104006E	Głogowa - Mazew	2,2
7.	104007E	Rzędków - Ogrodzona	2,6
8.	104008E	Rzędków Dolny (przez wieś)	1,8
9.	104009E	Ogrodzona - Jarochów	0,8
10.	104010E	Jarochówek - Jarochów	2,9
11.	104003E	Lipówka - Sławoszew	3,5
12.	104010E	Izabelin - Marysin - Wysoka Wlk	2,3
13.	104011E	Żelazna Nowa (wieś)	0,8
14.	104012E	Żelazna Stara - Rudniki	2,8
15.	104013E	Izabelin - Żelazna Stara	1,4
16.	104011E	Żelazna Nowa - Adamów	2,3
17.	104014E	Adamów - Wisiołki	1,9
18.	104002E	Zieleniew - Adamów	1,0
19.	104015E	Opiesin - Sobótka	1,3
20.	104015E	Opiesin - Mazew Kolonia	3,5
21.	104025E	Odechów - Gąsiorów	3,0
22.	104016E	Miroszewice - Goszczynno	3,4
23.	104135E	Jaworów – Zagróbki	2,5
24.	104132E	Pociecha – Drzykozy	1,7
25.	104019E	Zieleniew – Żabokrzeki	1,5
26.	104020E	Skrzynki (wieś)	2,2
27.	104021E	Szłapy – Goszczynno	2,0
28.	104022E	Mazew Kolonia – Miroszewice	2,5
29.	104023E	Miroszewice (wieś)	1,3
30.	104012E	Sławoszew – Walew	2,7
31.	104021E	Goszczynno (wieś)	2,6
32.	104024E	Sławoszew Nowy (wieś)	2,7
33.	104003E	Sławoszew – Koryta	5,1
34.	104192E	Koryta – Krężelewice	3,7
35.	104026E	Daszyna – Szamów	2,5
36.	104027E	Jabłonna – Karkoszki	2,1
37.	104028E	Jabłonna (wieś)	1,5
38.	104029E	Janice - Upale (Majątek)	5,1
39.	104017E	Jabłonna – Wargawa	0,6
40.	104018E	Upale - Gawronki	1,5
Razem:			około 92,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Daszyna.

Drogi gminne, na odcinkach o nawierzchni utwardzonej, reprezentują zróżnicowany stan techniczny. Jednak większość dróg gminnych wymaga urządzenia poprzez utwardzenie i budowę chodników oraz remontu nawierzchni i doprowadzenia do parametrów wymaganych w przepisach odrębnych dotyczących dróg publicznych. Wg danych Urzędu Gminy Daszyna łączna długość dróg gminnych o nawierzchni twardej wynosiła 69,34 km, zaś o nawierzchni gruntowej 22,99 km.

Układ dróg Gminy uzupełniają drogi wewnętrzne pełniące funkcję dojazdową do istniejącej zabudowy oraz pól uprawnych. Są to drogi zarówno gruntowe jak i utwardzane, różnią się także szerokością pasa drogowego.

10.3. Komunikacja zbiorowa

Komunikacja kolejowa

Przez teren Gminy nie przebiega pełnowymiarowa linia kolejowa. Najbliżej zlokalizowana linia kolejowa biegnie w odległości ok. 100,0 m od południowej granicy Gminy, wzdłuż jej wschodniej granicy biegnie linia kolejowa nr 16 relacji Łódź Widzew – Kutno. Jest to linia jednotorowa, pasażersko-towarowa. Najbliżej zlokalizowany przystanek znajduje się w miejscowości Gawrony, zaś najbliżej zlokalizowana stacja – w miejscowości Witonia.

Przez teren Gminy przebiega linia kolei wąskotorowej relacji Łęczycza – Daszyna – Krośniewice – Dobrze. Kolej jest jednotorowa (posiada tzw. „mijanki” i budynki stacji w Korytach i Walewie), służyła do przewozu towarów oraz obsługiwała ruch pasażerski na trasie Łęczycza – Krośniewice do początku lat 90-tych. Obecnie jest nieczynna.

Komunikacja autobusowa

Na terenie Gminy brak jest dworca autobusowego, jednak sieć połączeń jest dobrze rozwinięta. Na drodze krajowej nr 91 znajduje się osiem przystanków linii relacji Łódź – Toruń, w miejscowościach: Ogrodzona, Jarochów, Walew, Daszyna, Jabłonna, Koryta, Krężelewice, Upale. Komunikację zbiorową na terenie Gminy zapewnia przedsiębiorstwo PKS Łęczycza. Obsługuje ono wszystkie ważniejsze ciągi drogowe i kierunki w Gminie.

10.4. Problemy związane z funkcjonowaniem układu komunikacyjnego

Zidentyfikowane problemy wynikające z funkcjonowania układu komunikacyjnego związane są z bezpieczeństwem poruszania się pieszych, rowerzystów i pojazdów kołowych, a także pogorszeniem jakości środowiska.

Źródłem potencjalnych zagrożeń oraz uciążliwości jest głównie droga krajowa, o dużym natężeniu ruchu prowadząca również ruch tranzytowy. Każdorazowa próba przekroczenia jezdni drogi krajowej stwarza niebezpieczeństwo zaistnienia wypadków. Konieczne jest zastosowanie odpowiednich oznaczeń, sygnalizacji, konstrukcji skrzyżowań, a także zapewnienia widoczności w celu poprawy poziomu bezpieczeństwa. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej wymagają zastosowania szczególnych środków bezpieczeństwa, takich jak: zastosowanie technologii ograniczających uciążliwości hałasu, wibracji, emisji.

Problemem jest również częściowo zły stan techniczny dróg przebiegających przez teren Gminy. Powoduje to zwiększenie zagrożenia dla pieszych i kierujących pojazdami, a także wzrost emisji zanieczyszczeń i hałasu. Drogi o parametrach technicznych niedostosowanych do swojej rangi, wymagają przebudowy lub modernizacji. Brak jest ścieżek rowerowych w drogach o zwiększonym natężeniu ruchu (drogi powiatowe, droga krajowa) oraz chodników lub poboczy podnoszących bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów na drodze.

Funkcjonowanie linii kolejowej nie stwarza szczególnych zagrożeń dla ruchu i życia mieszkańców, jest jednak źródłem emisji hałasu przekraczającego wartości dopuszczalne. Podobnie drogi kołowe wyższej rangi (krajowa, wojewódzka, niektóre drogi powiatowe) mogą być źródłem hałasu przekraczającego wartości dopuszczalne. W związku z powyższym konieczne jest zwiększenie bezpieczeństwa na drogach oraz ograniczenie ich uciążliwości akustycznych poprzez przebudowę układu drogowego oraz realizację zabezpieczeń akustycznych.

11. Stan systemów infrastruktury technicznej

11.1. Gospodarka wodno-ściekowa

11.1.1. Zaopatrzenie w wodę

Gmina Daszyna jest objęta siecią wodociągową na większości jej obszaru. Sieci wodociągowej pozbawione są przede wszystkim pojedyncze zagrody w rejonie Jarochowa. Zgodnie z danymi GUS, Banku Danych Lokalnych w 2015 r. łączna długość gminnej sieci wodociągowej wynosiła 117,5 km i obejmowała 886 przyłączy do gospodarstw i posesji. Przyłącze do sieci wodociągowej posiadało 87,6% budynków mieszkalnych. Z sieci wodociągowej w 2015 r. korzystało łącznie 3 512 osób (88,2% ogółu mieszkańców), którym wodociągi doprowadziły 124,9 dam³ wody.

Na system wodociągowy Gminy składają się trzy odrębne zbiorowe wodociągi, zasilane z ujęć wód podziemnych. Ujęcia zlokalizowane są w miejscowościach: Mazew, Koryta, Walew.

tab. 38 Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Daszyna

Nazwa ujęcia	Obsługiwane miejscowości	Zasoby eksploatacyjne ujęcia [m ³ /h]
Walew	trzy bloki mieszkalne w Daszynie	6,5
Mazew	Rzędków, ogrodzona. Jaroarów, Lipówka, Jaroarówek, Mazew, Łubno, Opiesin, Zieleniew, Mazew Kolonia, Gąsiorów, Miroszewice, Drzykozy, Jacków, Goszczywno, Stary Sławoszew, Zagróbki, Żabokrzeki, Siedlec, Skrzyńki, Żelazna Nowa, Żelazna Stara, Daszyna, Osędownice	113,0, 113,0, 38,0
Koryta	Koryta, Koryta Osada, Krężelewice, Upale, Jabłonna, Sławoszew, Zakład karny w Garbalinie (gm. Łęczycza)	56,4, 42,0

Studnie głębinowe ujęć wód podziemnych w Mazewie i Korytach bazują na warstwie wodonośnej z jury, zaś ujęcie w Walewie – na warstwie wodonośnej z czwartorzędu. Dla wszystkich ujęć ustalono strefy ochrony bezpośredniej.

Na terenie Gminy występują również większe, nie będące gminnymi, ujęcia wód podziemnych, m.in.:

- 1) ujęcie dla PGR w Opiesinie;
- 2) ujęcie dla ośrodka zdrowia w Mazewie;
- 3) ujęcie dla lecznicy zwierząt w Mazewie;
- 4) ujęcie dla Kopalni Krośniewice w Jarochowie;
- 5) ujęcia dla Zakładów Górniczych w Mazewie i Daszynie;
- 6) ujęcia dla POM w Daszynie;
- 7) ujęcie dla spółdzielni spożywczej w Daszynie;
- 8) ujęcie dla PGR w Goszczywnie.

11.1.2. Odprowadzanie ścieków komunalnych i ich oczyszczanie

Dysproporcja między długością sieci kanalizacyjnej, a długością sieci wodociągowej jest duża. Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Daszyna jest mało rozwinięta, występuje na terenach miejscowości: Daszyna, Koryta i Opiesin. Ścieki oczyszczane są w gminnej oczyszczalni ścieków, wybudowanej w 1996 r. .

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy wynosiła w 2015 roku 3,9 km. Do sieci przyłączonych było 36 budynków mieszkalnych (3,2% wszystkich abudynków mieszkalnych). Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej wynosiła 480osób, co stanowiło ok. 12,1% ogółu ludności Gminy (GUS, Bank Danych Lokalnych).

Na terenie Gminy funkcjonują trzy oczyszczalnie ścieków mechaniczno-biologiczne, która odprowadzają oczyszczone ścieki do rowów melioracyjnego (zlewnia Bzury):

- 1) gminna oczyszczalnia ścieków w Daszynie;
- 2) osiedlowa oczyszczalnia ścieków w Korytach;
- 3) osiedlowa oczyszczalnia ścieków w Opiesinie.

W latach: 2011, 2013 i 2015 wykonano szereg inwestycji z zakresu gospodarki ściekowej na terenie Gminy. Wg danych Urzędu Gminy Daszyna zrealizowanych zostało 199 przydomowych oczyszczalni ścieków. Najwięcej w: Żelaznej Starej – 27, Łubnie – 17, Mazewie – 16, Rzędkowie – 15, Jarochowie – 13, Osędownicach – 12, Jackowie – 10, Gąsiorowie – 9, PGR Opiesin – 8, Krężelewicach – 7 oraz Zagróbkach - 7.

Indywidualne oczyszczalnie ścieków lokalizowano na terenach, gdzie budowa zbiorczych systemów kanalizacji jest ze względów ekonomicznych i technologicznych niezasadniona.

Na terenie Gminy działalność z zakresu asenizacji prowadzona jest przez prywatne podmioty gospodarcze. W gospodarstwach niepodłączonych do istniejącej zbiorczej kanalizacji ani nieposiadających przydomowej oczyszczalni ścieki gromadzone są w bezodpływowych zbiornikach na nieczystości ciekłe (tzw. „szambach”). Nieszczelność zbiorników na nieczystości ciekłe, praktyki wypompowywania z nich ścieków na pola, stanowią zagrożenie dla czystości wód powierzchniowych i podziemnych. Zgodnie z danymi GUS na terenie Gminy w 2015 r. znajdowało się 800 zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe, 140 przydomowych oczyszczalni ścieków oraz 1 stacja zlewna. W stosunku do danych z 2013 r. nastąpił znaczny wzrost ilości zbiorników na nieczystości ciekłe – o 260 sztuk.

tab. 39 Kanalizacja sanitarna w gminie Daszyna w 2016 roku

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	4,2 km	
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	37 szt.	
Ścieki odprowadzane	16 dam ³	
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	481 osób	12,1% mieszkańców Gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

11.1.3. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych

Na terenie gminy Daszyna, brak jest kanałowych systemu sieci kanalizacji deszczowej. Wody opadowe z terenów ulic spływają powierzchniowo do rowów przydrożnych, a następnie trafiają do strumieni, rzek i gruntu. Wody na terenach zabudowanych zagospodarowywane są na terenie własnym działek.

11.2. Systemy energetyczne

11.2.1. Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie Gminy zlokalizowane są dwa systemy zaopatrzenia w ciepło oparte na źródłach odnawialnych – biomasy. Elektrownie opalane biomasą zlokalizowane są w Daszynie (2010 r.) i Mazewie (2011 r.). Sieci ciepłownicze, o łącznej długości 972,0 m, zaopatrują w ciepło:

- 1) obiekty użyteczności publicznej:
  - a) budynek Urzędu Gminy;
  - b) budynek szkoły podstawowej i sali gimnastycznej w Mazewie,
  - c) budynki OSP w Daszynie i w Mazewie;
- 2) obiekty mieszkalne (6 budynków);
- 3) budynek przemysłowo-biurowy.

Kotłownie przyłączone są również awaryjnie do sieci gazowej.

Łącznie kotłownia w Daszynie posiada 3 kotły o mocy 300 kW: 2 na biomasę oraz 1 na gaz ziemny.

Fot. 5 Kotłownia na biomasę w Daszynie.

Gminna kotłownia zlokalizowana jest również w miejscowości PGR Koryta, gdzie zasila pobliskie budynki mieszkalne wielorodzinne.

Zaopatrzenie w ciepło realizowane jest również z lokalnych źródeł ciepła opalanych najczęściej węglem, miałem węglowym, drewnem, gazem lub olejem.

11.2.2. Zaopatrzenie w gaz

Na terenie Gminy zlokalizowany jest gazociąg średniego ciśnienia (do 0,5 MPa), ze stacjami redukcyjno-pomiarowymi II° w miejscowościach Daszyna i Mazew, a także na terenie gminy Łęczyca – w Garbalinie. Gaz ziemny dostarczany jest za pomocą głównej magistrali biegnącej przez gminę Witonia, na terenie której, w miejscowości Witonia, zlokalizowana jest stacja redukcyjno-pomiarowa I^o. Gazociąg przebiega przez miejscowości: Osędowice, Janice, Daszyna, Sławoszew, Miroszewice, Gąsiorów, Kolonia Mazew, Mazew, PGR Koryta i umożliwia zaopatrzenie w gaz dla potrzeb bytowych i grzewczych. Łączna długość gazociągu na terenie Gminy wynosi ok. 23 km. Według danych na kwiecień 2016 r. liczba wykonanych przyłączy indywidualnych wyniosła 23 sztuki, z gazu korzystało 1,1% mieszkańców Gminy. Do sieci gazowej przyłączono kotłownie: w Daszynie, Mazewie i Korytach.

Ponadto zaopatrzenie w gaz dla potrzeb bytowych i celów grzewczych zaspakajane jest z indywidualnych zbiorników oraz dla potrzeb bytowych z butli gazowych.

11.2.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Sieć dystrybucyjna

Operatorem sieci dystrybucyjnej, zapewniającej zaopatrzenie w energię elektryczną jest Energa Operator S.A. Oddział w Płocku. Energia doprowadzana jest poprzez sieć elektroenergetyczną SN i nN. Głównymi punktami zasilającymi teren są stacje 110kV/15kV: „Łęczyca”, „Kutno”, „Krośniewice” oraz „Skłęczki” napowietrznymi liniami 15 kV wyprowadzonymi ze stacji 110/15 kV „Łęczyca”, zlokalizowanej w miejscowości Leszcze w gminie Łęczyca.

Przez południowo-wschodnią część gminy Daszyna przebiega linia napowietrzna 110 kV relacji Kutno – Łęczyca. Dla linii tej obowiązuje strefa ochronna o szerokości 40,0 m, w której obowiązują ograniczenia użytkowania i zagospodarowania terenu oraz szczególne warunki prowadzenia robót budowlanych.

Na terenie Gminy rozwijają się technologie wykorzystujące odnawialne źródła energii dla produkcji energii elektrycznej. Montowane są systemy ogniw fotowoltaicznych. Planowane jest wykorzystanie energii pochodzącej ze spalania biomasy.

Elektroenergetyczne sieci przesyłowe

Przez teren Gminy nie przebiegają, ani nie są planowane do realizacji linie przesyłowe, będące częścią krajowego systemu elektroenergetycznych sieci przesyłowych.

11.2.4. Odnawialne źródła energii

Gmina posiada korzystne warunki dla rozwoju energetyki opartej o odnawialne źródła energii, m.in.: energii wiatru, energii słonecznej oraz biomasy. Biomasa spalana jest w kotłowni w Daszynie oraz kotłowni w Mazew. Kotłownie obecnie zaopatrują w ciepło przede wszystkim obiekty użyteczności publicznej oraz budynki mieszkalne wielorodzinne.

Gmina, poprzez uzyskane fundusze unijne, wspiera powstawanie na swoim terenie instalacji wykorzystujących energię promieniowania słonecznego. Istnieje możliwość uzyskania dotacji na rozwój ogniw fotowoltaicznych u indywidualnych odbiorców. Kolektory słoneczne zainstalowane są na budynku SP i hali sportowej w Mazewie. W 2012 r. zostało wykonanych łącznie 217 instalacji kolektorów słonecznych w miejscowościach: Rzędków, Goszczynno, Siedlew, Gąsiorów, Nowy Sławoszew, Stary Sławoszew, Zieleniew, Krężelewice, Opiesin, Upale, Koryta, Jacków, Karkoszki, Osędownice, Miroszewice, Walew, Łubno, Jabłonna, Stara Żelazna, Nowa Żelazna, Ogrodzona, Jarochołek, Jarochołów, Zagróbki, Żabokrzeki, Drzykozy, Mazew Kolonia, Mazew, Daszyna, Janice i Koryta Osada.

Drogi na terenie obrębów: Daszyna, Mazew, Jacków, Janice, Osędownice, Jarochołek, Łubno, Jarochołów, Skrzynki, Żabokrzeki, Żelazna Stara, Lipówka, Kolonia Mazew, Krężelewice, Goszczynno, Sławoszew, Drzykozy, Żelazna Nowa, PGR Koryta oświetlone są latarniami z ogniwami fotowoltaicznymi. Łącznie na terenie Gminy zlokalizowanych jest 146 latarni wykorzystujących ogniwa fotowoltaiczne. Inwestycja została ukończona w 2012 r.

W 2015 r. wykonano 45 instalacji ogniw fotowoltaicznych dla 5 budynków użyteczności publicznej: stacji uzdatniania wody w Korytach (10kWp), budynku gimnazjum w Daszynie (10kWp), stacji uzdatniania wody w Mazewie (20kWp), świetlicy i szkoły w Drzykozach (5kWp), budynku Urzędu Gminy w Daszynie (2kWp), 40 budynków jednorodzinnych (3kWp każda).

11.2.5. Rurociąg produktów naftowych

W północno-zachodniej części Gminy przebiega dalekosiężny rurociąg produktów naftowych Płock – Krośniewice – Uniejów – Ostrów Wielkopolski Ø400 mm dostarczający produkty naftowe z petrochemii w Płocku do Ostrowa Wielkopolskiego. Rocznie tłoczony jest ok. 2 mln. ton produktów naftowych. Konieczne jest zachowanie strefy bezpieczeństwa, w których obowiązują ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenu, w tym zakaz wznoszenia obiektów budowlanych, zgodnie z wymogami techniczno-budowlanymi dotyczącymi rurociągów przesyłowych dalekosiężnych. Szerokość strefy bezpieczeństwa dla rurociągu o średnicy do 400mm wynosi 12,0m. Środek strefy wyznacza oś rurociągu. Strefa powinna być wolna od wszelkich budynków i budowli. Sadzenie pojedynczych drzew dopuszczalne jest w odległości od rurociągu nie mniejszej niż 5,0 m. Teren w strefie powinien pozostać w dotychczasowym rolniczym użytkowaniu.

11.3. Gospodarka odpadami

Dokumentem prawnym regulującym gospodarkę odpadami w Gminie jest uchwała Nr XXXI/158/2016 z dnia 29 lipca 2016 r. w sprawie *przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Daszyna*. Ponadto obowiązuje Program Ochrony Środowiska dla Gminy Daszyna na lata 2004 - 2014. Prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów w 3 grupach:

- 1) odpady selektywne – szkło;
- 2) odpady selektywne – tworzywa sztuczne, metale, papier, tektura, odpady wielomateriałowe;
- 3) zmieszane odpady komunalne.

Ponadto przewidziano możliwość oddawania niektórych rodzajów odpadów podlegających selektywnej zbiórce (zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, opony,

papier i tektura, metale, chemikalia pochodzące z gospodarstw domowych oprócz niebezpiecznych, opakowania wielomateriałowe niekwalifikujące się do selektywnej zbiórki, odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe) do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Daszynie (PSZOK). Odbiorem odpadów na terenie Gminy zajmuje się Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Krośniewicach.

W zabudowie jednorodzinnej dopuszcza się możliwość kompostowania i wykorzystania odpadów biodegradowalnych na własne potrzeby, pod warunkiem nie emitowania odorów oraz zachowania warunków sanitarnych dla procesu fermentacyjnego.

W granicach Gminy nie funkcjonuje składowisko odpadów ani instalacje odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Najbliżej zlokalizowane składowiska odpadów znajdują się w miejscowościach: Franki (gm. Krośniewice), Sławęcín (gm. Grabów), Borek (gm. Łęczycza). We Frankach znajduje się również sortownia odpadów zmieszanych.

Istniejące wyrobiska poeksploatacyjne mogą być rozpatrywane jako potencjalne miejsca składowania odpadów. Lokalizacja składowiska wymaga wykonania odpowiednich badań geologicznych i hydrogeologicznych oraz zastosowania barier gruntowych lub izolacji syntetycznych dla wykluczenia emisji zanieczyszczeń do wód i do ziemi.

Odpady niebezpieczne i problemowe

Odpadami niebezpiecznymi są m.in.: rozpuszczalniki, kwasy, alkalia, środki ochrony roślin, lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć, farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice zawierające substancje niebezpieczne, detergenty zawierające substancje niebezpieczne, przepracowane oleje, świetlówki, zużyte akumulatory i baterie, pojazdy wycofane z eksploatacji, zużyte opony, odpady medyczne i weterynaryjne, odpady zawierające azbest i PCB oraz opakowania po pestycydach. Wszystkie odpady niebezpieczne i problemowe składowane są w punkcie PSZOK. Przeteminowane leki zbierane są w punktach aptecznych.

11.4. Telekomunikacja. Informatyzacja

Mieszkańcy Gminy posiadają dostęp do sieci telefonicznej stacjonarnej oraz komórkowej. Gmina w całości jest objęta zasięgiem sieci telefonii komórkowej. W miejscowości Daszyna znajdują się dwie stacje bazowe telefonii komórkowej zlokalizowane w okolicy oczyszczalni ścieków. Wzdłuż drogi krajowej nr 91 przebiega linia światłowodowa.

Mieszkańcy gminy Daszyna mają możliwość korzystania z Internetu. Zgodnie z danymi GUS z 2013 r. dzieci i młodzież mogą korzystać z Internetu m.in. w szkołach, gdzie 52 na 53 komputerów przeznaczonych do użytku uczniów posiada dostęp do sieci.

11.5. Główne problemy i możliwości rozwoju infrastruktury technicznej

Dobrze rozwiniętym i stale rozbudowywanym elementem infrastruktury jest sieć wodociągowa, która swym zasięgiem obejmuje niemal cały obszar Gminy. Sieć wodociągowa funkcjonuje w oparciu o ujęcia wód zlokalizowane na terenie Gminy jak i poza jej granicami. Głównymi celami rozwoju sieci wodociągowej powinny być:

- 1) zapewnienie pełnego zaopatrzenia w wodę z wodociągu gminnego wszystkim mieszkańcom Gminy;
- 2) zapewnienie zaopatrzenia w wodę w całości z ujęć zlokalizowanych na terenie Gminy.

Sieć kanalizacji sanitarnej Gminy jest słabo rozwinięta w stosunku do sieci wodociągowej, a liczba przydomowych oczyszczalni ścieków jest niewielka (GUS 2015 r. – 140 instalacji). Liczba osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej (GUS 2015 r. – 480 osób) jest prawie dwukrotnie mniejsza w porównaniu z liczbą osób korzystających ze zbiorników na nieczystości ciekłe (GUS 2015 r. – 800 osób), które dość często są nieszczelne, przez co stanowią źródło zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych. Możliwości budowy sieci kanalizacji sanitarnej, są ograniczone wyłącznie ze względu na wysokie koszty inwestycji.

Brak kanałowych systemów odprowadzania wód opadowych w Gminie powoduje odprowadzanie zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych bezpośrednio do gruntu, do rowów przydrożnych, co może niekorzystnie wpływać na stan środowiska. W zakresie budowy sieci kanalizacji deszczowej gmina Daszyna spełnia warunki dla jej budowy na obszarach o zwartej zabudowie. Brak jest planów dotyczących budowy sieci kanalizacji deszczowej.

Wykorzystywanie węgla jako głównego nośnika energii w indywidualnych kotłowniach powoduje emisję szkodliwych związków chemicznych do atmosfery, przez co negatywnie wpływa na stan powietrza. Konieczne jest podjęcie działań zmierzających do wykorzystywania odnawialnych źródeł energii oraz „bezpiecznych ekologicznie” nośników energii w szerszym niż dotychczas zakresie. Na terenie Gminy istnieje możliwość rozwoju sieci ciepłowniczej opartej na energii uzyskiwanej z biomasy.

Dalsza gazyfikacja Gminy jest inwestycją uzależnioną od warunków ekonomicznych (opłacalności realizacji inwestycji) – wystąpienia odpowiednio dużego zapotrzebowania na gaz. Planowany rozwój infrastruktury zapewnieni mieszkańcom Gminy zaopatrzenie w gaz z sieci oraz ograniczy emisję szkodliwych substancji takich jak tlenki siarki, pyły oraz popiół pochodzących ze spalania innego rodzaju paliw.

Rozwój sieci elektroenergetycznej ze względów ekonomicznych na terenach wiejskich odbywać się może poprzez sieci napowietrzne. Istotnym elementem poprawy energetycznego bezpieczeństwa oraz obniżenia strat związanych z przesyłem jest rozwój na terenie Gminy energetyki wykorzystującej lokalne źródła energii oraz opartej o odnawialne źródła, szczególnie z energii słonecznej, energii wiatru oraz produkcji z biomasy.

W zakresie rozwoju infrastruktury związanej z gospodarką odpadami, zgodnie z ustaleniami wojewódzkiego „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2012”, nie przewiduje się inwestycji z zakresu instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych na obszarze gminy Daszyna.

12. Uwarunkowania zawarte w dokumentach i programach o znaczeniu ponadlokalnym (zadania do realizacji ponadlokalnych celów publicznych)

W Studium uwzględnia się zadania rządowe służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych oraz zadania samorządowe zawarte w dokumentach i programach wojewódzkich i powiatowych.

Rządowymi dokumentami programowymi, w których zdefiniowano Politykę przestrzenną państwa, oraz polityki regionalne i lokalne są m.in.:

- 1) „Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”;
- 2) „Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020”;
- 3) „Strategia Rozwoju Kraju 2007 – 2015”;
- 4) „Polska 2025. Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju”;
- 5) plany i strategie, w zakresie zróżnicowanych dziedzin rozwoju dotyczące:
  - a) ochrony środowiska,
  - b) dróg i transportu,
  - c) energetyki,
  - d) telekomunikacji.

Nadrzędnym celem rozwoju, zdefiniowanym we wszystkich powyższych opracowaniach jest realizacja zasad zrównoważonego rozwoju, umożliwiająca likwidację dysproporcji rozwojowych i poziomu życia mieszkańców.

Powyższe cele oraz wskazania lokalizacji inwestycji strategicznych dla rozwoju państwa i regionu zawarte są w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, jako dokumencie im podrzędnym.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego

21 września 2010 r. Sejmik Województwa Łódzkiego przyjął uchwałę Nr LX/1648/10 w sprawie zmiany uchwały Nr XLV/524/2002 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 9 lipca 2002 r. w sprawie uchwalenia „*Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego*”. Plan określa zasady organizacji struktury przestrzennej z uwzględnieniem zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań społeczno-gospodarczych i funkcjonalno-przestrzennych. Zapisy aktualizacji „Planu...” powinny być zgodne z celami i kierunkami rozwoju określonymi w „Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007-2020”, przyjęta uchwała nr XXXIII/644/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 lutego 2013 r. Wypełnienie ustaleń „Planu...” odbywa się poprzez realizację programów zadań rządowych i samorządowych. Zapisy „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” gmin muszą uwzględniać ustalenia zawarte w „Planie...”.

W aktualizacji „Planu...”, w części dotyczącej kierunków zagospodarowania i polityki przestrzennej, określone zostały strefy rozwoju przestrzennego. Gmina Daszyna znalazła się w strategicznej strefie żywicielskiej – rozwój intensywnego rolnictwa, w której gospodarstwa rolne mają realizować model rolnictwa intensywnego, wysokotowarowego z wyspecjalizowaną produkcją rolą, z uwzględnieniem mechanizmów typowych dla rolnictwa rynkowego. Jako główny kierunek wykorzystania specjalizacji sektorowej regionu wskazano przetwórstwo rolno-spożywcze (owocowo-warzywne).

Gmina znajduje się w obszarze predysponowanym do rozwoju turystyki aktywnej – pieszej i rowerowej oraz w strefie tworzenia właściwego sąsiedztwa dla obszarów o wartościach kulturowych oraz ochrona i zabezpieczenie obiektów zabytkowych i historycznych sylwet przestrzennych.

Gmina leży na granicy oddziaływania strefy Aglomeracji Łódzkiej.

Obszar Gminy zlokalizowany jest w obszarze największego deficytu wody, w którym wskazuje się m.in.: zwiększanie naturalnej retencji (wprowadzanie zalesień i zadrzewień oraz ochrona stawów, oczek wodnych, mokradł) oraz prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, dostosowanie struktury upraw, agrotechniki i gatunków w rolnictwie do występującego deficytu wód, przy ograniczonych możliwościach retencjonowania wód.

Zadania dla realizacji ponadlokalnych celów publicznych określone w „Planie...”

W „Planie...” uwzględnione zostały zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych zawarte w programach rządowych lub samorządowych.

Dla gminy Daszyna w zakresie zwiększenia dostępności województwa poprzez rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury, rozwoju układu regionalnego i wzmocnienia powiązań międzyregionalnych wskazano: drogę krajową nr 91, o docelowej klasie GP oraz drogi powiatowe ważne w powiązaniach regionalnych (poza układami miejskimi) o docelowej klasie Z.

Aktualizacja Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego zawiera ponadto rekomendacje w zakresie:

- 1) budowy odgałęzienia gazociągu wysokiego ciśnienia wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową I-szego stopnia dostarczającego gaz do Gminy;
- 2) zwiększenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych, położenie na obszarach szczególnie preferowanych do budowy farm wiatrowych;
- 3) uwzględnienia w planowaniu przestrzennym pasma turystycznego Bzury;
- 4) uwzględnienia w planowaniu przestrzennym elementów systemu ponadlokalnych szlaków turystycznych: „Krośniewickiej Kolejki Wąskotorowej”, „Budownictwa Drewnianego”, „Szlak Dworów i Pałaców”, „Szlak Zamków”.

Zaopatrzenie w gaz terenu Gminy zrealizowano poprzez budowę gazociągu średniego ciśnienia ze stacją redukcyjno-pomiarową na terenie gminy Witonia. Rekomendacje w zakresie gazyfikacji Gminy należy uznać za zrealizowane.

13. Główne wnioski z analizy uwarunkowań – analiza S.W.O.T

Syntezy uwarunkowań dokonano metodą S.W.O.T., identyfikując silne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia rozwoju Gminy. W sposób syntetyczny ujęte zostały istniejące i przewidywane uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne rzutujące na możliwości rozwoju Gminy.

Analiza ta daje możliwość określenia optymalnych kierunków działań w zakresie instrumentów dostępnych w gospodarce przestrzennej służących społeczno-gospodarczemu rozwojowi Gminy w poszanowaniu walorów przyrodniczych, kulturowych i ekonomicznych przestrzeni.

S – strength – siła, W – weakness – słabość, O – opportunity – szansa, T – threat – zagrożenie.

Analiza S.W.O.T.

SIŁY:	SŁABOŚCI:
<ol style="list-style-type: none"> 1) wysoka jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej; 2) zaopatrzenie części obiektów w ciepło pochodzące z odnawialnych źródeł energii - biomasy; 3) wykorzystanie energii promieniowania słonecznego do oświetlenia dróg; 4) korzystna struktura agrarna: średnia powierzchnia gospodarstwa powyżej 10 ha; 5) liczne obiekty zabytkowe sprzyjające rekreacji i turystyce; 6) dobre położenie względem regionalnej i krajowej sieci komunikacyjnej (przebiegająca przez teren Gminy droga krajowa nr 91 oraz drogi powiatowe); 7) oferta inwestycyjna Gminy w lokalizacji o wysokiej dostępności – w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej; 8) zrealizowane podstawowe gazociągi średniego ciśnienia; 9) gminna oczyszczalnia ścieków podnosząca jakość wód na terenie Gminy; 10) funkcjonujące powiązania ekologiczne z zewnętrznymi układami przyrodniczymi; 11) walory środowiska przyrodniczego stanowiące potencjał dla rozwoju rekreacji; 12) warunki do lokalizacji urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii do produkcji energii elektrycznej; 13) występowanie obiektów bazy turystycznej: hotelu i obiektów gastronomicznych; 14) szlaki i trasy turystyczne przebiegające przez teren Gminy; 15) dobry stan środowiska naturalnego; 16) brak uciążliwych obiektów przemysłowych silnie zanieczyszczających środowisko; 17) bogate dziedzictwo kulturowe; 18) działania promocyjne Gminy; 19) niski poziom bezrobocia; 20) bliskość rynków zbytu – Łódź, Łęczyca, Krośniewice, Kutno; 21) rozwinięta sieć dróg o znaczeniu lokalnym; 22) powiązanie terytorium Gminy komunikacją zbiorową autobusową z większymi ośrodkami regionalnymi; 23) rozwinięty i sprawny system zaopatrzenia w energię elektryczną, zaspakajający w pełni potrzeby Gminy; 24) rozwinięta sieć wodociągowa; 25) dostęp do usług telekomunikacyjnych (sieć komórkowa). 	<ol style="list-style-type: none"> 1) położenie w obszarze o wysokim zagrożeniu suszą; 2) niewielka ilość lasów przyczyniające się do erozji gleb; 3) niewielka liczba mieszkańców; 4) „starzenie się” społeczeństwa; 5) słabo rozwinięta sieć kanalizacji sanitarnej; 6) brak kanalizacji deszczowej; 7) rozproszenie zabudowy wpływające na wzrost kosztów utrzymania, realizacji i modernizacji infrastruktury; 8) rozwój zabudowy na terenach o korzystnych uwarunkowaniach rolniczych; 9) parametry techniczne dróg gminnych i powiatowych; 10) niewielka liczba podmiotów gospodarczych; 11) zanieczyszczenie wód powierzchniowych; 12) niski poziom retencji wód; 13) wzrost zanieczyszczania powietrza poprzez stosowanie tradycyjnych substancji opałowych (m.in. węgla), oraz spalanie odpadów w kotłowniach lokalnych; 14) brak gospodarstw agroturystycznych; 15) niewielkie zróżnicowanie wysokościowe i monotony krajobraz nie stwarzają korzystnych uwarunkowań dla rozwoju funkcji rekreacyjno-turystycznych; 16) zaniedbane zabytki w złym stanie technicznym; 17) niedostateczne wykorzystanie terenów pod rozwój funkcji turystycznych i rekreacyjnych; 18) niski rozwój infrastruktury obsługi turystyki; 19) brak alternatywnych miejsc pracy poza rolnictwem. 20) zagrożenia związane z natężeniem ruchu i tranzytem na drodze krajowej nr 91, ryzyko wystąpienia wypadków drogowych; 21) wysoki poziom emisji hałasu generowanego przez komunikację kołową w rejonie drogi krajowej; 22) brak wydzielonych ścieżek rowerowych w przebiegu dróg ponadlokalnych; 23) słabo rozwinięta sieć kanalizacji sanitarnej; 24) rozproszenie zabudowy podnoszące koszty utrzymania, realizacji i modernizacji infrastruktury; 25) ograniczony rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego; 26) strefa ochronna rurociągu naftowego ograniczająca możliwości inwestycyjne terenów.
SZANSE:	ZAGROŻENIA:
<ol style="list-style-type: none"> 1) rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego i zakładów produkcyjnych; 2) rozwój przedsiębiorczości i aktywności społecznej; 3) możliwość wykorzystania krajowych i zagranicznych (unijnych) instrumentów finansowych do rozwoju Gminy; 4) działalność Lokalnej Grupy Działania: Stowarzyszenie Rozwoju Gmin „Centrum”; 5) rozwój funkcji turystycznych, wypoczynkowych i rekreacyjnych z wykorzystaniem kolei wąskotorowej; 6) wzrost popularności aktywnych form wypoczynku; 7) stworzenie i realizacja gminnego programu opieki nad zabytkami; 	<ol style="list-style-type: none"> 1) pauperyzacja społeczeństwa; 2) „starzenie się” społeczeństwa; 3) odpływ ludności do ośrodków o większej atrakcyjności rynku pracy i możliwościach mieszkaniowych; 4) odpływ wykwalifikowanych kadr do ośrodków o większej atrakcyjności rynku pracy. Niski potencjał kadrowy dla ewentualnych inwestorów; 5) ubożenie naturalnych siedlisk roślinnych; 6) konkurencyjność gmin sąsiednich; 7) wzrost ruchu pojazdów kołowych; 8) transport przez Gminę ładunków niebezpiecznych –

<p>8) rozwój budownictwa mieszkaniowego i agroturystyki;</p> <p>9) kreowanie wizerunku Gminy jako miejsca atrakcyjnego dla inwestowania, zamieszkania i wypoczynku;</p> <p>10) wzrost popularności aktywnych form wypoczynku wykorzystujących walory przyrodnicze i kulturowe;</p> <p>11) rosnąca popularność obszarów wiejskich jako miejsca dla spędzania wolnego czasu;</p> <p>12) rozwój kompleksowego, informacyjno-promocyjnego serwisu oraz punktu informacji turystycznej;</p> <p>13) oznakowanie szlaków i tras turystycznych oraz rozwój związanej z nimi turystyki;</p> <p>14) rozwój rolnictwa ekologicznego;</p> <p>15) rozwój odnawialnych źródeł energii;</p> <p>16) pozyskanie funduszy na realizację projektów w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, kultury, edukacji, infrastruktury, ochrony środowiska;</p> <p>17) poprawa stanu czystości środowiska;</p> <p>18) uzbrajanie terenów pod zabudowę mieszkaniową i pod inwestycje;</p> <p>19) wzrost popularności aktywnych form wypoczynku;</p> <p>20) rozwój agroturystyki;</p> <p>21) tworzenie obszarów dla rozwoju aktywności gospodarczej;</p> <p>22) napływ kapitału zagranicznego i inwestorów;</p> <p>23) rozbudowa i modernizacja dróg przy wsparciu funduszami zewnętrznymi;</p> <p>24) rozwój transportu zbiorowego samochodowego;</p> <p>25) rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnych przy wsparciu funduszami zewnętrznymi;</p> <p>26) wykorzystanie nowych technologii budowy oczyszczalni przydomowych we wsiach o rozproszonej zabudowie;</p> <p>27) dalszy rozwój sieci gazowej oraz kanalizacyjnej;</p> <p>28) dalszy rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii dla zaopatrzenia w ciepło oraz energię elektryczną przy wsparciu funduszami zewnętrznymi;</p> <p>29) poprawa efektywności gospodarki cieplnej i energetycznej.</p>	<p>9) intensywne wystąpienie zagrożeń nadzwyczajnych; intensywny rozwój zainwestowania na terenach nie wyposażonych w systemy infrastruktury, zwłaszcza wodno-kanalizacyjnej;</p> <p>10) spadek konkurencyjności miejscowych przedsiębiorstw, zawężenie rynków zbytu;</p> <p>11) brak napływu kapitału zewnętrznego – brak absorpcji środków unijnych, lokalizacji nowych przedsiębiorstw;</p> <p>12) niskie tempo zmian strukturalnych w rolnictwie;</p> <p>13) niska konkurencyjność rolnictwa w porównaniu z rolnictwem innych krajów UE;</p> <p>14) brak instrumentów wspierania przedsiębiorczości i redukcji bezrobocia;</p> <p>15) niska dochodowość pracy w rolnictwie, brak alternatywnych dla rolnictwa źródeł dochodu;</p> <p>16) słaba kondycja finansowa samorządów;</p> <p>17) nieadekwatny podział środków finansowych w stosunku do ilości zadań przekazanych gminom;</p> <p>18) brak działań w zakresie modernizacji układu komunikacyjnego;</p> <p>19) brak wsparcia finansowego dla działań związanych z realizacją dróg;</p> <p>20) wystąpienie katastrof komunikacyjnych i technicznych;</p> <p>21) brak środków własnych brak wsparcia środkami zewnętrznymi rozbudowy sieci oraz modernizacji systemów zaopatrzenia w ciepło, w tym rozwoju sieci gazowej;</p> <p>22) wysokie koszty utrzymania i rozbudowy sieci;</p> <p>23) ryzyko skażenia środowiska spowodowanego awarią rurociągu naftowego.</p>
--	---

TOM III KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA

1. Założenia i cele rozwoju

Podstawowe i szczegółowe cele rozwoju gminy Daszyna zostały zdefiniowane w *Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Daszyna na lata 2016-2021* (uchwała Nr XXVII/129/2016 Rady Gminy w Daszynie z dnia 27 kwietnia 2016 r., zmieniona uchwałą Nr XXVIII/141/2016 Rady Gminy w Daszynie z dnia 25 maja 2016 r.).

W trakcie prac nad formułowaniem polityki przestrzennej Gminy Studium dokonano oceny stanu aktualnego. W oparciu o zidentyfikowane problemy i uwarunkowania określono cele rozwoju Gminy oraz sposoby działania prowadzące do ich osiągnięcia.

Nadrzędnym celem rozwoju gminy Daszyna, określonym w *Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Daszyna na lata 2016-2021 (PRL)*, jest „podnoszenie konkurencyjności i atrakcyjności Gminy oraz tworzenie warunków dla stabilnego i dynamicznego rozwoju społeczno-gospodarczego”. Realizacja celu nadrzędnego ma nastąpić poprzez realizację celów strategicznych: „rozwój infrastruktury technicznej; pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych przy wykorzystaniu walorów położenia oraz mobilizacji kapitału społecznego; wykorzystanie czystego i atrakcyjnego środowiska naturalnego oraz lokalizacji w paśmie Łódź – Gdańsk dla rozwoju gospodarczego Gminy; działania na rzecz restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa; poprawę ładu przestrzennego, funkcjonalności oraz stopnia zintegrowania wewnętrznego i zewnętrznego Gminy; podnoszenie kwalifikacji mieszkańców Gminy; poprawę warunków życia mieszkańców; tworzenie pozytywnego wizerunku Gminy oraz jej władz oraz budowanie integracji i samoidentyfikacji Gminy; wzrost konkurencyjności Gminy w regionie i województwie oraz promocję Gminy jako miejsca przyjaznego mieszkańcom, dogodnego do życia i pracy”. Wszystkie cele, z wyjątkiem dwóch ostatnich, stanowią podstawę dla kontynuacji działań wyznaczonych w poprzednim Planie Rozwoju Lokalnego.

W PRL zidentyfikowano bariery rozwojowe w trzech podstawowych sferach: infrastrukturalnej, gospodarczej oraz społecznej.

Realizację wskazanych zadań może przyczynić się do trwałego, zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy, co przekłada się na rozwój powiatu łęczyckiego, a tym samym województwa łódzkiego.

W oparciu o przeprowadzone dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Daszyna analizy oraz o zdefiniowane w Planie Rozwoju Lokalnego gminy Daszyna problemy zakłada się:

- 1) rozwój infrastruktury technicznej, poprzez:
  - a) inwestycje w infrastrukturę techniczną, w tym drogową, telefoniczną, informatyczną, wodno-kanalizacyjną,
  - b) zapewnienie mieszkańcom dostępu do nowoczesnych form przekazu informacji w szczególności do Internetu,
  - c) budowę infrastruktury służącej ochronie środowiska;
- 2) rozwój strefy gospodarczej, poprzez:
  - a) tworzenie dogodnych warunków i wsparcie dla nowo powstających przedsiębiorstw,
  - b) kształcenie osób bezrobotnych, chcących podjąć pracę w nowym zawodzie lub podjąć samodzielną działalność gospodarczą,
  - c) zmniejszenie i przeciwdziałanie bezrobociu, przeciwdziałanie marginalizacji i rozwojowi patologii społecznych,
  - d) rozwój usług z zakresu bankowości, ubezpieczeń i doradztwa finansowego,
  - e) objęcie obszaru Gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,
  - f) kształtowanie funkcjonalnej struktury przestrzennej Gminy oraz racjonalne jej przekształcenie w dostosowaniu do potrzeb dalszego rozwoju,
  - g) sukcesywne dostosowywanie obowiązujących na terenie Gminy planów miejscowych do aktualnych uwarunkowań oraz norm prawnych,

- h) przekształcenie obszarów zabudowy w struktury wielofunkcyjne,
  - i) umożliwienie rozwoju przedsiębiorczości, aktywności pozarolniczej;
- 3) rozwój strefy społecznej, poprzez:
- a) rozwój funkcji edukacyjno-oświatowych i sportowych w Gminie,
  - b) rozwój instytucji kultury i turystyki,
  - c) ochronę zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców, w tym bezpieczeństwa socjalnego,
  - d) rozwój budownictwa socjalnego,
  - e) poszerzenie oferty opieki zdrowotnej i poprawa jej dostępności,
  - f) dbanie o ład przestrzenny i jego funkcjonalność dla wszystkich mieszkańców Gminy,
  - g) podniesienie jakości życia i pracy na wsi;
- 4) rozwój strefy turystyki, poprzez:
- a) budowę innowacyjnej oferty turystycznej,
  - b) poprawę wyglądu i estetyki przestrzeni publicznych,
  - c) zachowanie unikalnych walorów środowiska przyrodniczego,
  - d) podjęcie działań na rzecz podniesienia świadomości kulturalnej mieszkańców,
  - e) rewaloryzację obiektów zabytkowych, szczególnie elementów tożsamości Gminy i ich promocję w skali lokalnej i regionalnej.

2. Kierunki zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej Gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego; obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym

2.1. Obszary objęte rozwojem procesów urbanizacyjnych

W celu określenia kierunków rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy, przyjęto zasadę zrównoważonego rozwoju jako generalny kierunek działań.

Realizacja celów rozwoju gminy Daszyna wiąże się z przekształceniem jakościowym i ilościowym istniejącego zagospodarowania. Wskazując kierunki rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów, przyjęto jako zasadę kontynuację cech istniejącego zainwestowania w zakresie funkcji oraz parametrów kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu uwzględniając zidentyfikowane tendencje rozwojowe oraz potrzeby przekształceń obszarów w zakresie funkcji.

Kierunki zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów muszą wynikać również z audytu krajobrazowego, w tym uwzględniać zawarte w nim rekomendacje i wnioski. Dotychczas nie sporządzono audytu krajobrazowego dla obszaru województwa łódzkiego. Po jego uchwaleniu konieczna będzie weryfikacja i uzupełnienie ustaleń Studium o zapisy zawarte w audycie krajobrazowym.

W zakresie rozwoju procesów urbanizacyjnych zakłada się:

- 1) utrzymanie dotychczasowej funkcji i wzrost znaczenia miejscowości: Daszyna oraz Mazew jako centrum Gminy, ośrodka o znaczeniu lokalnym – kształtowanie w jego granicach zainwestowania z koncentracją funkcji usługowych (handlu, oświaty, kultury, opieki zdrowotnej i administracji) współistniejących z funkcją mieszkaniową;
- 2) zachowanie, rozwój oraz uzupełnienie istniejących terenów zabudowy przydrożnej w obrębach: PGR Opiesin, Opiesin, Łubno, Zieleniew, Mazew, Kolonia Mazew, Rzędków, Ogrodzona, Lipówka, Jarochówek, Jarochów, Walew, Żelazna Nowa, Żelazna Stara, Żabokrzeki, Zagróbki, Gąsiorów, Drzykozy, Jacków, Skrzyńki, Siedlew, Goszczyńno, Miroszewice, PGR Miroszewice, Sławoszew, Daszyna, Osędownice, Janice, Jabłonna, Karkoszki, Koryta, PGR Koryta, Krężelewice, Upale;
- 3) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej w obrębach Daszyna, Walew, PGR Koryta, Mazew, Skrzyńki, Lipówka, Jarochówek, Łubno;
- 4) zachowanie terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w obrębie Daszyna;

- 5) tworzenie warunków dla rozwoju funkcji usługowych i produkcyjnych w obrębach: Daszyna, Walew, Jarochów, Ogrodzona.

Dla zdefiniowania polityki przestrzennej w zakresie procesów urbanizacyjnych oraz ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego wyznaczono:

- 1) obszary urbanizacji, obejmujące tereny zabudowy i tereny zieleni:
  - obszary kontynuacji urbanizacji – obszary o ukształtowanej strukturze przestrzennej, zdefiniowanych cechach zabudowy, w których procesy urbanizacyjne ograniczone są do uzupełnienia istniejącej zabudowy i ich kontynuacji na działkach niezainwestowanych oraz rozwoju systemów infrastruktury technicznej ograniczonej do uzupełnienia braków w wyposażeniu,
  - obszary rozwoju urbanizacji – obszary o kształtującej się lub nieukształtowanej strukturze przestrzennej, które wymagają zdefiniowania zasad rozwoju zainwestowania w tym określenia struktury komunikacyjnej obszaru, cech zabudowy oraz rozwoju systemów infrastruktury technicznej;
- 2) obszary chronione ze względów środowiskowych, przyrodniczych i krajobrazowych:
  - lasy prywatne i lasy państwowe,
  - lasy ochronne,
  - tereny zalesień,
  - grunty orne i sady,
  - łąki i pastwiska,
  - tereny wód powierzchniowych,
  - pomniki przyrody,
  - granice zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych Krośniewice-Kutno (Nr 226),
  - granice strefy sanitarnej cmentarza w odległości 50,0 m,
  - granice strefy sanitarnej cmentarza w odległości 150,0 m,
- 3) obszary związane z ochroną gruntów rolnych i leśnych:
  - granice terenów zmeliorowanych,
  - projektowany zbiornik małej retencji,
  - obszary gleb o wysokiej przydatności rolniczej (gleby II i III klasy bonitacyjnej),
  - grunty rolne klasy II i III planowane do zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze,
  - grunty leśne planowane do zmiany przeznaczenia na cele nieleśne,
  - obszary gleb o wysokiej przydatności rolniczej (gleby II i III klasy bonitacyjnej),
- 4) obszary chronione przed zabudową:
  - korytarze ekologiczne,
  - miejsca powiązań systemu przyrodniczego,
  - łąki i pastwiska,
  - lasy prywatne i lasy państwowe;
- 5) chronione ze względów kulturowych:
  - istniejące parki i cmentarze,
  - granice strefy ochrony konserwatorskiej,
  - granice strefy ochrony ekspozycji zabytkowych założeń parkowych,
  - obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków,
  - przestrzenny układ komunikacyjny krośniewickiej kolei dojazdowej wpisany do rejestru zabytków,
  - obiekty i obszary w gminnej ewidencji zabytków,
  - stanowiska archeologiczne obszarowe,
  - stanowiska archeologiczne wsie historyczne,
  - strefy ochrony archeologicznej,
  - kapliczki i krzyże przydrożne;
- 6) szczegółowych polityk w zakresie kształtowania ładu przestrzennego:
  - obszary przestrzeni publicznej – obszar wymagający przekształceń i rehabilitacji,
  - obiekt wymagający zachowania ekspozycji (kościół w Mazewie),

- obszary wymagające rekultywacji (obszary górnicze);
- 7) obszary związane z eksploatacją kopalni:
  - granice udokumentowanych złóż kopalni,
  - obszary i tereny górnicze.

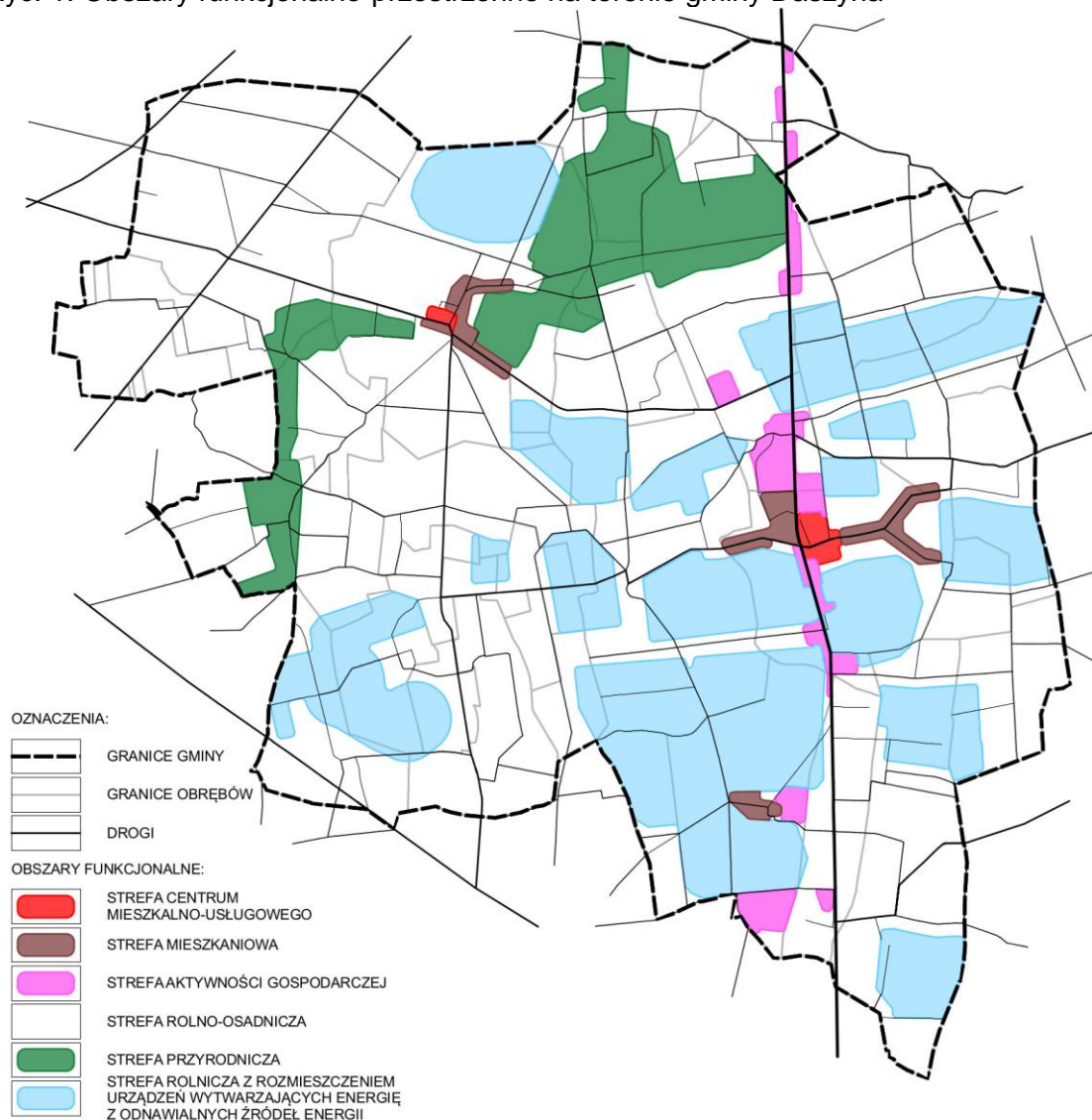
Dla wymienionych wyżej obiektów i terenów zdefiniowano szczegółowe polityki zawarte w dalszych zapisach Studium.

2.2. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym

Kierunki przekształceń struktur przestrzennych zdefiniowano w dostosowaniu do sześciu kształtujących się obszarów funkcjonalnych – stref funkcjonalno-przestrzennych Gminy:

- 1) **strefa centrum mieszkalno-usługowego** – obejmuje dwie lokalizacje: centrum wsi Daszyna i centrum wsi Mazew, jako miejsca o największym nagromadzeniu usług o znaczeniu lokalnym; w strefach wskazuje się: stopniowe ograniczenie funkcji rolniczych, składowych i magazynowych na rzecz rozwoju funkcji usługowej o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym, a także terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, przekształcenie terenów zainwestowanych wsi w struktury wielofunkcyjne łączące zabudowę usługową i mieszkaniową oraz ochronę i eksponowanie wartościowych kulturowo i historycznie obiektów i obszarów oraz ich otoczenia;
- 2) **strefa mieszkaniowa** – obejmuje tereny w miejscowościach: Daszyna, Mazew i Koryta PGR, które stanowią istniejące i projektowane obszary o funkcji mieszkaniowej, zarówno jednorodzinnej jak i wielorodzinnej, jak również usługowej – usługi dla lokalnych społeczności; w strefach zakłada się intensyfikację zainwestowania oraz stopniowe ograniczanie funkcji rolniczych; strefa stanowi bazę dla rozwoju mieszkalnictwa na terenie Gminy;
- 3) **strefa aktywności gospodarczej** – obejmuje tereny przylegające do drogi krajowej nr 91 lub zlokalizowane w niewielkiej odległości od tej drogi, w której wskazuje się ograniczenie funkcji rolniczych na rzecz rozwoju funkcji produkcyjnych, składowych, magazynowych i usługowych;
- 4) **strefa rolno-osadnicza** – obejmuje tereny wsi: „ulicówek” oraz „samotnic”, wraz z przylegającymi terenami rolniczymi i przyrodniczymi, w której wskazuje się kontynuację funkcji przyrodniczych, rolniczych i rozwój zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej oraz rozwój gospodarstw wiejskich z możliwością eksploatacji kopalni;
- 5) **strefa przyrodnicza** – obejmuje doliny rzek Rgilewki i Miłonki, łąk oraz lasów w północnej i centralnej części obszaru Gminy, w której wskazuje się zachowanie wartościowych przyrodniczych obszarów, utrzymanie terenów lasów, łąk i pastwisk, rozwój funkcji rekreacyjnych oraz stopniowe ograniczenie funkcji rolniczych na rzecz rozwoju terenów leśnych poprzez wyłączenie z użytkowania rolnego gruntów o niskiej przydatności rolniczej;
- 6) **strefa rolnicza z rozmieszczeniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii** – obejmuje tereny rolnicze zlokalizowane poza obszarami wsi, które predysponowane są do rozwoju energetyki odnawialnej oraz ograniczenia lokalizacji zabudowy mieszkaniowej.

Ryc. 1. Obszary funkcjonalno-przestrzenne na terenie gminy Daszyna

Źródło: Opracowanie własne.

3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy

3.1. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Obszarami wymagającymi przekształceń i rehabilitacji są, oznaczone na rysunku Studium, obszary przestrzeni publicznej w centrum miejscowości Daszyna i Mazew. Działania w tych obszarach winny prowadzić do poprawy ładu przestrzennego i funkcjonalności przestrzeni, wyeksponowaniu wartości zabytkowych i krajobrazowych, kształtowania miejsc służących interakcjom społecznym oraz rozwoju funkcji wzmacniających rolę lokalnych ośrodków centralnych Gminy.

Obszarami wymagającymi rekultywacji są tereny poeksploatacyjne, w granicach obszarów górniczych. Wskazane jest w ramach procesu rekultywacji obszaru wykorzystanie terenów poeksploatacyjnych dla wzmocnienia funkcji przyrodniczej terenu poprzez m.in. wprowadzenie zalesień, zbiorników wodnych lub rolnicze wykorzystanie terenu.

Na terenie Gminy nie stwierdzono występowania historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi lub wystąpienia bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku lub szkód w środowisku. W związku z powyższym nie określa się obszarów wymagających remediacji. Rozpoznanie i wyznaczenie obszarów wymagających remediacji może być przeprowadzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie oraz ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Fakt nieprzeprowadzenia postępowania administracyjnego nie przesądza o tym, że tereny nie są zanieczyszczone. Jedynie wykonanie specjalistycznych badań gruntu może stwierdzić zanieczyszczenie środowiska gruntowo-wodnego.

Obszary zdegradowane

Dotychczas w Gminie nie wyznaczono w drodze uchwały obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu rewitalizacji. W związku z powyższym w Studium nie określa się obszarów zdegradowanych.

W granicach Gminy nie zidentyfikowano występowania obszaru charakteryzującego się cechami obszarów zdegradowanych, tj. znajdującego się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych wraz z choćby jednym z innych negatywnych zjawisk, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu rewitalizacji.

Jednocześnie stwierdza się stałą potrzebę monitorowania w Gminie zjawisk w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej i w sytuacji wystąpienia koncentracji negatywnych zjawisk o których mowa w przepisach odrębnych, podjęcie działań naprawczych, w tym wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

3.2. Obszary wyłączone spod zabudowy

Wskazano obszary chronione przed zabudową:

- 1) tereny łąk i pastwisk;
- 2) obszary gleb o wysokiej przydatności rolniczej;
- 3) obszary w granicach strefy ochronnej związanej z lokalizacją elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 40 kW, w tym przekraczającej 100 kW.

Kierunki działań w granicach obszarów zawarto w części Studium dotyczącej przeznaczenia terenów, zagadnień przyrodniczych oraz energetyki odnawialnej.

3.3. Przeznaczenie terenów. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Wyodrębniono tereny o różnym przeznaczeniu i różnych zasadach zagospodarowania. Dla każdego z rodzajów terenu określono funkcję dominującą oraz dopuszczalną, warunki zagospodarowania oraz wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu. Wskazane przeznaczenie terenów nie wyklucza możliwości zachowania istniejącego sposobu zagospodarowania terenów, zwłaszcza obiektów zabytkowych, oraz rozbudowy istniejących obiektów o funkcji innej niż określona funkcja dominująca lub dopuszczalna. Poszczególne funkcje mogą być realizowane samodzielnie lub jako współistniejące, szczególnie w sytuacji, kiedy wynika to z utrwalania istniejącego sposobu zagospodarowania.

3.3.1. Tereny zabudowy zagrodowej i usług – RMU

Obszar wielofunkcyjny zabudowy zagrodowej i usług. W ramach zabudowy zagrodowej w granicach terenów dopuszcza się wyłącznie realizację obiektów produkcji i obsługi produkcji rolnej nie zaliczonych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych. W ramach zabudowy usługowej zakłada się rozwój usług związanych z obsługą ludności oraz obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych

Funkcje dopuszczalne:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w przypadku rezygnacji z prowadzenia działalności rolniczej lub wprowadzenia ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenu eliminujących wzajemne uciążliwości i konflikty;
- 2) obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne;
- 3) tereny zieleni urządzonej;
- 4) tereny infrastruktury technicznej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) adaptacji, intensyfikacji i realizacji zainwestowania;
- 2) dbałości o ład przestrzenny poprzez ustalenie (w planach miejscowych) form kształtowania zabudowy z poszanowaniem cech tradycyjnej zabudowy wiejskiej;
- 3) ustalenia na etapie opracowania planu miejscowego relacji pomiędzy poszczególnymi funkcjami oraz ograniczenia ewentualnych wzajemnych uciążliwości i konfliktów związanych z ich współwystępowaniem;
- 4) rozwoju usług, w ramach wielofunkcyjnego rozwoju wsi;
- 5) uzupełnienia i rozwoju wyposażenia terenów w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.

Zalecane wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 30%;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – nie większy niż 0,3;
- 3) intensywność zabudowy działki budowlanej:
  - a) minimalna 0,01,
  - b) maksymalna 0,6;
- 4) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych:
  - a) przeznaczonej pod zabudowę zagrodową – nie mniejsza niż 3 000,0 m²,
  - b) przeznaczonej pod zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługowej – nie mniejsza niż 1 000,0 m²,
  - c) przeznaczonej pod zabudowę usługową – nie mniejsza niż 500,0 m²;
- 5) wysokość budynków mieszkalnych i usługowych – nie większa niż 12,0 m, zaś na obszarach ekstensywnie zainwestowanych – nie więcej niż 10,0 m;
- 6) dla budynków związanych z produkcją rolną – nie większa niż 12,0 m; ograniczenie nie dotyczy obiektów służących magazynowaniu płodów rolnych.

3.3.2. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług – MNU

Obszar o dominacji funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy usługowej.

Funkcje dopuszczalne:

- 1) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (skala zabudowy powinna odpowiadać skali zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej);
- 2) obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne;
- 3) tereny zieleni urządzonej;
- 4) tereny infrastruktury technicznej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) adaptacji, intensyfikacji i realizacji zainwestowania;
- 2) dbałości o ład przestrzenny poprzez ustalenie (w planach miejscowych) form kształtowania zabudowy z poszanowaniem cech tradycyjnej zabudowy wiejskiej;
- 3) ograniczenia lokalizacji usług do usług o uciążliwościach zamykających się w granicach terenów, do którego inwestor posiada tytuł prawny, nie powodujących uciążliwości dla funkcji mieszkaniowej, nie stwarzających zagrożeń w zakresie emisji zanieczyszczeń, hałasu i wibracji;

- 4) rozwoju wyposażenia terenów w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej;
- 5) uwzględnienia na terenach sąsiadujących z drogą krajową występowania uciążliwości akustycznych związanych z jej funkcjonowaniem – odsunięcie zabudowy mieszkaniowej od drogi krajowej na odległość gwarantującą właściwy klimat akustyczny dla zabudowy mieszkaniowej.

Zalecane wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 30%;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – nie większy niż 0,4;
- 3) intensywność zabudowy działki budowlanej: minimalna 0,01, maksymalna 0,8;
- 4) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych – 500,0 m²;
- 5) wysokość budynków – nie większa niż 12,0 m.

3.3.3. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej – MWN

Obszar o dominacji funkcji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej.

Funkcje dopuszczalne:

- 1) usługi towarzyszące zabudowie mieszkaniowej;
- 2) obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne;
- 3) tereny zieleni urządzonej;
- 4) tereny infrastruktury technicznej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) adaptacji, intensyfikacji i realizacji zainwestowania;
- 2) dbałości o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie (w planach miejscowych) form kształtowania zabudowy;
- 3) ustalenia na etapie opracowania planu miejscowego relacji pomiędzy poszczególnymi funkcjami, wydzielenia terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub w przypadku ich współwystępowania ograniczenie gabarytów budynków mieszkalnych wielorodzinnych do skali zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 4) ograniczenia lokalizacji usług do usług o uciążliwościach zamykających się w granicach terenów, do którego inwestor posiada tytuł prawny, nie stanowiących uciążliwości dla funkcji mieszkaniowej, nie stwarzających zagrożeń w zakresie emisji zanieczyszczeń, hałasu i wibracji;
- 5) rozwoju wyposażenia terenów w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej;
- 6) uwzględnienia na terenach sąsiadujących z drogą krajową występowania uciążliwości akustycznych związanych z jej funkcjonowaniem – odsunięcie zabudowy mieszkaniowej na odległość gwarantującą właściwy klimat akustyczny dla zabudowy mieszkaniowej.

Zalecane wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 30%;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – nie większy niż 0,4;
- 3) intensywność zabudowy działki budowlanej: minimalna 0,01, maksymalna 1,2;
- 4) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych – 1 000,0 m²;
- 5) wysokość budynków – nie większa niż 15,0 m.

3.3.4. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – MW

Obszar dominacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Funkcje dopuszczalne:

- 1) zabudowa usług kultury, oświaty i administracji;
- 2) obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne;
- 3) parkingi, garaże;
- 4) tereny infrastruktury technicznej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) adaptacji istniejącego zainwestowania;
- 2) rozwoju wyposażenia terenów w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej;
- 3) uwzględnienia na terenach sąsiadujących z drogą krajową występowania uciążliwości akustycznych związanych z jej funkcjonowaniem – odsunięcie zabudowy mieszkaniowej na odległość gwarantującą właściwy klimat akustyczny dla zabudowy mieszkaniowej.

Zalecane wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 30%;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – nie większy niż 0,5;
- 3) intensywność zabudowy działki budowlanej: minimalna 0,05, maksymalna 1,5;
- 4) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych – 1 000,0 m²;
- 5) wysokość budynków – nie większa niż 15,0 m.

3.3.5. Tereny zabudowy rekreacji indywidualnej – ML

Obszar o dominacji funkcji zabudowy rekreacji indywidualnej.

Funkcje dopuszczalne:

- 1) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;
- 2) usługi związane z obsługą mieszkańców oraz funkcji rekreacyjnych i wypoczynkowych;
- 3) obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne;
- 4) tereny zieleni urządzonej;
- 5) tereny infrastruktury technicznej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) adaptacji, intensyfikacji i realizacji zainwestowania;
- 2) rozwoju struktury obszaru z równoczesnym rozwojem sieci dróg oraz miejsc służących integracji społecznej;
- 3) ograniczenia lokalizacji usług do usług o uciążliwościach zamykających się w granicach terenów, do którego inwestor posiada tytuł prawny, nie stwarzających zagrożeń w zakresie emisji zanieczyszczeń, hałasu i wibracji;
- 4) rozwoju wyposażenia terenów w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.

Zalecane wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 60%;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – nie większy niż 0,2;
- 3) intensywność zabudowy działki budowlanej: minimalna 0,001, maksymalna 0,4;
- 4) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych – 800,0 m²;
- 5) wysokość budynków – nie większa niż 10,0 m.

3.3.6. Tereny zabudowy usługowej – U

Obszar o dominacji funkcji usługowej.

Funkcje dopuszczalne:

- 1) zabudowa mieszkaniowa na terenach nie eksponowanych na hałas przekraczający wartości dopuszczalne dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej;
- 2) tereny zieleni urządzonej;
- 3) parkingi, garaże;
- 4) tereny infrastruktury technicznej;
- 5) utrzymanie istniejącej funkcji mieszkaniowej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) adaptacji istniejącej zabudowy;
- 2) intensyfikacji zainwestowania;
- 3) rozwoju wyposażenia terenu w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.

Zalecane wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 15%;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – nie większy niż 0,6;
- 3) intensywność zabudowy działki budowlanej: minimalna 0,01, maksymalna 1,2;
- 4) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych – 500,0 m²;
- 5) wysokość budynków – nie większa niż 15,0.

3.3.7. Tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług – PU

Obszar o dominacji funkcji produkcyjnej, składów, magazynów i usług.

Funkcje dopuszczalne:

- 1) zabudowa mieszkaniowa towarzysząca obiektom produkcyjnym lub usługowym na terenach nie eksponowanych na hałas przekraczający wartości dopuszczalne dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej;
- 2) tereny zieleni urządzonej;
- 3) parkingi;
- 4) tereny infrastruktury technicznej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) rozwoju i intensyfikacji zainwestowania;
- 2) adaptacji istniejącej zabudowy;
- 3) rozwoju wyposażenia terenu w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej;
- 4) ograniczenia uciążliwości prowadzonej działalności w zakresie emisji zanieczyszczeń, zapachów, hałasu i wibracji do granic własnego terenu.

Zalecane wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 20%, zaleca się aby minimum 10% powierzchni działki budowlanej zajmowały nasadzenia zielenią wysoką;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – nie przekraczający 0,6;
- 3) intensywność zabudowy działki budowlanej: minimalna 0,1, maksymalna 1,8;
- 4) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych:
  - a) dla obiektów produkcyjnych, składów, magazynów – nie mniejsza niż 2 000,0 m²,
  - b) dla usług – nie mniejsza niż 500,0 m²;

- 5) wysokość budynków – nie większa niż 20,0 m; jednocześnie dopuszcza się zwiększenie wysokości budynków uwzględniając potrzeby technologiczne prowadzonej działalności; przyjęte maksymalne wysokości budynków oraz lokalizacja budynków na działce, muszą uwzględniać ograniczenie oddziaływania budynku na sąsiednie działki budowlane oraz kształtowanie ładu przestrzennego z uwzględnieniem gabarytów zabudowy w sąsiedztwie.

3.3.8. Tereny eksploatacji powierzchniowej – PG

Wskazano zasięg terenów objętych eksploatacją oraz tereny, dla których przewiduje się możliwość prowadzenia eksploatacji po wykonaniu rozpoznania złóż i dodatkowej dokumentacji zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi z zakresu prawa geologicznego i górniczego.

Prowadzenie eksploatacji złoża – zgodnie z wymogami przepisów odrębnych z zakresu górnictwa. Zagospodarowanie terenu, lokalizacja obiektów i urządzeń związanych z eksploatacją muszą być zgodne z planem zagospodarowania złoża. Dopuszcza się lokalizację zwalowisk zewnętrznych nadkładu – mas ziemnych przemieszczanych w związku z prowadzeniem eksploatacji kopalni, docelowo przeznaczonych do rekultywacji terenów poeksploatacyjnych. Zalecane kierunki rekultywacji: wodny, leśny lub rolniczy.

Tereny, na których nie podjęto eksploatacji złoża, winny być zagospodarowane zgodnie z ich dotychczasowym sposobem użytkowania – na cele rolnicze, zgodnie z ustaleniami dla terenów rolniczych R.

3.3.9. Tereny rolnicze – R

Obszar o dominacji funkcji rolniczej.

Funkcje dopuszczalne:

- 1) zabudowa zagrodowa, obiekty służące produkcji rolniczej;
- 2) zalesienia w granicach gruntów o niskiej przydatności rolniczej – IV-VI klasy bonitacyjnej;
- 3) obiekty i urządzenia służące retencjonowaniu wód, zbiorniki wodne;
- 4) rozpoznanie na glebach o niskiej przydatności rolniczej – IV-VI klasy bonitacyjnej oraz nieużytkach oraz prowadzenie eksploatacji w przypadku stwierdzenia występowania złóż kopalni i opłacalności eksploatacji, zgodnie z rozdziałem 3.3.8.;
- 5) tereny infrastruktury technicznej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) zachowania otwartego, rolniczego charakteru przestrzeni;
- 2) wprowadzenia zalesień jako uzupełnienie istniejących kompleksów leśnych;
- 3) zachowania istniejących zadrzewień śródpolnych oraz wprowadzenia nowych;
- 4) rozwoju zbiorników wodnych służących małej retencji z ewentualnym wykorzystaniem na cele hodowlane lub rekreacyjne;
- 5) prowadzenia działalności rolniczej zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej;
- 6) zachowania i ochrony istniejących melioracji i urządzeń wodnych oraz utrzymania terenów zmeliorowanych w rolniczym użytkowaniu.

W granicach terenów, na których możliwy jest rozwój zainwestowania, należy zachować funkcje dopuszczalne, zasady kształtowania przestrzeni, wskaźniki kształtowania zabudowy w przypadku realizacji zabudowy zagrodowej:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki – nie mniejszy niż 30%;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki – nie większy niż 0,4;
- 3) intensywność zabudowy: minimalna – 0,0001, maksymalna – 1,0;
- 4) wysokość budynków – nie większa niż 12,0 m; ograniczenie nie dotyczy obiektów służących przechowywaniu płodów rolnych.

3.3.10. Tereny łąk i pastwisk – PS

Obszar o dominacji funkcji łąk i pastwisk.

Funkcje dopuszczalne:

- 1) obiekty i urządzenia służące retencjonowaniu wód, zbiorniki wodne;
- 2) prowadzenie upraw roślin energetycznych;
- 3) tereny infrastruktury technicznej;
- 4) zabudowa związana z prowadzeniem gospodarstwa rolnego wyłącznie jak rozwój zabudowy rolniczej zlokalizowanej na działce.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) ochrony przed zabudową;
- 2) ograniczenia działalności rolniczej do utrzymania terenów jako trwałych użytków zielonych;
- 3) zachowania istniejących zadrzewień nadwodnych i roślinności łąkowej, ochronę skarp i brzegów koryt cieków, a także utrzymanie ekosystemów.

W przypadku realizacji zabudowy obowiązują ustalenia jak dla terenów rolniczych R.

3.3.11. Tereny zalesień – RZL

Obszar o dominacji funkcji gruntów o niskiej przydatności rolniczej predysponowanych do rezygnacji z funkcji rolniczej na rzecz funkcji leśnej.

Funkcje dopuszczalne:

- 1) obiekty i urządzenia służące retencjonowaniu wód, zbiorniki wodne;
- 2) rozpoznanie oraz prowadzenie eksploatacji w przypadku stwierdzenia występowania złóż kopalin i opłacalności eksploatacji, zgodnie z rozdziałem 3.3.8. Zalecany wody lub leśny kierunek rekultywacji;
- 3) tereny infrastruktury technicznej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) realizacji zalesień jako uzupełnienie istniejących kompleksów leśnych oraz tworzenie między nimi połączeń;
- 2) dostosowania składu gatunkowego wprowadzanego drzewostanu do naturalnego drzewostanu występującego na danym terenie.

Po realizacji zalesienia obowiązują ustalenia jak dla lasów.

3.3.12. Lasy prywatne – ZL / lasy państwowe – ZLP

Obszar o funkcji leśnej.

Funkcje dopuszczalne:

- 1) obiekty i urządzenia gospodarki leśnej;
- 2) obiekty i urządzenia związane z infrastrukturą techniczną w tym z ochroną przeciwpożarową, gospodarką wodną, komunikacją;
- 3) obiekty i urządzenia służące retencjonowaniu wód, zbiorniki wodne;
- 4) obiekty i urządzenia związane z obsługą ruchu turystycznego (ścieżki piesze i rowerowe, zadaszenia, pola biwakowe, itp.);
- 5) ścieżki piesze i rowerowe.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga: prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej zgodnie z wymogami określonymi w przepisach odrębnych w szczególności w zakresie

prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, zachowania funkcji ochronnej i przyrodniczej lasów.

W granicach terenów, na których możliwy jest rozwój zainwestowania, należy zachować funkcje dopuszczalne, zasady kształtowania przestrzeni, wskaźniki kształtowania zabudowy w przypadku realizacji zabudowy:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki – nie mniejszy niż 70%;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki – nie większy niż 0,2;
- 3) intensywność zabudowy: minimalna 0,0001, maksymalna 0,4;
- 4) wysokość budynków – nie większa niż 12,0 m.

3.3.13. Tereny zieleni urządzonej i usług – ZPU

Obszar o dominacji funkcji terenów zieleni urządzonej wraz z lokalizowanymi na ich obszarze, funkcjonalnie i przestrzennie powiązanimi z nimi usługami z zakresu: kultury, kultu religijnego, oświaty, nauki, turystyki, gastronomii, sportu i rekreacji, administracji.

Funkcje dopuszczalne:

- 1) usługi drobnego handlu towarzyszące podstawowemu przeznaczeniu terenu;
- 2) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna o charakterze rezydencjonalnym;
- 3) parkingi;
- 4) tereny infrastruktury technicznej;
- 5) rekreacyjne zbiorniki wodne.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) adaptacji istniejącej zabudowy;
- 2) realizacji i utrzymania usług kultury, nauki, turystyki, gastronomii, sportu i rekreacji, a także funkcji towarzyszących: usług drobnego handlu, administracji, terenów infrastruktury technicznej, dróg wewnętrznych, parkingów;
- 3) zachowanie integralności funkcjonalno-przestrzennej: zespołów dworsko-parkowych;
- 4) adaptacji i ochrony obiektów zabytkowych;
- 5) prowadzenia nasadzeń zielenią wielopiętrową, na terenach zabytkowych – zgodnie z założeniami kompozycyjnymi parków;
- 6) lokalizacji obiektów małej architektury tj.: ławek, fontann, koszy, obudowy drzew, pachołków, balustrad schodów i balkonów oraz ogrodzeń o spójnej formie pod względem stylu i zastosowanych materiałów;
- 7) rozwoju wyposażenia terenu w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.

Zalecane wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki – nie mniejszy niż 60%;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki – nie większy niż 0,2;
- 3) intensywność zabudowy: minimalna 0,0001, maksymalna 0,4;
- 4) minimalna powierzchnia nowej działki – nie mniejsza niż 3 000,0 m²;
- 5) wysokość budynków – nie większa niż 12,0 m.

Decyzja o lokalizacji terenu zieleni urządzonej niewskazanej w Studium do ustalenia w ramach opracowania planu miejscowego.

3.3.14. Teren cmentarza czynnego – ZC

Obszar o funkcji cmentarza.

Funkcje dopuszczalne:

- 1) kaplice;
- 2) tereny zieleni urządzonej;
- 3) parkingi.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) adaptacji i utrzymania istniejącego cmentarza, rozwoju w jego otoczeniu obiektów związanych z obsługą cmentarza (kaplica, parkingi itp.) oraz ewentualnego rozszerzenia powierzchni grzebalnej cmentarza kosztem terenów rolniczych z nimi sąsiadujących w kierunku zachodnim;
- 2) zachowania historycznego rozplanowania, układu alejek, istniejącej zabytkowej sztuki sepulkralnej, ogrodzeń jak i istniejącego starodrzewu;
- 3) utrzymania ekspozycji cmentarza poprzez właściwe zagospodarowanie terenów przyległych;
- 4) zachowania strefy ochrony sanitarnej od cmentarza – strefy sanitarnej w odległości 50,0 m i 150,0 m od cmentarza;
- 5) lokalizacji obiektów małej architektury tj.: ławek, fontann, koszy, obudowy drzew, pachołków, balustrad schodów i balkonów oraz ogrodzeń o spójnej formie pod względem stylu i zastosowanych materiałów;
- 6) rozwoju wyposażenia terenu w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.

Zalecane wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 20%, zaleca się aby minimum 10% powierzchni budowlanej działki urządzić jako teren zieleni urządzonej o charakterze parkowym;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – nie większy niż 0,2;
- 3) intensywność zabudowy: minimalna 0,0001, maksymalna 0,2;
- 4) wysokość budynków – nie większa niż 12,0 m; ograniczenie nie dotyczy wież i wieżyczek obiektów sakralnych;
- 5) lokalizację kaplic i domów przedpogrzebowych o formie indywidualnej, nawiązującej do lokalnej tradycji budowlanej – wielkość obiektów i forma zabudowy do ustalenia w planie miejscowym.

W otoczeniu czynnego cmentarza w Mazewie obowiązują ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu cmentarzy i chowania zmarłych:

- 1) w granicach strefy sanitarnej cmentarza w odległości 50,0 m (zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych i obiektów związanych z przechowywaniem i produkcją żywności);
- 2) w granicach strefy sanitarnej cmentarza w odległości 150,0 m (zakaz lokalizacji ujęć wód podziemnych, nakaz podłączenia do sieci wodociągowej obiektów wymagających zaopatrzenia w wodę).

3.3.15. Teren cmentarza nieczynnego – ZNC

Obszar nieczynnego cmentarza. Ustala się zakaz wykorzystywania nieczynnego cmentarza na cele grzebalne. Obowiązuje zagospodarowanie jako tereny zieleni urządzonej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) utrzymania istniejącego terenu dawnego cmentarza;
- 2) zachowania historycznego rozplanowania, układu alejek, istniejącej zabytkowej sztuki sepulkralnej, ogrodzeń jak i istniejącego starodrzewu;
- 3) utrzymania ekspozycji cmentarza poprzez właściwe zagospodarowanie terenów przyległych.

3.3.16. Tereny wód powierzchniowych – W

Obszar o funkcji wód powierzchniowych obejmujący zbiorniki wodne i rzeki.

Dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń służących obsłudze zbiorników zarówno w granicach terenu wód jak i w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Szczegółowa lokalizacja do ustalenia w planie miejscowym.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) zachowania naturalnego charakteru koryta cieków, utrzymanie naturalnego ekosystemu i ochrona przed zanieczyszczeniami;
- 2) ewentualnego wykorzystania poszczególnych zbiorników do celów: związanych z retencjonowaniem wód, rekreacją, hodowlą.

3.3.17. Tereny infrastruktury technicznej – I

Obszar o funkcji terenów infrastruktury technicznej związanej z:

- 1) gospodarką wodno-ściekową:
  - a) oczyszczalnie ścieków:
    - w Daszynie,
    - w Opiesinie,
    - projektowana w Mazewie,
    - projektowana w Starej Żelaznej,
    - projektowana w Korytach,
    - projektowana w Goszczynie;
  - b) ujęcia wody do wodociągu wiejskiego:
    - w Walewie,
    - w Mazewie,
    - w Korytach,
  - c) stacja uzdatniania wody w Korytach;
- 2) zaopatrzeniem w ciepło:
  - a) kotłownia w Mazewie,
  - b) kotłownia w Daszynie,
  - c) projektowana kotłownia w Daszynie;
- 3) zaopatrzeniem w energię elektryczną i elektroenergetyką:
  - a) projektowana kotłownia w Daszynie;
  - b) projektowany Główny Punkt Zasilający (GPZ) w Upalu.

Dopuszcza się modernizację i rozbudowę istniejących oraz budowę nowych urządzeń i obiektów związanych z zapewnieniem prawidłowego funkcjonowania elementów infrastruktury technicznej. Korekta lokalizacji i zasięgu wyznaczonych terenów oraz wskazanie nowych lokalizacji do ustalenia w planie miejscowym, w oparciu o koncepcję rozbudowy sieci i obiektów.

Zalecane wskaźniki – jak dla terenów obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług PU. Wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu oraz forma zabudowy winny być dostosowane do potrzeb i wynikać z technologii prowadzonej działalności.

3.3.18. Tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Na terenie gminy Daszyna nie przewiduje się lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000,0 m².

3.4. Obszar przestrzeni publicznej

Wyznaczono obszar przestrzeni publicznej w centrum miejscowości: Daszyna i Mazew. W zakresie kształtowania przestrzeni w granicach obszaru wskazuje się:

- 1) przeprowadzenie działań rewaloryzacyjnych;
- 2) podniesienia standardu zagospodarowania terenów publicznych i otaczającej ich zabudowy oraz stałej troski o estetykę poprzez:
  - a) uporządkowanie skali zabudowy, formy dachów, kolorystyki, wysokości kondygnacji,
  - b) stosowanie wysokiej jakości materiałów wykończeniowych (np. dachówka ceramiczna, drewniana stolarka okienna i drzwiowa). Zakaz stosowania winylowych materiałów elewacyjnych,

- c) ograniczenie lokalizacji reklam oraz ujednoczenie pod względem formy. Szczegółowe zasady rozmieszczenia tablic i urządzeń reklamowych – do ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
  - d) lokalizację obiektów handlowych oraz obiektów małej architektury tj.: pomnika, ławek, fontann, koszy, obudowy drzew, pachołków, balustrad schodów i balkonów oraz ogrodzeń o spójnej formie pod względem stylu i zastosowanych materiałów,
- 3) zaleca się urządzenie miejsca dla lokalizacji stoisk targowych stałych lub mobilnych;
  - 4) ukształtowanie nawierzchni z uwzględnieniem poruszania się osób niepełnosprawnych ruchowo;
  - 5) w miejscowości Mazew kształtowanie zabudowy z zachowaniem ekspozycji istniejącego kościoła.

3.5. Wytyczne określania przeznaczenia terenów oraz wskaźników intensywności wykorzystania terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Wskazane w Studium przeznaczenie terenów jest przeznaczeniem „kierunkowym”, wyraża zgeneralizowane kierunki polityki przestrzennej Gminy. Ustalenia Studium nie są ścisłymi przesądzeniami o granicach zainwestowania i użytkowaniu terenów, nie ograniczają możliwości realizacji innych działań, nieprzewidzianych w zapisach Studium, służących rozwojowi terenów zgodnie z polityką przestrzenną określoną w Studium.

Przeznaczenie terenów w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego winno zapewniać rozwój wiodącej funkcji terenu wskazanej w Studium. Inne funkcje towarzyszące funkcji wiodącej, a wskazane w Studium jako „dopuszczalne”, mogą być dopuszczone w ramach jednego terenu (wraz z funkcją wiodącą) lub na terenie wydzielonym na cele tych funkcji.

Dopuszcza się zachowanie w planie miejscowym istniejącego sposobu użytkowania terenu, istniejących elementów zagospodarowania oraz przeznaczenia ustalonego w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, z możliwością ich rozwoju, o funkcji innej niż przeznaczenie wskazane w Studium, w tym z możliwością ich wydzielania, o ile nie powoduje to kolizji z rozwojem funkcji na terenach sąsiednich zgodnych z funkcją określoną w Studium.

Wskaźniki kształtowania zabudowy zawarte w Studium stanowią zgeneralizowane ramy ustalania wskaźników w planach miejscowych. Dopuszcza się przyjęcie innych wskaźników, jeśli uzasadnia to istniejący stan zagospodarowania, potrzeba przekształceń istniejącej zabudowy lub ustalenia zawarte w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Ustalone powierzchnie nowo wydzielanych działek budowlanych mają charakter postulatyczny, dopuszcza się przyjęcie innych wielkości, jeśli wynika to z cech istniejących podziałów i ich ewentualnej kontynuacji.

Ostateczne ustalenia granic przeznaczenia terenów i przebiegów i lokalizacji projektowanej infrastruktury technicznej będą dokonywane w ramach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub w decyzjach administracyjnych. Wyznaczone zasięgi przeznaczenia terenów muszą ulec doprecyzowaniu w planach miejscowych.

Na wszystkich terenach dopuszcza się lokalizację infrastruktury technicznej związanej z obsługą terenu, terenów komunikacji, terenów zieleni urządzonej.

Warunki realizacji funkcji dopuszczalnych wskazanych w Studium na wyznaczonych terenach – do ustalenia w planie miejscowym.

Ustalone przeznaczenia muszą uwzględniać ewentualne ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów wynikające z położenia w granicach stref ochronnych związanych z lokalizacją urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł o mocy przekraczającej 100 kW, a w przypadku elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 40 kW, z uwzględnieniem uściślenia zasięgu stref, o których mowa w pkt 7.6.

4. Kierunki oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i uzdrowisk

4.1. Kierunki oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów

Kierunki ochrony środowiska i jego zasobów określone w Studium są podporządkowane realizacji celów polityki ekologicznej państwa w zakresie ochrony środowiska, zasadzie zrównoważonego rozwoju. Wynikają także z celu nadrzędnego *Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Łęczyckiego na lata 2008-2013* i *Strategii Rozwoju Powiatu Łęczyckiego 2004-2014*: „utworzenie liczącego się w Centrum Polski ośrodka przetwórstwa rolno-spożywczego opartego na wysokotowarowej produkcji rolnej, z dodatkowymi miejscami pracy i źródłami dochodów w sferze przemysłu, usług i turystyki, atrakcyjnego dla zamieszkania i inwestorów (czysty ekologicznie, dobrze skomunikowany, o rozwiniętej infrastrukturze technicznej i społecznej)”.

W *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Daszyna* określono politykę środowiskową, ustalono cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego. Celem podstawowym jest zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy gminy w harmonii z ochroną środowiska naturalnego. Wyodrębniono również szereg celów systemowych, wskazujących kierunki działań:

- 1) poprawa jakości powietrza atmosferycznego, ochrona przed hałasem i niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym:
  - a) ograniczenie niskiej emisji,
  - b) ograniczenie uciążliwości systemu komunikacyjnego,
  - c) ochrona przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym;
- 2) poprawa jakości podziemnych i ochrona zasobów wód powierzchniowych, zapewnienie wszystkim mieszkańcom Gminy odpowiedniej jakości wody do picia:
  - a) ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych,
  - b) rozpoznanie potencjalnych źródeł zanieczyszczenia wód,
  - c) racjonalna gospodarka zasobami wodnymi;
- 3) ochrona środowiska glebowego – zapobieganie degradacji gleb;
- 4) zachowanie i ochrona bioróżnorodności, rozwój systemów ochrony przyrody:
  - a) doskonalenie systemu form ochrony przyrody,
  - b) ochrona i zrównoważone użytkowanie lasów,
  - c) identyfikacja i ochrona pozostałych obszarów cennych przyrodniczo,
  - d) zachowanie bioróżnorodności obszarów rolniczych;
- 5) edukacja ekologiczna społeczeństwa – podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

W Studium w zakresie kształtowania systemu przyrodniczego Gminy zakłada się:

- 1) wykształcenie prawidłowo funkcjonującego systemu przyrodniczego Gminy w zakresie trzech zasadniczych podsystemów:
  - a) biologicznego,
  - b) hydrologicznego,
  - c) klimatycznego;
- 2) zachowanie, ochronę i rozwój podstawowych elementów strukturalnych systemu.

Kształtowanie podsystemu biologicznego

W ramach podsystemu biologicznego zakłada się:

- 1) zachowanie, ochronę i rozwój podstawowych elementów strukturalnych systemu:
  - a) terenów leśnych,
  - b) wód,
  - c) obszaru doliny rzek: Miłonki i Rgilewki,
  - d) terenów rolniczych;
- 2) ochronę terenów i obiektów: pomników przyrody i obszarów ochronnych GZWP nr 226 Krośniewice – Kutno;
- 3) zapewnienie ciągłości przestrzennej elementów składowych podsystemu;

- 4) ograniczenie barier przyrodniczych:
  - zapewnienie możliwości migracji zwierząt poprzez realizację, o ile warunki terenowe na to pozwalają, w drodze krajowej przepustów, przejść lub tuneli dla zwierząt,
  - zakaz zabudowy na obszarach wilgotnych, stanowiących lokalne korytarze ekologiczne;
- 5) zachowanie i przywrócenie ciągłości podsystemu w obszarach zurbanizowanych i podlegających urbanizacji – wytworzenie elementów łącznikowych (korytarze ekologicznych, miejsc powiązań);
- 6) zachowanie powiązań zewnętrznych, poprzez tworzenie systemu ciągów i węzłów zieleni w obszarze Gminy.

Dla utrzymania ciągłości systemu przyrodniczego Gminy i obszarów sąsiednich wskazuje się szczególną ochronę naturalnych korytarzy i powiązań ekologicznych przed zmianą sposobu użytkowania. Funkcję korytarzy i powiązań ekologicznych na terenie gminy Daszyna pełni przede wszystkim doliny rzek: Miłonki i Rgilewki, łąki, kompleksy leśne, strefy zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz inne elementy przyrodnicze (oznaczone na rysunku Studium), które gwarantują intensywny przepływ materii i energii oraz informacji genetycznej. Priorytetem winno być zachowanie ich drożności, poprzez wykluczenie rozwoju zainwestowania, umożliwienie bezpiecznego przemieszczania się zwierząt przez tereny dróg. Tereny leśne, zieleni śródpolnej i dolinnej winny być chronione przed wycinką i zmianą sposobu użytkowania.

W Studium wskazano możliwość wyłączenia z użytkowania rolniczego części terenów o najmniejszej przydatności rolniczej poprzez ustalenie przeznaczenia RZL, co ma służyć rozwojowi istniejących kompleksów leśnych oraz nowych zespołów leśnych na obszarach rolniczych.

Ochrona zasobów wód. Kształtowanie podsystemu hydrologicznego

Jako główne kierunki działań w zakresie ochrony zasobów wodnych wskazuje się:

- 1) ochronę zasobów wodnych i racjonalizację zużycia wody we wszystkich dziedzinach gospodarki, tj. przemyśle, rolnictwie, gospodarce komunalnej, poprzez:
  - a) ocenę zagrożeń i ewentualne wyznaczenie stref ochronnych dla ujęć narażonych na zanieczyszczenia antropogeniczne,
  - b) modernizację sieci oraz wprowadzenie systemu pomiaru zużycia wody dla wszystkich odbiorców,
  - c) inwentaryzację i likwidację nieczynnych i nie nadających się do eksploatacji studni wierconych i kopanych,
  - d) rozbudowę sieci wodociągowej na bieżąco, równoległe z rozwojem nowych terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych,
  - e) wykorzystanie w zakładach produkcyjnych wody dla celów technologicznych w układach zamkniętych;
- 2) poprawę czystości wód powierzchniowych poprzez:
  - a) zachowanie pasa wolnego od zabudowy od rzeki, cieków i rowów melioracyjnych oraz ograniczenie możliwości zainwestowania na cele niezwiązane z ochroną i korzystaniem z wód,
  - b) ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł punktowych, poprzez:
    - uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenach zwartej zabudowy poprzez rozbudowę zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej,
    - budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach rozproszonej zabudowy, nieprzewidzianej do objęcia zbiorczym systemem kanalizacji sanitarnej,
    - uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenach z zabudową rozproszoną poprzez inwentaryzację źródeł zanieczyszczeń, zbiorników na nieczystości ciekłe, zbiorników gnilnych i przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się ścieków i osadów ściekowych,
    - zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód lub do ziemi,
  - c) ograniczenie ładunku zanieczyszczeń ze źródeł powierzchniowych poprzez:
    - racjonalne nawożenie gruntów rolnych, zgodnie z Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej,

- ograniczenie spływu zanieczyszczeń azotowych ze źródeł rolniczych, realizację zbiorników buforowych na ciekach prowadzących wody do rzek,
  - ograniczenie ładunku zanieczyszczeń pochodzących ze spływu wód deszczowych m.in. poprzez realizację systemu kanalizacji deszczowej dla terenów o utwardzonej powierzchni, tj. parkingów, placów z zastosowaniem, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych dotyczących odprowadzania ścieków, systemów podczyszczania wód opadowych i roztopowych,
  - zewidencjonowanie i zabezpieczenie miejsc wywożenia ścieków z terenów nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej;
- 3) poprawę bilansu hydrologicznego (zwiększenie zasobów wód w zlewni) poprzez:
    - a) utrzymanie i odbudowę urządzeń melioracyjnych podstawowych i szczegółowych,
    - b) wykorzystanie stawów wiejskich, oczek wodnych, istniejących wyrobisk oraz terenów podmokłych jako miejsc i zbiorników retencji wód,
    - c) ochronę obszarów źródłiskowych rzek, poprzez zachowanie ich funkcji przyrodniczych oraz ograniczenie produkcji rolnej (preferowane wprowadzenie nasadzeń drzew, użytkowania terenu jako łąki),
    - d) ochronę obszarów dolin rzecznych obejmującą:
      - zakaz użytkowania terenów na cele inwestycyjne,
      - utrzymanie zieleni naturalnej,
      - wykonywanie melioracji lub odwodnień;
  - 4) rozbudowę sieci zbiorników retencjonujących wodę, w tym budowę zbiornika na granicy obrębów: Łubno, Kolonia Mazew i Zieleniew oznaczonego na rysunku studium, z ewentualnym wykorzystaniem na cele rekreacyjne (określenie granic zbiornika winna nastąpić na dalszym etapie prac projektowych);
  - 5) objęcie ochroną oczek wodnych, śródleśnych łąk i bagien, łąk wzdłuż cieków wodnych,
  - 6) zachowanie istniejących stref ekotonowych na granicy las – woda, las – bagno, zaś tam gdzie jest to uzasadnione tworzyć je w celu ochrony czystości wód i stabilizacji stosunków wodnych;
  - 7) zachowanie drożności cieków oraz możliwości spływu wód opadowych i roztopowych zgodnie z naturalnym ukształtowaniem terenu. Zmiana ukształtowania terenu lub zmiana przebiegu cieków może być dokonana jedynie w sytuacji zapewnienia odpływu wód w sposób nie zakłócający stosunków wodnych na terenach i działkach sąsiednich. W celu zachowania swobodnego odpływu wód zabronione jest niszczenie i uszkodzanie istniejących urządzeń wodnych;
  - 8) ochronę terenów narażonych bezpośrednio na przenikanie zanieczyszczeń do wód w ramach obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych poprzez m.in. priorytet dla realizacji kanalizacji sanitarnej lub przydomowych oczyszczalni ścieków i kontrolę gospodarki ściekowej prowadzonej w gospodarstwach domowych nie podłączonych do zbiorczej kanalizacji sanitarnej oraz zakaz prowadzenia działań mogących w poważny sposób zmienić stosunki wodne.

Ochrona powietrza oraz ochrona przed hałasem. Kształtowanie podsystemu klimatycznego

Jako główne kierunki działań w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego wskazuje się:

- 1) zmniejszenie energochłonności gospodarki, poprzez m.in. wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych oraz wprowadzenie urządzeń i technologii energooszczędnych;
- 2) zmniejszenie zużycia energii, poprzez wykonanie termomodernizacji budynków;
- 3) ograniczenie niskiej emisji poprzez:
  - a) wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (w tym biomasy) dla potrzeb zaopatrzenia w ciepło,
  - b) wspieranie inwestycji polegających na modernizacji systemów grzewczych szczególnie związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii,
  - c) rozwój monitoringu niskiej emisji zanieczyszczeń z gospodarstw domowych,
  - d) rozbudowę sieci gazowej, w szczególności w miejscowościach o zwartej zabudowie, z dostosowaniem do potrzeb zaopatrzenia obiektów w gaz do celów grzewczych;

- 4) wskazanie w planach miejscowych do jakiego rodzaju terenów należą poszczególne tereny w zakresie dopuszczalnego poziomu hałasu. Dla terenów wielofunkcyjnych, na etapie opracowania planu miejscowego, należy dokonać wyboru przeważającego rodzaju terenu i dla niego ustalić kwalifikacje terenu w zakresie dopuszczalnego poziomu hałasu;
- 5) ograniczenie rozwoju terenów podlegających ochronie akustycznej w zasięgu hałasu o ponadnormatywnym natężeniu;
- 6) ograniczenia uciążliwości prowadzonej działalności;
- 7) wprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej w pasach drogowych;
- 8) przebudowę i modernizację dróg;
- 9) poprawę izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych w budynkach narażonych na hałas przekraczający wartości dopuszczalne.

Działania w zakresie ochrony przed hałasem winny zapewniać zachowanie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku zgodnie z wymogami przepisów o ochronie środowiska. Przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z przepisami o ochronie środowiska, poszczególne tereny, wskazane w Studium, należy zakwalifikować do odpowiednich rodzajów terenów podlegających ochronie akustycznej pod względem przeważającego sposobu użytkowania.

Ochrona powierzchni ziemi i gleb

Jako główne kierunki działań w zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb wskazuje się:

- 1) identyfikację i opracowanie strategii eliminacji zagrożeń zanieczyszczenia gleb;
- 2) rekultywację terenów zdegradowanych, w tym poeksploatacyjnych poprzez zalesienia, zakrzewienia, zadarnienia, uprawę oraz realizację zbiorników wodnych;
- 3) ochronę najcenniejszych arealów gleb przed zmianą sposobu użytkowania;
- 4) ochronę gleb przed erozją i stepowaniem poprzez wprowadzenie zalesień i pasów zadrzewień śródpolnych;
- 5) podnoszenie poziomu wiedzy rolników w zakresie Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych i zasad rolnictwa ekologicznego;
- 6) wprowadzenie nasadzeń roślinności ochronnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych w celu minimalizacji zanieczyszczeń pokrywy glebowej wzdłuż dróg;
- 7) koncentrację zabudowy w obszarze istniejących jednostek osadniczych.

4.2. System obszarów chronionych. Propozycje rozszerzenia ochrony prawnej

Dla prawidłowego funkcjonowania systemu przyrodniczego Gminy konieczne jest zapewnienie ciągłości przestrzennej układów przyrodniczych, realizacji działań ochronnych i inwestycyjnych wskazanych dla kształtowania podsystemu biologicznego oraz tworzenie ciągów i węzłów zieleni np.: wprowadzenie zalesień uzupełniających istniejące kompleksy leśne, zapewnienie odpowiedniego funkcjonowania istniejących terenów zieleni oraz korytarzy ekologicznych.

Ochrona obiektów i obszarów objętych ochroną prawną odbywa się poprzez respektowanie w pełni przepisów ustaw i aktów wykonawczych z zakresu ochrony przyrody, a także aktów ustanawiających dane formy ochrony przyrody.

Jedyną ustanowioną na obszarze Gminy formą ochrony przyrody są pomniki przyrody. Dla pomników przyrody wskazuje się konieczność: prowadzenia regularnych zabiegów konserwacyjno-pielęgnacyjnych wynikających z potrzeb bieżących, konieczność ich odpowiedniego oznakowania, zakaz realizacji zabudowy w obrębie korony drzewa. Pozostałe ograniczenia obowiązują zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.

Propozycje rozszerzenia ochrony prawnej

Na terenie gminy Daszyna nie wskazuje się obiektów ani obszarów proponowanych do objęcia prawną formą ochrony przyrody.

W przypadku ustanowienia nowych form ochrony przyrody wymogi ochronne powinny zostać uwzględnione w planach i programach gminnych bez potrzeby dokonywania każdorazowo aktualizacji Studium.

Natura 2000

Na terenie gminy Daszyna nie występują ustanowione obszary Natura 2000 oraz obszary predysponowane i proponowane do objęcia ochroną w ramach sieci.

4.3. Kierunki i zasady ochrony krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

Ochrona krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego, powinna odbywać się poprzez spójne i komplementarne zachowanie wymogów ochrony środowiska, przyrody, zabytków i dziedzictwa kulturowego oraz poprzez dbałość o ład przestrzenny, przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy, utrzymanie porządku i czystości w Gminie. Zakłada się zapewnienie ochrony krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego, w Gminie w szczególności poprzez:

- 1) przeprowadzenie rekultywacji, przekształceń i rehabilitacji zgodnie ze wskazaniem w pkt 3.1.;
- 2) zachowanie obszarów wyłączonych spod zabudowy określonych w pkt 3.2.;
- 3) przestrzeganie wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów zawartych w pkt 3.3.;
- 4) przestrzeganie kierunków oraz zasad określonych w pkt 4.1. w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów;
- 5) przestrzeganie kierunków oraz zasad określonych w pkt 4.2. w zakresie systemu obszarów chronionych;
- 6) przestrzeganie kierunków oraz zasad określonych w pkt 4.4. w zakresie kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- 7) przestrzeganie kierunków oraz zasad określonych w pkt 5 w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków;
- 8) weryfikację i uzupełnienie polityki przestrzennej Gminy oraz uzupełnienie dokumentów na szczeblu gminnym (m.in. Studium) o ustalenia dotyczące obszaru Gminy zawarte w audycie krajobrazowym dla obszaru województwa łódzkiego (po jego uchwaleniu);
- 9) sporządzenie i przyjęcie „uchwały ustalającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń”.

4.4. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Jako podstawowe kierunki kształtowania **rolniczej przestrzeni produkcyjnej** wskazuje się:

- 1) utrzymanie rolniczych funkcji Gminy oraz ich rozwój w kierunku rolnictwa ekologicznego;
- 2) rozwój produkcji roślinnej w kierunku specjalizacji w uprawach pracochłonnych na niewielkich powierzchniach: sadownictwo, uprawy ogrodnicze, uprawy szklarniowe, szkółkarstwo;
- 3) rozwój produkcji zwierzęcej z rozwojem hodowli rodzimych gatunków zwierząt. Lokalizacja ferm hodowlanych oraz zastosowane w nich rozwiązania techniczne powinny ograniczać ich oddziaływanie na środowisko w tym ograniczać uciążliwości powodowane emisją odorów na tereny z zabudową mieszkaniową;
- 4) prowadzenie produkcji rolnej zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej;
- 5) ograniczenie zmiany przeznaczenia gruntów zmeliorowanych na cele nierolnicze oraz systematyczną konserwację urządzeń melioracyjnych;
- 6) zachowanie istniejącej sieci rowów;
- 7) ochronę istniejących oraz zwiększanie terenów zakrzewień i zadrzewień śródpolnych;
- 8) sukcesywne przeznaczenie części terenów rolnych najłagodniejszych gleb pod zalesienia;
- 9) przekształcenie istniejącej zabudowy zagrodowej w tereny wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodziną i usługami z założeniem sukcesywnej likwidacji części niewielkich gospodarstw rolnych i przechodzenie ludności dotychczas rolniczej do działalności pozarolniczej (w sektorze usług lub przemysłu);
- 10) rozwój agroturystyki – funkcji związanych z wypoczynkiem i rekreacją;

- 11) nie dopuszcza się lokalizacji obiektów, w których prowadzony jest chów lub hodowla zwierząt zaliczonych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, w granicach terenów, na których przewiduje się lokalizację zabudowy mieszkaniowej;
- 12) rozwój usług komplementarnych dla rolnictwa;
- 13) możliwość rozwoju produkcji roślinnej w kierunku upraw wykorzystywanych do produkcji biopaliw na terenach rolniczych, w tym również terenach łąk i pastwisk;
- 14) na terenach rolniczych dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń związanych z wykorzystywaniem energii ze źródeł odnawialnych zgodnie z warunkami zawartymi w rozdziale 7.3.

Obsługa rolnictwa winna być realizowana w ramach istniejącej zabudowy z możliwością rozwoju. Realizacja nowej zabudowy na terenach wskazanych do utrzymania funkcji rolniczej dopuszczalna jest jedynie w sytuacji, gdy właściciel gospodarstwa nie ma możliwości zaspokojenia potrzeb inwestycyjnych w terenach przeznaczonych pod zabudowę.

W granicach gruntów zmeliorowanych teren powinien pozostać w rolniczym użytkowaniu. W przypadku realizacji zabudowy oraz w przypadku dokonywania podziału terenu na działki budowlane należy wyprzedzająco wystąpić z wnioskiem do właściwego organu (Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych) o wyłączenie części gruntów zdrenowanych z ewidencji urządzeń wodno-melioracyjnych i przebudować urządzenia melioracyjne w sposób zapewniający prawidłowe funkcjonowanie systemu, w uzgodnieniu z WZMiUW. W razie uszkodzenia urządzeń melioracyjnych, również tych, które nie występują w ewidencji, osoba, która spowodowała szkodę powinna ją we własnym zakresie i na własny koszt niezwłocznie usunąć.

Wskazuje się utrzymanie na cele rolnicze terenów oznaczonych na rysunku Studium jako tereny rolnicze (R), tereny łąk i pastwisk (PS), tereny zalesień (RZL). Pozostałe tereny są terenami przeznaczonymi na inne cele niż rolne.

Obszary, dla których planowana jest zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze

Obszary, dla których może zaistnieć konieczność zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze oznaczono na rysunku Studium. Obejmują one wszystkie tereny ujęte w ewidencji gruntów jako użytki rolne klas I-III zarówno zabudowane obiektami związanymi z rolnictwem jak i wolne od zabudowy, nie przeznaczone w obowiązującym planie miejscowym na cele nierolnicze, dla których Studium wskazuje lub dopuszcza wykorzystanie terenu na cele nie związane z rolnictwem.

Jako podstawowe kierunki kształtowania **leśnej przestrzeni produkcyjnej** wskazuje się:

- 1) użytkowanie i ochronę lasów mające na celu prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej zgodnie z zasadami określonymi w Planach urządzeniowych lasów;
- 2) tworzenie powiązań istniejących kompleksów leśnych poprzez zalesienia uzupełniające;
- 3) zwiększenie różnorodności biologicznej z jednoczesnym rozwijaniem wodochronnych, klimatotwórczych i środowiskotwórczych funkcji lasów, poprzez dążenie do tworzenia drzewostanów wielogatunkowych i wielowiekowych o charakterze lasu naturalnego. Skład drzew winien odpowiadać roślinności potencjalnej siedlisk leśnych;
- 4) odnowienie naturalne jako główny sposób odnawiania lasu. Istniejące drzewostany pochodzenia sztucznego, które nie są dostosowane do warunków glebowo-siedliskowych powinny być przebudowywane w długim cyklu hodowlanym na drzewostany mieszane;
- 5) realizację zalesień z uwzględnieniem zachowania bioróżnorodności istniejących żerowisk;
- 6) zachowanie istniejących łąk śródleśnych;
- 7) odpowiednie kształtowanie granicy rolno-leśnej poprzez wprowadzanie zalesień na gruntach:
  - a) położonych w enklawach i półenklawach leśnych, przylegających bezpośrednio do kompleksów leśnych lub znajdujących się w szachownicy z użytkami leśnymi, narażonych na znaczne szkody wyrządzone przez zwierzynę leśną,

- b) nieprzydatnych do produkcji rolniczej i nieużytkowanych rolniczo klas: V, VI, w uzasadnionych przypadkach IV oraz nieużytkach rolniczych;
- 8) zakaz na terenach lasów realizacji zabudowy innej niż związana z prowadzeniem gospodarki leśnej. Zakaz nie dotyczy realizacji nowych obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej;
- 9) realizację zbiorników wodnych i urządzeń służących ochronie p. pożarowej;
- 10) lokalizacja zabudowy w odległości od lasów nie mniejszej niż wysokość drzewostanu i nie mniejszej niż to wynika z przepisów odrębnych;
- 11) konieczność zapewnienia dojazdu do terenów leśnych w celu umożliwienia reagowania w sytuacjach zagrożeń, szczególnie w przypadku powstania pożaru;
- 12) realizację nowego zainwestowania w sposób, który nie będzie powodował pogorszenia warunków funkcjonowania istniejących terenów leśnych oraz korytarzy ekologicznych.

Należy dążyć do rozwoju istniejących kompleksów leśnych, tworzenia, możliwie dużych, zwartych obszarów leśnych wśród terenów rolnych oraz realizacji zalesień na terenach nie przeznaczonych pod produkcję rolną a graniczące z kompleksami leśnymi. Granicę rolno-leśną należy ukształtować pozostawiając pas terenu dla rozwoju strefy przejściowej.

Planuje się zwiększenie powierzchni obszarów leśnych na terenie Gminy. Wskazuje się możliwość zalesienia obszarów na gleb o niskiej przydatności rolniczej. Szczegółowe ustalenie lokalizacji obszaru zalesień winno nastąpić w planie miejscowym.

Obszary, dla których planowana jest zmiana przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne

Grunty planowane do zmiany przeznaczenia na cele nieleśne oznaczono na rysunku Studium. Obejmują one tereny, ujęte w ewidencji gruntów jako lasy, na których faktycznie występują jedynie nieliczne zadrzewienia, zlokalizowane w granicach terenów z istniejącą zabudową zagrodową. Wskazanie ma charakter porządkowy, służy ustaleniu przeznaczenia terenu zgodnie z jego faktycznym sposobem użytkowania. Poza ww. terenami nie przewiduje się w obszarze Gminy dokonywania zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

4.5. Eksploatacja zasobów naturalnych. Obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Wskazuje się możliwość eksploatacji złóż kopaliny w obrębie istniejących, udokumentowanych złóż surowców naturalnych. Dla złóż nie wyznacza się filarów ochronnych – potrzeby w tym zakresie nie występują.

Dopuszcza się prowadzenie badań rozpoznawczych i ustanowienie obszarów i terenów górniczych na obszarach nie wskazanych w Studium, z preferencją lokalizacji na glebach o niskiej przydatności rolniczej. Prowadzenie eksploatacji złóż kopaliny może się odbywać poza obszarami korytarzy ekologicznych na obszarach: gleb klasy IV – VI oraz w sytuacjach uzasadnionych racjonalną eksploatacją złoża na glebach wyższych klas, lasach, glebach wskazanych do zalesienia i nieużytkach. Prowadzenie eksploatacji złoża – zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.

Po zakończeniu eksploatacji zakłada się rekultywację obszarów górniczych – poddanie procesowi przekształceń: rekultywację wodną, leśną lub rolną – granice terenów oraz wskaźniki intensywności wykorzystania terenu oraz kształtowania zabudowy do ustalenia w planie miejscowym zależnie od przyjętego przeznaczenia terenu. W przypadku eksploatacji na terenie lasu lub terenu wskazanego do zalesienia jako preferowany kierunek rekultywacji wskazuje się kierunek leśny.

4.6. Kierunki i zasady zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemnych

Przez gminę Daszyna nie przepływają rzeki mogące stanowić zagrożenie powodziowe, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią nie wyznaczono. Obszary wzdłuż mniejszych cieków wodnych oraz lokalne obniżenia terenu są miejscami występowania wód hipodermicznych, narażone są na występowanie okresowych podtopień.

Celem ograniczenia niebezpieczeństwa powodzi, zalań i podtopień wskazuje się:

- 1) ograniczenie lokalizacji zabudowy na obszarach łąk i pastwisk w obniżeniach dolinnych, zagrożonych lokalnymi podtopieniami;
- 2) utrzymanie przyrodniczej funkcji terenów łąk i pastwisk;
- 3) zwiększenie retencji zbiornikowej;
- 4) zachowanie drożności istniejących cieków oraz możliwości spływu wód opadowych i roztopowych zgodnie z naturalnym ukształtowaniem terenu;
- 5) dokonanie zmiany ukształtowania terenu lub przebiegu cieków jedynie w sytuacji zapewnienia odpływu wód w sposób niezakłócający stosunków wodnych na terenach i działkach sąsiednich.

W granicach gminy Daszyna nie występują naturalne zagrożenia geologiczne ani obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych.

4.7. Obszary, na których dopuszcza się lokalizację zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz zapobieganie wystąpieniu poważnej awarii przemysłowej i jej skutkom

Na terenie Gminy nie przewiduje się lokalizacji zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, z wyjątkiem zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii wykorzystujących substancje niebezpieczne w instalacjach chłodniczych lokalizowanych na terenach obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług (PU).

Celem przeciwdziałania wystąpieniu poważnych awarii przemysłowych wskazuje się:

- 1) bezwzględne przestrzeganie przepisów odrębnych z zakresu prawa ochrony środowiska;
- 2) stosowanie rozwiązań technologicznych pozwalających ograniczyć ryzyko wystąpienia awarii, a w szczególności zapobiegających uwolnieniu substancji niebezpiecznych wykorzystywanych w ramach działalności zakładu oraz pozwalających monitorować obecność uwolnionych substancji niebezpiecznych;
- 3) zachowanie pasów ochronnych od terenów sąsiednich pozwalających na ograniczenie skutków wystąpienia poważnej awarii, w tym wprowadzenie zieleni izolacyjnej;
- 4) podczas kształtowania zagospodarowania na terenach sąsiadujących z terenami obiektów produkcyjnych, składów magazynów i usług (PU) zachowanie bezpiecznej odległości (każdorazowo określonej indywidualnie mając na względzie m.in. takie czynniki jak: rodzaj zagrożenia, odległość od źródła zagrożenia, ukształtowanie terenu, kierunek wiatru, rodzaj wprowadzanej zabudowy).

4.8. Obszary uzdrowisk

Gmina Daszyna nie posiada statutu uzdrowiska ani statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej zgodnie z przepisami przepisów odrębnych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego, uzdrowisk i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych.

4.9. Wytyczne określania zasad ochrony środowiska i jego zasobów w planach miejscowych

W planach miejscowych należy zapewnić rewaloryzację, ochronę i rozwój istniejących zasobów środowiska przyrodniczego oraz niwelowanie niekorzystnego wpływu działalności człowieka na środowisko zgodnie z kierunkami zawartymi w Studium. Należy:

- 1) wprowadzić ograniczenia w zakresie wykorzystania powierzchni ziemi – ustalić wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej dostosowane do specyfiki lokalizacji i funkcji terenu;
- 2) zgodnie z kierunkami zawartymi w Studium określić zasady gospodarowania wodami, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami;
- 3) poszczególne typy terenów wyznaczone w planie zakwalifikować do odpowiedniego rodzaju terenu podlegającego ochronie akustycznej zgodnie z wymogami przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska;
- 4) istniejące zespoły zieleni, lasy winny być chronione przed niszczeniem poprzez m.in. ustalenie stref ochronnych, o ograniczonych możliwościach rozwoju zabudowy;
- 5) istniejące ciek i rowy objąć ochroną przed zasypywaniem i zabudowywaniem poprzez ustalenie stref ochronnych i zakazu niwelowania terenu;
- 6) wyznaczyć orientacyjną strefę płytkiego występowania wód oraz wyznaczyć zasięg terenów narażonych na niebezpieczeństwo podtopień, a także określić ograniczenia i warunki realizacji zainwestowania w ich obrębie;
- 7) bezwzględnie uwzględnić zasady ochrony obszarów i obiektów objętych ochroną prawną na podstawie przepisów odrębnych;
- 8) szczegółowo określić lokalizację obszarów zalesień;
- 9) zapewnić przerwy w pasmach zabudowy dla realizacji powiązań przyrodniczych. Wskazane miejsca powiązań systemu przyrodniczego mają charakter orientacyjny, powinny być uściślone w planie miejscowym;
- 10) wprowadzić ograniczenia w lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, mogących powodować uciążliwości dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej, na obszarach zwartej zabudowy wsi w szczególności wsi Daszyna i Walew;
- 11) uwzględnić ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów wynikające z położenia wybranych terenów w granicach stref ochronnych związanych z lokalizacją urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł o mocy przekraczającej 100 kW, a w przypadku elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 40 kW; z uwzględnieniem uściślenia zasięgu stref, o którym omowa w pkt 7.6.

5. Kierunki oraz zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

5.1. Ochrona dziedzictwa kulturowego. Potrzeby ochrony i rozwoju wartości kulturowych.

Zasady ochrony i opieki nad zabytkami określają przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków (ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami). Formami ochrony zabytków są: wpis do rejestru zabytków, uznanie za pomnik historii, utworzenie parku kulturowego, ustalenie ochrony w planie miejscowym oraz w decyzjach administracyjnych określonych w ww. ustawie.

Organy administracji publicznej zobowiązane są do ochrony zabytków, w szczególności, do podejmowania działań mających na celu m.in.:

- 1) zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
- 2) rewaloryzację istniejących zasobów oraz tworzenie nowych wartości kulturowych w obrębie przestrzeni publicznych Gminy;
- 3) zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
- 4) zapobieganie niszczeniu i niewłaściwemu korzystaniu z zabytków;
- 5) kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;

- 6) uwzględnienie zasad ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz kształtowaniu środowiska;
- 7) zwiększenie świadomości wśród mieszkańców wartości kulturowej istniejących obiektów i obszarów zabytkowych.

Wskazane jest podjęcie przez Gminę działań organizacyjnych oraz promocyjnych wspomagających właścicieli w utrzymaniu obiektów zabytkowych oraz prowadzonych przy nich pracach konserwatorskich, w szczególności opracowanie gminnego programu opieki nad zabytkami i jego późniejsza realizacja.

5.2. Ochrona konserwatorska

Ochrona obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków realizowana będzie poprzez respektowanie zasad ich ochrony zgodnie z wymogami przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków.

Plany miejscowe powinny obejmować ochroną wszystkie zabytki ujęte w gminnej ewidencji zabytków.

Gminna ewidencja zabytków wymaga:

- 1) uzupełnienia o stanowiska archeologiczne;
- 2) weryfikacji granic obszaru założenia dworsko-parkowo-folwarcznego w Daszynie;
- 3) ewentualnego uzupełnienia o kapliczki przydrożne, w oparciu o przeprowadzoną inwentaryzację, oraz park i zabudowania folwarczne w Karkoszkach, założenie folwarczne w Opiesinie i Żabokrzekach, pozostałości po założeniach dworskich lub folwarcznych w Jackowie, Jarochowie, Krężelewicach, Osędowicach, Upalu, Walewie i Zagróbkach.

Obiekty i obszary wpisane do gminnej ewidencji zabytków, nie objęte ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków, są objęte ochroną w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Jedynym zabytkiem, wpisanym do ewidencji zabytków, którego granice wymagają weryfikacji, a co za tym idzie, forma jego ochrony wymaga uściślenia, jest założenie dworsko-parkowo-folwarczne w Daszynie. Granice wpisu do gminnej ewidencji zabytków założenia dworsko-parkowo-folwarcznego w Daszynie obejmują swoim zasięgiem obszar inny niż granice wpisu do rejestru zabytków. Przebieg granic wpisu do ewidencji należy powiększyć o obszar wpisu rejestrowego. Ustalenia planu miejscowego będą wymagały aktualizacji po dokonaniu uzupełnienia i weryfikacji gminnej ewidencji zabytków.

W przypadku nie ujęcia w gminnej ewidencji zabytków parku i zabudowań folwarcznych w Karkoszkach, założenia folwarcznego w Opiesinie i Żabokrzekach, pozostałości po założeniach dworskich lub folwarcznych w Jackowie, Jarochowie, Krężelewicach, Osędowicach, Upalu, Walewie i Zagróbkach zaleca się uwzględnienie w planie miejscowym zachowanie ich walorów zabytkowych, sposobu rozplanowania i użytkowania terenów.

Gminna ewidencja zabytków po dokonaniu ewentualnej weryfikacji jest podstawą do sporządzenia gminnego programu opieki nad zabytkami oraz uwzględniania jest podczas opracowania gminnego programu rewitalizacji – koniecznych dla realizacji spójnej polityki ochrony zabytków.

Niezależnie od stanu technicznego i wysokości ponoszonych nakładów finansowych na ich utrzymanie obiekty i obszary zabytkowe (zarówno te wpisane do rejestru zabytków jak i te z gminnej ewidencji) podlegają ochronie, przy czym:

- 1) obiekty w bardzo złym stanie technicznym, których stan nie pozwala na przeprowadzenie remontu bądź też koszt remontu znacznie przekraczałby wartość obiektów, zakwalifikowane na podstawie szczegółowych ekspertyz konstrukcyjno-budowlanych do rozbiórki, podlegają ochronie poprzez obowiązek sporządzenia szczegółowej dokumentacji inwentaryzacyjnej konserwatorsko-budowlanej przed dokonaniem rozbiórki;

- 2) obiekty realizowane w miejscu rozebranego budynku winny respektować proporcje, formę dachów, relacje z sąsiednimi budynkami, odpowiadające charakterowi obiektów zabytkowych;
- 3) należy zachować zabytkowe układy i założenia przestrzenne w zakresie: układu przestrzennego zabudowy oraz zieleni: niskiej i wysokiej, a także proporcji obiektów i ich wzajemnych relacji przestrzennych;
- 4) realizacja nowych obiektów w otoczeniu obiektów zabytkowych nie może powodować pomniejszenia wartości kulturowej i funkcjonalnej obiektu zabytkowego oraz jego ekspozycji;
- 5) wykorzystanie zabytkowego obiektu lub zespołu na cele użytkowe, prowadzenie jakichkolwiek prac remontowych oraz dokonywanie zmian dotyczących zabytku oraz jego otoczenia, może odbywać się wyłącznie w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości z uwzględnieniem historycznej funkcji, a wszelkie działania przy zabytku i jego otoczeniu związane z naruszeniem substancji lub mogące mieć wpływ na stan zachowania lub zmiany w wyglądzie wymagają uzgodnienia z właściwym organem ochrony zabytków, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych;
- 6) obszary cmentarzy winny podlegać porządkowaniu i rewaloryzacji. Należy zachować czytelność wewnętrznego układu rozplanowania oraz istniejący drzewostan.

W Studium:

- 1) oznacza się **stanowiska archeologiczne**: stanowiska archeologiczne obszarowe **oraz** stanowiska archeologiczne wsie historyczne. Warunki realizacji robót ziemnych lub dokonywania zmian charakteru dotychczasowej działalności na stanowisku archeologicznym regulują przepisy odrębne z zakresu ochrony zabytków;
- 2) wyznacza się **strefy ochrony archeologicznej** (strefy ochrony stanowisk archeologicznych). W przypadku robót ziemnych lub dokonywania zmian charakteru dotychczasowej działalności na terenie strefy ochrony archeologicznej nakazuje się przeprowadzenie badań archeologicznych w formie nadzorów. Badania archeologiczne w formie nadzoru polegają na obserwacji robót ziemnych lub dokonywania zmiany charakteru dotychczasowej działalności, sporządzeniu dokumentacji rysunkowej, opisowej i fotograficznej a w przypadku stwierdzenia stanowiska niezwłocznego poinformowania WKZ;
- 3) wyznacza się **strefy ochrony ekspozycji zabytkowych założeń parkowych**, w granicach których obowiązuje zasada zagospodarowania zapewniająca właściwą ekspozycję założenia parkowego:
  - a) utrzymanie czytelności usytuowania założenia parkowego poprzez podporządkowanie kompozycji przestrzennej otoczenia elementom kompozycji parku (osie kompozycyjne, wnętrza, otwarcia widokowe),
  - b) ograniczenie realizacji obiektów mogących zakłócić ekspozycję założenia parkowego:
    - zakaz wprowadzania zalesień, dopuszcza się wprowadzanie nasadzeń wyłącznie dostosowanych do kompozycji przestrzennej parku,
    - zakaz wprowadzania zwartych nasadzeń drzew przesłaniających założenia zabytkowe oraz dezorganizujących czytelność kompozycji przestrzennej parku,
    - zakaz realizacji zabudowy na terenach rolniczych (strefy parków w Siedlewie i w Daszynie),
    - ograniczenie intensyfikacji zabudowy,
    - ograniczenie wysokości zabudowy,
    - wprowadzenie zabudowy o formie nawiązującej do cech zabudowy historycznej,
    - zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykatów betonowych, obowiązuje stosowanie ogrodzeń ażurowych o wysokości nie przekraczającej 1,40 m,
  - c) zakaz stosowania w budynkach materiałów:
    - o agresywnej, jaskrawej kolorystyce elewacji i dachów,
    - okładzin z tworzyw sztucznych, blach, płytek ceramicznych i klinkieru,
  - d) zakaz lokalizacji wolnostojących nośników reklam, ograniczenie powierzchni nośników informacji wizualnej,
  - e) zakaz składowania, magazynowania i sortowania odpadów.

Miejsca pamięci narodowej

W obszarze nie występują miejsca pamięci narodowej wymagające szczególnej ochrony.

Kapliczki i krzyże przydrożne

Zaleca się objęcie ochroną istniejących kapliczek i krzyży przydrożnych. Obiekty zinwentaryzowane, posiadające znaczącą wartość kulturową lub zabytkową powinny zostać wpisane do gminnej ewidencji zabytków.

W odległości 50,0 m od kapliczek i krzyży przydrożnych należy wykluczyć możliwość gromadzenia odpadów i mas ziemnych. W odległości mniejszej niż 20,0 m należy zakazać lokalizacji reklam.

5.3. Ochrona dóbr kultury współczesnej

Ze względu na brak obiektów kwalifikujących się do wpisania na listę dóbr kultury współczesnej na obszarze Gminy, nie wprowadza się zasad ochrony dla jakiegokolwiek istniejącego obiektu.

W przypadku uznania obiektu przez Radę Gminy za dobro kultury współczesnej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić jego ochronę, bez konieczności dokonywania zmiany Studium.

5.4. Turystyka

W celu promocji walorów krajoznawczo-przyrodniczych Gminy oraz edukacji społeczeństwa postuluje się:

- 1) stworzenie spójnej oferty turystycznej Gminy wpisującej się w istniejące i projektowane szlaki turystyczne oraz pasma kulturowe,
- 2) wytyczenie ścieżek krajoznawczo-dydaktycznych służących edukacji kulturalnej oraz przyrodniczej turystów oraz mieszkańców Gminy;
- 3) oznakowanie i właściwe opisanie przebiegających przez teren Gminy szlaków rowerowych oraz związanych z nimi obiektów:
  - a) „Łódzka Magistrała Rowerowa”,
  - b) „Szlak Cebulowy”,
  - c) „W Centrum Polski”;
- 4) oznakowanie i właściwe opisanie projektowanych szlaków:
  - a) „Szlaku Krośniewickiej Kolejki Wąskotorowej”,
  - b) „Szlaku Zamków”,
  - c) „Szlaku Dworców i Pałaców”,
  - d) samochodowego szlaku „Budownictwa Drewnianego”.

Propozycję przebiegu szlaków przedstawiono na rysunku Studium.

W sąsiedztwie szlaków wskazany jest rozwój obiektów i urządzeń służących obsłudze ruchu turystycznego w postaci: miejsc odpoczynku, toalet, gastronomii i zakwaterowania turystycznego. Na przebiegu szlaków pieszych, rowerowych należy wprowadzić rozwiązania zapewniające bezpieczne poruszanie się pieszym i rowerzystom: budowa chodników, ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych lub poboczy w drogach, na odcinkach przebiegających przez tereny zurbanizowane oraz obszarach przewidzianych do urbanizacji

5.5. Wytyczne określania zasad ochrony zabytków i dóbr kultury współczesnej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

W ustaleniach planów miejscowych należy zagwarantować ochronę krajobrazu kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach odrębnych. Ustalenia planów winny respektować wskazane kierunki działań w zakresie ochrony obiektów zabytkowych i krajobrazu kulturowego.

Zasady ochrony, ustalenie ostatecznego zasięgu stref ochronnych, zakres dopuszczalnych przekształceń przy obiektach zabytkowych oraz ich otoczeniu winny zostać określone

indywidualnie dla poszczególnych obiektów lub obszarów w planie miejscowym przy udziale służb ochrony zabytków, w oparciu o zalecenia konserwatorskie i ogólne kierunki zawarte w Studium.

6. Kierunki oraz zasady rozwoju systemów komunikacji

6.1. Kształtowanie powiązań zewnętrznych

W zakresie kształtowania powiązań zewnętrznych zakłada się utrzymanie i modernizację istniejącej sieci drogowej z dostosowaniem do obowiązujących przepisów w zakresie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne:

- 1) droga główna ruchu przyspieszonego „GP” – droga krajowa nr 91,
- 2) droga zbiorcza „Z”:
  - a) nr 2506E – Topola Królewska – Kłodawa;
  - b) nr 2172E – Nowe – Marynin – Zalesie – Opiesin – Kurzjama,
  - c) nr 2502E – Drzykozy – Osędownice,
  - d) nr 2503E – Witonia – Walew;
- 3) drogi lokalne „L”:
  - a) nr 2168E – Kutno – Ogrodzona,
  - b) nr 2174E – Krośniewice (ul. Targowa) – Wychny – Wygorzele,
  - c) nr 2175E – Miłonice – Górki Miłońskie – Cudniki – Wymysłów - droga nr 91,
  - d) nr 2500E – Walew – Łubno – Sobótka Nowa – Radzyń,
  - e) nr 2501E – Mazew – Siedlec,
  - f) nr 2504E – od drogi nr 91 – Oraczew – Witonia – Pacyna.

Ostateczne określenie klasy technicznej drogi należy do zarządcy drogi w zgodzie w przepisami odrębnymi z zakresu dróg publicznych.

6.2. Kształtowanie wewnętrznego układu komunikacyjnego

W zakresie kształtowania powiązań wewnętrznych układu drogowego zakłada się:

- 1) utrzymanie, modernizację i przebudowę istniejącej sieci dróg gminnych z dążeniem do dostosowania do obowiązujących przepisów w zakresie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne:
  - a) drogi lokalne „L”:
    - nr 104004E Mazew Nowy – Mazew, na odcinku od drogi powiatowej nr 2500E do drogi gminnej nr 104005E,
    - nr 104005E Mazew – Lipówka, na odcinku od drogi gminnej nr 104004E do drogi gminnej nr 104003E,
    - nr 104006E Głogowa – Mazew, na całym odcinku,
    - nr 104007E Rzędków – Ogrodzona, na całym odcinku,
    - nr 104010E Jarochówek – Jarochów, na odcinku od drogi gminnej nr 104003E do drogi krajowej nr 91,
    - nr 104003E Lipówka – Sławoszew, na całym odcinku,
    - nr 104010E Izabelin – Marysin – Wysoka Wik, na odcinku od drogi krajowej nr 91 do drogi gminnej nr 104013E,
    - nr 104012E Sławoszew – Walew, na całym odcinku,
    - nr 104024E Sławoszew Nowy (wieś) na całym odcinku,
    - nr 104003E Sławoszew – Koryta, na całym odcinku,
    - nr 104192E Koryta – Krężelewice, na odcinku od drogi gminnej nr 104003E do drogi powiatowej nr 2504E,
    - nr 104028E Jabłonna (wieś), na całym odcinku,
  - b) drogi dojazdowe „D” - pozostałe drogi posiadające status dróg gminnych.
Ostateczne określenie klasy technicznej drogi należy do zarządcy drogi w zgodzie w przepisami odrębnymi z zakresu dróg publicznych;
- 2) wprowadzenie nowych dróg z możliwością realizacji, jako drogi publiczne lub drogi wewnętrzne;

- 3) zaliczenie części dróg wewnętrznych do kategorii dróg publicznych;
- 4) rozwój terenów inwestycyjnych w sąsiedztwie drogi krajowej nr 91 w sposób nie powodujący zwiększenia ilości zjazdów, zapewnieniem obsługi komunikacyjnej z dróg klasy niższej (o ile warunki terenowe na to pozwalają), kształtowaniem wewnętrznego układu komunikacyjnego;
- 5) wprowadzenie rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów poprzez m.in. budowę chodników, ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych lub poboczy w drogach, na odcinkach przebiegających przez tereny zurbanizowane oraz obszarach przewidzianych do urbanizacji;
- 6) urządzenie dróg, posiadających nieurządzone nawierzchnie;
- 7) realizację nowych dróg publicznych oraz wewnętrznych na terenach przewidzianych dla rozwoju urbanizacji.

6.3. Komunikacja zbiorowa

Zakłada się utrzymanie funkcji transportu autobusowego jako podstawowego środka komunikacji zbiorowej oraz jej rozwój ilościowy i jakościowy. Autobusowa komunikacja zbiorowa i powiązania z obszarami sąsiednimi mogą być realizowane przez indywidualnych przewoźników. W pasach drogowych należy przewidzieć utrzymanie istniejących przystanków.

6.4. Komunikacja rowerowa

Wyznacza się przebieg projektowanej ścieżki rowerowej wzdłuż przebiegu Krośniewickiej Kolei Dojazdowej, z zachowaniem szyn i umożliwieniem przejazdów kolejowych na całej długości projektowanej ścieżki. W pasach drogowych dróg, w granicach terenów zurbanizowanych i obszarach przewidzianych do urbanizacji, o ile warunki terenowe na to pozwalają, należy przewidzieć pobocza lub ścieżki rowerowe i chodniki umożliwiające bezpieczne poruszanie się rowerzystów i pieszych. W pozostałych drogach ruch rowerowy może pozostać nieoddzielony od samochodowego.

Dla wyznaczonych szlaków rowerowych ustala się konieczność oznakowania oraz zapewnienia możliwości bezpiecznego poruszania się rowerzystom, poprzez, w zależności od uwarunkowań terenowych: separację ruchu rowerowego od samochodowego, wprowadzenie rozwiązań służących uspokojeniu ruchu.

6.5. Wytyczne określenia ustaleń zasad korzystania i rozwoju systemów komunikacji w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

W planach miejscowych należy zapewnić docelową możliwość realizacji układu komunikacyjnego o parametrach określonych w Studium poprzez zabezpieczenie pasa terenu przewidzianego pod budowę nowych ciągów komunikacyjnych poprzez zakaz realizacji zabudowy lub poprzez wskazanie lokalizacji oraz odsunięcie linii zabudowy od dróg, które wymagają modernizacji.

Parametry techniczne dróg należy przyjąć odpowiednio do klasy technicznej drogi, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych oraz wskazaniemi Studium. Jednocześnie dopuszcza się zmianę klasy technicznej drogi, jeśli będzie to wynikać z analizy zmian natężenia ruchu oraz przyjęcie innych parametrów technicznych, o ile będzie to wynikało z istniejącego stanu zagospodarowania.

Szczegółowe ustalenie przebiegu i parametrów winno być dokonane w planie miejscowym lub w odpowiedniej decyzji administracyjnej.

7. Kierunki oraz zasady rozwoju infrastruktury technicznej

Ustalenie właściwych kierunków rozwoju systemów infrastruktury technicznej wynikać powinno z potrzeb zwiększenia atrakcyjności Gminy dla ewentualnych nowych inwestorów, wymogów ochrony środowiska oraz ograniczenia uciążliwości dla mieszkańców. Przy ustalaniu potrzeb

i priorytetów odnoszących się do poszczególnych systemów oraz wynikających z nich wzajemnych zależności, należy uwzględnić:

- 1) powiązania systemów infrastruktury technicznej funkcjonujących na obszarze Gminy z otoczeniem;
- 2) powiązania lokalnych programów rozwoju infrastruktury technicznej z programami ponadlokalnymi;
- 3) uwarunkowania wynikające z potrzeb ochrony środowiska.

W zakresie rozwoju systemów infrastruktury technicznej wskazuje się lokalizację terenów infrastruktury technicznej obejmującej istniejące i projektowane obiekty infrastruktury technicznej związane z gospodarką wodną, ściekową, gospodarką odpadami oraz urządzenia elektroenergetyczne i gazownicze.

7.1. Gospodarka wodno-ściekowa

7.1.1. Zaopatrzenie w wodę

Wskazuje się kontynuację rozbudowy sieci wodociągowej w dostosowaniu do potrzeb rozwojowych, w układach zamkniętych, pierścieniowych, pozwalających na wielokierunkowe zasilanie istniejących i projektowanych terenów urbanizacji. Standard wyposażenia powinien zapewniać możliwość korzystania z sieci wodociągowej dla mieszkańców i usług w 100% oraz, z ograniczeniami, dla przemysłu.

Przewiduje się możliwość korzystania przez zakłady produkcyjne z własnych ujęć wody. Obieg wody wykorzystywanej dla celów technologicznych powinien być prowadzony w systemie zamkniętym.

Dopuszcza się nawadnianie upraw rolnych z indywidualnych ujęć wody.

Istniejąca sieć wodociągowa wymaga regularnych przeglądów, konserwacji i modernizacji. Prace modernizacyjne powinny uwzględniać dostosowanie sieci do funkcjonowania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń oraz wymianę elementów sieci zdekapitalizowanych, które mogą stanowić zagrożenie dla stanu czystości dostarczanej wody.

Dla poprawy bezpieczeństwa zaopatrzenia w wodę istniejące odrębne wodociągi powinny zostać połączone w jeden system.

7.1.2. Odprowadzanie ścieków komunalnych i ich oczyszczanie

W zakresie odprowadzania ścieków wskazuje się:

- 1) rozwój sieci kanalizacyjnej w Gminie w obrębach najintensywniej zainwestowanych;
- 2) na obszarach wiejskich, poza zasięgiem sieci kanalizacyjnej odprowadzanie ścieków komunalnych do grupowych lub indywidualnych oczyszczalni ścieków, jeśli pozwalają na to warunki gruntowo-wodne;
- 3) dopuszcza się odprowadzanie ścieków na zasadach dotychczasowych oraz stosowanie szczelnych zbiorników na nieczystości ciekłe;
- 4) podłączenie obiektów, z których ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych, do kanalizacji sanitarnej po jej wybudowaniu;
- 5) gromadzenie nieczystości pochodzenia zwierzęcego z budynków inwentarskich w dostosowanych do tego zbiornikach oraz zagospodarowane w rolnictwie zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej;
- 6) odprowadzanie ścieków z zakładów przemysłowych w oparciu o rozwiązania indywidualne w zgodzie z wymogami przepisów odrębnych dotyczących gospodarki wodami.

Ponad to, wskazuje się konieczność prowadzenia racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej w zakładach przemysłowych poprzez:

- 1) rezygnację z wodochłonnych technologii przemysłowych;
- 2) korzystanie z zamkniętych obiegów wody.

W Studium w zakresie budowy systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków jako priorytetowe działania wskazuje się:

- 1) objęcie siecią kanalizacyjną obszarów zabudowy miejscowości: Daszyna, Koryta, Opiesin, Mazew, Walew, Stara Żelazna, Sławoszew;
- 2) budowę grupowych lub indywidualnych oczyszczalni ścieków na terenach zabudowy rozproszonej lub terenach znacznie oddalonych od obszarów objętych systemem kanalizacji zbiorczej.

7.1.3. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych

W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych wskazuje się:

- 1) zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach działek w możliwie jak największym zakresie. W terenach zurbanizowanych należy wprowadzić rozwiązania służące retencjonowaniu wód na działce;
- 2) odprowadzanie wód z obszarów zwartej zabudowy (miejscowości: Daszyna, Mazew) do systemu kanalizacji deszczowej;
- 3) odprowadzanie wód z terenów ekstensywnie zainwestowanych do ziemi;
- 4) odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z dróg do rowów przydrożnych lub do kanalizacji deszczowej.

7.2. Systemy energetyczne

7.2.1. Zaopatrzenie w ciepło

Wskazuje się rozwój systemów zbiorowego zaopatrzenia w ciepło z kotłowni opalanych biomasa w miejscowościach: Mazew i Daszyna.

Dla zabudowy poza zasięgiem sieci ciepłej wskazuje się utrzymanie dotychczasowego sposobu zaopatrzenia w ciepło, tj. z kotłowni indywidualnych. Nowo wznoszone obiekty powinny być wyposażone w wysokosprawne systemy grzewcze stosujące technologie i paliwa ekologiczne z wykorzystaniem energii elektrycznej i odnawialnej, gazu, oleju opałowego lekkiego oraz niskoemisyjnych źródeł ciepła posiadających certyfikat na „znak bezpieczeństwa ekologicznego”. Wskazane jest wykorzystanie w indywidualnych systemach grzewczych odnawialnych źródeł energii – pompy ciepła, energia słoneczna, biomasa.

Należy dążyć do stopniowego zastępowania przestarzałych systemów grzewczych nowymi, bezpiecznymi ekologicznie, a także dokonywać termomodernizacji budynków w celu podniesienia efektywności wykorzystania systemów grzewczych.

7.2.2. Zaopatrzenie w gaz

Wskazuje się rozwój na terenie Gminy, w oparciu o istniejącą sieć gazociągów, sieci gazowej średniego ciśnienia o parametrach umożliwiających wykorzystania gazu sieciowego do celów grzewczych.

Dopuszcza się zaopatrzenie mieszkańców Gminy w gaz, tj. z wykorzystaniem butli gazowych dla celów bytowych oraz zbiorników podziemnych i naziemnych na gaz dla celów bytowych i grzewczych.

7.2.3. Rurociągi przesyłowe

Wskazuje się utrzymanie przebiegu istniejącego dalekosiężnego rurociągu produktów naftowych Płock – Krośnice – Uniejów – Ostrów Wielkopolski wraz ze strefą bezpieczeństwa o szerokości minimum 30,0 m, której środkiem jest oś rurociągu. Strefa powinna być wolna od wszelkich budynków i budowli, zaś drzewa nie powinny być sadzone w odległościach mniejszych niż 5,0 m. Dopuszczalne jest użytkowanie rolnicze terenów w zasięgu strefy.

7.2.4. Elektroenergetyka

Wskazuje się utrzymanie istniejącej sieci elektroenergetycznej oraz jej sukcesywną rozbudowę na obszarach wskazanych do realizacji zainwestowania.

Dopuszcza się lokalizację na terenie Gminy urządzeń wytwarzających energię elektryczną wykorzystującą energię ze źródeł odnawialnych wraz z infrastrukturą im towarzyszącą, zgodnie z zapisami rozdziału 7.3.

Rozwój sieci elektroenergetycznej zarówno o napięciu 15 kV i wysokich napięć powinien umożliwiać włączenie do systemu generatorów prądu wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych.

W zakresie elektroenergetycznej **sieci dystrybucyjnej** wskazuje się:

- 1) utrzymanie i modernizację istniejących napowietrznych linii 110 kV;
- 2) utrzymanie, modernizację i rozbudowę sieci średniego i niskiego napięcia;
- 3) rozbudowę sieci w sposób umożliwiający zasilanie nowych odbiorców na terenach wskazanych do urbanizacji;
- 4) preferencje dla budowy sieci kablowej na terenach o wysokim stopniu zurbanizowania;
- 5) możliwość rozbudowy sieci energetycznych 110kV, w tym budowę stacji elektroenergetycznych dla zapewnienia odbiorcom odpowiednich standardów zaopatrzenia w energię;
- 6) utrzymanie i modernizację istniejącego oświetlenia ulicznego oraz jego sukcesywną rozbudowę na obszarach wskazanych do realizacji zainwestowania.

W sąsiedztwie napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu wynikające z przepisów odrębnych związanych z ochroną przed promieniowaniem elektromagnetycznym oraz bezpieczeństwem, higieną pracy i ochroną zdrowia. Zakłada się zachowanie stref bezpieczeństwa napowietrznych linii elektroenergetycznych 110kV (pasów technologicznych) o szerokości 35,0 m (15,0 m od skrajnego przewodu, gdzie środek strefy stanowi oś linii, z zakazem lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi oraz innymi ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenu:

Ostateczne przyjęcie szerokości strefy bezpieczeństwa powinno być dokonane indywidualnie dla każdej linii w porozumieniu z zarządzającym siecią.

Na rysunku Studium oznaczono przebieg linii elektroenergetycznej 110 kV wraz ze strefą bezpieczeństwa.

Dla odbiorców wymagających zwiększonej pewności zasilania należy uwzględnić możliwość dwukierunkowego zasilania.

7.3. Odnawialne źródła energii

Zakłada się możliwość lokalizacji w granicach Gminy urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej służących pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych, w tym m.in. energię wiatru, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, energię geotermalną, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, hydrotermalną.

W rozwiązaniach indywidualnych w zakresie zaopatrzenia w ciepło należy dążyć do pokrycia części zapotrzebowania na ciepło ze źródeł ciepła wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych. Urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii – wykorzystujące energię wiatru o mocy nieprzekraczającej 40kW oraz pozostałe o mocy nieprzekraczającej 100 kW, których podstawową funkcją jest zaopatrzenie w energię obiektów zgodnych z przeznaczeniem terenu, mogą być lokalizowane na wszystkich terenach.

Lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z energii wiatru, niebędących mikoinstalacjami w rozumieniu przepisów odrębnych, tj. o mocy przekraczającej 40kW, i jednocześnie nieprzekraczającej 100kW, możliwa jest wyłącznie w granicach obszarów potencjalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 40kW, w tym przekraczającej 100kW. Oddziaływanie ww. urządzeń musi mieścić się w granicach strefy oznaczonej jako granice strefy

ochronnej związanej z lokalizacją elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 40 kW, w tym przekraczającej 100kW, zgodnie z zasadami (w tym zakazami) omówionymi poniżej, w ustaleniach dla „obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu”.

Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu

Obiekty służące pozyskiwaniu energii geotermalnej, hydrotermalnej, promieniowania słonecznego lub z biomasy mogą być lokalizowane w granicach terenów przeznaczonych na cele zabudowy produkcyjno-usługowej i infrastruktury w oznaczonych na rysunku Studium granicach obszaru potencjalnej lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z energii geotermalnej, hydrotermalnej, promieniowania słonecznego lub z biomasy o mocy przekraczającej 100kW.

Wyznacza się na terenach rolniczych granice obszarów potencjalnej lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z energii promieniowania słonecznego o mocy przekraczającej 100kW. Na panelach słonecznych (ogniwach fotowoltaicznych) obowiązuje stosowanie powłok antyrefleksyjnych oraz rozwiązań ograniczających efekt lustra wody dla ptaków i owadów.

Granice stref ochronnych związanych z lokalizacją obiektów służących pozyskiwaniu energii z energii geotermalnej, hydrotermalnej, promieniowania słonecznego lub z biomasy o mocy przekraczającej 100kW odpowiadają granicom potencjalnej lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z energii geotermalnej, hydrotermalnej, promieniowania słonecznego lub z biomasy o mocy przekraczającej 100kW.

Lokalizację obiektów służących pozyskiwaniu energii z biogazu powstałego w procesie rozkładu szczątków roślinnych i zwierzęcych dopuszcza się w granicach wyznaczonych na terenie obrębów: PGR Koryta, Goszczytno w granicach obszaru potencjalnej lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z energii geotermalnej, hydrotermalnej, promieniowania słonecznego lub z biomasy o mocy przekraczającej 100kW. Granice stref ochronnych związanych z lokalizacją obiektów służących pozyskiwaniu energii z biogazu o mocy przekraczającej 100kW odpowiadają granicom potencjalnej lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z energii geotermalnej, hydrotermalnej, promieniowania słonecznego, biogazu lub z biomasy o mocy przekraczającej 100 kW wyznaczonych na terenie obrębów: PGR Koryta, Goszczytno.

W granicach ww. stref ochronnych obowiązuje zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych i obiektów związanych z pobytem dzieci i młodzieży.

Obiekty służące pozyskiwaniu energii wiatru, niebędące mikroinstalacjami w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu energetyki, mogą być lokalizowane na terenach w oznaczonych na rysunku Studium granicach obszarów potencjalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 40 kW, w tym przekraczającej 100 kW.

Wskazuje się granice stref ochronnych związanych z lokalizacją elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 40 kW, w tym przekraczającej 100 kW w obrębach: Mazew, Rzędków, Jarołów, Stara Żelazna, Nowa Żelazna, Walew, Daszyna, Osędowice, Janice, Sławoszew, Jarołówek, Zieleniew, Kolonia Mazew, Gąsiorów, Miroszewice, PGR Miroszewice, Opiesin, PGR Opiesin, Zagróbki, Jacków, Skrzyńki, Siedlew, Goszczytno, Koryta, PGR Koryta, Krężelewice, Upale, Karkoszki, Jabłonna. W granicach ww. stref zakłada się wprowadzenie:

- 1) zakazu lokalizacji budynków mieszkalnych (w tym budynków o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa) i innej zabudowy podlegającej ochronie akustycznej;
- 2) zakazu realizacji zalesień, poza wyznaczonymi terenami zalesień (RZL).

Lokalizacja elektrowni (turbiny wiatrowej) powinna uwzględniać następujące ograniczenia i zakazy:

- 1) poziom hałasu wykraczający poza granice strefy ochronnej związanej z lokalizacją elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 40 kW, w tym przekraczającej 100 kW, nie

może przekraczać wartości dopuszczalnych określonych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową;

- 2) ochrona akustyczna powinna obejmować ograniczenie ekspozycji na hałas oraz dźwięki niesłyszalne przez człowieka (infradźwięki o częstotliwości poniżej 20 Hz);
- 3) odległość turbiny od terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową powinna uwzględniać ograniczenie oddziaływania na te tereny tzw. efektu światłocienia powodowanego przez obracające się łopaty wirnika;
- 4) lokalizacja turbin wiatrowych winna być poprzedzona wykonaniem badań dotyczących migracji ptaków i nietoperzy, występowania niektórych gatunków ptaków, tzw. „kolizyjnych”, (np. ptaków drapieżnych, ptaków migrujących nocą, gatunków wykonujących w powietrzu pokazy godowe) oraz opracowaniem raportu/analizy skutków oddziaływania planowanej inwestycji na populacje ww. zwierząt oraz środowisko przyrodnicze, po zrealizowaniu inwestycji przeprowadzić monitoring porealizacyjny;
- 5) wyklucza się możliwość lokalizacji na obszarach znajdujących się na trasie przelotów migracyjnych oraz obszarach lęgowych;
- 6) wyklucza się możliwość lokalizacji na terenach pełniących funkcje korytarzy i węzłów ekologicznych;
- 7) nowe liniowe elementy infrastruktury technicznej w sąsiedztwie turbin powinny być utrzymywane jako bezdrzewne, a przyłącza w miarę możliwości lokalizowane pod ziemią;
- 8) lokalizacja farm wiatrowych w bezpośrednim sąsiedztwie napowietrznych linii elektroenergetycznych:
  - a) dla linii niskiego napięcia (do 1 kV) – pas techniczny:
    - dla istniejącej linii jednotorowej – 20,0 m,
    - dla linii dwutorowej – 25,0 m,
  - b) dla linii średniego napięcia (do 45 kV) – pas techniczny:
    - dla istniejącej linii jednotorowej – 25,0 m,
    - dla linii dwutorowej – 30,0 m
  - c) dla linii wyższych napięć (powyżej 45 kV):
    - odległość końca łopaty turbiny od istniejącej linii wyposażonej w tłumiki drgań powinna być większa lub równa odległości równej średnicy okręgu zataczanego przez łopaty turbiny od skrajnego przewodu linii,
    - odległość końca łopaty turbiny od istniejącej linii niewyposażonej w tłumiki drgań powinna być większa od trzykrotnej odległości równej średnicy okręgu zataczanego przez łopaty turbiny od skrajnego przewodu linii;
- 9) należy zadbać o odpowiedni dobór oświetlenia elektrowni – zaleca się zastosowanie minimalnego oświetlenia skierowanego ku górze lub dołowi z osłonami bocznymi, unikanie oświetlenia światłem białym i migającym – przy poszanowaniu wymogów przepisów odrębnych dotyczących bezpieczeństwa ruchu lotniczego;
- 10) należy zadbać o widoczność śmigieł;
- 11) lokalizacje elektrowni wiatrowych powinny uwzględniać zachowanie powszechnego bezpieczeństwa w zakresie ochrony życia i zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia i środowiska w sytuacjach:
  - a) uszkodzenia lub awarii turbiny,
  - b) powstania katastrofy budowlanej,
  - c) oblodzenia łopat wirnika;
- 11) należy stosować minimalizujące działania organizacyjne jak np. ewentualną wycinkę drzew lub krzewów prowadzić poza okresem lęgowym, prace montażowe w okresie od lipca do marca; rozważyć wyłączanie turbiny przy prędkości wiatru poniżej 6 m/s.

7.4. Telekomunikacja, informatyzacja. Rozwój społeczeństwa informacyjnego

Wskazuje się:

- 1) pełną dostępność do łączy telekomunikacyjnych;
- 2) rozwój sieci teleinformatycznych;

- 3) możliwość lokalizacji urządzeń łączności publicznej wyłącznie o nieznacznym oddziaływaniu w rozumieniu przepisów odrębnych na terenach przeznaczonych do lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (tereny zabudowy zagrodowej i usług (RMU), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług (MNU), tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej (MWN)).

Dla zwiększenia dostępności sieci internetowej, rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się:

- 1) rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu;
- 2) urządzenie ogólnodostępnych kawiarenek internetowych;
- 3) rozwój sieci bezprzewodowych – budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu – np. za pomocą sieci Hot Spot-ów.

7.5. Gospodarka odpadami

W zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy Daszyna, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych wskazuje się:

- 1) objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości systemem gospodarowania odpadami komunalnymi;
- 2) objęcie mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) utrzymanie i utworzenie nowych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, łatwo dostępnych dla wszystkich mieszkańców Gminy, w tym miejsc zbiórki sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- 4) realizować program usuwania z terenu Gminy wyrobów zawierających azbest. Zakłada się docelowo do roku 2032 usunięcie wszystkich wyrobów zawierających azbest;
- 5) prowadzić działania zwiększające świadomość ekologiczną społeczeństwa.

Zgodnie z zapisami Planu Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2012 gmina Daszyna znajduje się w I Regionie gospodarki odpadami komunalnymi. W Planie zawarto wykaz istniejących i planowanych przedsięwzięć dla regionu.

Szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy zostały pokreślone w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Daszyna (uchwała nr XXXI/158/2016 z dnia 29 lipca 2016 r. Rady Gminy w Daszynie). Natomiast uchwałą Nr XXX/151/2016 Rady Gminy w Daszynie z dnia 13 lipca 2016 r. przyjęty został „Program usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Daszyna” (na lata 2016-2032).

Rozwiązania wymaga problem utylizacji włók zwierzęcych w sytuacjach epidemii. Konieczne jest wyznaczenie obszaru dla lokalizacji grzebowiska włók zwierzęcych na terenie Gminy lub w drodze porozumienia na terenie gminy sąsiedniej. Może ono być zlokalizowane na gruntach rolnych z zachowaniem wymogów przepisów odrębnych.

7.6. Wytyczne określania ustaleń zasad korzystania i rozwoju systemów infrastruktury technicznej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

W planach miejscowych należy zapewnić możliwości rozwoju wszystkich sieci jak i ich eksploatację. Urządzenia infrastruktury technicznej w miarę możliwości powinny być prowadzone w terenach ogólnodostępnych. W przypadku lokalizacji na terenach działek prywatnych należy je prowadzić w sposób niepowodujący istotnego ograniczenia w możliwościach zagospodarowania nieruchomości.

Ustalenia planu miejscowego powinny umożliwiać docelowy rozwój sieci zgodnie z przyjętymi założeniami rozwoju sieci z ewentualnym wprowadzeniem rozwiązań tymczasowych.

Granice stref ochronnych związanych z lokalizacją elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 40kW, w tym przekraczającej 100kW, wyznaczone zostały w maksymalnym przewidywanym zasięgu, muszą zostać uściślone (zmniejszone), na etapie opracowania planu

miejscowego, w oparciu o obowiązujące przepisy prawa i wyniki analiz w zakresie oddziaływania na środowisko planowanych do realizacji elektrowni wiatrowych.

8. Kierunki rozwoju i przekształceń infrastruktury społecznej

8.1. Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych. Polityka mieszkaniowa Gminy

W ramach poprawy warunków mieszkaniowych:

- 1) wskazuje się utrzymanie, modernizację, termomodernizację istniejących budynków gminnych oraz prywatnych;
- 2) stwierdza się potrzebę realizacji budynków z lokalami socjalnymi – decyzja do podjęcia na poziomie programów społecznych;
- 3) wyznacza się nowe tereny zabudowy mieszkaniowej: jednorodzinnej i wielorodzinnej (w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz w obszarach wyznaczonych na ten cel w planach miejscowych).

8.2. Zaspokojenie potrzeb w zakresie oświaty

Zakłada się zachowanie istniejących obiektów oświatowych, z dostosowaniem do zmieniających się potrzeb.

Wskazuje się rozbudowę i wyposażenie istniejących obiektów w objekty i urządzenia służące realizacji funkcji oświatowych, w tym sal gimnastycznych, boisk itp. w zależności od potrzeb.

Konieczne jest monitorowanie zapotrzebowania na usługi przedszkolne oraz opieki nad dziećmi do lat 3 oraz dostosowanie sieci placówek do zdiagnozowanych.

Realizacja nowych obiektów z zakresu oświaty oraz opieki nad dziećmi do lat 3 możliwa jest na terenach, gdzie możliwa jest realizacja funkcji usługowych przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony akustycznej, jako terenu związanego z pobytem dzieci i młodzieży.

8.3. Zaspokojenie potrzeb w zakresie kultury, sportu, rekreacji i turystyki

Ze względu na walory przyrodniczo-antropogeniczne, w tym cenne objekty zabytkowe: zespół dworsko-parkowy w Daszynie, zespół dworsko-parkowy w Łubnie, kościół i dzwonnica w Mazewie, park w Siedlewie, kaplica i dwór w Sławoszewie, Krośniewicka Kolej Dojazdowa wskazuje się wykorzystanie turystyki dla rozwoju społecznego i gospodarczego Gminy.

Jako działania wspierające rozwój kultury, turystyki, rekreacji i sportu wskazuje się:

- 1) wytyczenie szlaków i oznakowanie szlaków: „Szlak Zamków”, „Szlak Dworów i Pałaców”, „Szlak Budownictwa Drewnianego”;
- 2) wzmocnienie roli szlaków tematycznych przebiegających przez obszar Gminy i ich oznakowanie, oznaczenie szlaków: „Łódzka Magistrała Rowerowa”, „Szlak Cebulowy”, „Szlak w Centrum Polski” oraz rozwój urządzeń bazy towarzyszącej;
- 3) adaptację zabytkowych obiektów na terenie Gminy na cele kulturalne, turystyczne lub usługowe, zwłaszcza obiektów:
  - a) zespołu dworsko-parkowego w Daszynie,
  - b) zespołu dworsko-parkowego w Łubnie,
  - c) dwór, park, kaplica i dzwonnica w Sławoszewie,
  - d) kolei wąskotorowej;
- 4) tworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznych miejscowości: Daszyna i Mazew;
- 5) utrzymanie wysokiego stanu czystości środowiska przyrodniczego;
- 6) realizację ścieżki rowerowej w przebiegu Krośniewickiej Kolei Dojazdowej;
- 7) rozwój agroturystyki i wspieranie rozwoju gospodarstw ekologicznych;
- 8) rozbudowę placówek kulturalnych;
- 9) rozwój infrastruktury usług sportu poprzez budowę hal sportowych, boisk, trybun i pomieszczeń socjalnych;
- 10) rozwój punktu informacji turystycznej;

- 11) rozwój bazy noclegowej – campingi, pola namiotowe, gospodarstwa agroturystyczne, hotele, pensjonaty;
- 12) rozwój miejsc służących integracji społecznej, wykorzystanie obiektów strażnic OSP dla pełnienia funkcji kulturalnych;
- 13) poprawę jakości terenów zieleni poprzez m.in.: ochronę cennych kompleksów leśnych, zwiększenie lesistości Gminy, rozwój terenów zieleni z rozmieszczeniem funkcji usługowych, sportu i rekreacji, kształtowanie zespołów zieleni parkowej w granicach terenów zurbanizowanych, wprowadzenie nasadzeń w korytarzach dróg.

8.4. Zaspokojenie potrzeb w zakresie służby zdrowia i opieki społecznej

Dla poprawy standardów świadczonych usług proponuje się:

- 1) modernizację i ew. rozbudowę istniejących obiektów;
- 2) zwiększenie dostępności dla usług specjalistycznych poprzez poszerzenie oferty gabinetów specjalistycznych;
- 3) likwidację barier architektonicznych – dostosowanie obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W celu rozszerzenia zakresu świadczonych usług wskazuje się:

- 1) utrzymanie ośrodka zdrowia w Daszynie;
- 2) rozważenie lokalizacji nowych ośrodków opieki zdrowotnej;
- 3) rozwój specjalistycznych usług medycznych;
- 4) rozważenie lokalizacji obiektów stałego pobytu dla ludzi starszych;
- 5) rozszerzenie zakresu opieki nad dziećmi z ubogich rodzin i rodzin patologicznych;
- 6) rozważenie lokalizacji żłobka – jako placówki publicznej lub prywatnej.

8.5. Targowiska

Największą ofertę usług na terenie Gminy kierują obszary centralne miejscowości: Daszyna, i Mazew, w granicach których wyznacza się obszary przestrzeni publicznej. Ze względu na brak tradycji organizacji targów nie wyznacza się w Studium miejsca dla ich organizacji. Wskazane jest dla wzmocnienia funkcji centrum miejscowości Daszyna urządzenie targowiska w granicach wyznaczonego obszaru przestrzeni publicznej lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Potencjalne miejsce lokalizacji i sposób organizacji targowiska do ustalenia w planie miejscowym, zgodnie z rozdziałem 3.4.

9. Kierunki zabezpieczenia wymogów obronności i bezpieczeństwa państwa

Zapewnienie wymogów obronności i bezpieczeństwa państwa realizowane jest poprzez:

- 1) zapewnienie zaopatrzenia w wodę w warunkach kryzysowych oraz budowę sieci wodociągowych o parametrach umożliwiających wykorzystanie sieci dla potrzeb gaśniczych;
- 2) zapewnienie ochrony sanitarnej wody pitnej w ujęciach wód z zabezpieczeniem ich hermetyczności i osłony przed skażeniami chemicznymi, a także niezawodności technicznej i monitoringu;
- 3) uwzględnienie, w podpiwniczeniach (lub odpowiednich pomieszczeniach parterowych) nowej zabudowy, zwłaszcza obiektów użyteczności publicznej, realizacji pomieszczeń o konstrukcji odpornej na zagruzowanie, z możliwością bezkolizyjnej i szybkiej adaptacji dla celów ochrony ludności w sytuacji zagrożenia, lub zapewnienie rezerwy terenów pod obiekty ochronne;
- 4) przebudowę układu drogowego i modernizację istniejących dróg, dostosowanie ich parametrów do wymaganych w przepisach odrębnych;
- 5) respektowanie wymogów przepisów odrębnych, dotyczących lotnictwa, w zakresie oznakowania przeszkód lotniczych – uzgodnienie lokalizacji obiektów o wysokości równej lub wyższej 50 m n.p.t. z właściwymi jednostkami organizacyjnymi wojskowymi oraz

obiektów o wysokości równej lub wyższej 100 m n.p.t. z właściwymi jednostkami nadzoru nad lotnictwem cywilnym.

10. Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego

10.1. Rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Dla realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym wskazuje się tereny: dróg publicznych, tereny infrastruktury technicznej (I) oraz tereny cmentarzy czynnych (ZC). Inwestycje celu publicznego mogą być lokalizowane na innych terenach zgodnie z ich przeznaczeniem i przeznaczeniem dopuszczalnym. Szczegółowe ustalenie lokalizacji inwestycji powinno nastąpić w planie miejscowym lub decyzji administracyjnej.

10.2. Rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym obejmują na terenie Gminy inwestycje w zakresie infrastruktury technicznej, komunikacji, zadania z zakresu ochrony środowiska i dóbr kultury.

21 września 2010 r. Sejmik Województwa Łódzkiego przyjął uchwałę Nr LX/1648/10 w sprawie zmiany uchwały Nr XLV/524/2002 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 9 lipca 2002 r. w sprawie uchwalenia „*Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego*”, w którym na terenie gminy Daszyna nie wskazano zadań rządowych (objętych rejestrem zadań rządowych lub samorządowych szczebla wojewódzkiego) służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Jako rekomendacje wskazano budowę gazociągu wysokiego ciśnienia o przebiegu Dąbrowice – Witonia z odgałęzieniem do Daszyny. W Studium uwzględniono zrealizowany gazociąg średniego ciśnienia, stanowiący odgałęzienie od gazociągu Kutno - Łęczyca ze stacją redukcyjno-pomiarową w Witoni. Rekomendacje „Planu...” w zakresie gazyfikacji Gminy należy uznać za zrealizowane.

11. Tereny zamknięte i ich strefy ochronne

Terenów zamkniętych w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu prawa geodezyjnego i kartograficznego na terenie gminy Daszyna nie ustanowiono. Nie wyznaczono również strefy ochronnej terenów zamkniętych.

12. Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne

W granicach Gminy nie są zlokalizowane Pomniki Zagłady, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu ochrony terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

13. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości

Nie wskazuje się w obszarze Gminy obszarów wymagających przeprowadzenia scalenia i podziału nieruchomości. Scalenie i podział mogą być dokonane w zgodzie z przepisami odrębnymi dotyczącymi gospodarki nieruchomościami.

14. Zamierzenia i obowiązki planistyczne Gminy

14.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie planu zagospodarowania przestrzennego

Obszary, dla których sporządzenie planu miejscowego jest obowiązkowe na podstawie przepisów odrębnych

Obszarów, dla których, na podstawie przepisów odrębnych, obowiązkowe jest sporządzenie planu miejscowego na terenie Gminy w Studium nie wyznaczono. Na podstawie przepisów odrębnych, sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe dla terenów lokalizacji cmentarzy, zgodnie z przepisami przepisów odrębnych z zakresu cmentarzy i chowania zmarłych. W Studium dopuszczono rozszerzenie istniejącego cmentarza, bez wyznaczania terenu na ten cel. Doprecyzowanie granic rozszerzenia powinno nastąpić w planie miejscowym.

Inne tereny, dla których sporządzenie planu miejscowego jest obowiązkowe, na terenie Gminy nie występują.

Na terenie gminy Daszyna nie planuje się lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

W przypadku planów lokalizowania na terenie Gminy elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji (powyżej 40 kW) w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu energetyki ich lokalizacja będzie możliwa wyłącznie na podstawie planu miejscowego. Obszar objęty planem nie może być mniejszy niż obszar, na którym nie mogą być zlokalizowane nowe budynki mieszkalne albo budynki o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, wyznaczony zgodnie z wymogami przepisów odrębnych z zakresu lokalizacji elektrowni wiatrowych, w tym z uwzględnieniem maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej dopuszczonej do realizacji w planie.

Na terenie Gminy nie wyznacza się terenów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie planu miejscowego na podstawie art. 10 ust. 2 pkt 8 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

14.2. Obszary, dla których Gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Ze względu na całkowite pokrycie Gminy obowiązującymi miejscowymi planami miejscowymi Gmina powinna przystąpić do sporządzenia planów miejscowych w zakresie:

- 1) zastąpienia obowiązujących planów w celu dostosowania zapisów planów do aktualnych wymogów przepisów dotyczących m.in. planowania przestrzennego i ochrony środowiska;
- 2) sporządzenia zmiany obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów, w stosunku do których w Studium zmieniono dotychczasową politykę przestrzenną:
  - a) obszarów rozwoju zabudowy – wskazane do rozwoju i intensyfikacji procesów urbanizacyjnych, nie będących kontynuacją pasm istniejącej przyulicznej zabudowy, dla których należy ustalić zasady ochrony i kształtowania przestrzeni,
  - b) obszarów rolniczych i zieleni naturalnej – tereny przeznaczone w planach miejscowych na cele zabudowy mieszkaniowej, które ze względu na uwarunkowania środowiskowe nie są wskazane do realizacji zabudowy,
  - c) terenów, dla których planuje się zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze,
  - d) obszarów, dla których planuje się lokalizację elektrowni wiatrowych i systemów fotowoltaicznych,
  - e) przebiegu przez teren Gminy ponadlokalnych sieci infrastruktury technicznej.

14.3. Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Obszary, dla których planowana jest zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz gruntów leśnych na cele nieleśne oznaczono na rysunku Studium. Są to tereny wskazane w Studium pod rozwój urbanizacji, niezabudowane lub zabudowane obiektami związanymi z działalnością rolniczą.

Na terenie Gminy występują grunty rolne i leśne podlegające ochronie na podstawie przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (...). W przypadku realizacji na ww. gruntach funkcji nierolniczych wymagane jest uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

15. Wnioski do polityki przestrzennej sąsiednich gmin i województwa

W zakresie współpracy z sąsiednimi gminami najważniejsze są następujące zagadnienia:

- 1) tworzenie powiązań w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego – w szczególności krajobrazu, lasów i wód;
- 2) tworzenie powiązań w zakresie realizacji infrastruktury technicznej, infrastruktury drogowej, komunikacji publicznej oraz gospodarki odpadami;
- 3) współpraca w zakresie infrastruktury sportu i rekreacji, rozwój systemu terenów rekreacyjnych, infrastruktury służącej wypoczynkowi.